

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI
HUZURIDAGI STATISTIKA AGENTLIGI**

SIRDARYO VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

**SIRDARYO VILOYATINING
STATISTIK AXBOROTNOMASI**

**2023- YIL
YANVAR-IYUN**

SO‘Z BOSHI

Sirdaryo viloyatining statistik axborotnomasi viloyatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi, iqtisodiyot tarmoqlari va hududlar holatini kompleks tavsiflovchi Viloyat statistika boshqarmasining choraklik nashri hisoblanadi. Statistik axborotnomada 2023- yil yanvar-iyun oylari yakunlari bo‘yicha Sirdaryo viloyatining asosiy statistik ko‘rsatkichlari chop etilgan.

Ushbu nashrda 2017- yilning I-choragidan boshlab, hisobot davri uchun statistik ko‘rsatkichlar Yevropa hamjamiyatining Iqtisodiy faoliyat turlari statistik tasniflagichiga (NACE Rev.2) asoslangan O‘zbekiston Respublikasining iqtisodiy faoliyat turlari umum davlat tasniflagichi (IFUT-2) bo‘yicha shakllantirilgan va taqdim etilgan.

Shu bilan birga, mavjud iqtisodiy faoliyat turlaridan foydalanishda IFUT-2 talablari qo‘llanilgan. Xususan, foydalani layotgan yoki qayta ishlanayotgan mahsulotlarni ularning yangi turlariga qayta shakllantirishga yo‘naltirilgan barcha faoliyat turlari ishlab chiqarish jarayonlariga kiritilgan: tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, qayta ishlab chiqarish sanoati, elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash, suv ta’minoti, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish, qurilish (tasniflagichning B,C,D,E,F seksiyalari). Qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishini, iqtisodiyot tarmog‘i sifatida talqin qilishdagi tafovutni bartaraf etish maqsadida, yangilangan tasniflagichda qishloq xo‘jaligi faqatgina dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlarini ishlab chiqarishni o‘z ichiga olmay, balki o‘rmon va baliq xo‘jaliklari mahsulotlarini ham o‘z ichiga oladi (Seksiya A “Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi”).

Shuningdek, xalqaro statistika amaliyotiga muvofiq, iqtisodiy trendlarni yanada aniqroq tahlil qilish maqsadida, Yalpi hududiy mahsulot tuzilmasidagi iqtisodiy faoliyat turlarining ulush ko‘rsatkichlari yalpi qo‘silgan qiymatga nisbatan keltirilgan (ya’ni, YAHM hajmidan mahsulotlarga soliqlar va subsidiyalar chiqarib tashlangan).

Nashr 13 ta tematik qismlardan tashkil topgan bo‘lib, u asosiy makroiqtisodiy indikatorlarni, shuningdek yalpi hududiy mahsulotni ishlab chiqarish, korxonalar va tashkilotlar, jumladan kichik tadbirkorlik subyektlarining iqtisodiy faoliyati, investitsion faollik, korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari, qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi, sanoat, qurilish, bozor xizmatlarining rivojlanish dinamikasi to‘g‘risidagi statistika ma’lumotlarini o‘z ichiga oladi.

Statistik axborotnomada sanoat, qurilish, qishloq xo‘jaligi, transport, ichki va tashqi savdo, ulgurji va chakana savdo, narx, mehnat bozori va demografik holat to‘g‘risidagi tahliliy ma’lumotlar keng yoritilgan.

MUNDARIJA

Nomi	bet.
ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLAR	5
I. YALPI HUDUDIY MAHSULOT	6-16
II. SANOAT	17-37
III. QISHLOQ, O'RMON VA BALIQCHILIK XO'JALIGI	38-78
IV. INVESTITSIYA VA QURILISH ISHLARI	79-101
V. XIZMATLAR	102-115
VI. TRANSPORT	116-122
VII. ISTE'MOL BOZORI	123-129
VIII. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT	130-148
IX. KICHIK TADBIRKORLIK	149-165
X. KORXONA VA TASHKILOTLARNING MOLIYAVIY NATIJALARI	166-177
XI. KORXONALAR VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI	178-203
XII. DEMOGRAFIK HOLAT	204-216
XIII. O'RTACHA OYLIK NOMINAL HISOBLANGAN ISH HAQI	217-220

Qisqartma va shartli belgilar

YAHM	yalpi hududiy mahsulot	0,0	katta bo‘lмаган miqdor
%.	foiz	m.	marta
mlrd.	milliard	-	ko‘rsatkichning yo‘qligi
mln.	million	ga	hektar
mln. AQSH doll.	million AQSH dollarlari	t	tonna
ming.	ming	dona	dona
kv.	kvadrat	yo‘lovchi/km	yo‘lovchi-kilometr
km	kilometr	Mbit/s	Megabit /soniya
m	metr	1), 2), 3).....	izohning mavjudligi

Asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlar
(2023- yil yanvar-iyun)

	<i>Mlrd. so‘m</i>	<i>2022- yil yanvar-iyuniga nisbatan % hisobida</i>
Yalpi hududiy mahsulot	9 150,5	104,9
Sanoat mahsuloti	7 327,8	106,7
Iste’mol tovarlari	1 565,9	112,1
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat) lari	4 987,4	105,4
Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar	6 563,5	97,1
Qurilish ishlari	1 671,2	100,9
Yuk aylanmasi (mln. t/km)	162,6	101,7
Yo‘lovchi aylanmasi (mln. yo‘lovchi/km)	1 260,6	102,8
Chakana savdo tovar aylanmasi	2 206,3	104,5
Xizmatlar, jami	2 798,0	108,2
Tashqi savdo aylanmasi, (mln. AQSH. doll)	405,0	106,9
Eksport	176,5	124,3
Import	228,4	96,4
Saldo (+,-)	-51,9	x

I. YALPI HUDUDIY MAHSULOT

SIRDARYO VILOYATIDA ISHLAB CHIQARILGAN YALPI HUDUDIY MAHSULOT

**2023- yilning yanvar-iyun oylarida
Sirdaryo viloyatida ishlab chiqarilgan
yalpi hududiy mahsulot**

**YAHM hajmi,
mlrd. so‘m**

9 150,5

**YAHM o‘sish
sur’ati**

104,9

**YAHM deflyator
indeksi**

115,7

Dastlabki ma’lumot-larga ko‘ra, 2023- yilning yanvar-iyunida Sirdaryo viloyati bo‘yicha yalpi hududiy mahsulot (keyingi o‘rinlarda –YAHM) hajmi joriy narxlarda 9 150,5 mlrd. so‘mni tashkil etdi va 2022- yilning yanvar-iyuni bilan taqqoslaganda 4,9 % ga o‘sdi.

YAHM deflyator indeksi 2022- yilning yanvar-iyunidagi narx-lariga nisbatan 115,7 % ni tashkil qildi.

O‘zbekiston Respublikasi bo‘yicha YAIMning shakllanishida Sirdaryo viloyatining qo‘shgan hissasi 1,9 % ga yetdi.

**2022-2023- yillarning yanvar-iyun oylarida iqtisodiy faoliyat turlari
bo‘yicha YAHM ishlab chiqarish hajmi va o‘sish sur’atlari**

	<i>Mlrd. so‘m</i>		<i>O‘sish sur’atlari, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan % da</i>
	<i>2022- yil</i>	<i>2023- yil</i>	
I. YAHM, jami	7 541,8	9 150,5	104,9
<i>shu jumladan:</i>			
tarmoqlarning yalpi qo‘silgan qiymati	7 256,5	8 917,1	104,8
mahsulotlarga sof soliqlar	285,3	233,4	106,3
II. Tarmoqlarning yalpi qo‘silgan qiymati	7 256,5	8 917,1	104,8
qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	2 397,8	2 813,5	105,3
sanoat (qurilishni qo‘sghan holda)	2 574,1	3 392,1	105,3
sanoat	1 959,6	2 676,9	106,7
qurilish	614,5	715,2	100,9
xizmatlar	2 284,6	2 711,5	103,8
savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	373,3	440,4	105,3
tashish va saqlash, axborot va aloqa	258,8	309,5	109,3
boshqa xizmat tarmoqlari	1 652,5	1 961,6	102,6

2022-2023- yillarning yanvar-iyun oylarida aholi jon boshiga hisoblangan YAHM

**2022-2023- yillarning yanvar-iyun
oylarida aholi jon boshiga hisoblangan
YAHMning o'sish sur'atlari
(o'tgan yilning mos davriga
nisbatan % hisobida)**

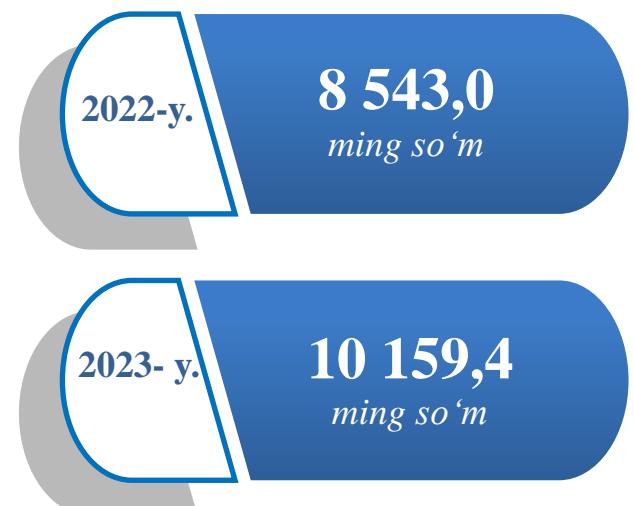
2022- yil

2023- yil

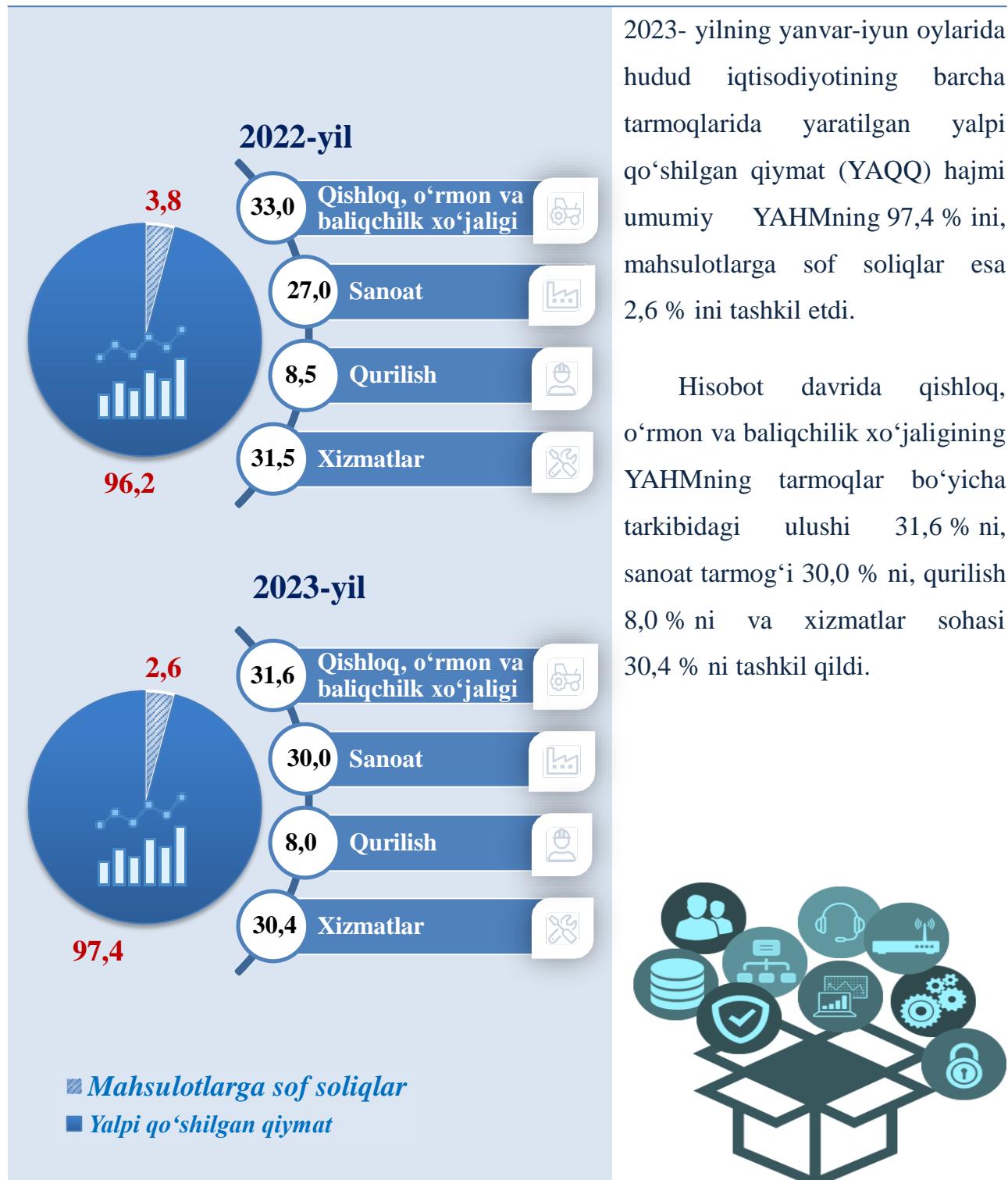
Quyida keltirilgan infografikadan ko'rinish turganidek, aholi jon boshiga hisoblangan YAHM 10 159,4 ming so'mni tashkil etdi va bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 2,8 % ga yuqoridir.

2022-2023- yillarning yanvar-iyun oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha YAHM tarkibi (jamiga nisbatan % da)

	<i>Mlrd. so‘m</i>	
	<i>2022- yil</i>	<i>2023- yil</i>
I. YAHM, jami	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>		
tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	96,2	97,4
mahsulotlarga sof soliqlar	3,8	2,6
II. Tarmoqlarning yalpi qo‘shilgan qiymati	100,0	100,0
qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	33,0	31,6
sanoat (qurilishni qo‘shgan holda)	35,5	38,0
sanoat	27,0	30,0
qurilish	8,5	8,0
xizmatlar	31,5	30,4
savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	5,1	4,9
tashish va saqlash, axborot va aloqa	3,6	3,5
boshqa xizmat tarmoqlari	22,8	22,0

**2022-2023- yillarning yanvar-iyun oylarida
iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha YAHM tarkibi
(jamiga nisbatan % da)**

2023- yilning yanvar-iyun oylarida YAHM o'sishida tarmoqlarning hissasi (jamiga nisbatan, % da)

**YAHM
4,9**

**Qishloq, o'rmon va
baliqchilik xo'jaligi
1,7**

**Sanoat
1,7**

**Xizmatlar
1,2**

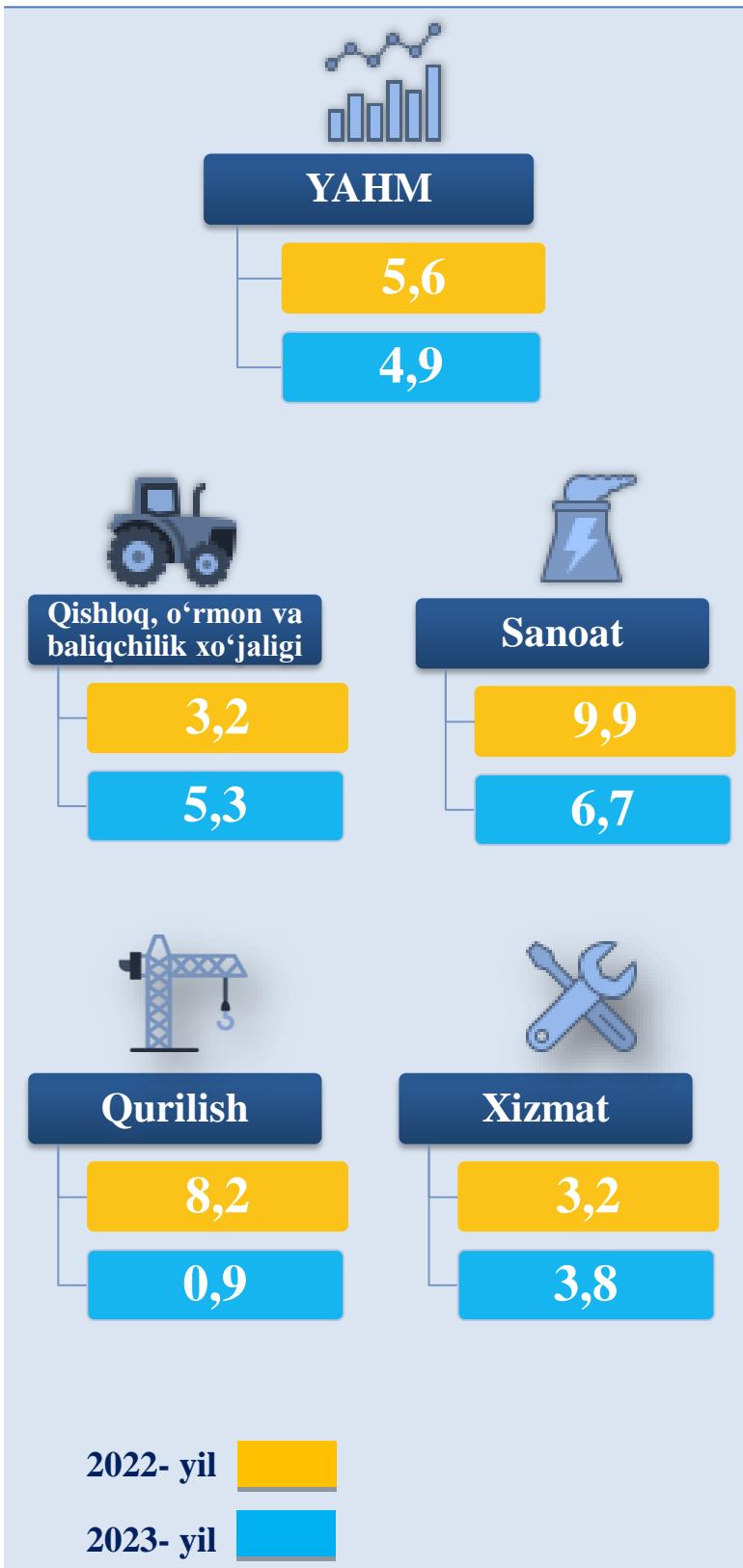
**Mahsulotlarga
sof soliqlar
0,2**

YAHM o'sishiga qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi tarmog'i 1,7 f.p. (2022- yilning yanvar-iyunida – 1,0 f.p.), sanoat tarmog'i – 1,7 f.p. (2022- yilning yanvar-iyunida – 2,6 f.p.), qurilish tarmog'i – 0,1 f.p. (2022-yilning yanvar-iyunida – 0,6 f.p.) va xizmatlar sohasi – 1,2 f.p. (2022-yilning yanvar-iyunida – 1,0 f.p.) ijobiy hissa qo'shdi.

Mahsulotlarga sof soliq-larning o'sishi hisobiga YAHM 0,2 f.p. (2022- yilning yanvar-iyunida – 0,4 f.p.) ga ko'paydi.

**2022-2023- yillarning yanvar-iyun oylarida YAHMning
iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha mutlaq o’sish sur’atlari
(o ‘tgan yilning mos davriga nisbatan % da)**

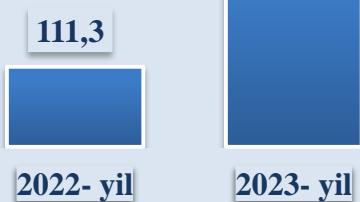

2023- yilning yanvar-iyunida YAHMning o‘sishi hudud iqtisodiyotining asosiy tarmoqlaridagi ijobiy o‘sish sur’atlari bilan bog‘liqdir. O‘sish sur’atlari qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida 105,3 % (YAHMning tarmoqlar bo‘yicha tarkibidagi ulushi – 31,6 %), sanoatda – 106,7 % (30,0 %), qurilishda – 100,9 % (8,0 %), xizmatlar sohasida – 103,8 % ni (30,4 %) tashkil etdi. Xizmatlar sohasi tarkibida o‘sish sur’atlari savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlarda 105,3 % (4,9 %), tashish va saqlash, axborot va aloqa 109,3 % (3,5 %), boshqa xizmat tarmoqlarida 102,6 % dan (22,0 %) iborat bo‘ldi.

**2022-2023- yillarning yanvar-iyun oylarida YAHMning
iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha deflyator indeksi
(o'tgan yilning mos davriga nisbatan % da)**

YAHM

**Qishloq, o'rmon
va baliqchilik
xo'jaligi**

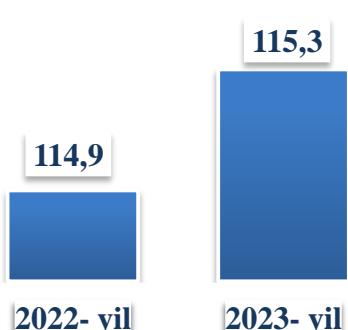

Sanoat

2023- yilning yanvar-iyunida YAHM deflyatori indeksi 2022- yilning mos davridagi narxlarga nisbatan 115,7 foizni tashkil etdi. YAHM deflyatori indeksining eng yuqori ko'rsatkichlari sanoat tarmog'ida— 128,1 % va qishloq, qurilishda— 115,3 % qayd etildi.

Qurilish

Xizmatlar

2022-2023- yillarning yanvar-iyun oylarida kichik biznesning hajmi va YAHMdagi ulushi

2023- yilning yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlik 5 465,5 mlrd. so‘mni tashkil etib (2022- yilning yanvar-iyun oylarida – 4 571,3 mlrd. so‘m). YAHMdagi ulushi 61,3 % ni tashkil qildi (2022- yilning yanvar-iyun oylarida – 63,0 %).

Kichik tadbirkorlikning YAHMdagi ulushining o‘tgan yilning mos davriga nisbatan pasayishi yirik korxonalar ulushining oshishi bilan bog‘liq.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

yalpi hududiy mahsulot (YAHM) – ma’lum bir davr mobaynida ma’muriy-hududiy tuzilishlarda joylashgan iqtisodiy rezident–birliklar ishlab chiqarish faoliyatining yakuniy natijasini ifodalovchi milliy hisoblar tizimining asosiy ko‘rsatkichidir;

yalpi ishlab chiqarish (YAICH) – hisobot davrida rezident–birliklarning ishlab chiqarish faoliyati natijasini ifodalovchi, ishlab chiqarilgan tovarlar va xizmatlarning umumiy qiymatidir;

oraliq iste’mol (OI) – muayyan davrda boshqa tovarlar va xizmatlarni ishlab chiqarish uchun sarflangan (asosiy kapital iste’moli bundan mustasno) tovarlar va bozor xizmatlari qiymatidir;

yalpi qo’shilgan qiymat (YAQQ) – ishlab chiqarilgan tovarlar va xizmatlar (ishlab chiqarish) qiymati va ishlab chiqarish jarayonida to‘laligicha ishlatilgan tovarlar va xizmatlar (oraliq iste’mol) qiymati o‘rtasidagi farq orqali aniqlanadi;

yollanma ishchilar mehnatiga haq to‘lash – hisobot davrida bajarilgan ish uchun yollanma ishchiga ish beruvchi tomonidan to‘lanadigan pul yoki natura shaklidagi to‘lovlar. Mehnatga haq to‘lash, qonunchilikka muvofiq soliqlar va boshqa to‘lovlarni chegirmagan holda hisoblangan summa asosida hisobga olinadi;

mahsulotlarga soliqlar – rezidentlar tomonidan ishlab chiqarilgan, sotilgan va import qilingan tovarlar va xizmatlarning miqdori yoki qiymatiga mutanosib tarzda tovar yoki xizmatning bir birligiga solinadigan soliqlardir. Ularga qo’shilgan qiymat solig‘i, aksizlar, eksport va importga soliqlar va boshqalar kiradi;

ishlab chiqarishga boshqa soliqlar – korxona va tashkilotlarga ishlab chiqarishdagi ishtiroki natijasida solinadigan barcha soliq turlaridan (mahsulotlarga soliqlar bundan mustasno) iborat. Ular yer va tabiiy resurslar uchun, ishlab chiqarish jarayonida foydalilaniladigan ishlab chiqarish vositalari yoki ishchi kuchi uchun, shuningdek ma’lum bir faoliyat turlari yoki operatsiyalar bilan shug‘ullanishga ruxsat olish va boshqalar uchun to‘lanishi mumkin;

sof soliqlar – tegishli subsidiyalar chegirib tashlangan soliqlardir;

subsidiyalar – davlat boshqaruvi organlari, shu jumladan norezidentlar tomonidan korxonalarga, ularning ishlab chiqarish faoliyati hajmidan yoki ular tomonidan ishlab chiqarilgan, sotilgan va import qilingan tovarlar va xizmatlarning qiymati yoki miqdoridan kelib chiqqan holda to‘lanadigan beg‘araz to‘lovlardir;

mahsulotlarga subsidiyalar – rezidentlar tomonidan ishlab chiqarilgan, sotilgan va import qilingan tovarlar va xizmatlarning miqdori va qiymatiga mutanosib tarzda ishlab chiqarilgan tovar va xizmatlarning bir birligi uchun to‘lanadigan subsidiyalardir;

ishlab chiqarishga boshqa subsidiyalar – korxonalar tomonidan ishlab chiqarish faoliyati natijasida olinadigan subsidiyalardir (ishlab chiqarish omillaridan foydalanish bilan bog‘liq subsidiyalar, masalan ishchi kuchi, ishlab chiqarish vositalari, tabiiy resurslar va boshqalar), mahsulotlarga subsidiyalar bundan mustasno;

yalpi foyda va unga tenglashtirilgan daromadlar -yollanma ishchilarning mehnatiga haq to‘lash bilan bog‘liq xarajatlar, ishlab chiqarishga va importga sof soliqlar chegirilgandan keyin ishlab chiqaruvchi hisobida qo‘shilgan qiymatning qoladigan qismini, shuningdek uy xo‘jaliklarining aralash daromadlarini, ya’ni yakka tadbirkor yoki daromad oluvchining daromadidan ajratilmaydigan, bajarilgan ish uchun olingan to‘lovlarni ifodalaydi;

asosiy kapital iste’moli hisobot davrida asosiy kapital qiymatining moddiy va ma’naviy eskirishi va tasodifiy zararlanishi natijasida kamayishini ifodalaydi;

bozor ishlab chiqarish iqtisodiy ahamiyatga ega narxlarda, ya’ni tovarlar va xizmatlar talab va taklifiga sezilarli ta’sir qiluvchi narxlarda sotiladigan tovarlar va xizmatlar qiymatini o‘z ichiga oladi;

nobozor ishlab chiqarish institutsional birliklar tomonidan o‘zlarining yakuniy iste’moli uchun ishlab chiqarilgan, shuningdek boshqa institutsional birliklarga bepul yoki iqtisodiy ahamiyatga ega bo‘lmagan narxlarda taqdim etiladigan tovarlar va xizmatlar qiymatini o‘z ichiga oladi;

sotib olish narxi – sotib oluvchi tomonidan belgilangan vaqtida va joyga yetkazib berilgan tovar va xizmat birligi uchun to‘lanadigan narx. U tovarni yetkazib berish bo‘yicha savdo-vositachilik va transport xarajatlarini, shuningdek sotib oluvchi tomonidan to‘lanadigan mahsulotlarga soliqlarni o‘z ichiga olib, ammo mahsulotlarga subsidiyalarni va ajratilgan qo‘shilgan qiymat solig‘ini (QQS) o‘z ichiga olmaydi;

YAHM fizik hajm indeksi – o‘tgan yilning shu davr narxlaridagi joriy davr YAHMni (doimiy narxlardagi YAHM yoki real YAHM) o‘tgan yilning shu davr amaldagi narxlaridagi YAHM ga nisbati kabi hisoblanadi;

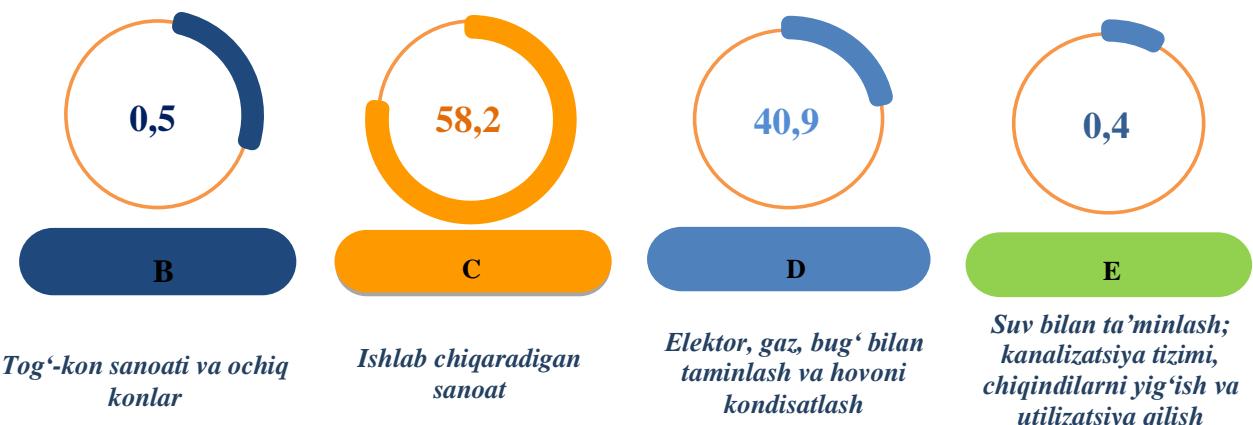
YAHM indeks-deflyatori – hudud iqtisodiyotida narxlarning o‘rtacha o‘zgarishini ifodalaydi va nominal YAHMning (amaldagi narxlardagi joriy davr YAHM) real YAHM ga nisbatini tavsiflaydi.

II. SANOAT

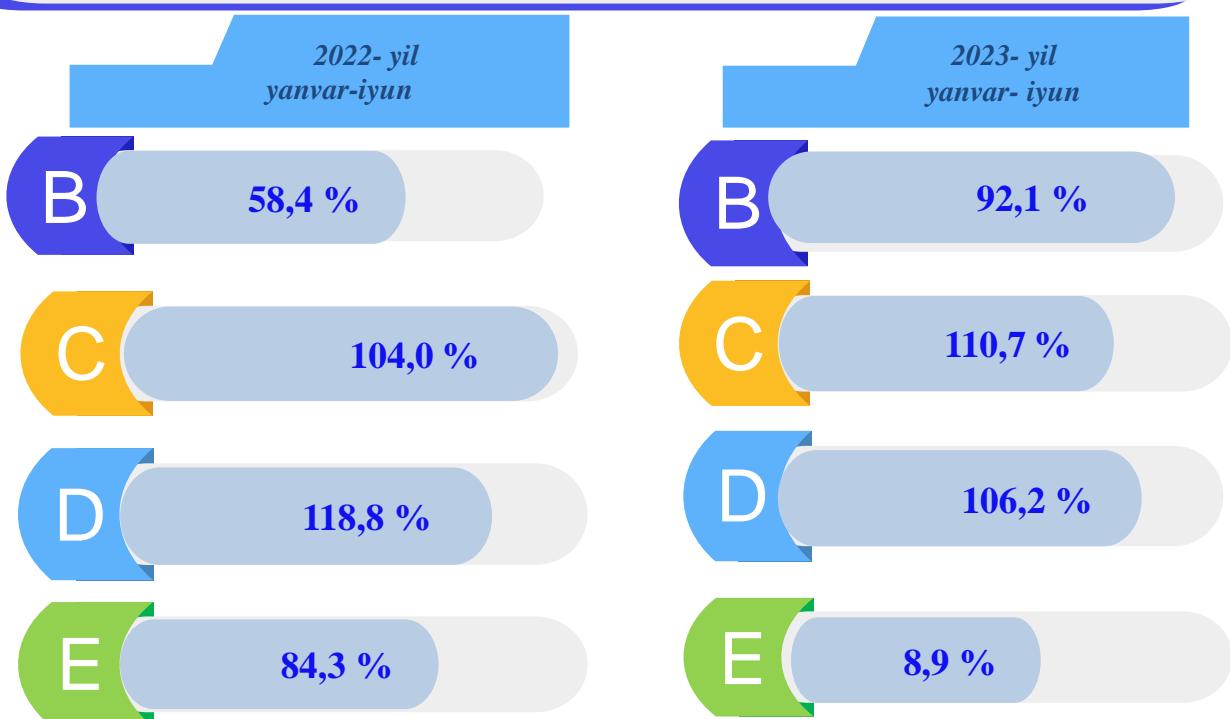
1-BO'LIM. SIRDARYO VILOYATINING SANOAT ISHLAB CHIQARISHI

2023- yilning yanvar-iyun oylarida viloyat korxonalarini tomonidan 7 327,8 mld. soʻmlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarilgan boʻlib, 2022- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan sanoat ishlab chiqarishining fizik hajm indeksi* 106,7 % ni tashkil etdi.

Sanoat ishlab chiqarishi tarkibida eng katta ulush ishlab chiqaradigan sanoat hissasiga toʻgʻri kelib, uning jami sanoat ishlab chiqarishidagi ulushi 58,2 % ni tashkil etdi.

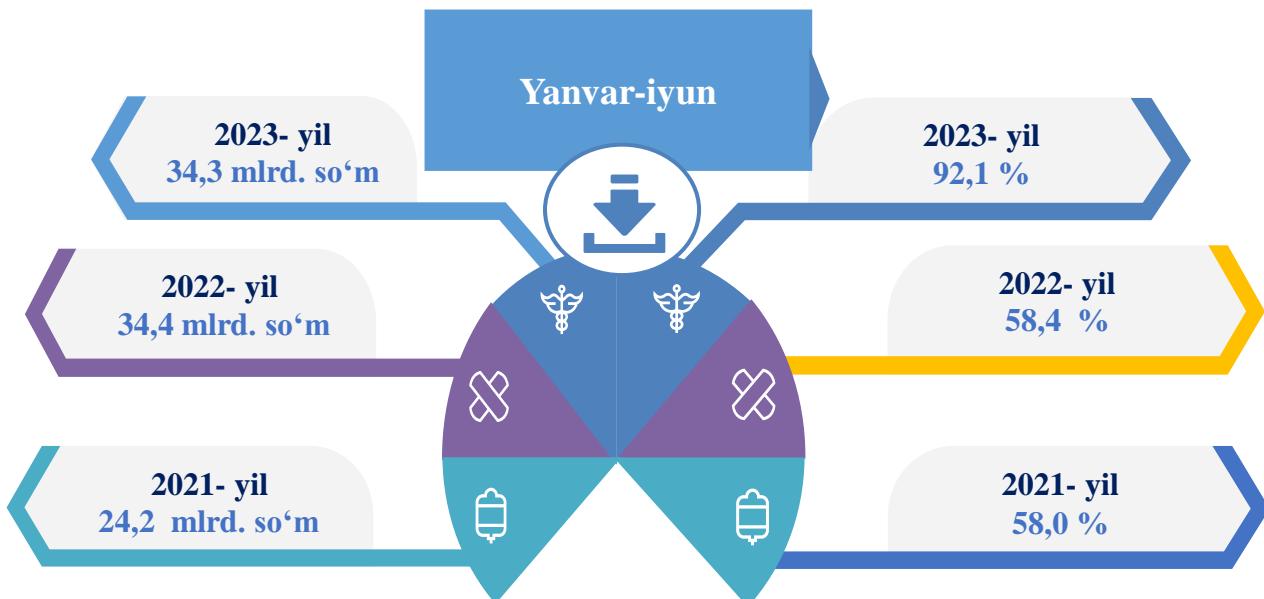
Asosiy iqtisodiy faoliyat turlari boʻyicha sanoat ishlab chiqarishi, FHI*

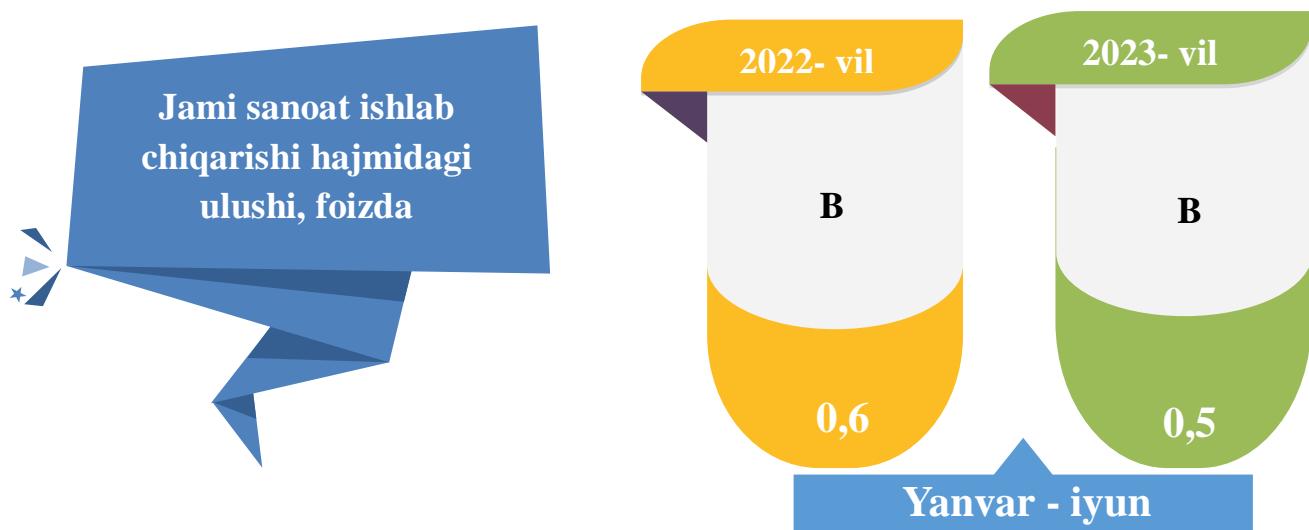
*Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi ishlab chiqarilgan mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) hajmining taqqoslanadigan davrlardagi o‘zgarishini tavsiflovchi nisbiy ko‘rsatkichdir.

Jami sanoat ishlab chiqarishi fizik hajmi o‘sishining asosiy omili bo‘lib, ishlab chiqaradigan (qayta ishslash) sanoati – 10,7 % ga hamda elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalashning – 6,2 % ga o‘sishi kuzatildi..

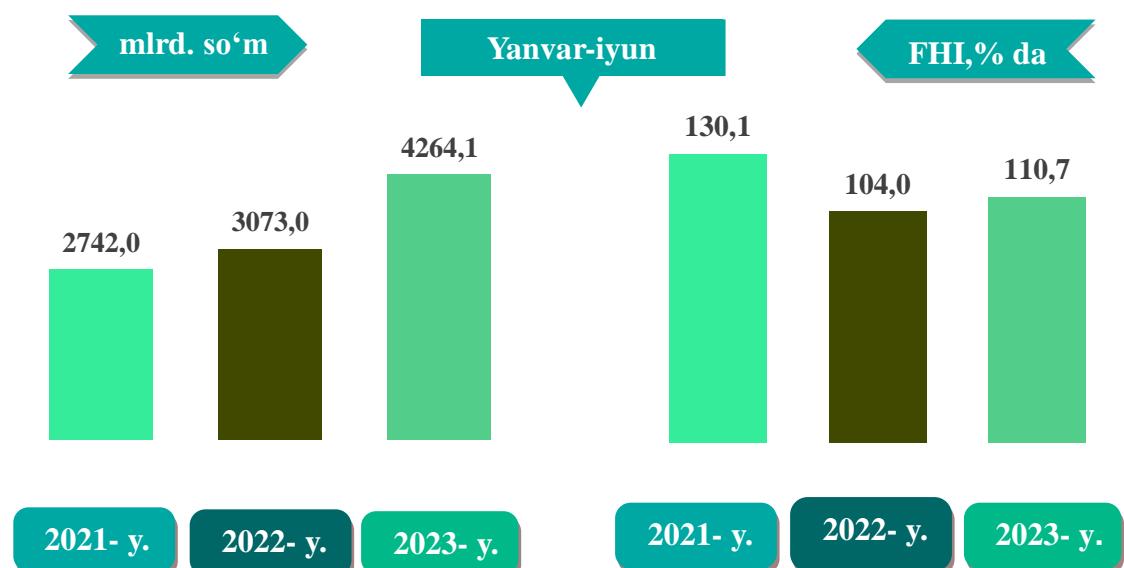
Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishslash sanoati

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishslash korxonalari tomonidan 2023- yilning yanvar-iyun oylarida ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 34,3 mlrd. so‘nni yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 0,5 % ni tashkil etdi.

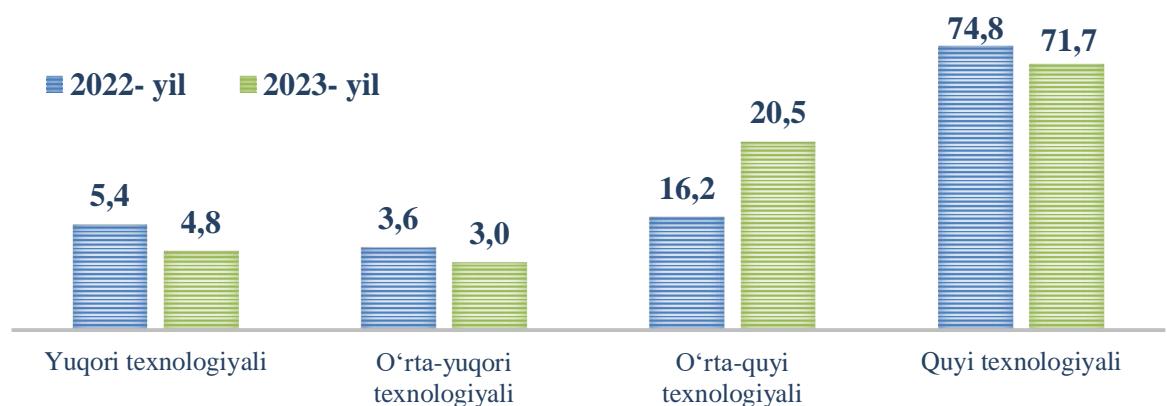
Ishlab chiqaradigan sanoat

2023- yilning yanvar-iyun oylarida ishlab chiqaradigan sanoat korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 4264,1 mlrd. so‘mni yoki jami sanoat mahsulotlarining 58,2 % ni tashkil etdi.

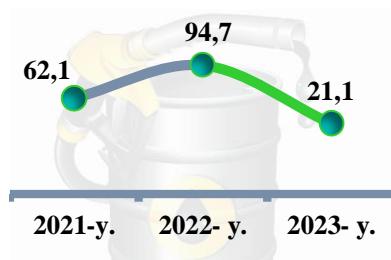
O‘tgan yilning mos davri bilan solishtirganda ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida yuqori texnologiyali tarmoqning ulushi 4,8 % ni (2022- yilning yanvar-iyun oylarida – 5,4 %), o‘rta-yuqori texnologiyali – 3,0 % (3,6 %), o‘rta-quyi texnologiyali – 20,5 % (16,2 %) va quyi texnologiyalisi – 71,7 % (74,8 %) ni tashkil etdi.

Jami ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlarni ishlab chiqarish sohasining ulushi – 2,7 % (2022- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 73,7 %), boshqa nometall mineral mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi – 5,5 % (2022- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 177,1 %), to‘qimachilik, kiyim, teri mahsulotlarini ishlab chiqarishning ulushi – 37,7 % (2022- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 97,2 %), oziq-ovqat, ichimliklar va tamaki mahsulotlarini ishlab chiqarishning ulushi – 30,9 % (2022- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 111,0 %), kimyo mahsulotlari, rezina va plastmassa buyumlarini ishlab chiqarishning ulushi – 1,6 % (2022- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan fizik hajm indeksi 107,0 %) ni tashkil etdi.

Ishlab chiqaradigan sanoatda ayrim turdag mahsulotlarning o‘sish sur’ati *O’tgan yilning mos davriga nisbatan, % da **

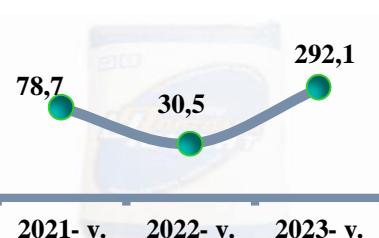
*Yirik shoxli qoramollar
uchun ozuqa*

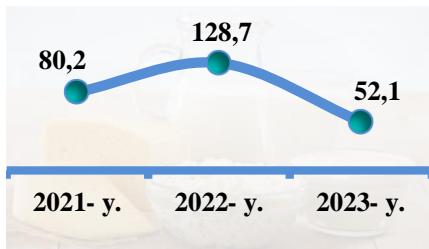
Kepak

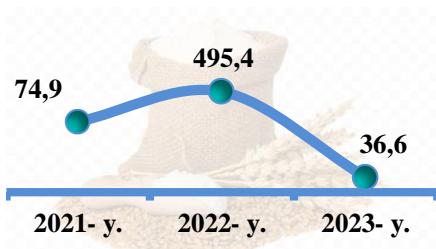
*Tarkibida alkaloidlar bo‘lgan yoki
bo‘lmasan, lekin gormonlar yoki
antibiotiklar bo‘lmasan medikamentlar*

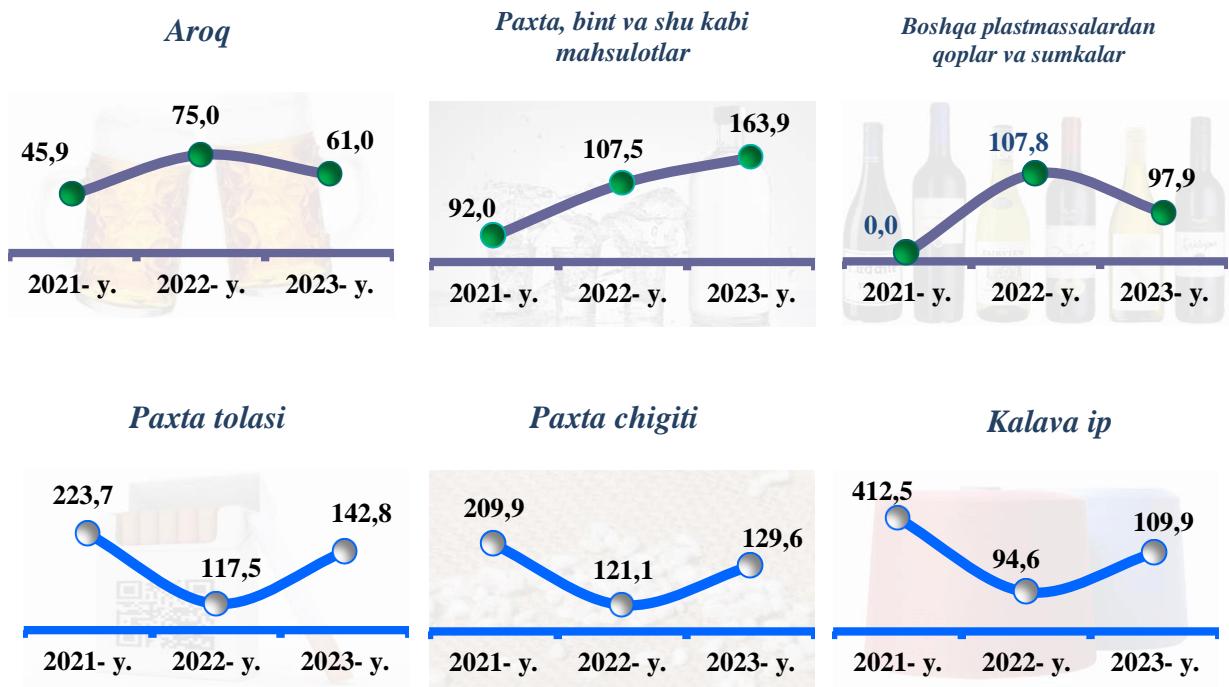

*Yumshoq bug‘doy
va spelta uni*

Sellyuloza

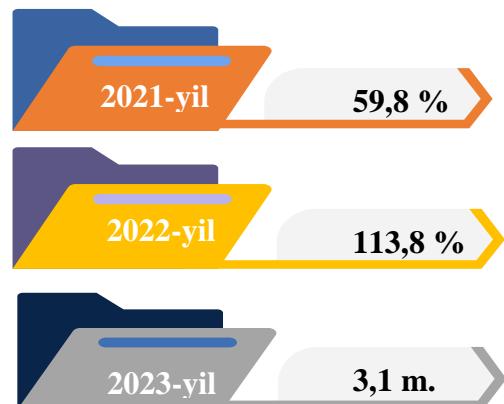
2023-yilning yanvar-iyun oylari davomida ishlab chiqaradigan sanoatda 9,3 ming tonna boshqa plastmassalardan qoplar va sumkalar (2022-yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan 2,1 % ga kamaygan), 0,8 ming tonna paxta, bint va shu kabi mahsulotlar (63,9 % oshgan) hamda 18,6 ming tonna yumshoq bug'doy va spelta uni (47,9 % ga kamayib) ishlab chiqarilib, past o'sish sur'atlari kuzatildi.

Ishlab chiqaradigan sanoatda yirik sanoat korxonalari tomonidan ayrim turdag'i mahsulotlarni ishlab chiqarish

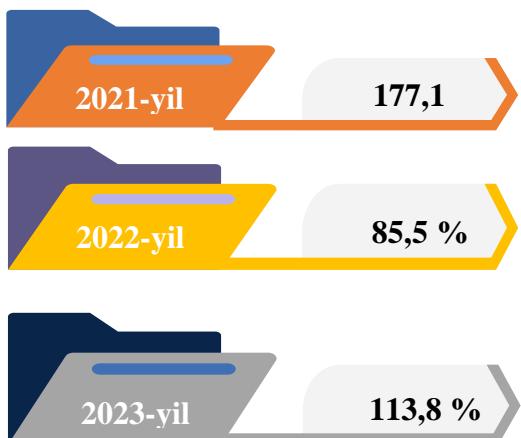
Sanoat mahsulotlari	2022- yil yanvar-iyun	2023- yil yanvar- iyun	Farqi +/-
Yirik shoxli qoramollar uchun ozuqa, tonna	10446	2205	-8241
Paxta, bint va shu kabi mahsulotlar, tonna	516,6	846,5	329,9
Boshqa plastmassalardan qoplar va sumkalar, ming t.	9,5	9,3	-0,2
Yumshoq bug'doy va spelta uni, ming t.	35,7	18,6	-17,1
Paxta tolasi, ming t.	13,9	19,8	5,9

Qog‘oz va qog‘oz mahsulotlari ishlab chiqarish

2022-yilda ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida Qog‘oz va qog‘oz mahsulotlati ishlab chiqarish sanoati ulushi 0,04 % ni tashkil etib, uning fizik hajm indeksi 13,8 % ga ko‘paygan bo‘lsa, 2023- yilning yanvar-iyun oylari yakunlariga ko‘ra, Qog‘oz va qog‘oz mahsulotlati ishlab chiqarish sanoatining ulushi 0,2 % gacha kamaydi, fizik hajm indeksi esa, 3,1 martaga ko‘paydi va ishlab chiqarish hajmi 10,6 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

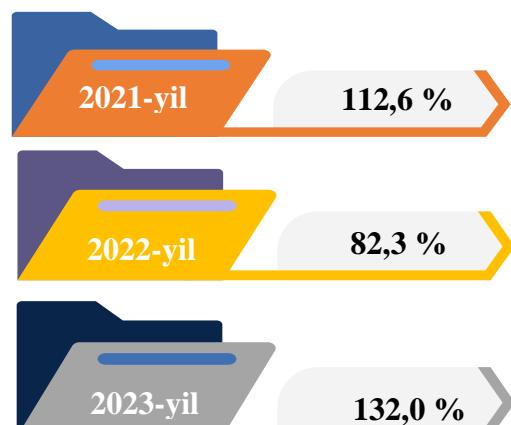
Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish

2022-yilda ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarishning ulushi 3,9 % ni, uning fizik hajm indeksi esa 85,5 % ni tashkil etgan bo‘lsa, 2023- yilning yanvar-iyun oylari yakunlariga ko‘ra, boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarishning ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 8,0 % ni tashkil etdi, o‘tgan yilga nisbatan fizik hajm indeksi esa 13,8 % ga ko‘paygan va ishlab chiqarish hajmi 341,7 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

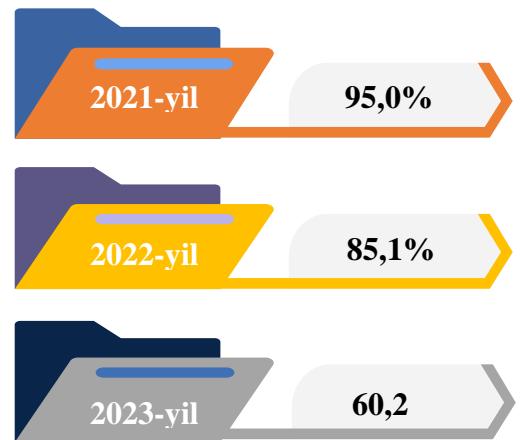
Oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish sanoati

2022-yilda ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi 11,0 % ni, uning fizik hajm indeksi esa 82,3 % ni tashkil etgan bo‘lsa, 2023- yilning yanvar-iyun oylari yakunlariga ko‘ra, oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi 30,6 % ni tashkil etdi, o‘tgan yilga nisbatan fizik hajm indeksi esa 32,0 % ga o‘sgan va ishlab chiqarish hajmi 1302,9 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

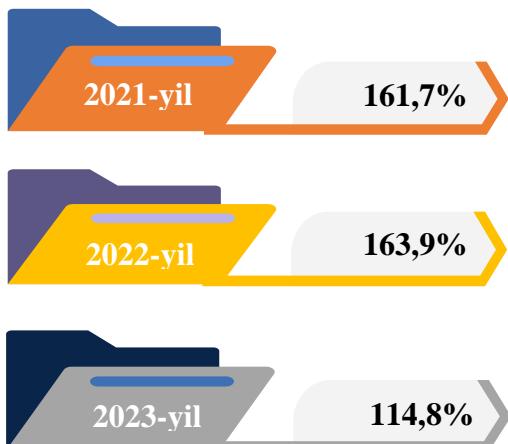

Ichimliklar ishlab chiqarish sanoati

2022-yilda ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida ichimlik mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi 0,2 % ni, uning fizik hajm indeksi esa 85,1 % ni tashkil etgan bo‘lsa, 2023- yilning yanvar-iyun oylari yakunlariga ko‘ra, ichimlik mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi 0,3 % ni tashkil etdi, o‘tgan yilga nisbatan fizik hajm indeksi esa 60,2 % ni va ishlab chiqarish hajmi 12,6 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

To‘qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish sanoati

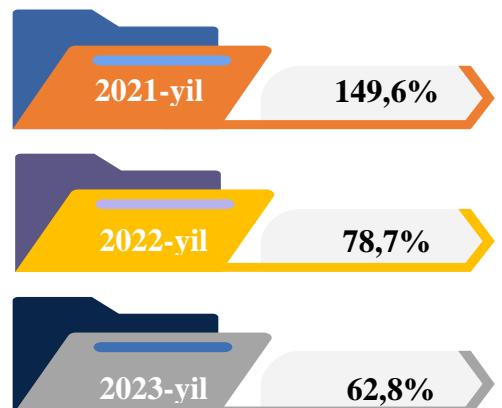

2022-yilda ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida to‘qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi 14,3 % ni tashkil etgan bo‘lsa, uning fizik hajm indeksi 163,9 % ni tashkil etgan.

Shuningdek, 2023-yilning yanvar-iyun oylarida to‘qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarishning ulushi 32,6 % ni tashkil etgan, fizik hajm indeksi 14,8 % ga o‘sgan bo‘lsa, ishlab chiqarish hajmi 1391,4 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

Kiyim ishlab chiqarish sanoati

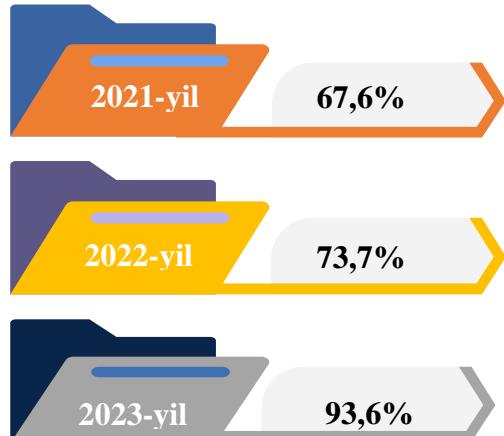
2022-yil yakunlariga ko‘ra, kiyim ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 2,0 % ni, fizik hajm indeksi esa 78,7 % ni tashkil etgan bo‘lsa, 2023- yilning yanvar-iyun oylarida ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi 3,4 %, fizik hajm indeksi 62,8 % ni, ishlab chiqarish hajmi esa 142,9 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

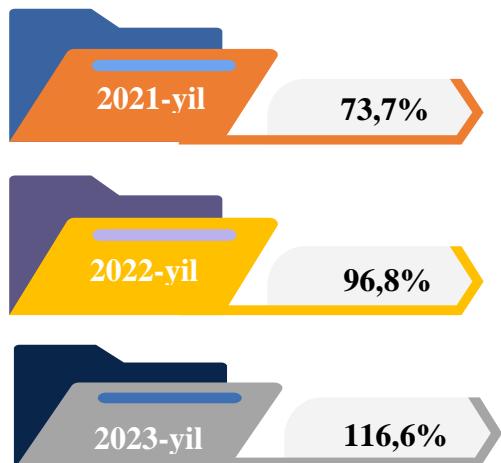
Kimyo mahsulotlari ishlab chiqarish

2022-yil yakunlariga ko‘ra kimyo mahsulotlari ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi 0,3 % ni tashkil etgan, fizik hajm indeksi esa 73,7 % ni tashkil etgan.

Shuningdek, 2023- yilning yanvar-iyun oylarida ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi 0,5 % ni, fizik hajm indeksi 93,6 % ni hamda ishlab chiqarish hajmi 20,0 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

Asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlari ishlab chiqarish

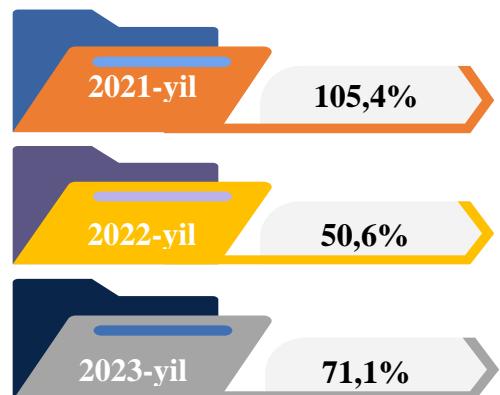
2022- yil yakunlariga ko‘ra, asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlari ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi 2,3 % ni tashkil etgan, fizik hajm indeksi esa 96,8 % ni tashkil etgan.

Shuningdek, 2023- yilning yanvar-iyun oylarida ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi 4,8 % ni, fizik hajm indeksi 116,6 % ni hamda ishlab chiqarish hajmi 203,7 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

Rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish

2022-yil yakunlariga ko‘ra, rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish sanoatining ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi 0,8 % ni tashkil etgan, fizik hajm indeksi esa 50,6 % ni tashkil etgan .

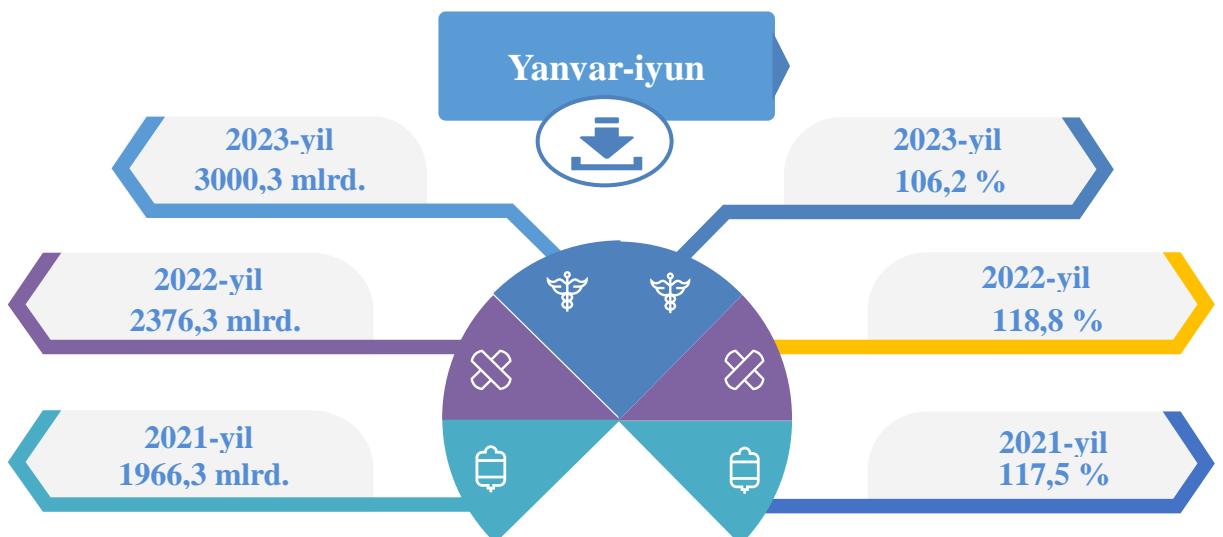
Shuningdek, 2023- yilning yanvar-iyun oylarida ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi 1,1 % ni, fizik hajm indeksi 71,1 % ni hamda ishlab chiqarish hajmi 46,5 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash korxonalarini tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 3000,3 mld. so‘mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 40,9 %) ni tashkil etdi.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida, sanoatning mazkur tarmog‘ida elektr energiyani ishlab chiqarish, uzatish va taqsimlash, bug‘ bilan ta’minlash tizimlari va havoni konditsiyalashning o’tgan yilning mos davriga nisbatan fizik hajm indeksi 6,2 % ga oshganligi kuzatildi.

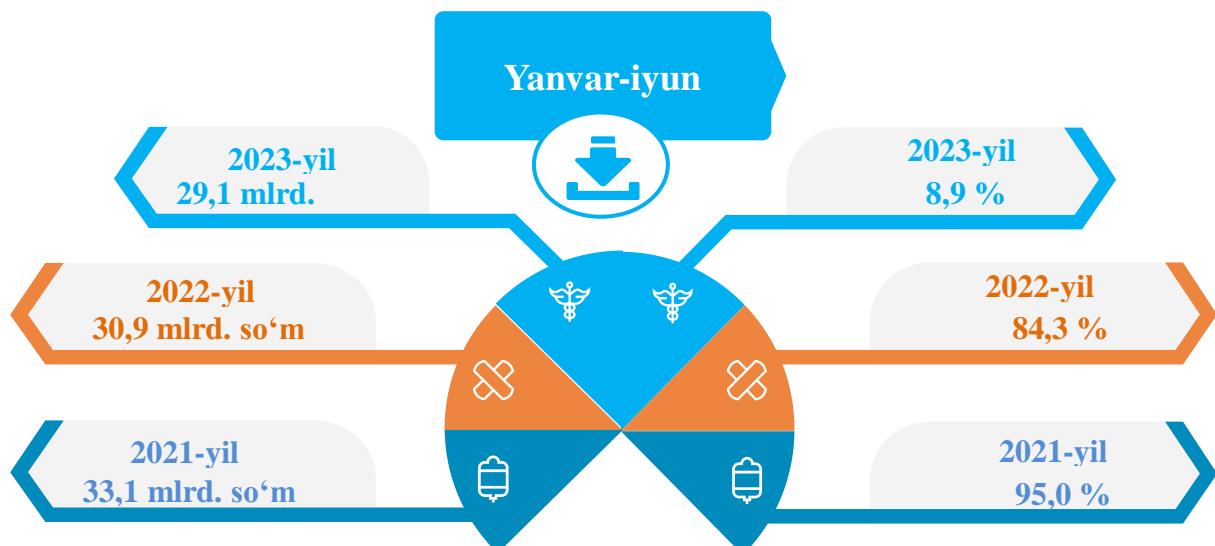

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash sohasida yirik sanoat korxonalarini tomonidan sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

Sanoat mahsulotlari	2022- yil yanvar-iyun	2023- yil yanvar- iyun	Farqi +/-
Elektroenergiya, mln.kvt.s	8360,8	8490,1	129,3
Issiqlik energiyasi, ming gkal	58,2	95,7	37,5

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish korxonalarini tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 29,1 mlrd. so'mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmning 0,4 %) ni tashkil etdi.

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish sohasida yirik sanoat korxonalarini tomonidan sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

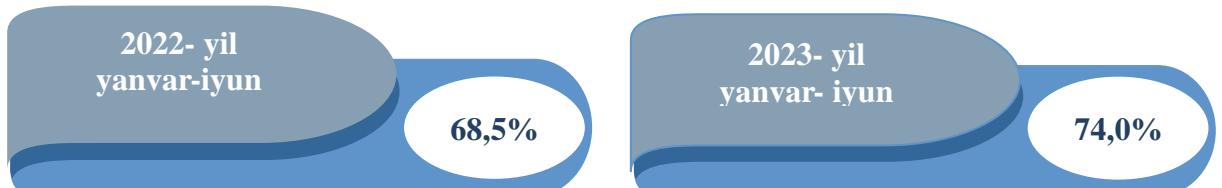
Sanoat mahsulotlari	2022- yil yanvar-iyun	2023- yil yanvar-iyun	Farqi +/-
Suvni yig'ish, qayta ishslash va taqsimlash bo'yicha xizmatlar, mlrd. so'm	18,5	18,8	0,3
Chiqindilarni yig'ish, ishlov berish, yo'qotish, utilizatsiya qilish bo'yicha xizmatlar, mlrd. so'm	7,8	7,2	-0,6

O'tgan yilning mos davriga nisbatan suvni yig'ish, qayta ishslash va taqsimlash bo'yicha xizmatlar 2,4 martaga oshgan hamda chiqindilarni yig'ish, ishlov berish, yo'qotish, utilizatsiya qilish bo'yicha xizmatlar 1,2 % ga ko'payishi kuzatildi.

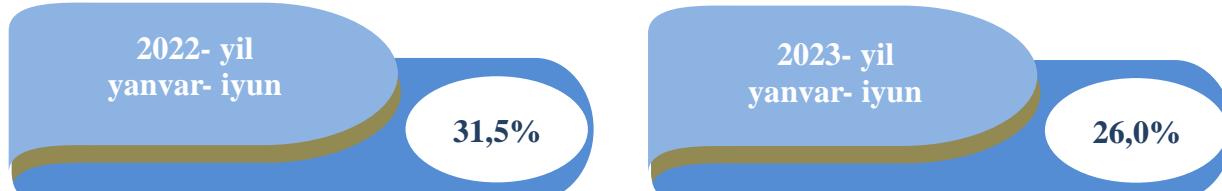
Iste'mol mahsulotlari ishlab chiqarish

Tayyor mahsulot turlarini kengaytirish va ishlab chiqarilishini qo'llab-quvvatlash bo'yicha amalga oshirib kelinayotgan chora-tadbirlar natijasida, iste'mol mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi 1565,9 mlrd. so'mni tashkil etdi va 2022- yilning mos davriga nisbatan 112,1 % ni, uning jami sanoatdagi ulushi 21,4 % ni tashkil etdi.

Oziq-ovqat mahsulotlari

Nooziq-ovqat mahsulotlar

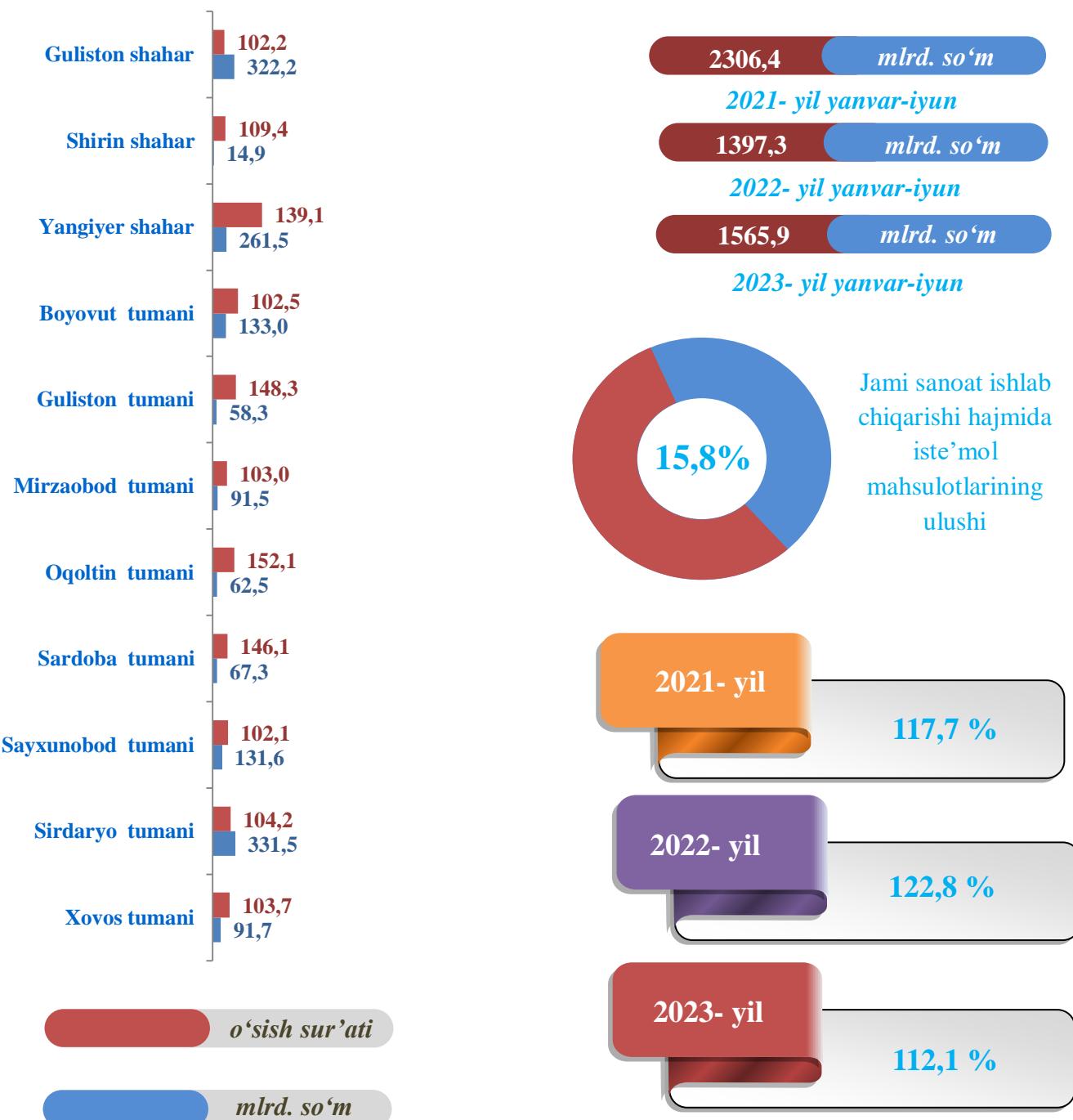

Oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish tarkibida vino va aroq mahsulotlari va pivo 0,8 % (2022- yil yanvar-iyun oylarida 65,8 %) ni tashkil etdi. Hududlar kesimida iste'mol mahsulotlari ishlab chiqarilishining viloyat jami hajmidagi eng yuqori ulushi Sirdaryo tumaniga to'g'ri kelib 21,2 % , Guliston shahri 20,6 %, Yangiyer shahri 16,7 % hamda Boyovut tumani 8,5 % ni tashkil etdi.

Shuningdek, iste'mol mahsulotlari ishlab chiqarilishining o'sish sur'atida viloyat o'sish sur'ati (112,1 %) darajasidan yuqori ko'rsatkich Oqoltin tumani (152,1 %), Guliston tumani (148,3 %), Sardoba tumani (146,1 %) hamda Yangiyer shahri (139,1 %) qayd etildi.

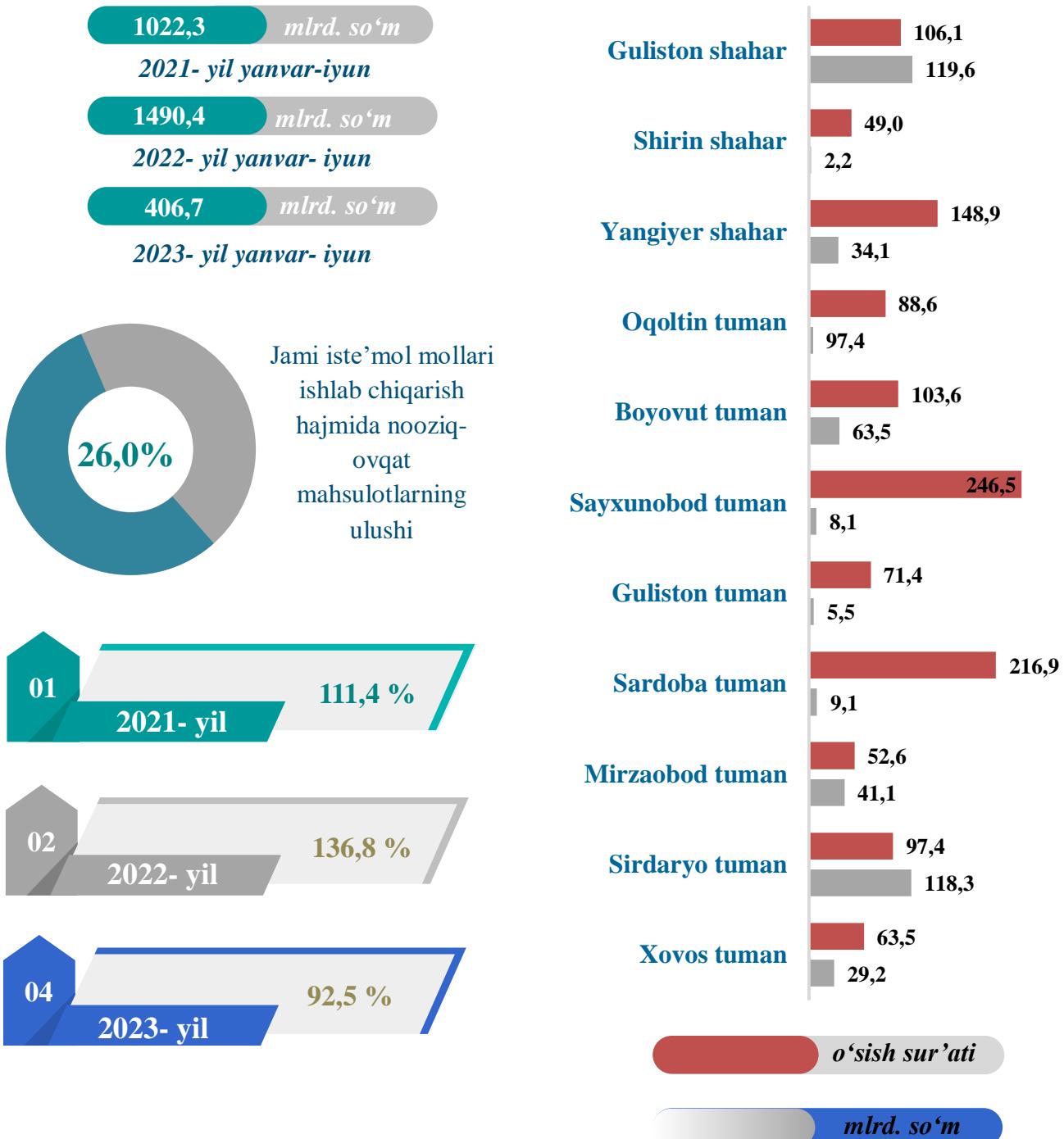
Hududlar bo‘yicha iste’mol mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi, tarkibi va o‘sish sur’ati

Hududlar kesimida iste’mol mahsulotlari ishlab chiqarilishining viloyat jami hajmidagi eng yuqori ulushi Sirdaryo tumaniga to‘g‘ri kelib, 21,2 %, shuningdek, Guliston shahri 20,6 % ni, Yangiyer shahri 16,7 % ni, Boyovut tumani 8,5 % ni tashkil etdi.

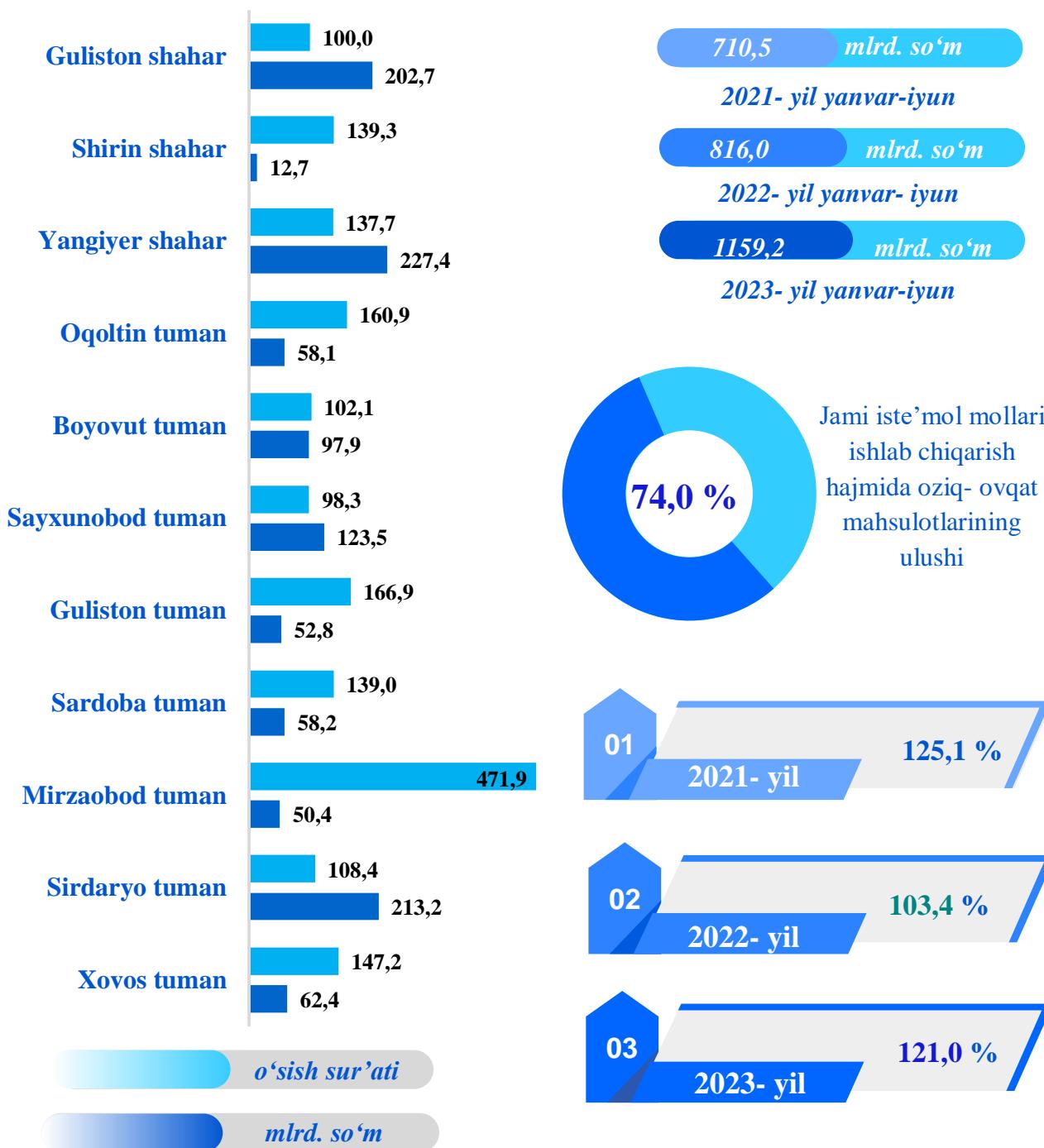
Hududlar bo‘yicha nooziq-ovqat mahsulotlar ishlab chiqarish hajmi, tarkibi va o‘sish sur’ati

Hududlar kesimida nooziq-ovqat mahsulotlar ishlab chiqarilishining viloyat jami hajmidagi eng yuqori ulushi Guliston shahriga to‘g‘ri kelib, 29,4 %, shuningdek, Sirdaryo tumani 29,1 % ni, Boyovut tumani 8,6 % ni, Xovos tumani 8,4 % ni tashkil etdi.

Hududlar bo‘yicha oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi, tarkibi va o’sish sur’ati

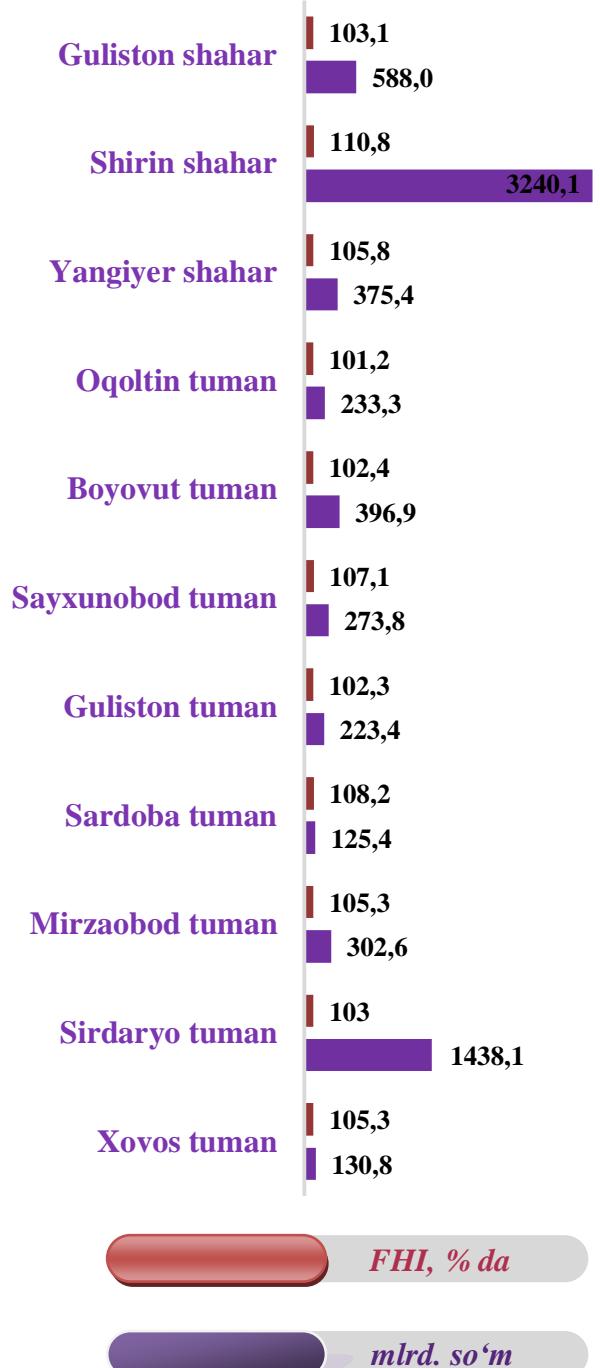
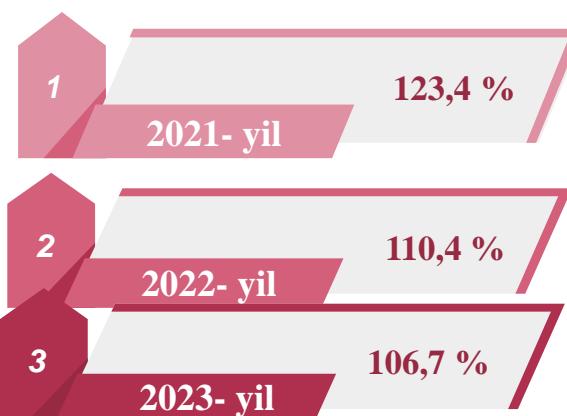
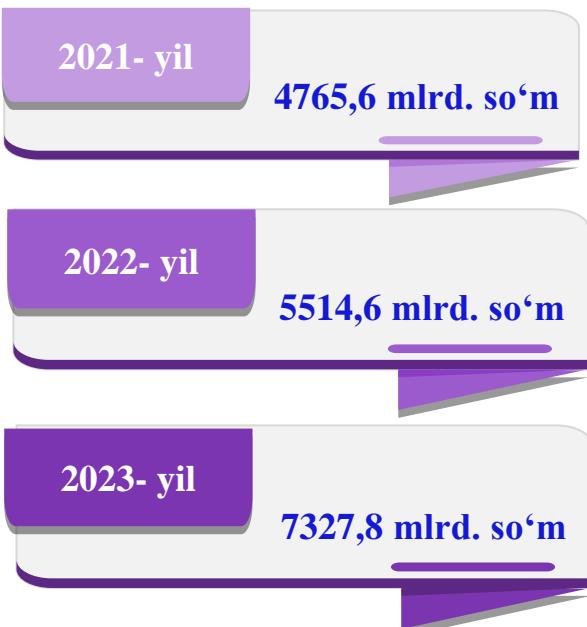
Hududlar kesimida oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarilishining viloyat jami hajmidagi eng yuqori ulushi Yangiyer shahriga to‘g‘ri kelib, 19,6 % ni, shuningdek, Sirdaryo tumani 18,4 % ni, Guliston shahri esa 17,5 % ni tashkil etdi.

Sirdaryo viloyati hududlari kesimida sanoat ishlab chiqarishi hajmlari

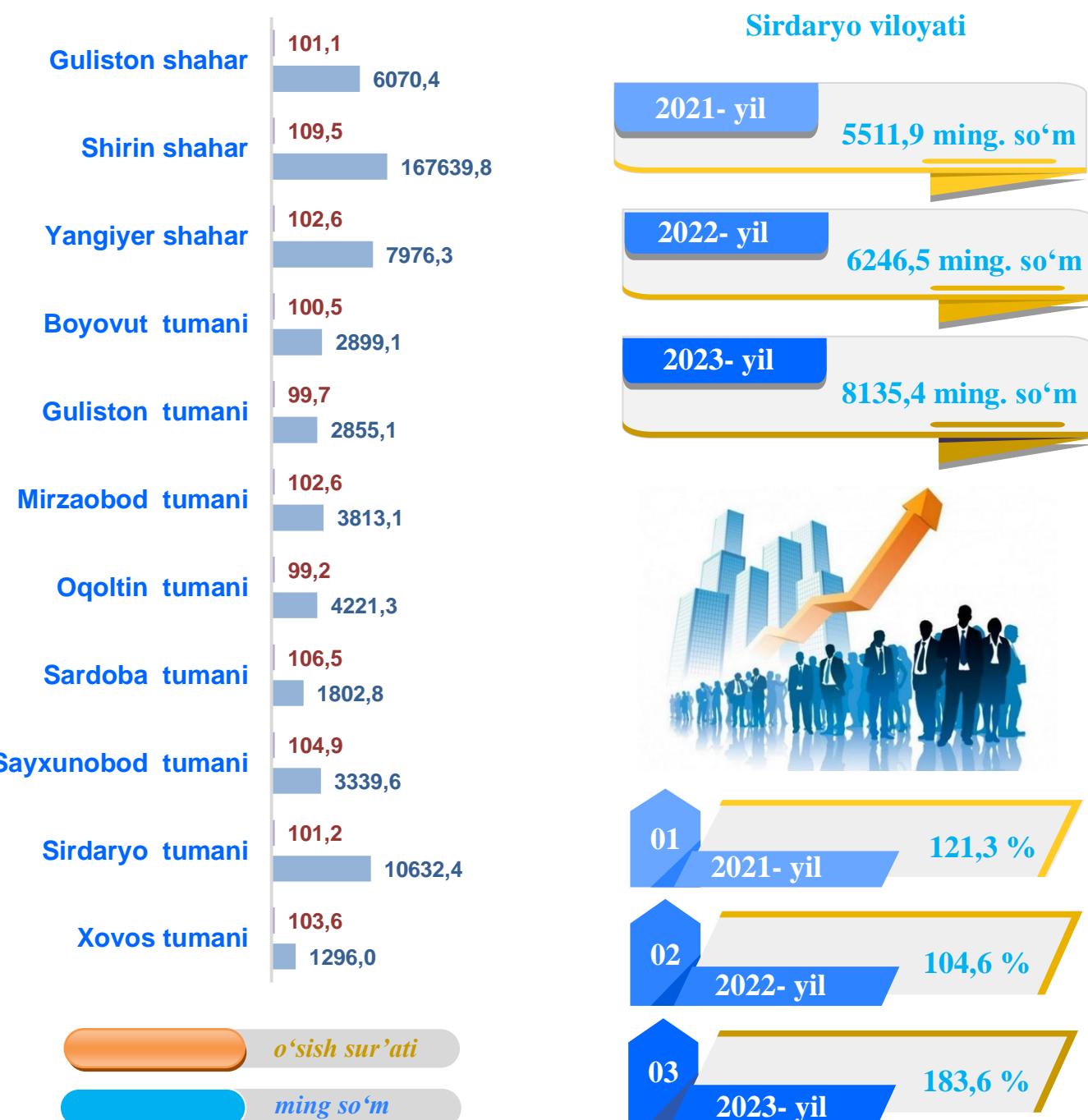
Hududlar kesimida sanoat ishlab chiqarilishining viloyat jami hajmidagi eng yuqori ulushi Shirin shahriga to‘g‘ri kelib, 44,2 % ni, shuningdek, Sirdaryo tumani 19,6 % ni, Guliston shahri esa 8,0 % ni va Boyovut tumani 5,4 % ni tashkil etdi.

Sirdaryo viloyati

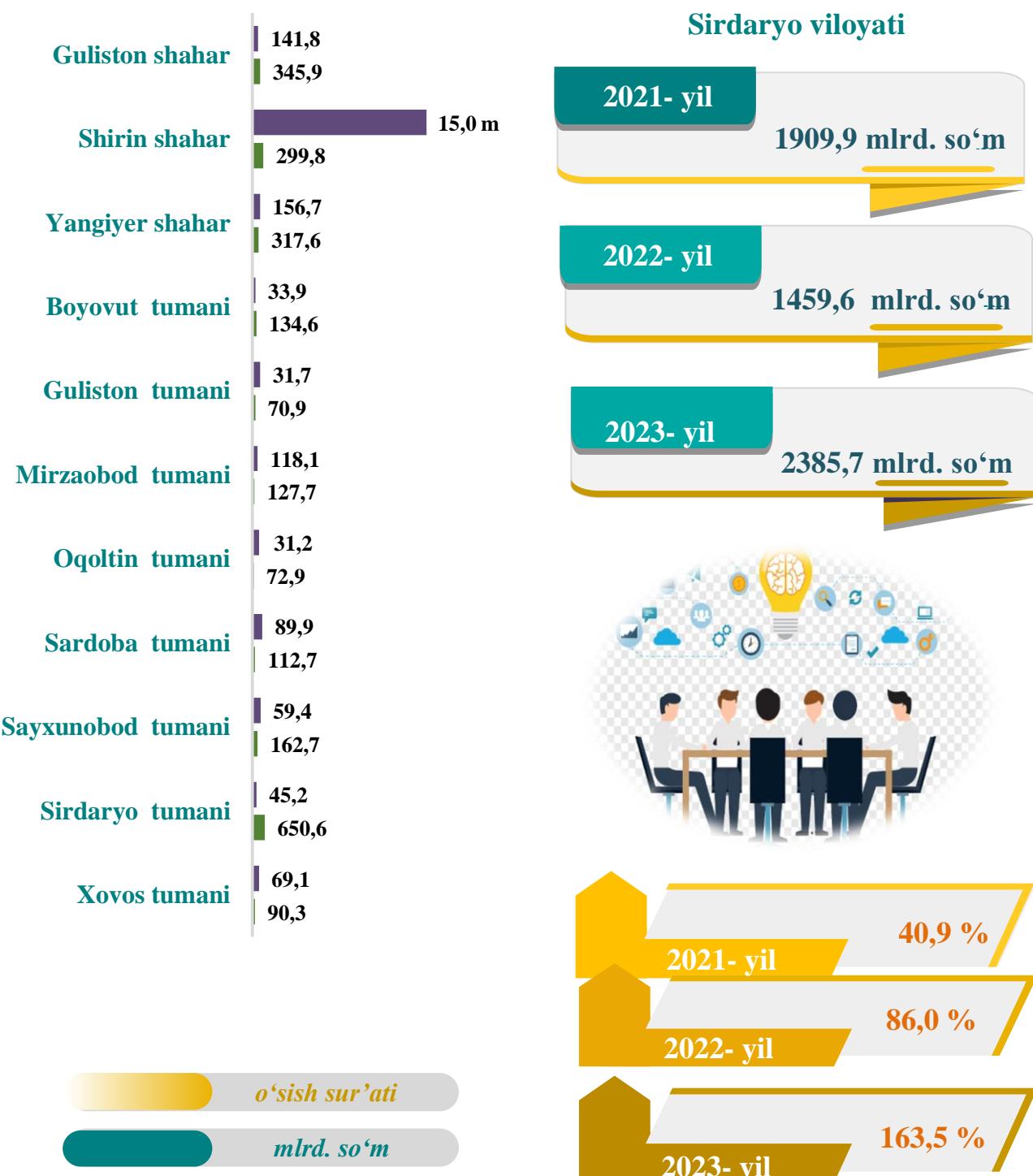
Aholi jon boshiga to‘g‘ri keladigan sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish

Aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishning taqsimlanishi, yirik sanoat korxonalari joylashganligi hisobiga Shirin shahri (167639,8 ming so‘m), Sirdaryo tumani (10632,4 ming so‘m) hamda Yangiyer shahri (7976,3 ming so‘m) o‘rtacha viloyat darajasi ko‘rsatkichidan (8135,4 ming so‘m) ancha yuqoriligini ko‘rsatmoqda.

Sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishda kichik biznesning ulushi

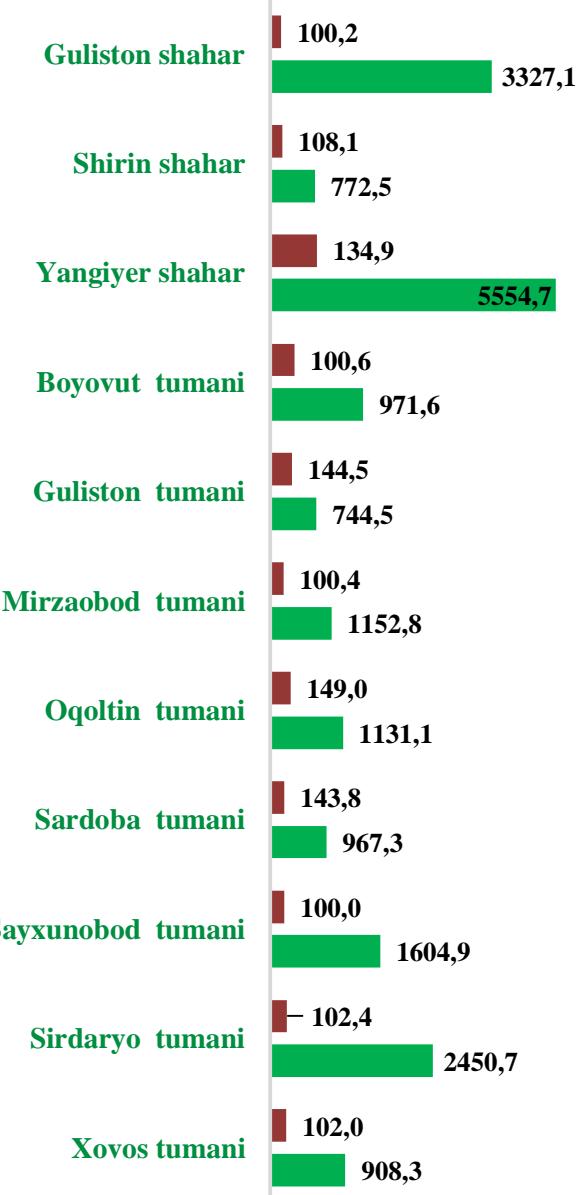
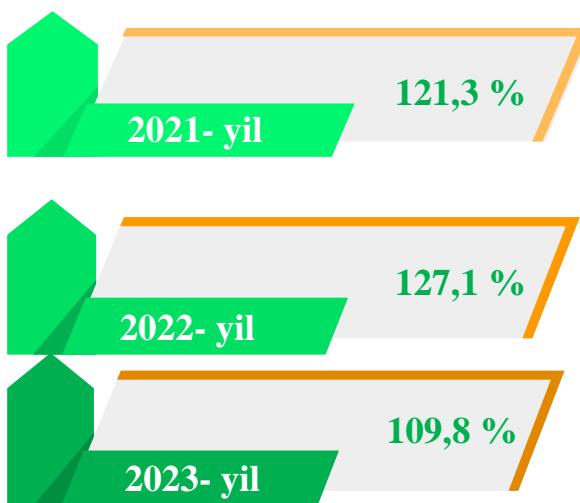
Hisobot davrida kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan 2385,7 mlrd. so‘mlik sanoat mahsuloti ishlab chiqarilib, uning umumiy ishlab chiqarish hajmidagi ulushi 32,6 % ni tashkil etdi.

Aholi jon boshiga to‘g‘ri keladigan iste’mol mahsulotlari ishlab chiqarish

Viloyat bo‘yicha aholi jon boshiga iste’mol mahsulotlari ishlab chiqarilishi 1738,5 ming so‘m bo‘lgani holda, Yangiyer shahrida – 5554,7 ming so‘mni, Guliston shahrida – 3327,1 ming so‘mni va Sirdaryo tumanida – 2393,4 ming so‘mni tashkil etdi.

Sirdaryo viloyati

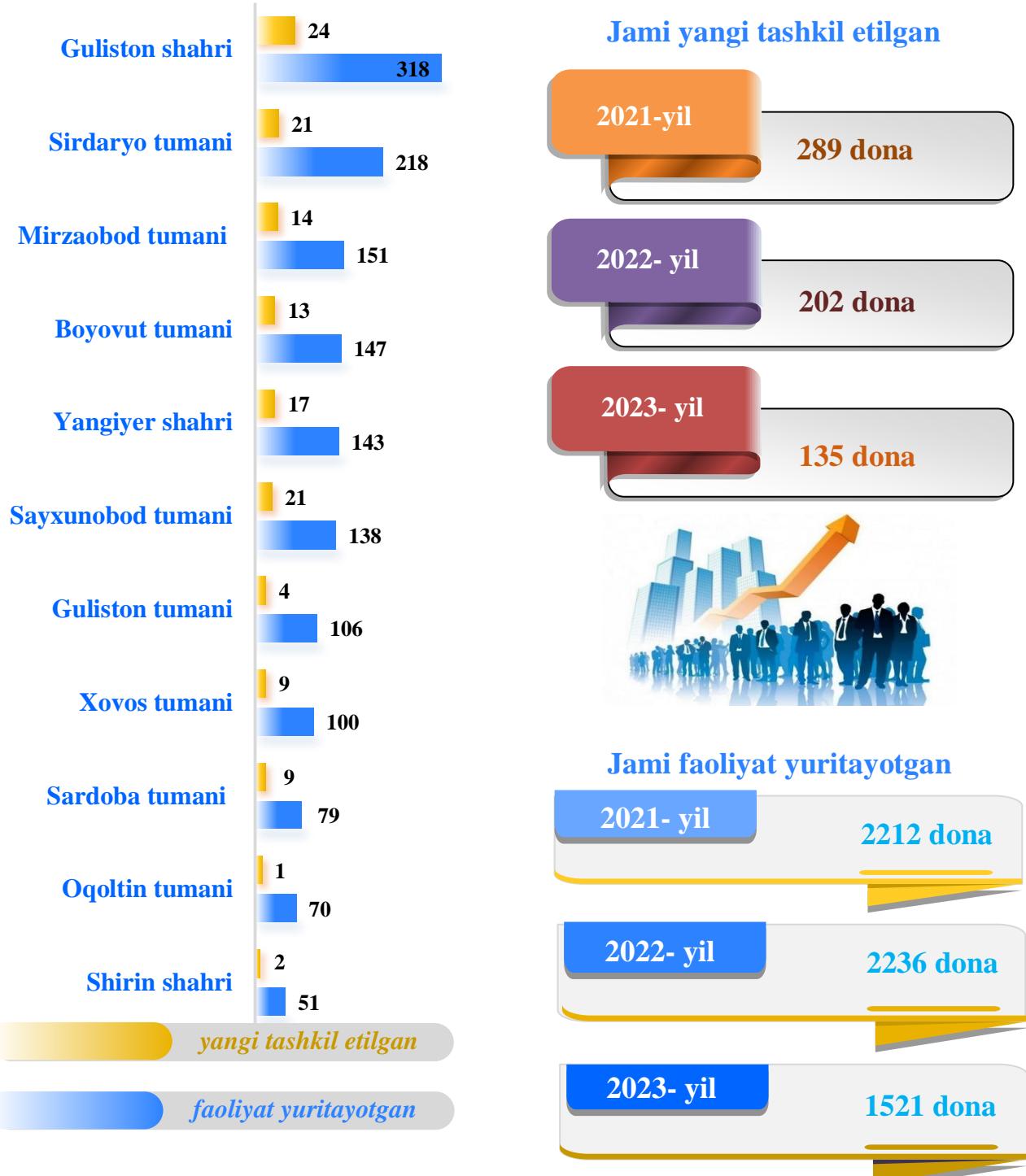

o‘sish sur’ati

ming. so‘m

Viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan va yangi tashkil etilgan sanoat korxonalarini

Bugungi kunda viloyatimizda 1521 ta sanoat korxonalarini faoliyat ko'rsatmoqda, shundan 318 tasi (ro'yxatdan o'tgan korxonalar umumiy sonining 20.9 %) Guliston shahriga, 218 tasi (14.3 %) Sirdaryo tumaniga, 148 tasi (9,7 %) Mirzaobod tumaniga, 144 tasi (9,5 %) Boyovut tumaniga 142 tasi (9,3 %) va Yangiyer shahriga to'g'ri kelmoqda.

Tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish dasturining amalga oshirilishi

Viloyatimizda sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishning yuqori o'sish sur'atlariga erishishda tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish Dasturining amalga oshirilishi ham o'z ta'sirini ko'rsatdi. Mazkur dastur doirasida kiritilgan 46 ta loyiha bo'yicha 833,7 mld. so'mlik mahsulotlar ishlab chiqarildi. Mahalliyashtirish dasturi doirasida ishlab chiqarilgan mahsulotlardan 18,9 mln. AQSH dollari miqdorida eksport qilindi.

Mahalliyashtirish dasturi doirasida 2023- yilning yanvar-iyun oylarida 463 ta yangi ish o'rirlari yaratildi, o'tgan yilning mos davri bilan taqqoslaganda yangi tashkil etilgan ish o'rirlari soni 22,3 % ga kamaygan. Shu bilan birga, 2022- yilning yanvar- iyun oylariga nisbatan mahalliyashtirilgan mahsulotlar eksporti hajmining o'sganligi kuzatildi.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi – korxona tomonidan ishlab chiqarilgan tayyor mahsulotlar, yarim tayyor, chetga sotishga mo‘ljallangan, nosanoat bo‘linmalarga va kapital qurilishga mo‘ljallangan mahsulotlar hajmini o‘z ichiga oladi: ishlab chiqarilishi hisobot davrida tugallanmagan uzoq muddatli mahsulotlarni ishlab chiqarish bo‘yicha ishlar; sanoat tusidagi ishlar (xizmatlar).

Sanoat ishlab chiqarishida o‘zgarish indekslari – solishtirma davrlarda mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) fizik hajmining o‘zgarishini tavsiflovchi nisbiy ko‘rsatkichdir.

Iste’mol mollari – asosan shaxsiy iste’mol yoki foyda olish bilan bog‘liq bo‘lmagan boshqa maqsadlarda foydalanadigan sanoat mahsulotlari; iste’mol mollari ishlab chiqarish hajmi amaldagi narxlarda (QQS va aksizlar bundan mustasno) hisoblab chiqiladi.

Natura ko‘rinishida sanoat ishlab chiqarishi hajmi – boshqa korxonalarga jo‘natish uchun yoki ishlab chiqarishga mo‘ljallangan mahsulotlarni, shu jumladan, korxonaning sanoat ehtiyojlar uchun sarflangan mahsulotlarni o‘z ichiga oladi, ya’ni yalpi mahsulot.

Ishlab chiqarishni texnologik rivojlanish darajasiga ko‘ra guruhlash Yevrostat texnologik faoliyatining tasnifi asosida ishlab chiqilgan.

Mahalliylashtirish darajasi – ishlab chiqarishda ishlatiladigan mahalliy materiallar, mehnat va intellektual resurslarning ulushini belgilaydi; mahalliylashtirish darajasini hisoblashda xarajatlar, soliq to‘lovlari va ishlab chiqarish jarayoniga bevosita aloqador bo‘lmagan boshqa imtiyozlar hisobga olinmaydi.

Mahsulot sotish hajmi – savdo narxlarida keltiriladi (QQS va aksiyalar bundan mustasno).

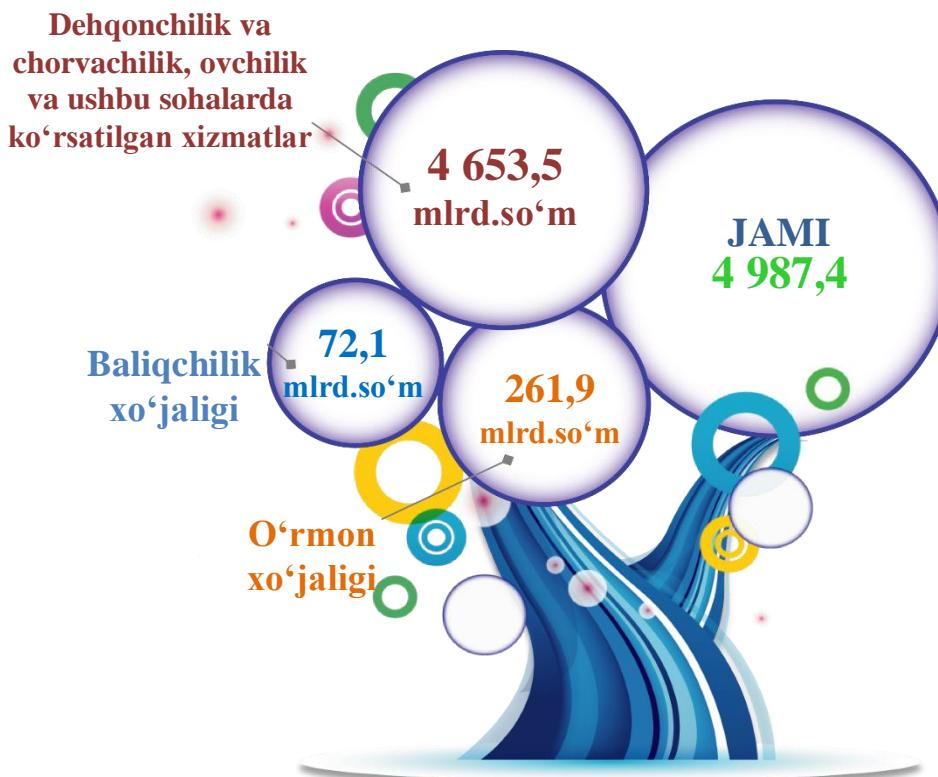
Milliy valyutada eksport qilinadigan mahsulotlarning qiymati – O‘zbekiston Respublikasi Markaziy bankining kursi bo‘yicha hisob-kitob qilgan holda to‘ldiriladi.

III. QISHLOQ, O'RMON VA BALIQCHILIK XO'JALIGI

1.BO'LIM. QISHLOQ, O'RMON VA BALIQCHILIK XO'JALIGI MAHSULOT (XIZMAT)LARI HAJMI

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2023- yilning yanvar-iyun oylarida qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)larining umumiylajmi 4 987,4 mlrd. so'mni, shu jumladan, dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va ushbu sohalarda ko'rsatilgan xizmatlar 4 653,5 mlrd. so'mni, o'rmon xo'jaligi – 261,9 mlrd. so'mni, baliqchilik xo'jaligi – 72,1 mlrd. so'mni tashkil qildi.

Sirdaryo viloyatining qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)larining umumiylajmi

Ma'lumot uchun:

YAIM (YAQQ) tarkibida qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligining ulushi 31,6 % ni tashkil etdi. Mazkur tarmoqning YAIM mutlaq o'sish sur'atiga ta'siri 1,7 f.p.ni tashkil etdi.

**Sirdaryo viloyatining qishloq, o‘rmon va baliqchilik
xo‘jaligi mahsulot (xizmat)lari hajmining o‘sish sur’ati, % da**

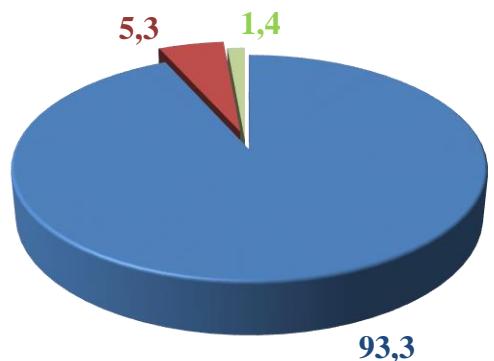
2023- yilning yanvar-iyun oylarida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat)lari hajmi o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 105,4 % ni shu jumladan, dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va ushbu sohalarda ko‘rsatilgan xizmatlar – 105,4 % ni, o‘rmon xo‘jaligi – 102,4 % ni, baliqchilik xo‘jaligi – 116,0 % ni tashkil qildi.

Ma’lumot uchun:

Dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra, 2023- yilning yanvar-iyun oylarida tarmoqning ijobiy o‘sish sur’atiga asosan quyidagi mahsulotlarning 2022- yilning mos davriga nisbatan yuqori o‘sish sur’ati qayd etilganligi orqali erishildi.

✓ <i>Ovlangan baliq</i>	— 119,1 %
✓ <i>Don</i>	— 113,0 %
✓ <i>Uzum</i>	— 108,5 %
✓ <i>Tuxum</i>	— 108,1 %

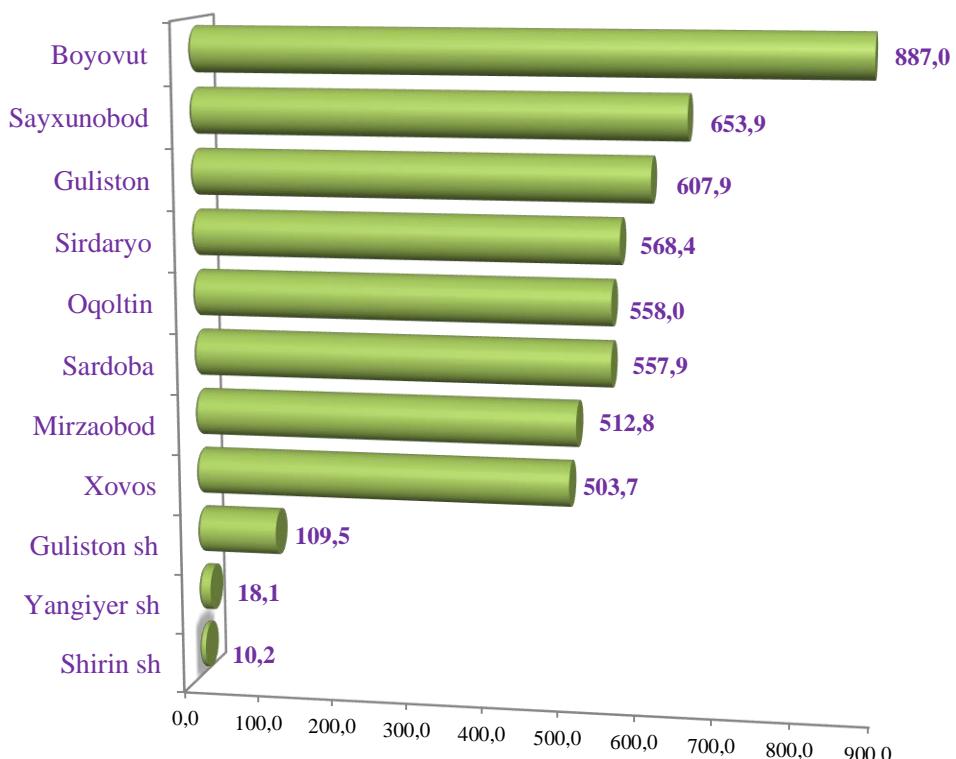
Sirdaryo viloyatining qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat)lari umumiylajmining taqsimlanishi, % da

- Dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va ushbu sohalarda ko‘rsatilgan xizmatlar
- O‘rmon xo‘jaligi
- Baliqchilik xo‘jaligi

2023- yilning yanvar-iyun oylari yakunlariga ko‘ra, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat)lari umumiylajmining 93,3 % – dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va ushbu sohalarda ko‘rsatilgan xizmatlar, 5,3 % – o‘rmon xo‘jaligi va 1,4 % – baliqchilik xo‘jaligi hissasiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat)larining hajmi, mldr. so‘m

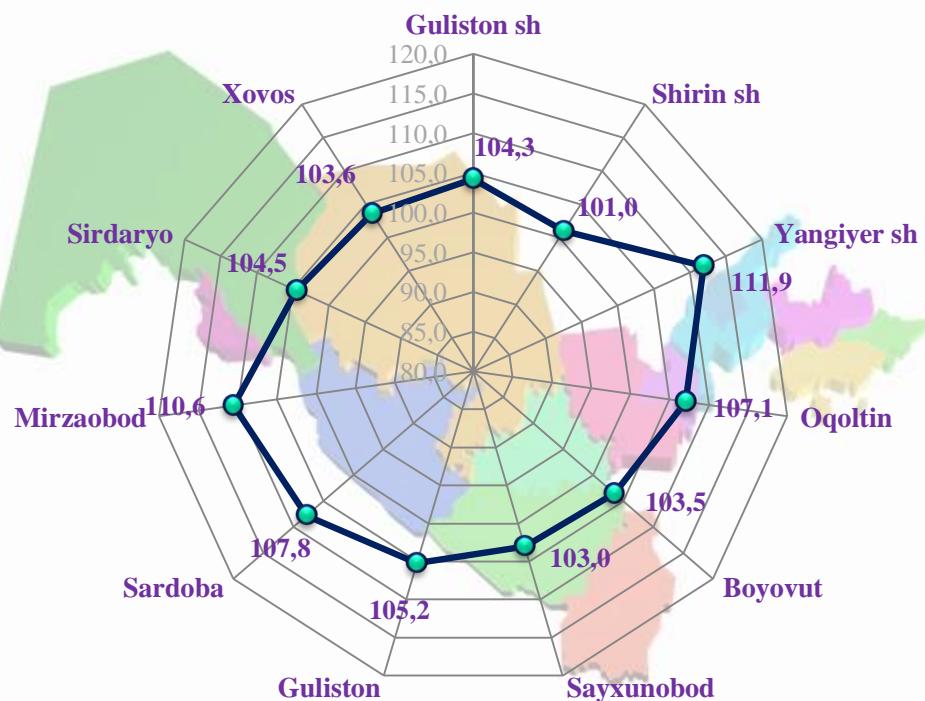
2023- yilning yanvar-iyun oylarida hududlar kesimida qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)larining eng yuqori hajmi Boyovut (887,0 mlrd. so'm), Sayxunobod (653,9 mlrd. so'm) va Guliston (607,9 mlrd. so'm) tumanlarida qayd etildi. Aksincha kam hajmga ega hududlarga Shirin (10,2 mlrd. so'm), Yangiyer (18,1 mlrd. so'm) va Guliston (109,5 mlrd. so'm) shaharlarini keltirib o'tish mumkin.

Ma'lumot uchun:

Boyovut va Sayxunobod tumanining qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)larining umumiyligi bo'yicha viloyatda yetakchi o'rinni egallashi, mazkur hududning go'sht, sut, don, kartoshka va sabzavotlar kabi qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirishda hududlar orasida yuqori ulushga ega bo'lganligi bilan izohlanadi.

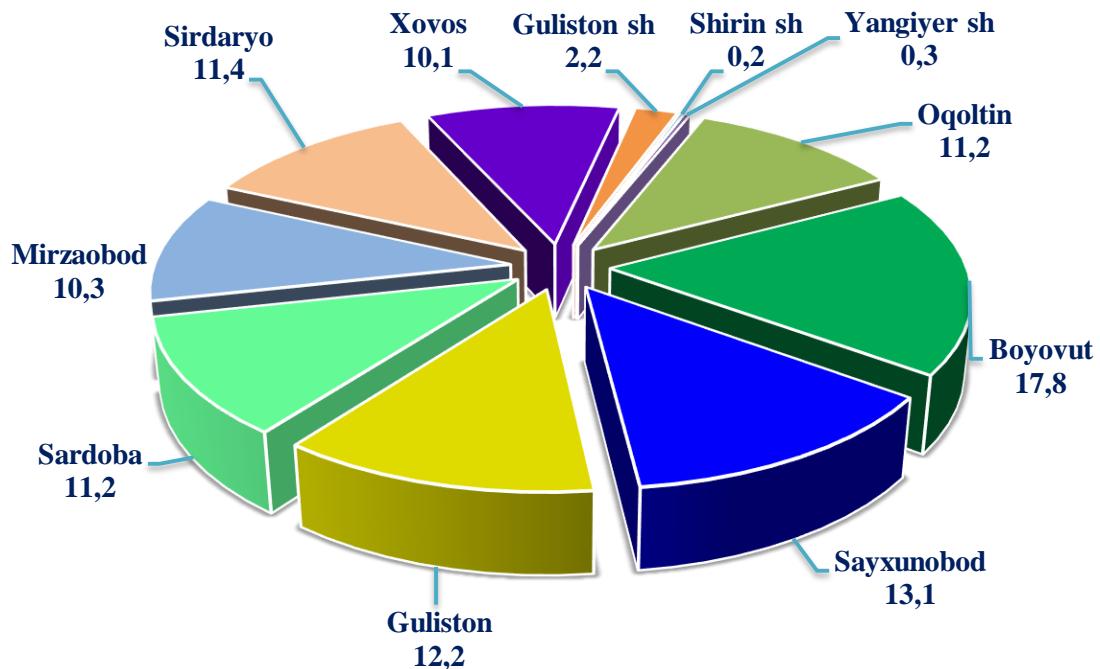
Aksincha go'sht, sut, tuxum va sabzavotlar kabi qishloq xo'jaligi mahsulotlarini yetishtirishda hududlar orasida Shirin shahri va Yangiyer shahri kam ulushga ega ekanligini qayd etish lozim.

Hududlar bo'yicha qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)larining o'sish sur'ati, % da

Yuqori o'sish sur'atlari Yangiyer shahri (111,9 %), Mirzaobod (110,6 %), Sardoba (107,8 %) va Oqoltin (107,1 %) tumanlarida qayd etildi. Shirin shahri (101,0 %), Sayxunobod (103,0 %), Boyovut (103,5 %) va Xovos (103,6 %) tumanlarida esa aksincha o'sish sur'atlari pastligi qayd etildi.

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot-(xizmat)lari umumiylajimining hududlar kesimida taqsimlanishi

Viloyatda qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)larining umumiy hajmida eng yuqori va eng kam ulushga ega hududlar:

**Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi
mahsulot (xizmat)larining umumiylajmida
kichik biznes va xususiy tadbirkorlik**

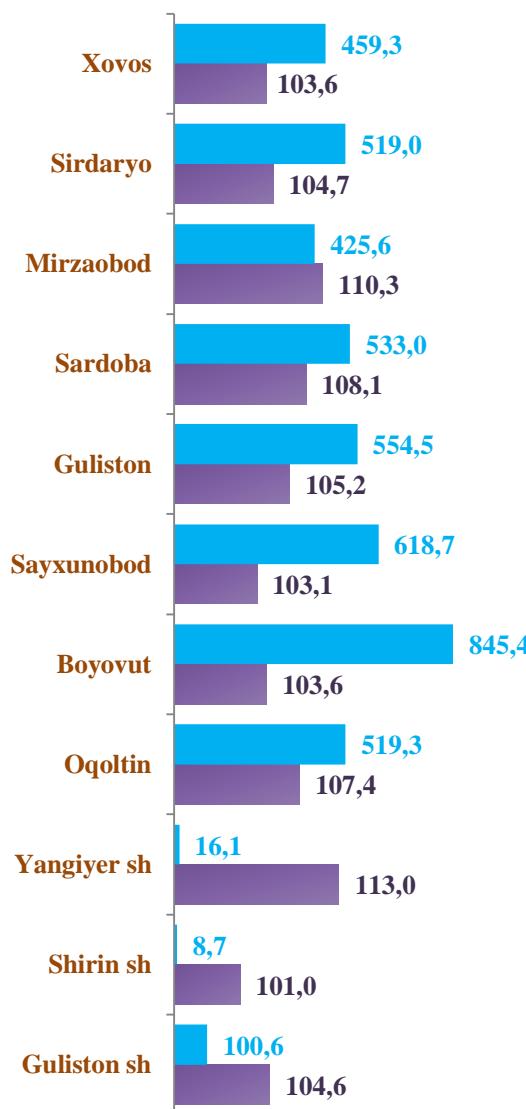
	<i>Hajmi mlrd. so‘m</i>	<i>O‘sish sur’ati, % da</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, % da</i>
Sirdaryo viloyati	4869,5	103,8	97,6
Guliston sh	109,5	105,6	100,0
Shirin sh	10,3	101,0	100,0
Yangiyer sh	18,1	111,9	100,0
Oqoltin	509,9	100,2	91,4
Boyovut	878,9	102,5	99,1
Sayxunobod	640,3	100,5	97,9
Guliston	604,0	104,4	99,4
Sardoba	529,8	102,5	95,0
Mirzaobod	498,5	106,2	97,2
Sirdaryo	567,3	113,3	99,8
Xovos	502,9	102,1	99,8

Viloyatning qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat)larining umumiylajmida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning ulushi 97,6 % ni tashkil etdi. Ushbu ko‘rsatkichni hudular bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz jami tarmoqqa nisbatan kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning yuqori ulushiga Yangiyer (100,0 %), Shirin (100,0 %) va Guliston (100,0 %) shaharlarini keltirishimiz mumkin.

Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari

Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari – hisobot davrida fermer xo‘jaliklarida, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida va qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda yetishtirilgan dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlarining jami qiymatini belgilab, qishloq xo‘jaligida yetishtirishning umumiy hajmini ifodalaydi.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmi 4 600,2 mlrd. so‘nni yoki o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 105,4 % ni tashkil etdi, shu jumladan, dehqonchilik mahsulotlari – 1 965,4 mlrd. so‘nni (108,3 %), chorvachilik mahsulotlari – 2 634,9 mlrd. so‘nni (102,9 %) tashkil qildi.

Qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini yetishtirish hajmida dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlarining ulushi

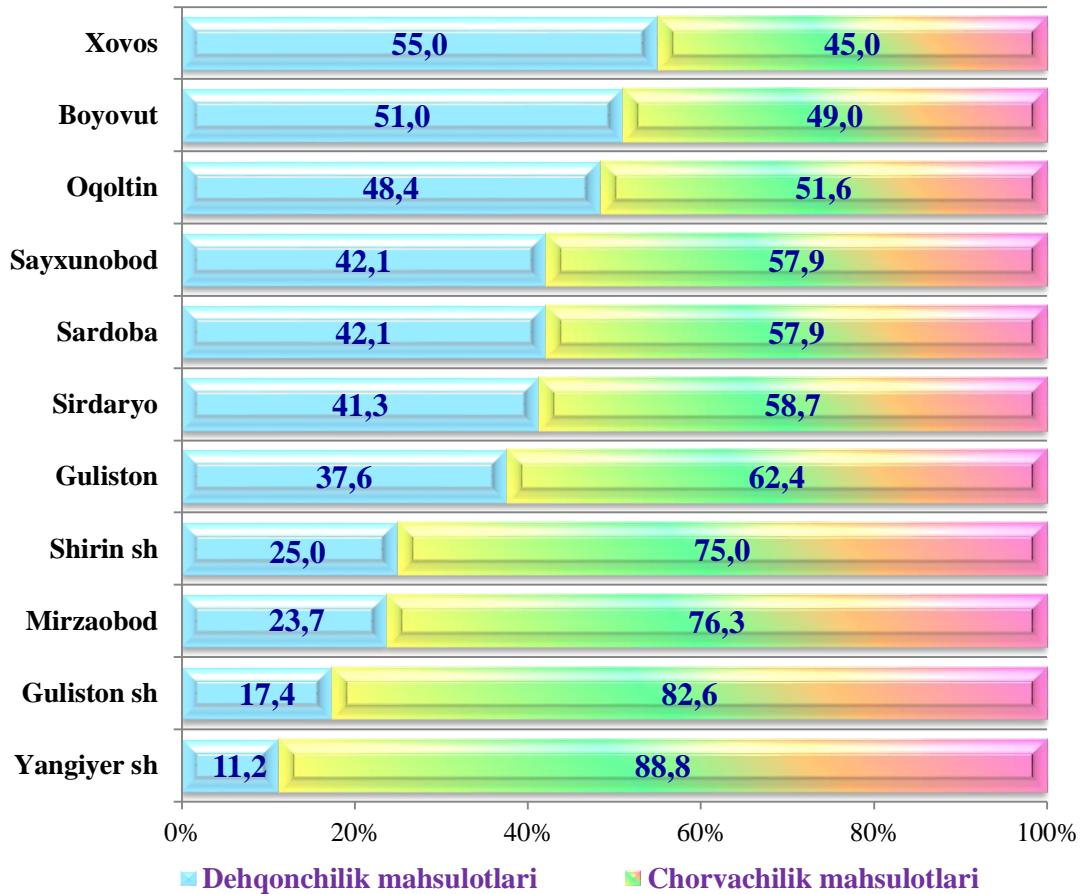

Dehqonchilik mahsulotlari Chorvachilik mahsulotlari

Viloyatdagi qishloq xo‘jaligi mahsulotlari tarkibini hududlar kesimida tahlil qilar ekanmiz eng katta ulush Boyovut (18,4 %), Sayxunobod (13,4 %) va Guliston (12,1 %) tumanlariga to‘g‘ri kelganligini kuzatishimiz mumkin.

mlrd. so‘m
o‘sish sur’ati, % da

**Yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi
mahsulotlari hajmining hududlar
kesimida taqsimlanishi, % da**

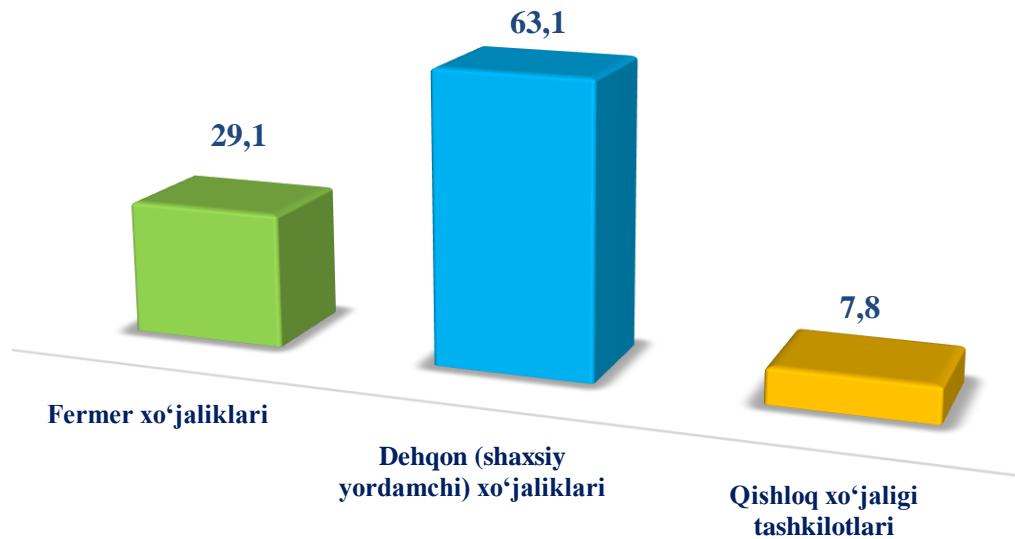

**Dehqonchilik mahsulotlarini
yetishtirishda yuqori ulushga ega
hududlar**

**Chorvachilik mahsulotlarini
yetishtirishda yuqori ulushga ega
hududlar**

Yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi, % da

Xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlillar, qishloq xo‘jaligi mahsulotlari umumiy hajmining 63,1 % – dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 29,1 % – fermer xo‘jaliklariga, 7,8 % – qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini ko‘rsatmoqda.

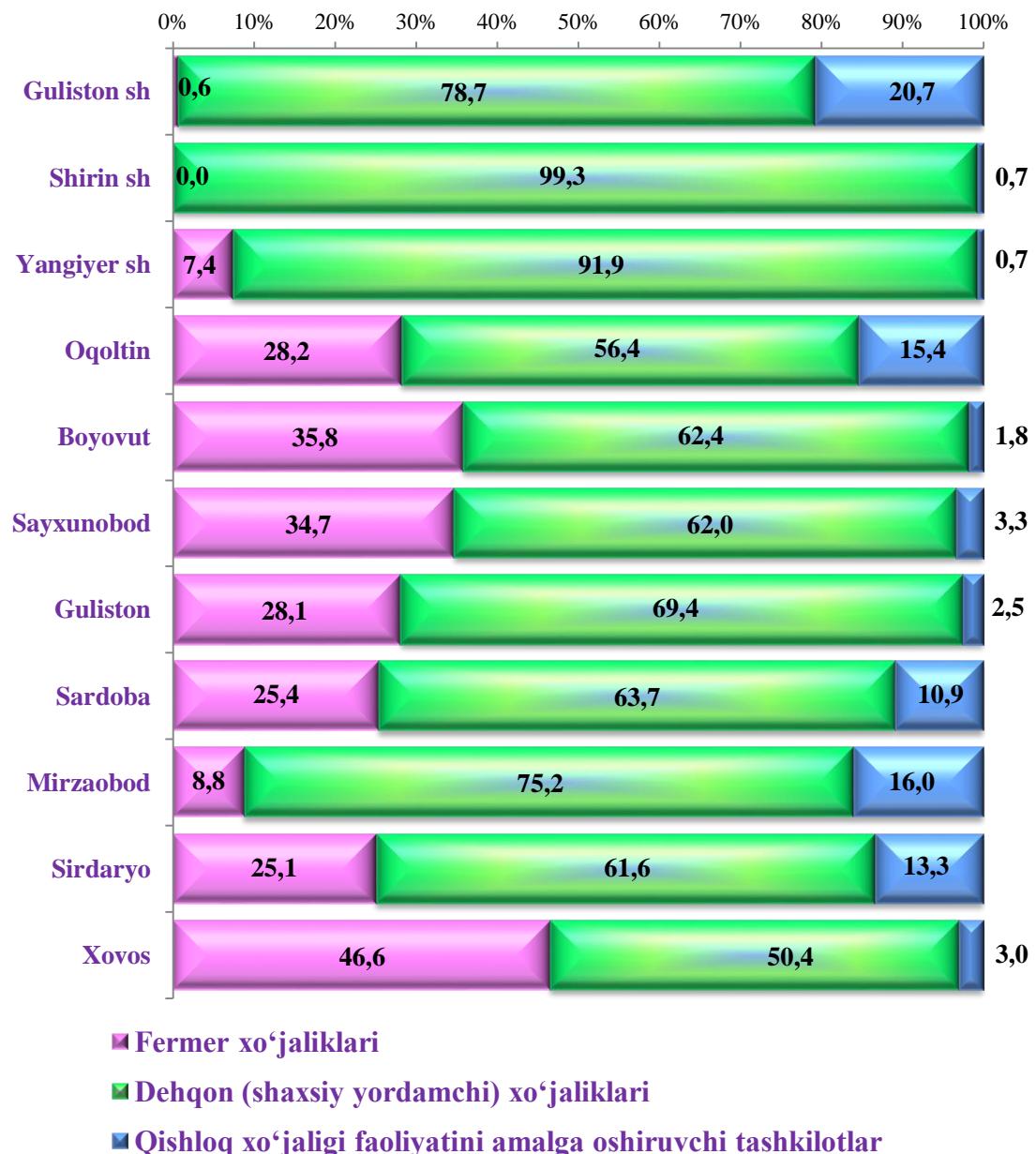
Ma’lumot uchun:

Asosiy turdagи qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini yetishtirishda dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarining ulushi quyidagicha:

✓ <i>Go‘sht (tirik vaznda)</i>	— 93,0 %
✓ <i>Sut</i>	— 88,4 %
✓ <i>Kartoshka</i>	— 83,3 %
✓ <i>Sabzavotlar</i>	— 72,3 %

Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari ulushining hududlar bo‘yicha xo‘jalik toifalari kesimida taqsimlanishi tahlil qilinganda, eng yuqori ko‘rsatkichlar barcha hududlarda dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga to‘g‘ri kelishi kuzatildi.

**Yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining hududlar bo‘yicha
xo‘jaliklar toifalari kesimida taqsimlanishi, % da**

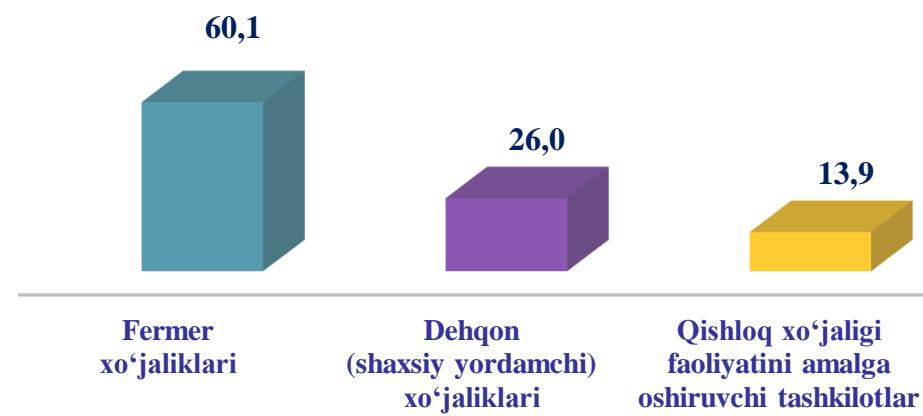

2023- yilning yanvar-iyun oylari yakunlariga ko‘ra, yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari tarkibidagi fermer xo‘jaliklarining ulushi bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich Xovos tumanida (46,6 %), dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarining eng yuqori ulushi Shirin shahrida (99,3 %), qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarning eng yuqori ulushi Guliston shahrida (20,7 %) qayd etildi.

Fermer xo‘jaliklarining qishloq xo‘jaligi mahsuloti tarkibidagi ulushi bo‘yicha eng kam ko‘rsatkich Shirin shahrida (0,0 %), dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarining eng kam ulushi Xovos tumanida (50,4 %), qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarning eng kam ulushi Yangiyer shahrida (0,7 %) qayd etildi.

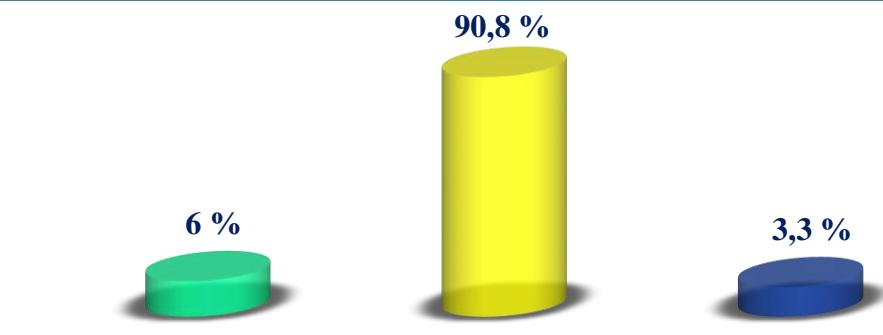
Qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini yetishtirishda xo‘jalik toifalarining ulushi

Dehqonchilik mahsulotlari

Xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlillar, dehqonchilik mahsulotlari umumiy hajmining 26,0 % – dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 60,1 % – fermer xo‘jaliklariga, 13,9 % – qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini ko‘rsatmoqda.

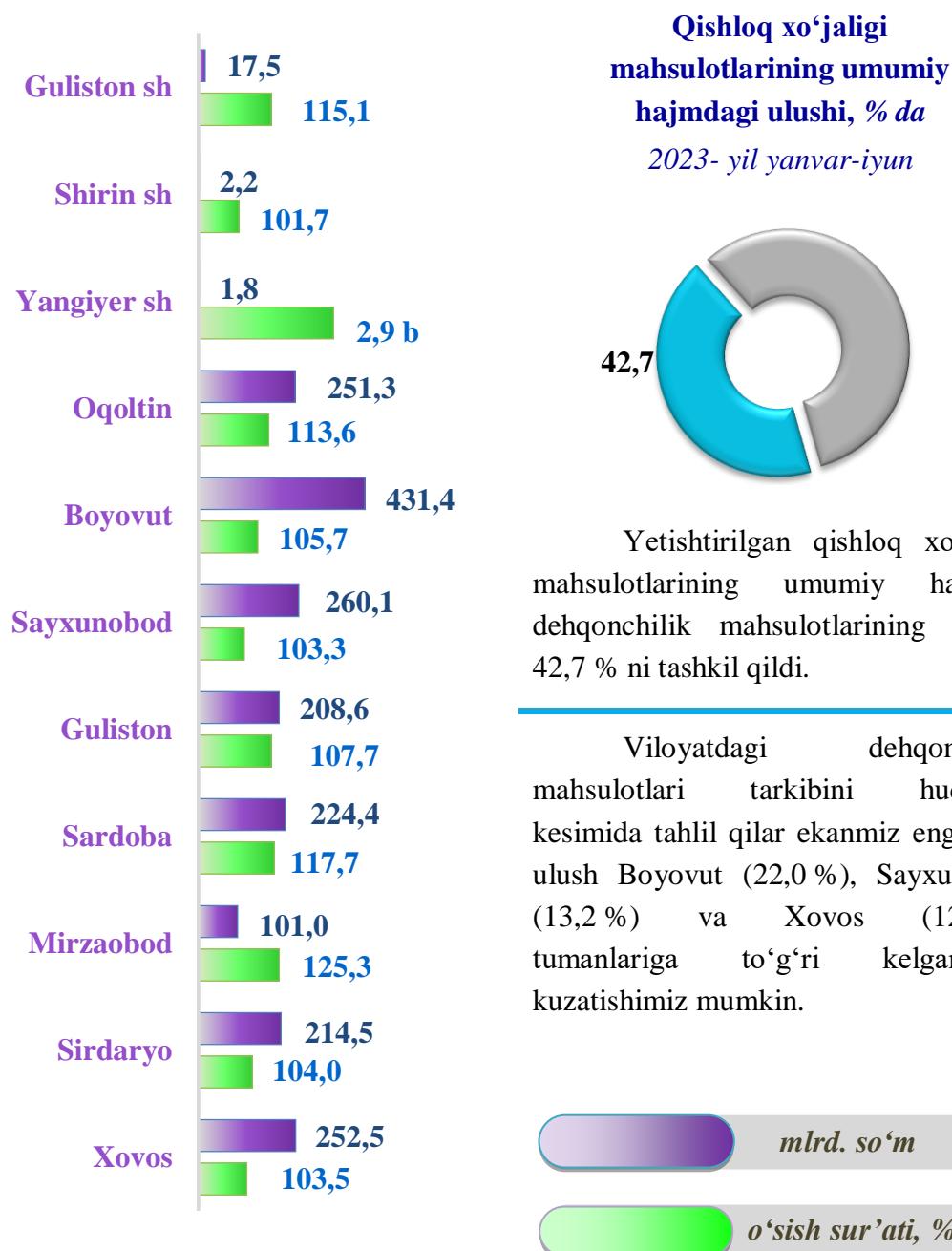
Chorvachilik mahsulotlari

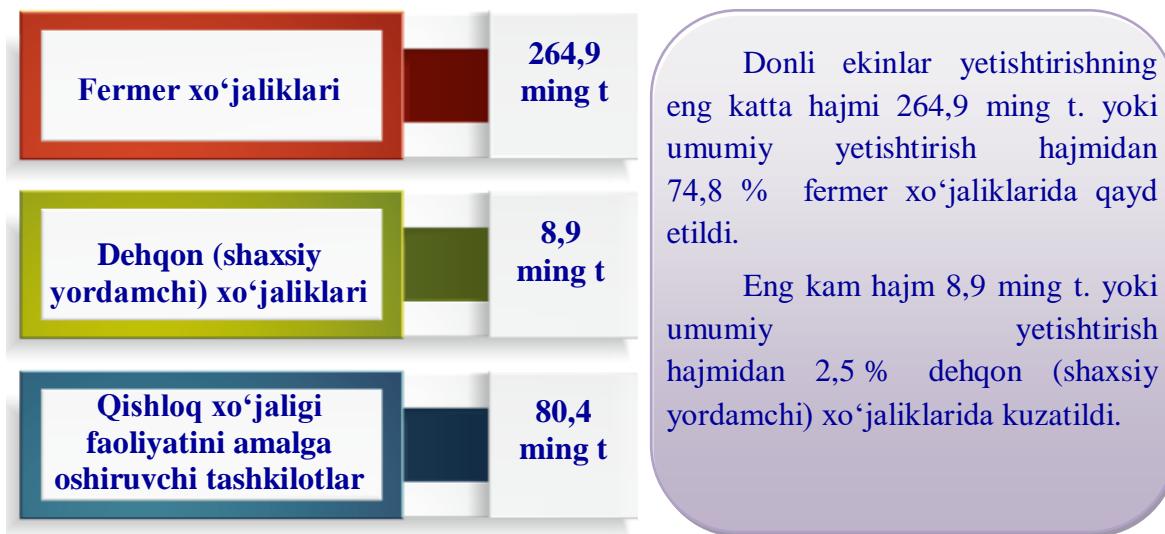
Xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlillar, chorvachilik mahsulotlari umumiy hajmining 90,8 % – dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 6,0 % – fermer xo‘jaliklariga, 3,3 % – qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini ko‘rsatmoqda.

2- BO'LIM. DEHQONCHILIK MAHSULOTLARI

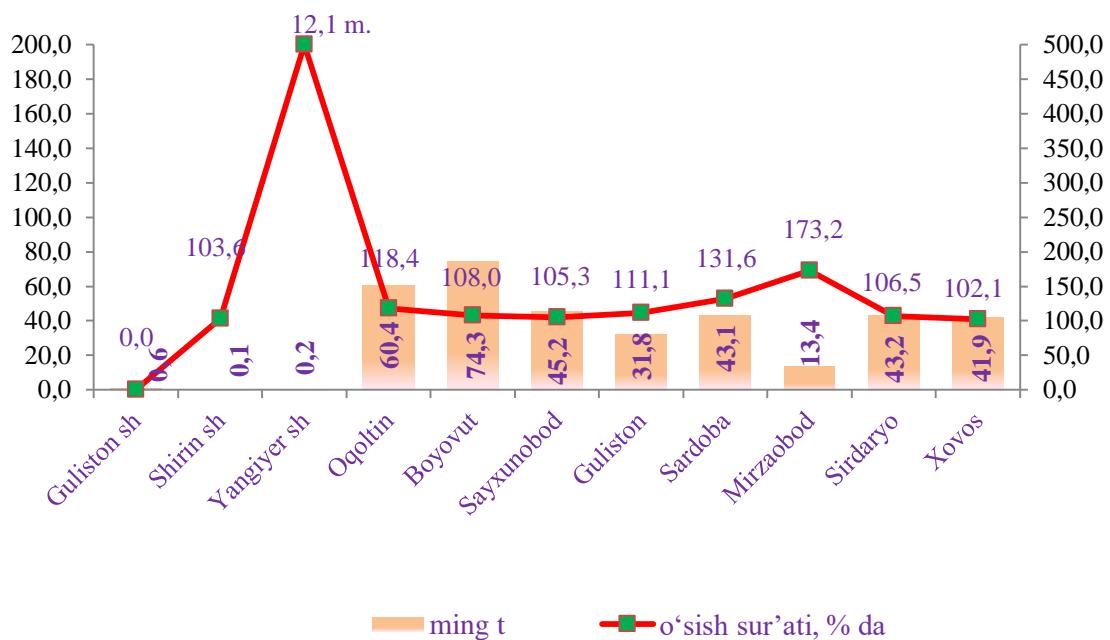
Hududlar kesimida dehqonchilik mahsulotlarining eng yuqori hajmi Boyovut (431,4 mlrd. so‘m), Sayxunobod (260,1 mlrd. so‘m) va Xovos (252,5 mlrd. so‘m) tumanlarida qayd etildi. Aksincha kam hajmga ega hududlarga Yangiyer (1,8 mlrd. so‘m), Shirin (2,2 mlrd. so‘m) va Guliston (17,5 mlrd. so‘m) shaharlarini keltirib o‘tish mumkin. Yuqori o‘sish sur’atlari Mirzaobod (125,3 %) va Sardoba (117,7 %) tumanlarida qayd etildi.

VILOYATDA YETISHTIRILGAN DONLI EKLAR

HUDUDLAR BO'YICHA DONLI EKLAR YETISHTIRISH

Don ekinlarini yetishtirish bo'yicha hududlar o'rtasida peshqadamlikni Boyovut tumani egalladi. Uning, don ekinlari umumiyl hajmidagi ulushi 21,0 %.

Shu bilan bir qatorda, yuqori ulush Oqoltin (17,1 %), Sayxunobod (12,7 %), Sardoba (12,2 %), Sirdaryo (12,2 %) va Xovos (11,8 %) tumanlarida qayd etildi.

Umumiyl hajmdagi past ulush, Shirin (0,0 %) va Yangiyer (0,0 %) shaharlarida kuzatildi.

Yuqori o'sish sur'atlari Mirzaobod (173,2 %), Sardoba (131,6 %), Oqoltin (118,4 %) va Guliston (111,1 %) tumanlarida qayd etildi.

VILOYATDA YETISHTIRILGAN SABZAVOTLAR

Xo'jalik toifalari orasida sabzavotlar yetishtirishning eng katta hajmi 58,0 ming t. yoki umumiy yetishtirish hajmidan 72,3 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida qayd etildi.

2022-yilga nisbatan ko'rsatib o'tilgan davrlarda, fermer xo'jaliklarida 7,9 % va dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida 1,8 % o'sish qayd etildi.

HUDUDLAR BO'YICHA SABZAVOTLAR YETISHTIRISH

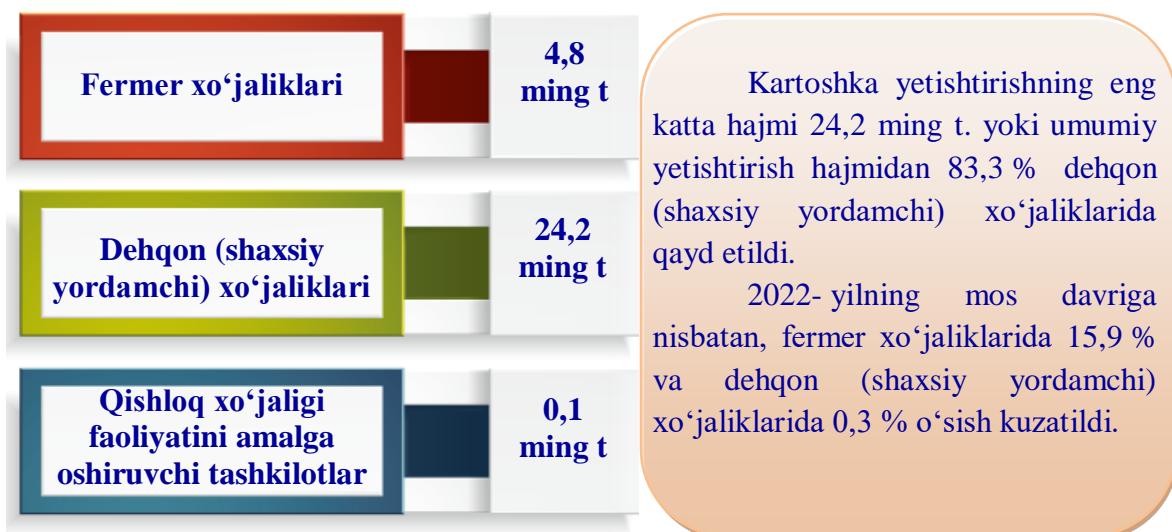

Hududlar o'rtasida sabzavot yetishtirish tarkibining asosiy qismini Boyovut tumani egallamoqda, uning ulushi 20,9 % ga teng bo'ldi. Shuningdek, yuqori ulush Guliston (13,7 %), Sayxunobod (12,8 %) va Xovos (12,2 %) tumanlarida qayd etildi.

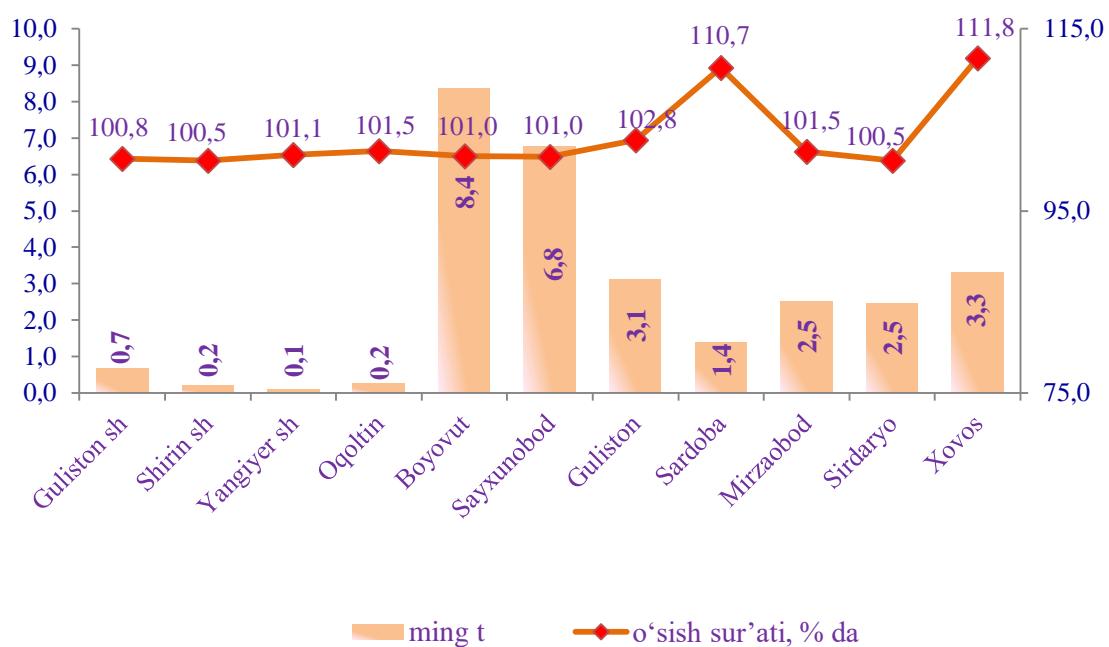
Past ko'rsatkichlar Yangiyer (0,07 %) va Shirin (0,3 %) shaharlarida kuzatildi.

Yuqori o'sish sur'atlari Xovos (114,0 %), Boyovut (106,8 %) va Sardoba (94,4 %) tumanlarida qayd etildi.

VILOYATDA YETISHTIRILGAN KARTOSHKA

HUDUDLAR BO‘YICHA KARTOSHKA YETISHTIRISH

Kartoshka yetishtirish umumiy hajmining eng yuqori ulushi Boyovut tumani (28,8 %) hissasiga to‘g‘ri keldi. Bundan tashqari, Sayxunobod (23,3 %), Xovos (11,3 %), Guliston (10,7 %) va Mirzaobod (8,6 %) tumanlarida ham kartoshka yetishtirishning yuqori ko‘rsatkichlari qayd etildi.

Kartoshka yetishtirishning umumiy hajmidagi ulushining eng past ko‘rsatkichlari Yangiyer shahri (0,3 %) va Shirin shahri (0,7 %)ga to‘g‘ri keldi.

Joriy davrda yuqori o‘sish sur’atlari Xovos (111,8 %), Sardoba (110,7 %), Guliston (102,8 %), Mirzaobod (101,5 %) va Oqoltin (101,5 %) tumanlarida qayd etildi.

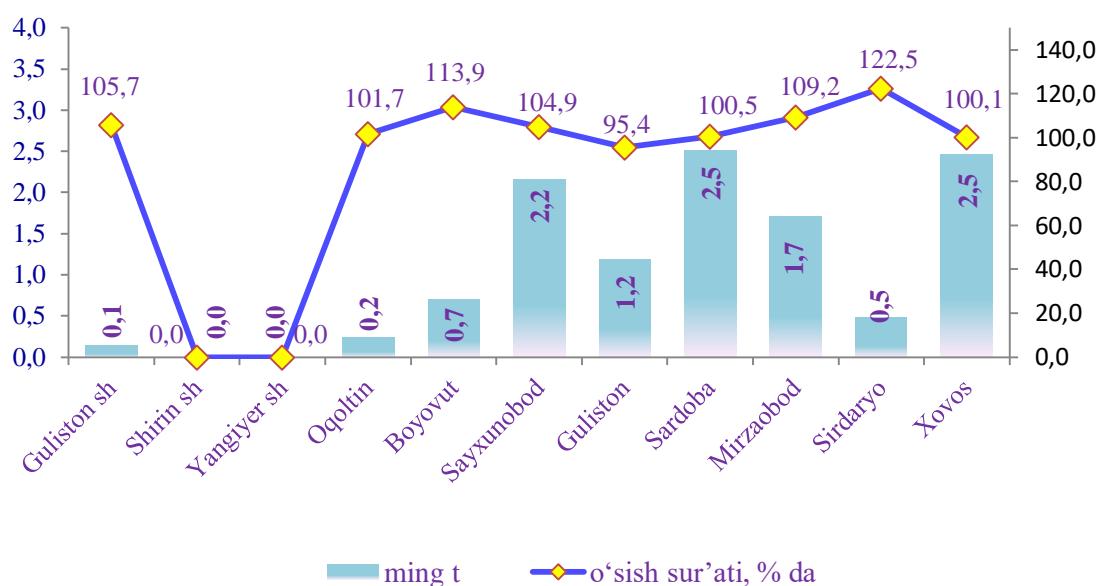
VILOYATDA YETISHTIRILGAN POLIZ EKLARINI

Poliz mahsulotlari yetishtirishning eng katta hajmi 8,0 ming t. yoki umumiy yetishtirish hajmidan 68,7 % fermer xo'jaliklarida qayd etildi.

2022-yilning mos davriga nisbatan fermer xo'jaliklarida 6,0 % va dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida 3,0 % o'sish kuzatildi.

HUDUDLAR BO'YICHA POLIZ MAHSULOTLARI YETISHTIRISH

Poliz mahsulotlari yetishtirish umumiy hajmining eng katta ulushi Sardoba tumani (21,6 %) hissasiga to'g'ri keldi. Shu bilan bir qatorda, Xovos (21,3 %), Sayxunobod (18,7 %), Mirzaobod (14,8 %), Guliston (10,2 %) va Boyovut (6,1 %) tumanlarida ham yuqori ko'rsatkichlar qayd etildi.

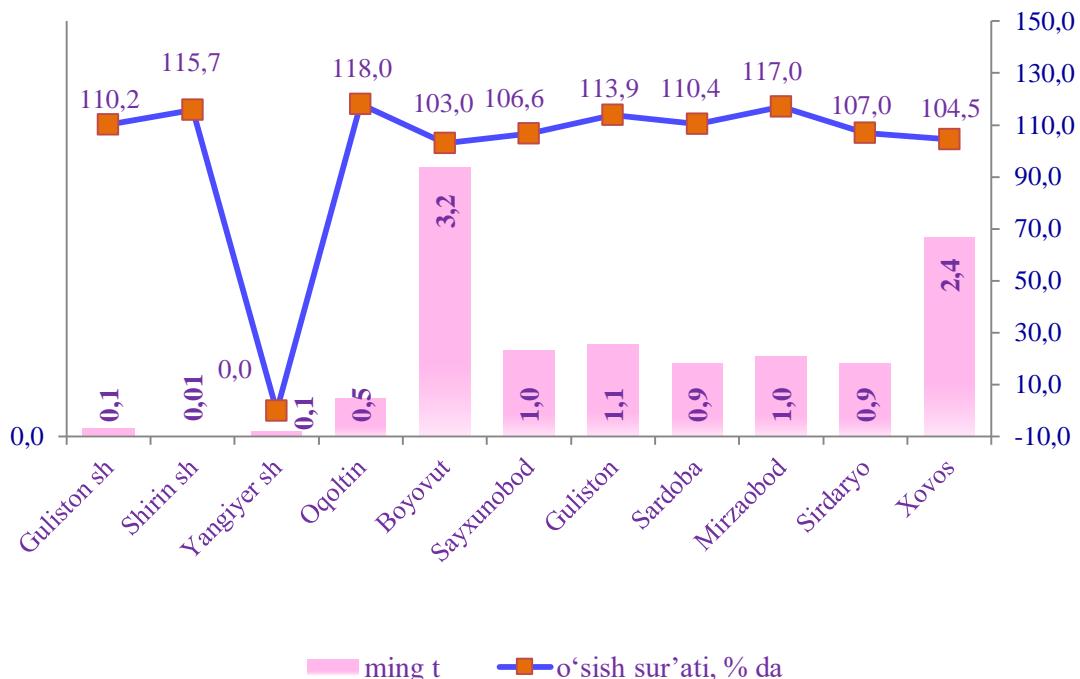
Shuningdek, poliz mahsulotlari umumiy hajmida eng kam ulush, Shirin shahri (0,0 %) va Yangiyer shahri (0,0 %) hissasiga to'g'ri keldi.

Joriy davrda yuqori o'sish sur'atlari Sirdaryo (122,5 %), Boyovut (113,9 %) va Mirzaobod (109,2 %) tumanlarida qayd etildi.

VILOYATDA YETISHTIRILGAN MEVA VA REZAVORLAR

HUDUDLAR BO'YICHA MEVA VA REZAVORLAR YETISHTIRISH

Yetishtirilgan meva va rezavorlar umumiy hajmida hududlar bo'yicha eng katta ulush Boyovut (29,1 %), Xovos (21,6 %), Guliston (9,9 %), Sayxunobod (9,3 %) va Mirzaobod (8,6 %) tumanlari hissasiga to'g'ri keldi.

Shu bilan birga, meva va rezavorlar umumiy hajmida eng kam ulush, Shirin shahri (0,1 %) va Yangiyer shahrida (0,5 %) kuzatildi.

Ko'rsatib o'tilgan davrlarda yuqori o'sish sur'atlari Oqoltin (118,0 %), Mirzaobod (117,0 %) tumanlarida va Shirin shahrida (115,7 %) qayd etildi.

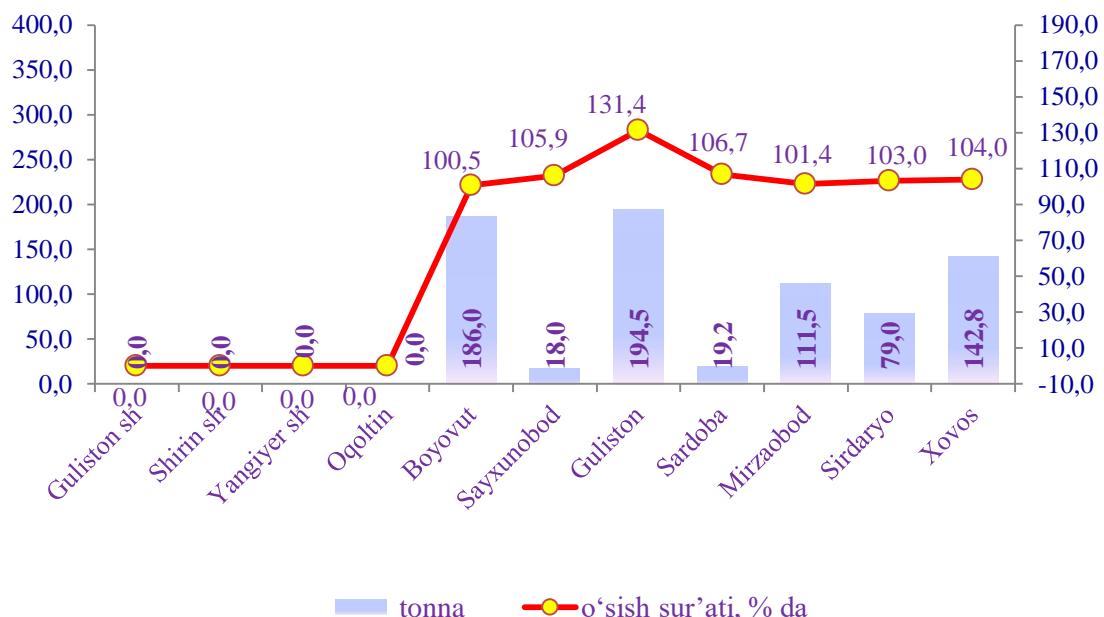
VILOYATDA YETISHTIRILGAN UZUM

Uzum yetishtirishning eng katta hajmi 527 tonna yoki umumiyligi yetishtirish hajmidan 70,2 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida qayd etildi.

2022-yilning mos davriga nisbatan fermer xo'jaliklarida 29,2 %, va dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida 1,3 % o'sish kuzatildi.

HUDUDLAR BO'YICHA UZUM YETISHTIRISH

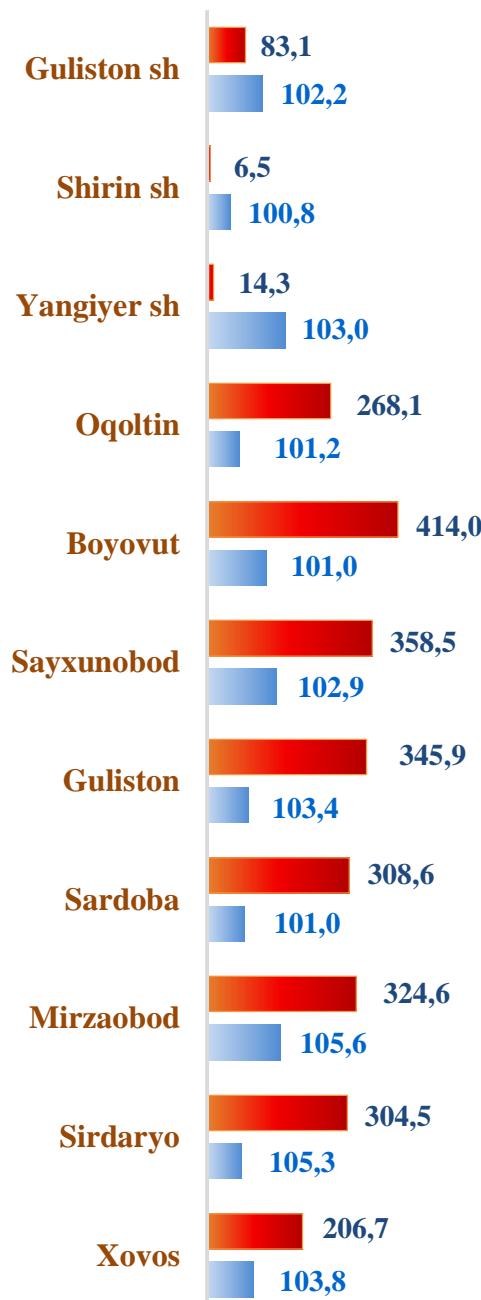
Yetishtirilgan uzum umumiyligi hajmining qariyb uchdan bir qismi Guliston tumani (25,9 %) hissasiga to'g'ri keldi. Shuningdek, yuqori ulush Boyovut (24,8 %), Xovos (19,0 %), Mirzaobod (14,8 %) va Sirdaryo (10,5 %) tumanlarida qayd etildi.

Shu bilan birga, uzum yetishtirish umumiyligi eng kam ulush Sayxunobod (2,4 %), va Sardoba tumanlarida (2,6 %) kuzatildi.

2022-yilga nisbatan yuqori o'sish sur'atlari Guliston tumani (131,4 %), Sardoba (106,7 %), Sayxunobod (105,9 %), Xovos (104,0 %) va Sirdaryo (103,0 %) tumanlarida qayd etildi.

3- BO'LIM. CHORVACHILIK MAHSULOTLARI

Hududlar kesimida chorvachilik mahsulotlarining eng yuqori hajmi Boyovut (414,0 mlrd. so‘m), Sayxunobod (358,5 mlrd. so‘m) va Guliston (345,9 mlrd. so‘m) tumanlarida qayd etildi. Aksincha kam hajmga ega hududlarga Shirin (6,5 mlrd. so‘m), Yangiyer (14,3 mlrd. so‘m) va Guliston (83,1 mlrd. so‘m) shaharlarini keltirib o‘tish mumkin. Yuqori o‘sish sur’atlari Mirzaobod tumanida (105,6 %), Sirdaryo (105,3 %) va Xovos (103,8 %) tumanlarida qayd etildi.

Qishloq xo‘jaligi
mahsulotlarining umumi
hajmdagi ulushi, % da
2023- yil yanvar-iyun

Yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining umumi hajmida chorvachilik mahsulotlarining ulushi 57,3 % ni tashkil etdi.

Viloyatda chorvachilik mahsulotlari tarkibida hududlarning eng katta ulushi Boyovut (15,7 %), Sayxunobod (13,6 %), Guliston (13,1 %) va Mirzaobod (12,3 %) tumanlariga to‘g‘ri keldi.

CHORVACHILIK MAHSULOTLARI YETISHTIRISH

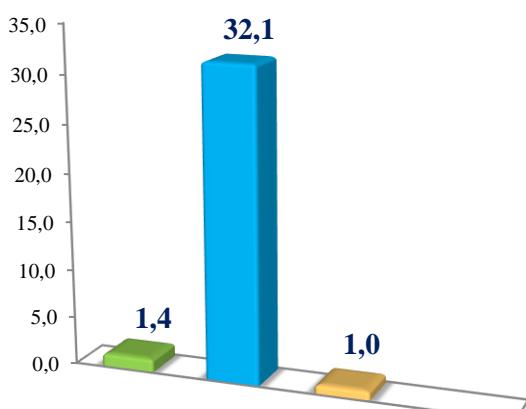
2023- yil yanvar-iyun oylarida yetishtirilgan asosiy turdagi chorvachilik mahsulotlari

	<i>Barcha toifadagi xo‘jaliklar</i>	<i>shu jumladan:</i>							
		<i>fermer xo‘jaliklari</i>		<i>dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari</i>		<i>qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar</i>			
		<i>ming tonna</i>	<i>o‘sish sur’ati % da</i>	<i>ming tonna</i>	<i>o‘sish sur’ati % da</i>	<i>ming tonna</i>	<i>o‘sish sur’ati % da</i>	<i>ming tonna</i>	<i>o‘sish sur’ati % da</i>
Go‘sht (tirik vaznda)	34,6	101,9	1,4	130,3	32,1	100,2	1,0	132,8	
Sut	181,1	104,7	14,0	124,6	160,1	102,5	7,0	128,0	
Tuxum, mln. dona	83,2	108,1	6,8	167,2	60,2	100,2	16,1	126,6	
Baliq, tonna	3,7	119,1	2,3	105,5	0,07	114,8	1,4	151,8	

2023- yil yanvar-iyun oylarida yetishtirilgan go‘sht to‘g‘risidagi ma’lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, go‘sht yetishtirishning 4,1 % fermer xo‘jaliklari hissasiga, 93,0 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 2,9 % qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini qayd etib o‘tish lozim, shunga mos ravishda sut yetishtirishning 7,7 % fermer xo‘jaliklariga, 88,4 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 3,9 % qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri keldi, shuningdek, olingan tuxumning 8,2 % fermer xo‘jaliklariga, 72,4 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 19,4 % qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri keldi, ovlangan baliqlarning 61,1 % fermer xo‘jaliklariga, 2,0 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 36,9 % qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri keldi.

VILOYATDA YETISHTIRILGAN GO‘SHT (TIRIK VAZNDA)

Hajmi, ming t.

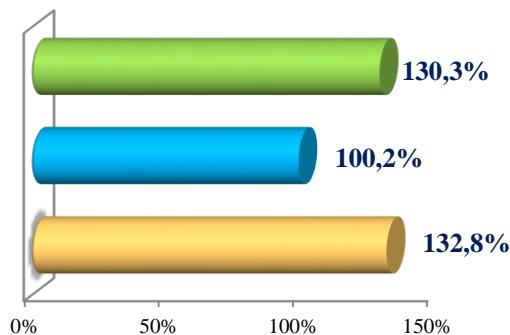

2023- yilning yanvar-iyun oylarida barcha toifadagi xo‘jaliklar tomonidan 34,6 ming t. go‘sht yetishtirildi. Go‘sht yetishtirish ko‘rsatkichlarini xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, go‘sht yetishtirishning eng katta hajmi 32,1 ming t. dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida qayd etilganligini ta’kidlash lozim.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida go‘sht yetishtirish hajmi 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 101,9 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo‘jaliklarida 30,3 % va dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida 0,2 % o‘sish qayd etildi.

O‘sish sur’ati

Yetishtirilgan mahsulotning xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi

2023- yil yanvar-iyun oylarida yetishtirilgan go‘sht to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, go‘sht yetishtirishning 4,1 % fermer xo‘jaliklari hissasiga, 93,0 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 2,9 % qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini qayd etib o‘tish lozim.

HUDUDLAR BO‘YICHA GO‘SHT (TIRIK VAZNDA) YETISHTIRISH

	Hajmi, ming t.	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	34,6	101,9	100,0
Guliston sh	1,1	101,4	3,1
Shirin sh	0,1	101,1	0,3
Yangiyer sh	0,2	103,7	0,6
Oqoltin	4,2	100,3	12,2
Boyovut	5,0	100,8	14,6
Sayxunobod	4,4	100,6	12,6
Guliston	4,8	104,2	13,9
Sardoba	4,6	100,2	13,3
Mirzaobod	3,8	105,4	11,0
Sirdaryo	3,9	103,7	11,2
Xovos	2,5	100,4	7,2

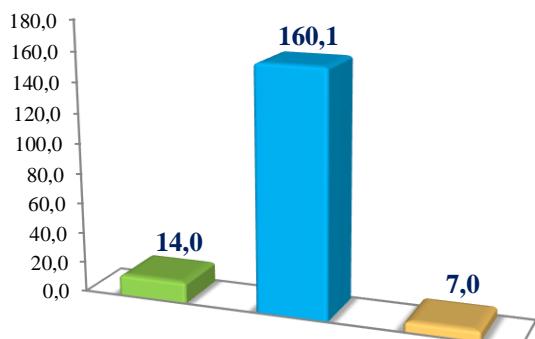
Yetishtirilgan go‘shtning umumiy hajmidagi eng yuqori ulush Boyovut tumaniga (14,6 %) to‘g‘ri keldi. Shuningdek, yuqori ulush Guliston (13,9 %), Sardoba (13,3 %), Sayxunobod (12,6 %), va Oqoltin (12,2 %) tumanlarida qayd etildi.

Past ko‘rsatkichlar Shirin (0,3 %) va Yangiyer (0,6 %) shaharlarida kuzatildi.

2023- yilning yanvar - iyunida yuqori o‘sish sur’atlari Mirzaobod (105,4 %), Guliston (104,2 %), Sirdaryo (103,7 %) tumanlarida va Guliston (101,4 %) shahrida qayd etildi.

VILOYATDA YETISHTIRILGAN SUT

Hajmi, ming t.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida barcha toifadagi xo'jaliklar tomonidan 181,1 ming t. sut yetishtirildi. Sut yetishtirish ko'rsatkichlarini xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, sut yetishtirishning eng katta hajmi 160,1 ming t. dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarda qayd etilganligini ta'kidlash lozim.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida sut yetishtirish hajmi 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 104,7 % ni tashkil etdi.

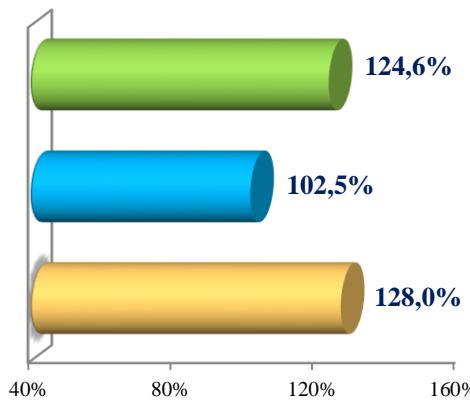
2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo'jaliklarda 24,6 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarda 2,5 % va qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 28,0 % o'sish qayd etildi.

Yetishtirilgan mahsulotning xo'jalik toifalari bo'yicha taqsimlanishi

2023- yil yanvar-iyun oylarida yetishtirilgan sut to'g'risidagi ma'lumotlarni xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, sut yetishtirishning 7,7 % fermer xo'jaliklari hissasiga, 88,4 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 3,9 % qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri kelishini qayd etib o'tish lozim.

O'sish sur'ati

HUDUDLAR BO‘YICHA SUT YETISHTIRISH

	Hajmi, ming t.	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	181,1	104,7	100,0
Guliston sh	4,6	102,8	2,5
Shirin sh	0,3	100,3	0,2
Yangiyer sh	0,6	102,8	0,4
Oqoltin	11,8	104,3	6,5
Boyovut	33,6	101,2	18,5
Sayxunobod	29,4	106,3	16,2
Guliston	21,4	103,3	11,9
Sardoba	14,6	102,7	8,0
Mirzaobod	26,6	107,4	14,7
Sirdaryo	22,1	107,0	12,2
Xovos	16,1	107,3	8,9

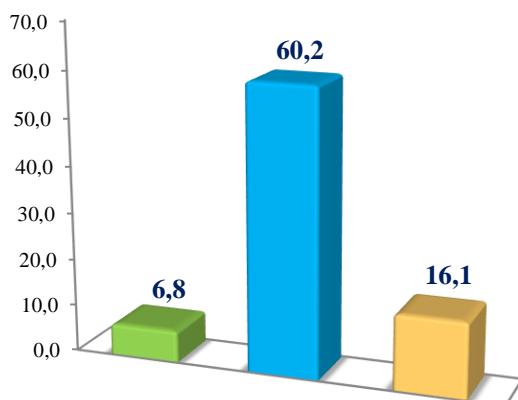
Sut yetishtirishning umumiy hajmiga nisbatan eng yuqori ulush Boyovut tumaniga (18,5 %) to‘g‘ri keldi, shuningdek, Sayxunobod (16,2 %), Mirzaobod (14,7 %), Sirdaryo (12,2 %) va Guliston (11,9 %) tumanlarida ham yuqori ko‘rsatkichlar qayd etildi.

Sut yetishtirishning umumiy hajmiga nisbatan eng past ulush Shirin (0,2 %), Yangiyer (0,4 %) va Guliston (2,5 %) shaharlarida kuzatildi.

2022- yilga nisbatan yuqori o‘sish sur’atlari Mirzaobod (107,4 %), Xovos (107,3 %) va Sirdaryo (107,0 %) tumanlarida qayd etildi.

VILOYATDA YETISHTIRILGAN TUXUM

Hajmi, mln. dona

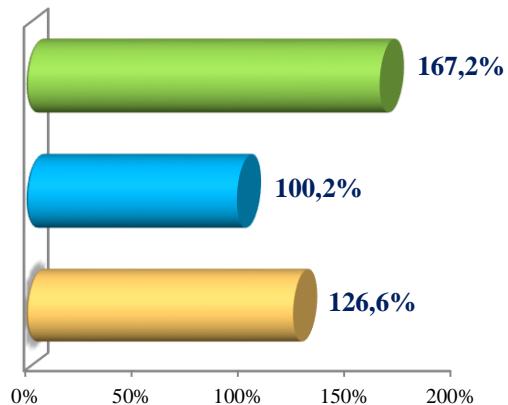

2023- yilning yanvar-iyun oylarida barcha toifadagi xo'jaliklar tomonidan 83,2 mln. dona tuxum yetishtirildi. Tuxum yetishtirish ko'rsatkichlarini xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, tuxum yetishtirishning eng katta hajmi 60,2 mln. dona dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida qayd etilganligini ta'kidlash lozim.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida tuxum yetishtirish hajmi 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 108,1 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo'jaliklarda 67,2 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarda 0,2 % va qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 26,6 % o'sish kuzatildi.

O'sish sur'ati

Yetishtirilgan mahsulotning xo'jalik toifalari bo'yicha taqsimlanishi

2023- yil yanvar-iyun oylarida yetishtirilgan tuxum to'g'risidagi ma'lumotlarni xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, tuxum yetishtirishning 8,2 % fermer xo'jaliklari hissasiga, 72,4 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 19,4 % qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri kelishini qayd etib o'tish lozim.

HUDUDLAR BO‘YICHA TUXUM YETISHTIRISH

	Hajmi, mln. dona	O‘sish sur’atlari, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati			
Guliston sh	14,9	100,5	17,9
Shirin sh	0,7	100,3	0,8
Yangiyer sh	0,6	100,5	0,7
Oqoltin	5,2	100,2	6,3
Boyovut	5,9	103,3	7,1
Sayxunobod	4,8	101,9	5,8
Guliston	8,1	100,4	9,8
Sardoba	13,4	111,7	16,1
Mirzaobod	14,1	101,6	16,9
Sirdaryo	8,8	134,5	10,5
Xovos	6,7	141,3	8,1

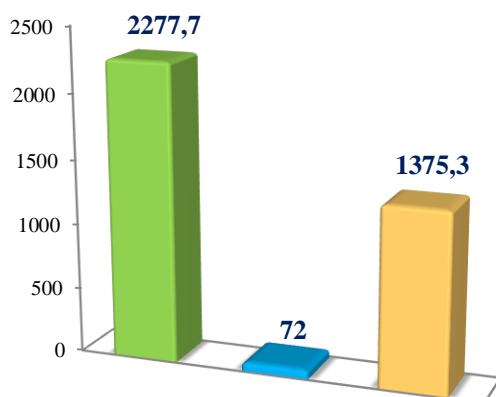
Tuxum yetishtirishning boshqa hududlarga nisbatan eng yuqori ko‘rsatkichlari Guliston shahri hissasiga to‘g‘ri keldi va uning ulushi 17,9 % bo‘ldi. Shuningdek, yuqori ulush Mirzaobod (16,9 %), Sardoba (16,1 %), Sirdaryo (10,5 %) va Guliston (9,8 %) tumanlarida qayd etildi.

Tuxum yetishtirishning umumiy hajmidagi ulushi past bo‘lgan hudud sifatida Yangiyer (0,7 %), Shirin (0,8 %) shaharlari va Sayxunobod tumanida (5,8 %) qayd etildi.

2022- yilga nisbatan yuqori o‘sish sur’atlari Xovos (141,3 %), Sirdaryo (134,5 %) va Sardoba (111,7 %) tumanlarida kuzatildi.

VILOYATDA OVLANGAN BALIQLAR

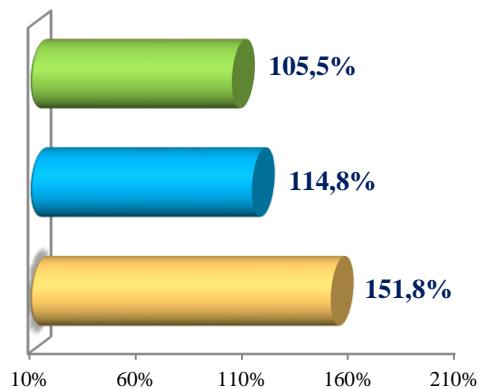
Hajmi, t.

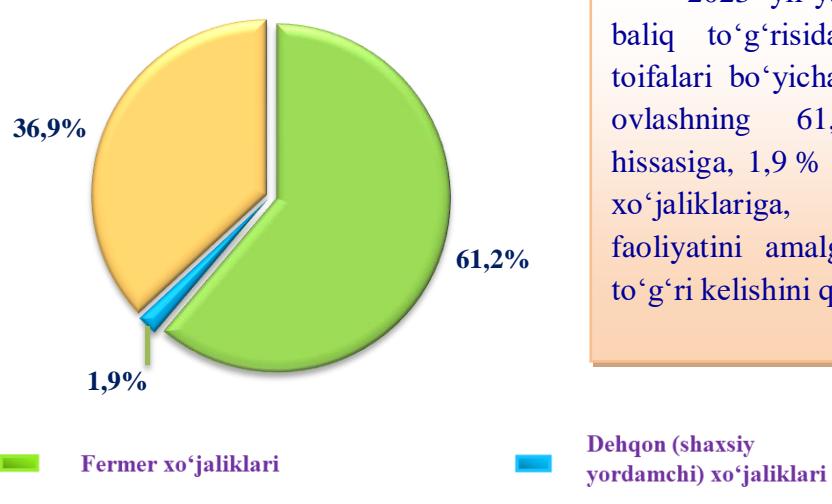
2023- yilning yanvar-iyun oylarida barcha toifadagi xo'jaliklar tomonidan 3725,0 tonna baliq ovlandi. Baliq ovlash ko'rsatkichlarini xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, baliq ovlashning eng katta hajmi 2277,7 tonna fermer xo'jaliklarda qayd etilganligini ta'kidlash lozim.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida baliq ovlash hajmi 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 119,1 % ni tashkil etti.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo'jaliklarda 5,5 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarda 14,8 % va qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 51,8 % o'sish kuzatildi.

Yetishtirilgan mahsulotning xo'jalik toifalari bo'yicha taqsimlanishi

2023- yil yanvar-iyun oylarida ovlangan baliq to'g'risidagi ma'lumotlarni xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, baliq ovlashning 61,2 % fermer xo'jaliklari hissasiga, 1,9 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 36,9 % qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri kelishini qayd etib o'tish lozim.

HUDUDLAR BO‘YICHA OVLANGAN BALIQLAR

	Hajmi, t.	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	3725,0	119,1	100,0
Guliston sh	9,2	3,6 b.	0,2
Shirin sh	0,0	0,0	0,0
Yangiyer sh	1,8	2,2 b.	0,04
Oqoltin	119,5	121,6	3,2
Boyovut	176,4	137,2	4,7
Sayxunobod	215,6	140,3	5,8
Guliston	195,2	152,5	5,3
Sardoba	72,5	102,5	2,0
Mirzaobod	2580,4	115,0	69,3
Sirdaryo	101,1	105,1	2,7
Xovos	253,3	123,6	6,8

Hududlar o‘rtasida umumiy ovlangan baliqlar hajmiga nisbatan eng katta ulush Mirzaobod (69,3 %) tumaniga to‘g‘ri keldi. Shu bilan bir qatorda, yuqori ulush Xovos (6,8 %), Sayxunobod (5,8 %) va Guliston (5,3 %) tumanlarida ham qayd etildi.

Tahlil qilingan davrda ovlangan baliqlarning umumiy hajmiga nisbatan eng kam ulush Shirin (0,0 %), Yangiyer (0,04 %) va Guliston (0,2 %) shaharlari kuzatildi.

2022-yilga nisbatan yuqori o‘sish sur’atlari Guliston (152,5 %), Sayxunobod (140,3 %) va Boyovut (137,2 %) tumanlarida qayd etildi.

4- BO'LIM. CHORVA MOLLARI VA PARRANDALAR BOSH SONI

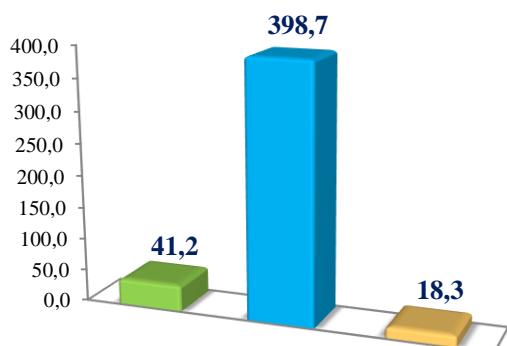
2023- yilning 1- iyul holatiga xo'jaliklar toifalari bo'yicha chorva mollari va parrandalar bosh soni

	<i>Barcha toifadagi xo'jaliklar</i>		<i>shu jumladan:</i>					
			<i>fermer xo'jaliklari</i>		<i>dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklari</i>		<i>qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar</i>	
	<i>ming bosh</i>	<i>o'sish sur'ati % da</i>	<i>ming bosh</i>	<i>o'sish sur'ati % da</i>	<i>ming bosh</i>	<i>o'sish sur'ati % da</i>	<i>ming bosh</i>	<i>o'sish sur'ati % da</i>
Yirik shoxli qoramollar	458,2	103,1	41,2	112,2	398,7	101,	18,3	141,1
<i>shundan, sigirlar</i>	174,6	103,0	17,2	119,2	150,8	100,5	6,6	132,2
Qo'y va echkilalar	366,5	105,6	59,1	125,0	291,3	100,6	16,1	159,4
Otlar	16,3	108,5	4,1	128,0	11,5	100,2	0,7	194,7
Parrandalar	4284,0	106,6	274,0	125,3	1458,5	100,7	2551,5	108,5

2023- yilning 1- iyul holatiga ko'ra, yirik shoxli qoramollar bosh soni to'g'risidagi ma'lumotlarni xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, yirik shoxli qoramollarning 9,0 % fermer xo'jaliklari hissasiga, 87,0 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 4,0 % qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri kelishini qayd etib o'tish lozim, shunga mos ravishda qo'y va echkilarning umumiyligini sonidan 16,1 % fermer xo'jaliklariga, 79,5 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 4,4 % qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri keldi, shuningdek, otlarning umumiyligini sonidan 24,9 % fermer xo'jaliklariga, 70,6 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 4,5 % qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri keldi, parrandalar umumiyligini sonidan 6,4 % fermer xo'jaliklariga, 34,0 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 59,6 % qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri keldi.

VILOYATDA MAVJUD YIRIK SHOXLI QORAMOLLAR BOSH SONI

Soni, ming bosh

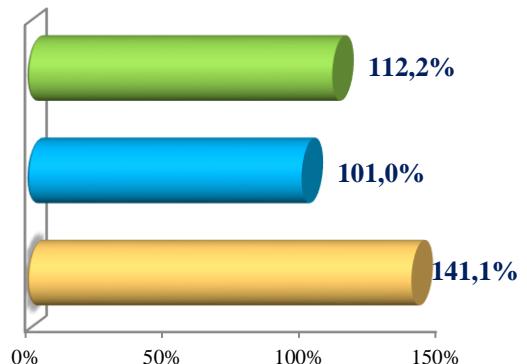

2023- yilning 1- iyul holatiga ko‘ra, barcha toifadagi xo‘jaliklarda yirik shoxli qoramollar bosh soni 458,2 mingtaga yetdi. Yirik shoxli qoramollar bosh sonini xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, eng katta hajmi 398,7 ming bosh dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida qayd etilganligini ta’kidlash lozim.

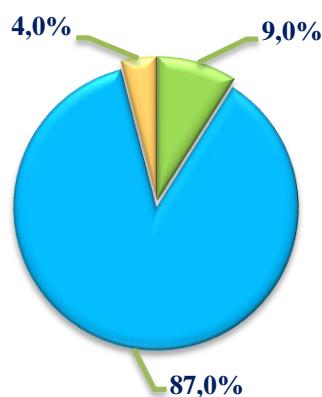
2023- yilning 1- iyul holatiga yirik shoxli qoramollar bosh soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 103,1 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo‘jaliklarida 12,2 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida 1,0 % va qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 41,1 % o‘sish qayd etildi.

O‘sish sur’ati

Bosh sonining xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi

2023- yil 1- iyul holatiga yirik shoxli qoramollar bosh soni to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, yirik shoxli qoramollar bosh sonining 9,0 % fermer xo‘jaliklari hissasiga, 87,0 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 4,0 % qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini qayd etib o‘tish lozim.

■ Fermer xo'jaliklari

■ Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklari

■ Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar

HUDUDLAR BO‘YICHA YIRIK SHOXLI QORAMOLLAR BOSH SONI

	Soni, ming bosh.	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	458,2	103,1	100,0
Guliston sh	14,9	103,1	3,2
Shirin sh	4,1	104,9	0,9
Yangiyer sh	5,8	105,4	1,3
Oqoltin	41,1	110,3	9,0
Boyovut	73,6	100,2	16,1
Sayxunobod	72,6	104,2	15,8
Guliston	51,8	102,0	11,3
Sardoba	41,1	100,1	9,0
Mirzaobod	50,8	104,0	11,1
Sirdaryo	55,2	104,1	12,0
Xovos	47,2	101,5	10,3

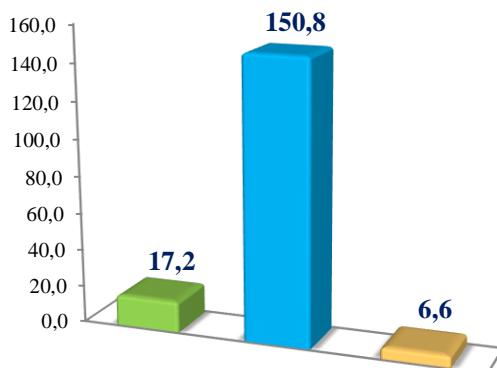
Yirik shoxli qoramollar umumiyligi bosh sonining eng katta ulushi Boyovut tumaniga (16,1 %) to‘g‘ri keldi. Shuningdek, yuqori ulush Sayxunobod (15,8 %), Sirdaryo (12,0 %) va Guliston (11,3 %) tumanlarida ham qayd etildi.

Shu bilan birga, yirik shoxli qoramollar umumiyligi bosh sonidagi eng past ulush Shirin (0,9 %) va Yangiyer (1,3 %) shaharlarida kuzatildi.

Boshqa hududlar bilan taqqoslanganda, 2022- yilga nisbatan eng yuqori o‘sish sur’atlari Oqoltin tumani (110,3 %), Yangiyer shahri (105,4 %) va Mirzaobod tumanida (104,0 %) qayd etildi.

VILOYATDA MAVJUD SIGIRLAR BOSH SONI

Soni, ming bosh

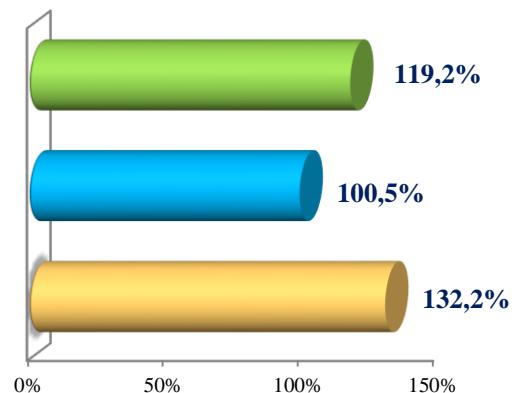

2023- yilning 1- iyul holatiga ko'ra, barcha toifadagi xo'jaliklarda sigirlar bosh soni 174,6 mingtaga yetdi. Sigirlar bosh sonini xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, eng katta hajmi 150,8 ming bosh dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida qayd etilganligini ta'kidlash lozim.

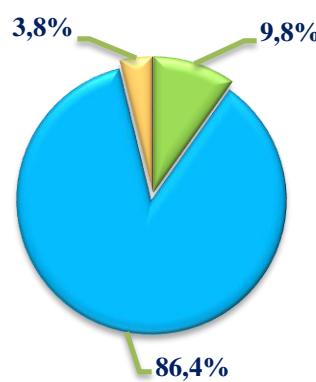
2023- yilning 1- iyul holatiga sigirlar bosh soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 103,0 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo'jaliklarida 19,2 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida 0,5 % va qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 32,2 % o'sish qayd etildi.

O'sish sur'ati

Bosh sonining xo'jalik toifalari bo'yicha taqsimlanishi

2023- yil 1- iyul holatiga sigirlar bosh soni to'g'risidagi ma'lumotlarni xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, sigirlar bosh sonining 9,8 % fermer xo'jaliklari hissasiga, 86,4 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 3,8 % qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri kelishini qayd etib o'tish lozim.

- Fermer xo'jaliklari
- Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklari
- Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar

HUDUDLAR BO'YICHA SIGIRLAR BOSH SONI

	Soni, ming bosh.	O'sish sur'ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	174,6	103,0	100,0
Guliston sh	6,9	100,6	4,0
Shirin sh	1,8	100,3	1,0
Yangiyer sh	2,6	104,1	1,5
Oqoltin	13,2	103,1	7,6
Boyovut	28,3	102,3	16,2
Sayxunobod	27,9	106,1	16,0
Guliston	18,3	105,0	10,5
Sardoba	12,6	100,5	7,2
Mirzaobod	18,4	104,7	10,4
Sirdaryo	20,6	101,6	11,8
Xovos	24,0	100,9	13,8

Hududlar o'rtaida sigirlar umumiy bosh sonining eng ko'p qismi Boyovut tumaniga (16,2 %) to'g'ri keldi.

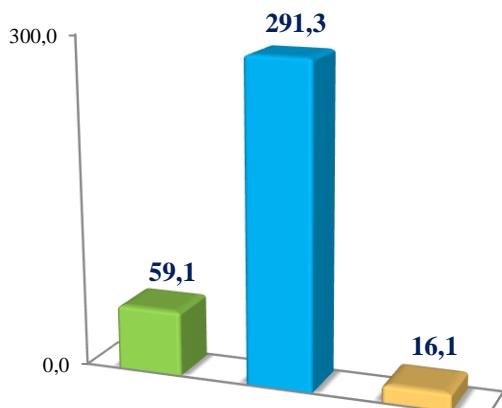
Bundan tashqari, yuqori ulush Sayxunobod (16,0 %), Xovos (13,8 %), Sirdaryo (11,8 %) va Guliston (10,5 %) tumanlarida qayd etildi.

Sigirlar umumiy bosh sonining eng kam ulushi Shirin (1,0 %) va Yangiyer (1,5 %) shaharlarida kuzatildi.

Boshqa hududlar bilan taqqoslanganda, eng yuqori o'sish sur'atlari Sayxunobod (106,1 %), Guliston (105,0 %) va Mirzaobod (104,7 %) tumanlarida qayd etildi.

VILOYATDA MAVJUD QO‘Y VA ECHKILAR BOSH SONI

Soni, ming bosh

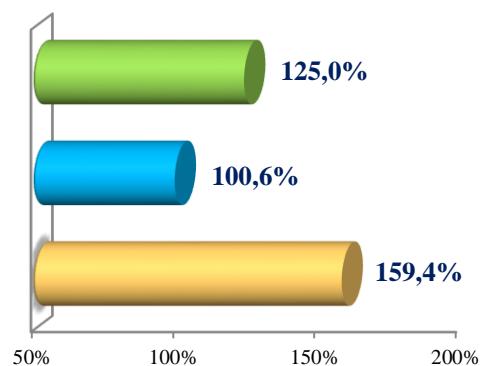

2023- yilning 1- iyul holatiga ko‘ra, barcha toifadagi xo‘jaliklarda qo‘y va echkilar bosh soni 366,5 mingtaga yetdi. Qo‘y va echkilar bosh sonini xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, eng katta hajmi 291,3 ming bosh dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida qayd etilganligini ta’kidlash lozim.

2023- yilning 1- iyul holatiga qo‘y va echkilar bosh soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 105,6 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo‘jaliklarida 25,0 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida 0,6 % va qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini qayd etib o‘tish lozim.

O‘sish sur’ati

Bosh sonining xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi

2023- yil 1- iyul holatiga qo‘y va echkilar bosh soni to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, qo‘y va echkilar bosh sonining 16,1 % fermer xo‘jaliklari hissasiga, 79,5 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 4,4 % qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini qayd etib o‘tish lozim.

HUDUDLAR BO‘YICHA QO‘Y VA ECHKILAR BOSH SONI

	Soni, ming bosh.	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	366,5	105,6	100,0
Guliston sh	12,0	101,4	3,3
Shirin sh	4,7	102,1	1,3
Yangiyer sh	10,4	102,7	2,8
Oqoltin	30,6	111,7	8,4
Boyovut	69,6	100,3	19,0
Sayxunobod	42,0	107,7	11,4
Guliston	30,0	106,7	8,2
Sardoba	37,3	107,9	10,2
Mirzaobod	41,8	117,0	11,4
Sirdaryo	32,6	105,3	8,9
Xovos	55,5	100,5	15,1

Hududlar kesimida qo‘y va echkilar umumiyl bosh sonining eng katta ulushi Boyovut tumaniga (19,0 %) to‘g‘ri keldi.

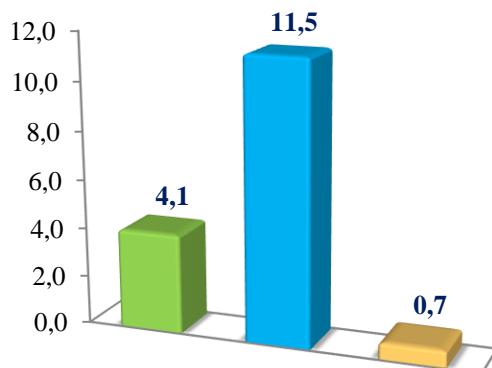
Shu bilan bir qatorda, yuqori ulush Xovos (15,1 %), Mirzaobod (11,4 %), Sayxunobod (11,4 %) va Sardoba (10,2 %) tumanlarida qayd etildi.

Qo‘y va echkilar umumiyl bosh sonining eng kam ulushi Shirin (1,3 %) va Yangiyer (2,8 %) shaharlarida kuzatildi.

Boshqa hududlar bilan taqqoslanganda, 2022- yilga nisbatan eng yuqori o‘sish sur’atlari Mirzaobod (117,0 %), Oqoltin (111,7 %), Sardoba (107,9 %) va Sayxunobod (107,7 %) tumanlarida qayd etildi.

VILOYATDA MAVJUD OTLAR BOSH SONI

Soni, ming bosh

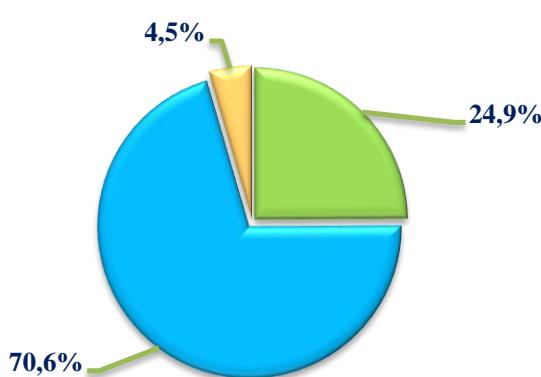

2023- yilning 1- iyul holatiga ko‘ra, barcha toifadagi xo‘jaliklarda otlar bosh soni 16,3 mingtaga yetdi. Otlar bosh sonini xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, eng katta hajmi 11,5 ming bosh dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida qayd etilganligini ta’kidlash lozim.

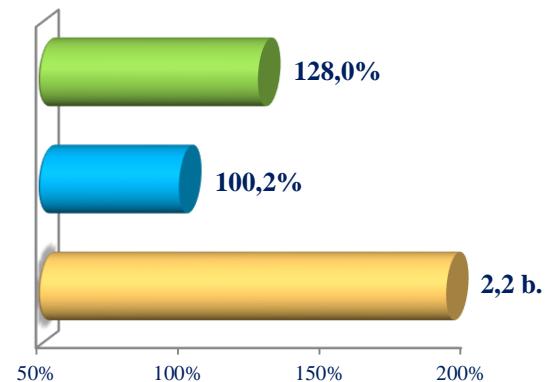
2023- yilning 1- iyul holatiga otlar bosh soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 108,5 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo‘jaliklarida 28,0 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida 0,2 % va qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 94,7 % o‘sish qayd etildi.

Bosh sonining xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi

O‘sish sur’ati

2023- yil 1- iyul holatiga otlar bosh soni to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilar ekanmiz, otlar bosh sonining 24,9 % fermer xo‘jaliklari hissasiga, 70,6 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 4,5 % qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini qayd etib o‘tish lozim.

- Fermer xo'jaliklari
- Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklari
- Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar

HUDUDLAR BO‘YICHA OTLAR BOSH SONI

	Soni, ming bosh.	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	16,3	108,5	100,0
Guliston sh	0,2	101,1	1,2
Shirin sh	0,1	100,0	0,6
Yangiyer sh	0,1	100,0	0,8
Oqoltin	1,2	109,0	7,5
Boyovut	2,9	101,1	17,6
Sayxunobod	3,9	103,6	23,9
Guliston	2,3	120,6	14,0
Sardoba	0,2	143,2	1,3
Mirzaobod	1,7	116,5	10,2
Sirdaryo	1,9	113,9	11,6
Xovos	1,8	104,8	11,3

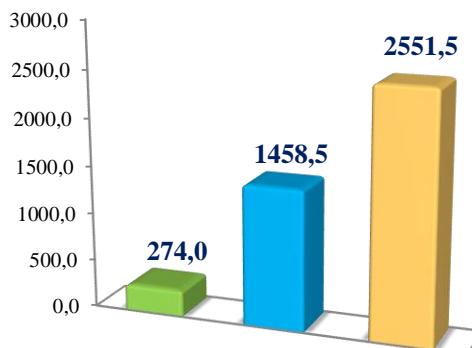
Hududlar o‘rtasida otlar umumiy bosh sonining eng katta ulushi Sayxunobod tumaniga (23,9 %) to‘g‘ri keldi. Shu kabi, yuqori ulush Boyovut (17,6 %), Guliston (14,0 %) va Sirdaryo (11,6 %) tumanlarida ham qayd etildi.

Otlar umumiy sonining eng kam ulushi Shirin (0,6 %), Yangiyer (0,8 %) va Guliston (1,2 %) shaharlarda kuzatildi.

Boshqa hududlar bilan taqqoslanganda, eng yuqori o‘sish sur’atlari Sardoba (143,2 %), Guliston (120,6 %), Mirzaobod (116,5 %), Sirdaryo (113,9 %) va Oqoltin (109,0 %) tumanlarida qayd etildi.

VILOYATDA MAVJUD PARRANDALAR BOSH SONI

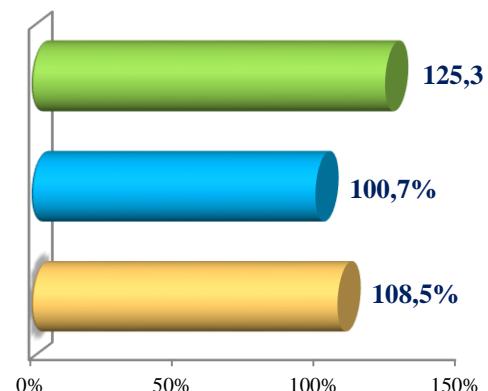
Soni, ming bosh

2023- yilning 1- iyul holatiga ko'ra, barcha toifadagi xo'jaliklarda parrandalar bosh soni 4 284,0 mingtaga yetdi. Parrandalar bosh sonini xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, eng katta hajmi 2551,5 ming bosh qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda qayd etilganligini ta'kidlash lozim.

2023- yilning 1- iyul holatiga parrandalar bosh soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 106,6 % ni tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda fermer xo'jaliklarda 25,3 %, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarda 0,7 % va qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda 8,5 % o'sish qayd etildi.

Bosh sonining xo'jalik toifalari bo'yicha taqsimlanishi

2023- yil 1- iyul holatiga parrandalar bosh soni to'g'risidagi ma'lumotlarni xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, parrandalar bosh sonining 6,4 % fermer xo'jaliklari hissasiga, 34,0 % dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 59,6 % qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri kelishini qayd etib o'tish lozim.

HUDUDLAR BO‘YICHA PARRANDALAR BOSH SONI

	Soni, ming bosh.	O‘sish sur’ati, % da	Hududlarning ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	4284,0	106,6	100,0
Guliston sh	1667,3	104,0	38,9
Shirin sh	16,9	107,1	0,4
Yangiyer sh	55,3	144,3	1,3
Oqoltin	299,3	152,5	7,0
Boyovut	256,1	103,9	6,0
Sayxunobod	164,0	101,8	3,8
Guliston	183,2	98,1	4,3
Sardoba	488,1	130,4	11,4
Mirzaobod	485,9	85,5	11,3
Sirdaryo	471,8	108,3	11,0
Xovos	196,1	102,7	4,6

Hududlar bo‘yicha parrandalar umumiy bosh sonining eng ko‘p qismi Guliston shahriga (38,9 %) to‘g‘ri keldi, shuningdek, Sardoba (11,4 %), Mirzaobod (11,3 %), Sirdaryo (11,0 %) va Oqoltin (7,0 %) tumanlarida ham yuqori ko‘rsatkichlar qayd etildi.

Hududlar bo‘yicha parrandalar umumiy bosh sonining eng kam qismi Shirin (0,4 %) va Yangiyer (1,3 %) shaharlariiga to‘g‘ri keldi.

Boshqa hududlar bilan taqqoslanganda, o‘tgan yilga nisbatan eng yuqori o‘sish sur’atlari Oqoltin tumani (152,5 %) va Yangiyer (144,3 %) shaharlarda qayd etildi.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari – hisobot davrida fermer xo‘jaliklarida, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida va qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda yetishtirilgan dehqonchilik va chovachilik mahsulotlarining jami qiymatini belgilab, qishloq xo‘jaligida yetishtirishning umumiy hajmini ifodalaydi.

Dehqonchilik mahsuloti – hisobot davrida yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi ekinlarining yalpi hosili va boshqa dehqonchilik mahsulotlarining qiymatini hamda ko‘p yillik yosh ko‘chatlarni o‘stirish qiymati va yil boshidan yil oxirigacha tugallanmagan yetishtirish qiymatlarining o‘zgarishi yig‘indisidir.

Chovachilik mahsuloti – mollar, parrandalar va boshqa chorva mollarini o‘stirish, sut, tuxum, jun, asal va boshqa chovachilik mahsulotlari yetishtirish qiymatlarini o‘z ichiga oladi.

Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmi indekslarini hisoblashda ularning solishtirma narxlardagi qiymatidan foydalaniadi.

Ovchilik – ovchilik va yovvoyi hayvonlarni tutish, bu sohalarda xizmat ko‘rsatish shuningdek, parvarishxona va fermalarda hayvonlarni saqlash, ko‘paytirish va davolash xarajatlari hisobga olinadi.

O‘rmon xo‘jaligi – o‘rmon va o‘rmon resurslaridan foydalanish kabi faoliyat turlarini o‘z ichiga oladi. O‘rmon xo‘jaliklari tomonidan olib borilayotgan ishlar o‘rmonlarning holatini yaxshilash, ularni uzlusiz yangilash, zararkunandalar, kasalliklar va noqonuniy kesishdan himoya qilish, sanitariya va yong‘inga qarshi dasturlarni ishlab chiqarish kiradi. O‘rmon xo‘jaligi mahsulotlariga terak, eman, qayin, sosna, qoraqarag‘ay va boshqa shu kabi daraxtlar ko‘chatlarini olish va yetishtirish ham hisobga olinadi. Shuningdek, yovvoyi holda o‘suvchi qo‘ziqorin va tryufellar, rezavor mevalar, yong‘oqlar va boshqalarni terib olingani ushbu tarmoqda hisobga olinadi.

Baliqchilik xo‘jaligi – ovlangan baliq, suv bioresurslari va akvakultura sohalarining mahsuloti va ko‘rsatilgan xizmatlar hajmini shuningdek, ushbu sohani rivojlantirish, zaxiralarni ko‘paytirish va yaxshilashni o‘z ichiga oladi.

Qishloq xo‘jaligi ekinlarining yig‘ilgan yalpi hosili qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar, fermer va dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarida asosiy va takroriy, bog‘larning qator oralaridagi qishloq xo‘jaligi ekinlaridan yig‘ib olingen mahsulotlar hajmini o‘z ichiga oladi.

Fermer xo‘jaliklari – ijaraaga berilgan yer uchastkalaridan foydalangan holda qishloq xo‘jaligi mahsulotini yetishtirish hamda qonun hujjatlarida ta’qilqanmagan boshqa faoliyat turlari bilan shug‘ullanuvchi tadbirkorlik subyektidir.

Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari – oilaviy mayda tovar xo‘jaligi bo‘lib, oila a’zolarining shaxsiy mehnati asosida, meros qilib qoldiriladigan umrbod egalik qilish uchun oila boshlig‘iga berilgan yer uchastkasida qishloq xo‘jaligi mahsuloti yetishtiradi va realizatsiya qiladi.

Dehqon xo‘jaligidagi faoliyat tadbirkorlik faoliyati jumlasiga kiradi hamda dehqon xo‘jaligi a’zolarining istagiga ko‘ra yuridik shaxs tashkil etgan holda va yuridik shaxs tashkil etmasdan amalga oshirilishi mumkin.

Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar – qishloq xo‘jaligi mahsulotlari yetishtiruvchi, qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishiga xizmat qiluvchi, xo‘jalik yuritish jarayonida yerga hamda boshqa ishlab chiqarish mulklariga egalik qiluvchi yuridik shaxs huquqiga ega xo‘jalik yurituvchi subyekt hisoblanadi.

Mollar bosh soni – xo‘jalik toifalari bo‘yicha barcha yosh guruuhlaridagi asosiy turdagи chorva mollarini o‘z ichiga oladi (yirik shoxli qoramollar, shu jumladan sigirlar, qo‘y va echkilar, cho‘chqalar va h.k.)

Go‘sht yetishtirish – so‘yish uchun sotilgan hamda o‘z xo‘jaligida so‘yilgan barcha turdagи qishloq xo‘jaligi hayvonlari va parrandalarning tirik vaznni o‘z ichiga oladi.

Sut yetishtirish – yosh mollarga ichirish uchun sog‘ib olingan sut va og‘iz sutini qo‘sghan holda, haqiqatda sog‘ib olingan sigir, echki, qo‘y, biya va tuya sutlari bilan aniqlanadi. Buzoqlar emgan sut yalpi yetishtirishga kiritilmaydi.

Tuxum yetishtirish – barcha turdagи parrandalardan olingan hamda kurk tovuqlar bilan va inkubatorda jo‘ja ochish uchun sarflangan tuxumlar miqdorini o‘z ichiga oladi.

Jun yetishtirish – xo‘jalikning ichki ehtiyojlariga sarflangani hamda junni saqlash va tashish jarayonida yo‘qotilganini qo‘sghan holda, qo‘y, echki, tuyalardan haqiqatda qirqib olingan natura vazndagi (qirqib olingandan keyingi vaznda) barcha junlarni o‘z ichiga oladi, bunga tullah jun, echki tiviti hamda takroriy qirqib olingan junlar ham qo‘shiladi.

IV. INVESTITSIYA VA QURILISH ISHLARI

1- BO'LIM. ASOSIY KAPITALGA O'ZLASHTIRILGAN INVESTITSIYALAR

2023- yilning yanvar-iyun oylarida Sirdaryo viloyatida iqtisodiy va ijtimoiy sohalarni rivojlantirish uchun jami moliyalashtirish manbalari hisobidan 6563,5 mlrd. so'm o'zlashtirilgan bo'lib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 97,1 % ni tashkil etdi.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida moliyalashtirish manbalari bo'yicha asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalar tarkibi, mlrd. so'mda

	<i>Mlrd. so'm</i>	<i>o'sish sur'ati, % da</i>	<i>umumiy hajmga nisbatan, % da</i>	
			2022-y.	2023-y.
Jami	6 563,5	97,1	100,0	100,0
markazlashgan investitsiyalar:	258,9	33,6	11,4	3,9
respublika byudjeti	225,7	62,5	5,3	3,4
Moliya vazirligi huzuridagi suv bilan ta'minlash va kanalizatsiya tizimlarini rivojlantirish jamg'armasi	5,9	14,2	0,6	0,1
tiklanish va taraqqiyot jamg'armasi mablag'lari	-	-	-	-
O'zbekiston Respublikasi kafolati ostidagi xorijiy kreditlar	27,3	7,4	5,5	0,4
markazlashmagan investitsiyalar:	6 304,6	105,2	88,6	96,1
korxona mablag'lari	529,1	85,6	9,2	8,1
aholi mablag'lari	111,0	111,6	1,4	1,7
to'g'ridan-to'g'ri, boshqa va kafolatlanmagan xorijiy kreditlar	5 358,8	106,8	74,2	81,6
ulardan:				
to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar	4 627,3	115,4	59,3	70,5
tijorat banklari kreditlari va boshqa qarz mablag'lari	305,7	119,2	3,8	4,7

So‘nggi 5 yildagi asosiy kapitalga investitsiyalar hajmi dinamikasi shuni ko‘rsatmoqdaki, u deyarli 2,6 martaga ko‘payib, o‘sish tendensiyasiga ega bo‘lmoqda.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning hajmi dinamikasi, mldr . so‘m

So‘nggi yillardagi ularning o‘sish sur’atlarini ko‘radigan bo‘lsak, 2019- yilda eng yuqori o‘sish sur’ati qayd etilganini va 2,0 m. ga yetganini eng past ko‘rsatkich 2020- yilda 93,0 % ga yetgani ko‘rishimiz mumkin, shundan so‘ng 2021-2022 yillarda yana o‘sish tendensiyasiga ega bo‘lib joriy davrda esa ozroq pastlaganini ko‘rish mumkin – 97,1 foiz.

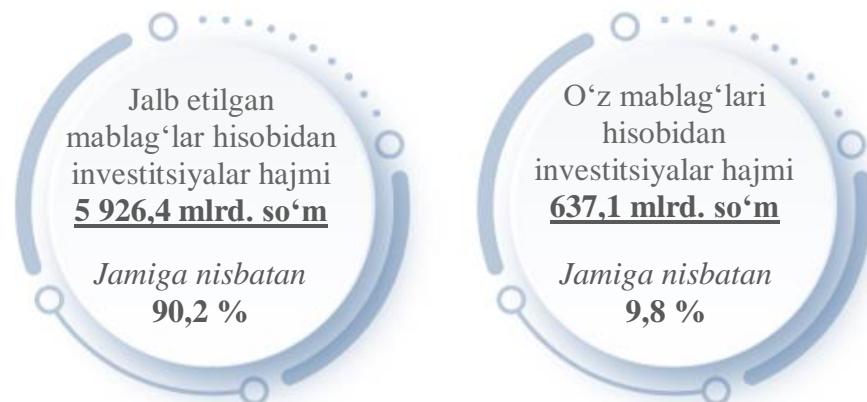
Asosiy kapitalga investitsiyalar o‘sish sur’atlari dinamikasi, % da

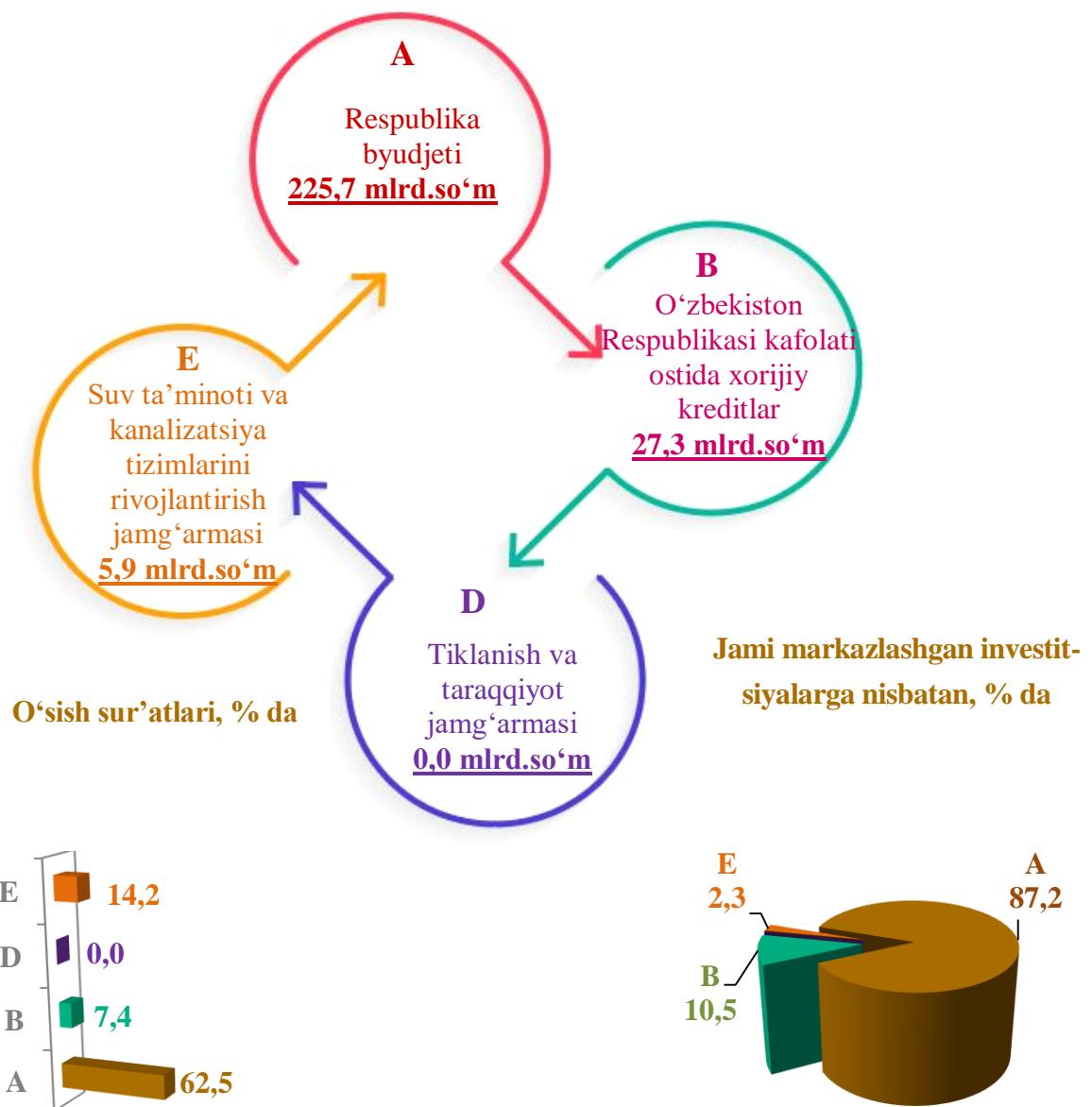
Jami investitsiyalar hajmida, markazlashgan moliyalashtirish manbalari hisobidan moliyalashtirilgan asosiy kapitalga investitsiyalarning ulushi, 2022- yilga nibatan 7,5 punktga kamayib, 3,9 % ni yoki 258,9 mldr. so‘nni tashkil etdi. Mos ravishda, markazlashmagan moliyalashtirish manbalari hisobidan 6 304,6 mldr. so‘m yoki jami investitsiyalarning 96,1 foizi o‘zlashtirilib, 2022- yilga nisbatan 7,5 punktga ko‘paydi

2023-yilning yanvar-iyun oylarida asosiy kapitalga investitsiyalarning 90,3 foizi yoki 5 926,4 mlrd. so‘mi jalb etilgan mablag‘lar hisobidan moliyalashtirilgan bo‘lsa, korxona, tashkilot va aholining o‘z mablag‘lari hisobidan 9,7 % yoki 637,1 mlrd. so‘m moliyalashtirildi.

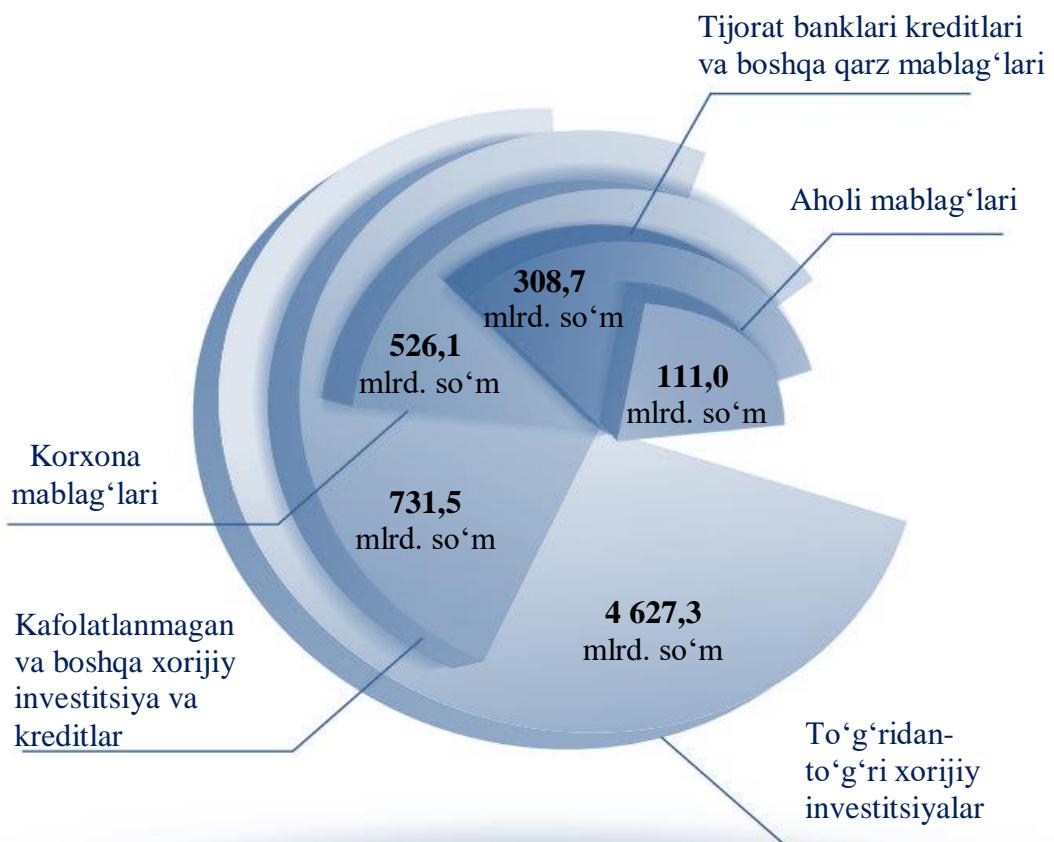
Markazlashgan moliyalashtirish manbalari hisobidan asosiy kapitalga investitsiyalar

2023- yil yanvar-iyun oylarida O‘zbekiston Respublikasi kafolati ostidagi xorijiy kreditlar hisobidan 27,3 mlrd. so‘m investitsiyalar o‘zlashtirilib, 2022- yilga nisbatan 7,4 % ni tashkil etdi. Ularning jami markazlashgan investitsiyalar hajmidagi ulushi esa 37,3 punktga kamayib, 10,5 % qayd etildi.

Sirdaryo viloyati bo‘yicha Respublika byudjetidan moliyalashtiriladigan infrastruktura, iqtisodiy va ijtimoiy sohani rivojlantirishga yo‘naltirilgan investitsiyalar hajmi 2022- yilga nisbatan 62,5 % ni yoki 225,7 mlrd. so‘mni tashkil etdi. Ularning jami markazlashgan investitsiyalar hajmidagi ulushi esa 40,4 punktga ko‘payib, 87,2 % ni qayd etdi. Shuningdek, suv ta’minoti va kanalizatsiya tizimini rivojlantirish jamg‘armasi mablag‘lari hisobidan investitsiyalar 2022- yilga nisbatan 14,2 % ni, yoki 5,9 mlrd. so‘mni tashkil etdi. Ularning jami markazlashgan investitsiyalar hajmidagi ulushi, mos ravishda 3,1 % punktga kamayib 2,3 % ni tashkil etdi.

Markazlashmagan moliyalashtirish manbalari hisobidan asosiy kapitalga investitsiyalar

2023- yilning yanvar-iyun oylarida korxona va tashkilotlarning o‘z mablag‘lari hisobidan moliyalashtirilgan asosiy kapitalga investitsiyalar – 526,1 mlrd. so‘m yoki jami asosiy kapitalga investitsiyalarning 8,1 foizini tashkil etdi.

Bevosita to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar hisobidan moliyalashtirilgan investitsiyalardan Sirdaryo viloyati bo‘yicha 4 627,3 mlrd. so‘m yoki 2022- yilga nisbatan 11,2 % punktga ko‘paygan holda jami investitsiyalardagi ulushi 70,5 % ga teng investitsiyalar o‘zlashtirildi.

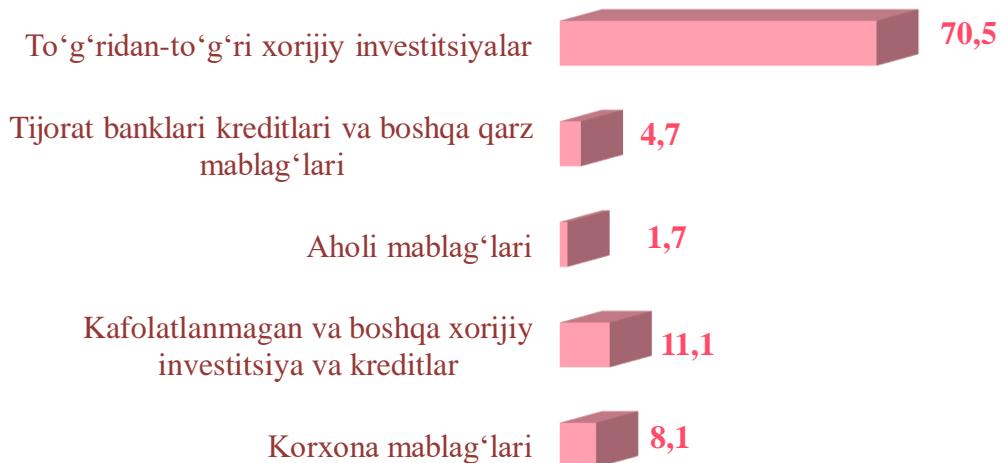
Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarni moliyalashtirish manbalari bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkichlar va o‘sish sur’atlari bank kreditlari va boshqa qarz mablag‘lari hisobiga to‘g‘ri kelib, 2022- yilga nisbatan 120,4 foizni tashkil etdi.

Kafolatlanmagan va boshqa xorijiy investitsiya va kreditlar hisobidan 731,5 mlrd. so‘m investitsiyalar o‘zlashtirilib, jami asosiy kapitalga investitsiyalar hajmidagi ulushi 11,1 % ni tashkil etdi.

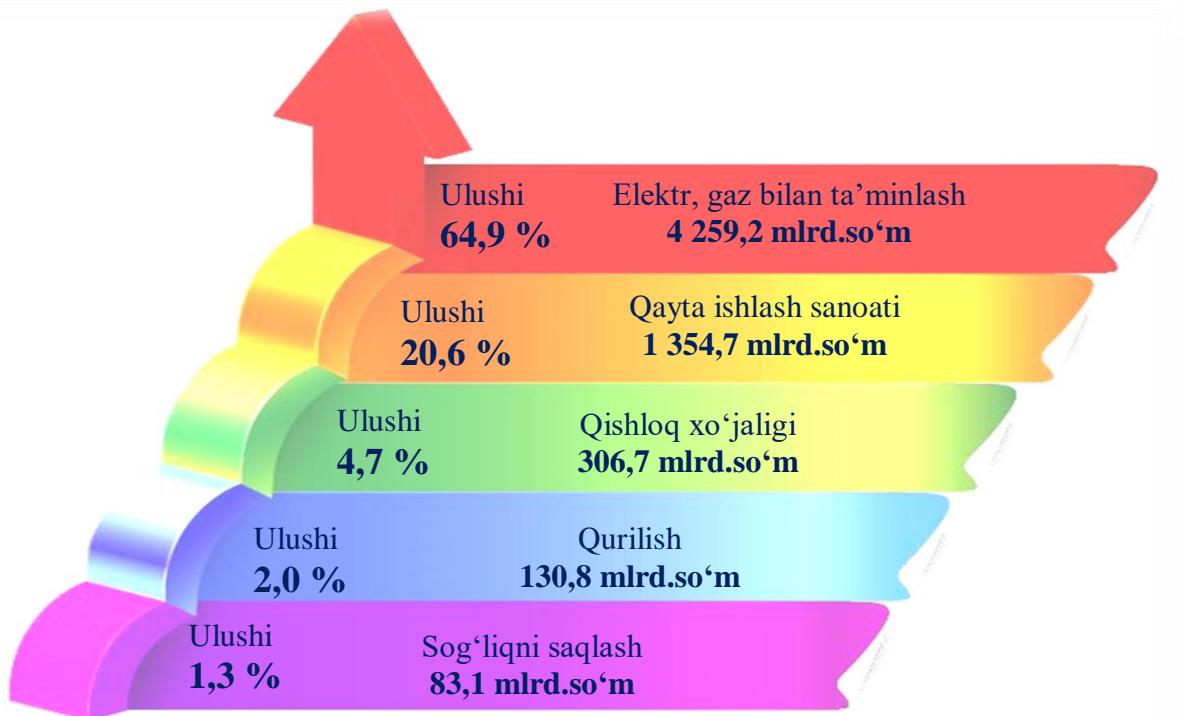
Shuningdek, tijorat banklari kreditlari va boshqa qarz mablag‘lari hisobidan moliyalashtirilgan 308,7 mlrd. so‘m (jami asosiy kapitalga investitsiyalarning 4,7 foizini tashkil etdi) asosiy kapitalga investitsiyalar o‘zlashtirildi.

Aholi mablag‘lari hisobidan jami asosiy kapitalga investitsiyalarning 1,7 foizi yoki 111,0 mlrd. so‘m o‘zlashtirildi. Aholi mablag‘lari hisobidan asosan uy-joylar qurish sohasida investitsiya faoliyati amalga oshirilgan.

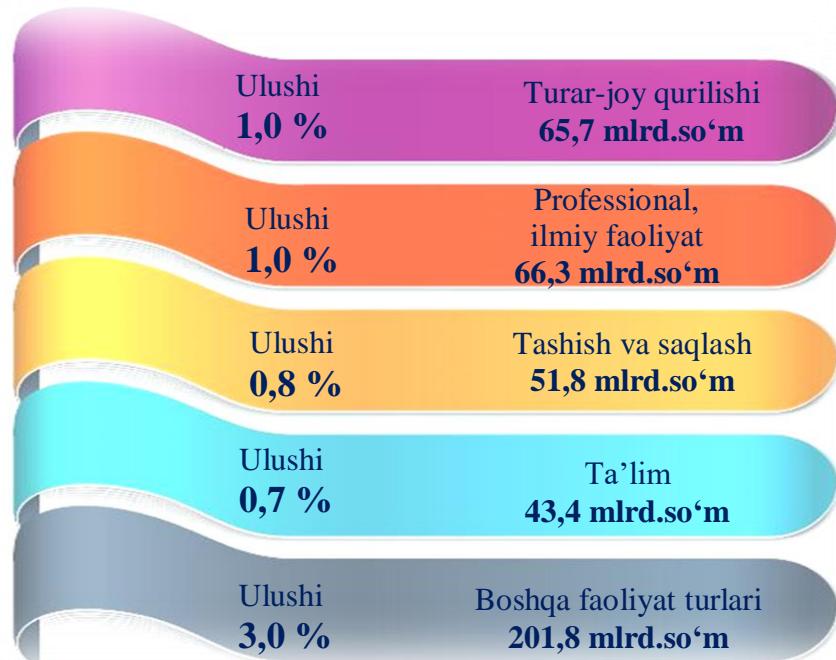
Sirdaryo viloyatida markazlashmagan moliyalashtirish manbalari bo‘yicha asosiy kapitalga Investitsiyalar (jamiga nisbatan, % da)

Sirdaryo viloyatida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha asosiy kapitalga investitsiyalar

Sirdaryo viloyatida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha asosiy kapitalga investitsiyalar

Ijtimoiy sohadagi eng muhim faoliyatlardan biri bu turar-joy qurilishi hisoblanadi. Ushbu faoliyat turi bo'yicha barcha moliyalashtirish manbalari hisobidan 65,7 mlrd. so'm asosiy kapitalga investitsiyalar o'zlashtirilib, jami investitsiyalar hajmidagi ulushi 1,0 % ni tashkil etdi.

Qishloq xo'jaligini rivojlantirishga yo'naltirilgan investitsiyalar 306,7 mlrd.so'm yoki o'zlashtirilgan investitsiyalar umumiy hajmining 4,7 foizini tashkil etdi.

Elektr-gaz ta'minoti faoliyati turi bo'yicha barcha moliyalashtirish manbalari hisobidan 4 259,2 mlrd.so'm investitsiyalar o'zlashtirilib, ular umumiy hajmning 64,9 foizini tashkil etdi.

Qayta ishslash sanoatida jami 1 354,7 mlrd. so'm yoki viloyat bo'yicha jami investitsiyalar hajmining 20,6 foizi o'zlashtirilgan bo'lib, uning tarkibidan 9,7 foizi yoki 634,7 mlrd. so'mi to'qimachilik mahsulotlari va kiyim-kechak ishlab chiqarish sohasiga tegishlidir.

Moliyalashtirish manbalari bo'yicha hududlar kesimida asosiy kapitalga investitsiyalar

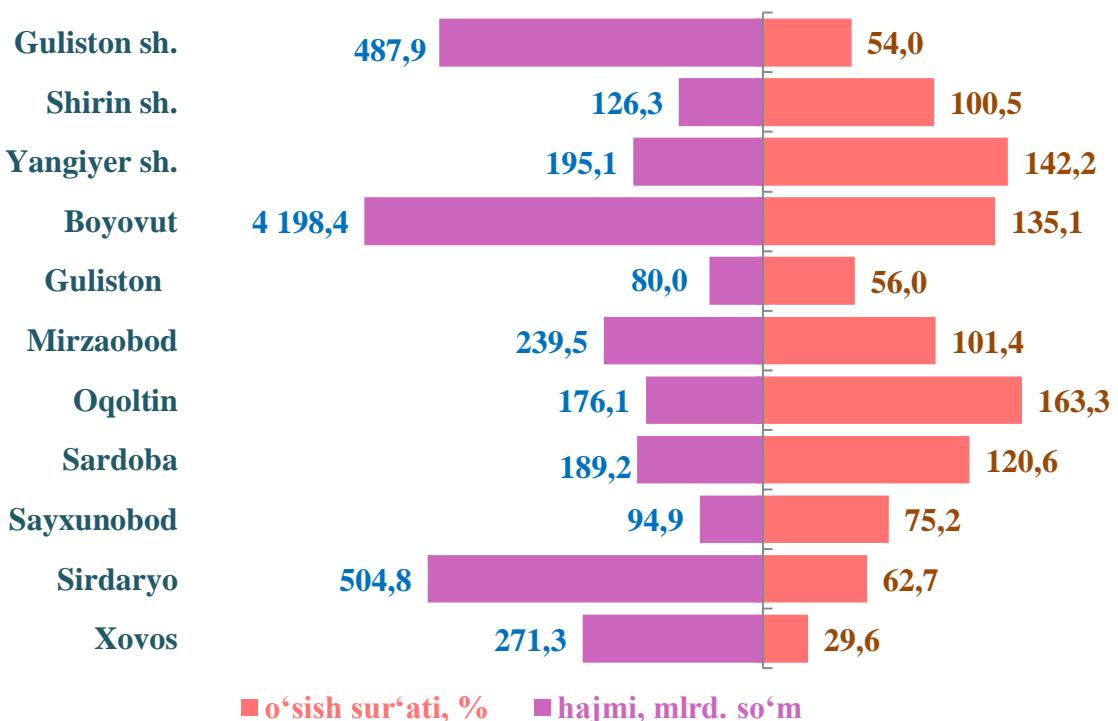
	<i>Jam investitsiyalar, mlrd. so'm</i>	<i>Shu jumladan, moliyalashtirish manbalari bo'yicha: (jamiga nisbatan, % da)</i>						
		<i>Respublika byudjeti</i>	<i>Korxona va tashkilot mablag'i</i>	<i>Aholi mablag'i</i>	<i>Xorijiy investitsiya va kreditlar</i>	<i>Suv ta'minoti va kanalizatsiya tizimlarini rivojlanutirish jamg'urmasi</i>	<i>Tiklanish va taraqqiyot jamg'urmasi</i>	<i>Tijorat banki kreditlari va boshsqa qarz mablag'lari</i>
Sirdaryo viloyati	6563,5	3,4	8,1	1,7	82,0	0,1	-	4,7
<i>shaharlar</i>								
Guliston sh.	487,9	17,6	37,3	2,4	28,8	0,5	-	13,4
Shirin sh.	126,3	0,8	70,5	0,6	-	-	-	28,1
Yangiyer sh.	195,1	13,6	8,4	2,5	68,3	1,6	-	5,6
<i>tumanlar</i>								
Boyovut	4198,4	0,1	0,4	0,3	99,1	-	-	0,1
Guliston	80,0	21,5	13,1	10,0	42,6	0,3	-	12,5
Mirzaobod	239,5	13,3	28,7	3,5	33,3	-	-	21,2
Oqoltin	176,1	5,0	8,1	2,3	78,2	-	-	6,4
Sardoba	189,2	5,6	7,7	4,6	71,1	-	-	11,0
Sayxunobod	94,9	4,7	10,2	6,9	60,0	-	-	18,2
Sirdaryo	504,8	2,9	18,1	6,1	56,7	-	-	16,2
Xovos	271,3	7,2	5,3	5,1	81,7	0,2	-	0,5

Davlat byudjeti mablag‘lari hisobidan asosiy kapitalga yo‘naltirilgan investitsiyalar hududiy tarkibida eng yuqori ko‘rsatkichlar Guliston va Yangiyer shaharlarida— hududdagi jami investitsiyalarning 17,6 va 13,6 foizlarini, Guliston tumanida— 21,5 % va Mirzaobod tumanida 13,3 % miqdorida kuzatildi.

Korxona va tashkilotlarning o‘z mablag‘lari hisobidan investitsiyalar bo‘yicha eng yuqori ulush Shirin va Guliston shaharlarida kuzatilib, bu hududda o‘zlashtirilgan investitsiyalarning 70,5 va 37,3 foizlarini tashkil etdi. Shuningdek, Mirzaobod tumanida 28,7% ni tashkil etdi.

Jalb qilingan moliyalashtirish manbalari tarkibida xorijiy investitsiya va kreditlar alohida o‘ringa ega. Xorijiy investitsiya va kreditlarning jami investitsiyalardagi ulushi bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkichlar Boyovut va Xovos tumanlarida kuzatilib, mos ravishda 99,1 va 81,7 % ni tashkil etdi.

Hududlar kesimida asosiy kapitalga investitsiyalar

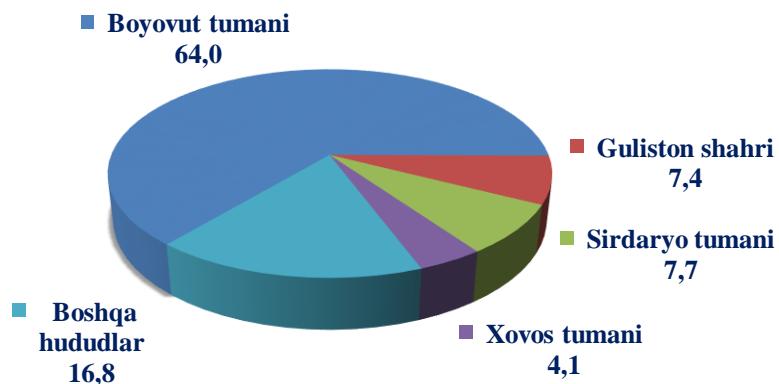
Hududlar kesimida asosiy kapitalga investitsiyalar o‘zlashtirilishi bo‘yicha 2022- yilga nisbatan eng yuqori o‘sish sur’ati 163,3 % ga o‘sib, Oqoltin tumanida kuzatildi. Ushbu natijani paxtachilik klasterini kengaytirish va yangi zamonaviy paxta zavodini qurilishi bilan izohlash mumkin.

Shuningdek, Yangiyer shahrida, Boyovut va Sardoba tumanlarida ham yuqori o‘sish sur’ati kuzatilib, mos ravishda 2022- yilga nisbatan 142,2 %, 135,1% va 120,6 % o‘sish sur’ati kuzatildi. Boyovut tumanida 1500 MVt quvvatga ega yangi elektr stantsiyasini qurish, Sardoba tumanida paxtachilik klasterini kengaytirish va yangi zamonaviy paxta zavodini qurilishi kabi yirik investitsiya loyihalari amalga oshirilmoqda.

Investitsion faollikning eng past o‘sish sur’atlari Xovos tumanida – 29,6 % (investitsiya hajmi 271,3 mlrd. so‘m), Guliston shahrida – 54,0 % (487,9 mlrd. so‘m), Guliston

tumanida – 56,0 % (80,0 mlrd. so‘m), Sirdaryo tumanida – 62,7 % (504,8 mlrd. so‘m) va Sayxunobod tumanlarida 75,2 foiz (94,9 mlrd. so‘m) qayd etildi.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida jami asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarning asosiy qismi, ya’ni 79,1 foizi viloyatning uch hududida, jumladan Boyovut tumanida – 64,0 %, Guliston shahrida – 7,4 % va Sirdaryo tumanida – 7,7 % investitsiyalar o‘zlashtirildi.

2023- yilning yanvar- iyun oylarida aholi jon boshiga hisoblangan asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalar hajmi bo‘yicha yuqori ko‘rsatkichlar Boyovut tumanida 30 667,5 ming so‘m (yoki 2022- yilga nisbatan taqqoslaganda –132,5 %), Shirin shahrida 6 544,6 ming so‘m (yoki 99,4 %), va Guliston shahrida – 5 035,0 ming so‘m (yoki 53,0 %) miqdorida qayd etildi.

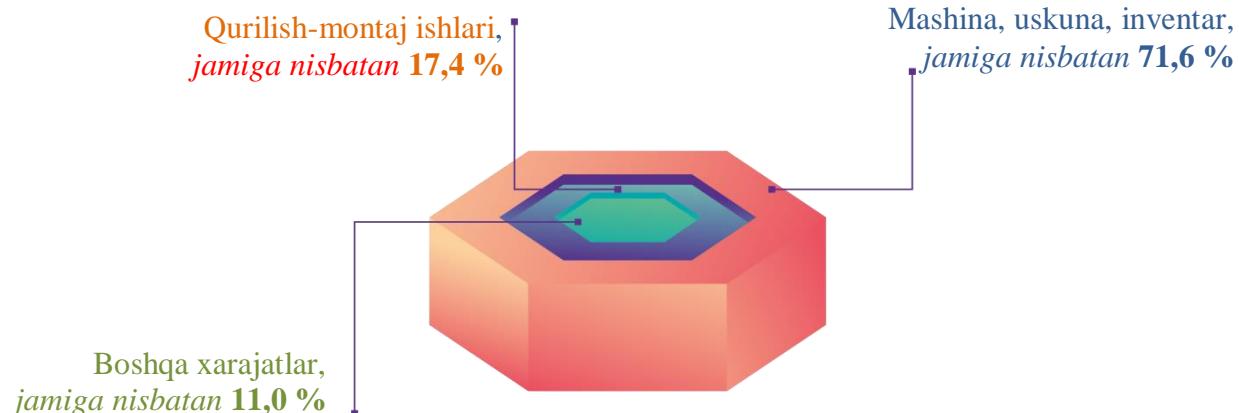
Aholi jon boshiga to‘g‘ri keladigan asosiy kapitalga investitsiyalar

Sirdaryo vil.	7 287,1	95,1
Guliston sh.	5 035,0	53,0
Shirin sh.	6 544,6	99,4
Yangiyer sh.	4 143,2	137,7
Boyovut	30 667,5	132,5
Guliston	1 023,2	54,7
Mirzaobod	3 019,6	98,9
Oqoltin	3 183,6	159,7
Sardoba	2 722,0	118,9
Sayxunobod	1 157,1	73,7
Sirdaryo	3 731,2	61,7
Xovos	2 689,3	29,2

■ o‘sish sur’ati, % da ■ hajm, ming so‘m

Sirdaryo viloyati bo‘yicha asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibida mashina, uskuna va inventarlarga 4 700,9 mlrd. so‘m investitsiyalar o‘zlashtirilgan bo‘lib, jami investitsiyalarning 71,6 foizini tashkil etdi, qurilish-montaj ishlari bo‘yicha 1 142,2 mlrd. so‘m (jami investitsiyalardagi ulushi 17,4 %) va boshqa xarajatlarga 720,4 mlrd. so‘m (11,0 %) o‘zlashtirildi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi

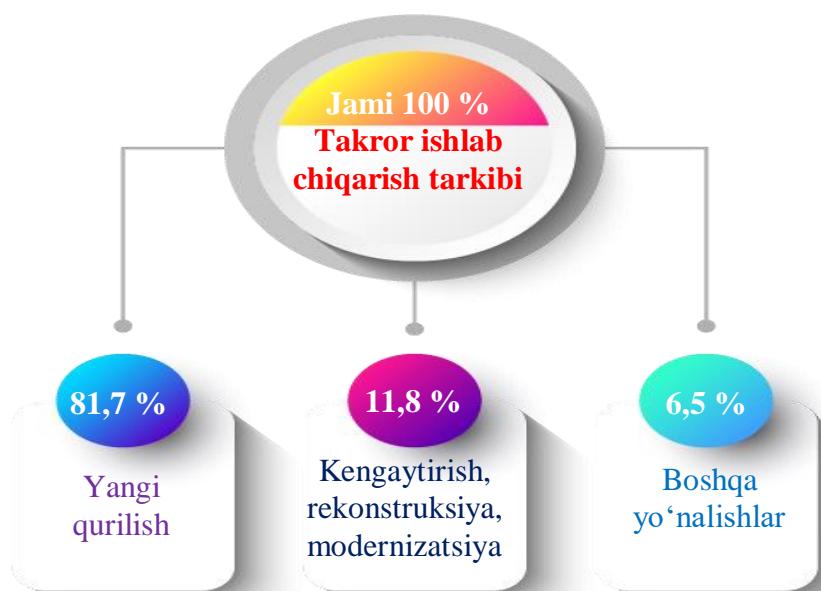
Hududlar kesimida jami asosiy kapitalga investitsiyalar hajmida qurilish-montaj ishlarining ulushi bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich Guliston tumanida kuzatildi 67,8 % yoki 54,2 mlrd. so'm.

Qurilish-montaj ishlarining ulushi bo'yicha eng quyi daraja Boyovut tumanida kuzatilib, 4,0 % ni yoki 168,5 mlrd. so'mni tashkil etdi. Shuningdek, Boyovut tumanida mashina, uskunalar va inventarlarga xarajatlar bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich 81,2 % yoki 3 410,8 mlrd. so'mni tashkil etdi.

Joriy hisobot davrida yangi qurilishga yo'naltirilgan asosiy kapitalga investitsiyalar 5 359,2 mlrd. so'mga yetdi hamda jami asosiy kapitalga investitsiyalarning 81,7 foizini tashkil etdi.

Iqtisodiyotda mavjud obyektlarni kengaytirish, rekonstruksiya qilish, moder-nizatsiyalash va texnik qayta qurollantirishga yo'naltirilgan investitsiyalar 772,9 mlrd. so'mni tashkil etdi hamda viloyatdagi jami o'zlashtirilgan investitsiyalarning 11,8 foizini tashkil etdi. Qolgan 6,5 %, ya'ni 431,4 mlrd. so'm boshqa xarajatlarga yo'naltirildi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning takror ishlab chiqarish tarkibi (jamiga nisbatan % da)

Yangi qurilishga yo‘naltirilgan investitsiyalarning ulushi bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich, quvvati 1 500 Mvt bo‘lgan yangi elektr stansiyasi qurish loyihalari bo‘yicha o‘zlashtirilgan investitsiyalar natijasida Boyovut tumanida kuzatilib, u 99,6 % ni tashkil etdi.

2023- yil yanvar-iyun oylarida korxona va tashkilotlarning kengaytirish, rekonstruksiya va modernizatsiyaga investitsiyalar ulushi bo‘yicha yuqori natijalar Oqoltin tumanida – 80,5 % (141,7 mlrd. so‘m), Sardoba tumanida – 75,6 % (142,9 mlrd. so‘m), Shirin shahrida – 58,9 % ga tengligi (74,4 mlrd. so‘m) kuzatildi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning takror ishlab chiqarish tarkibi
(2023- yil yanvar-iyun)

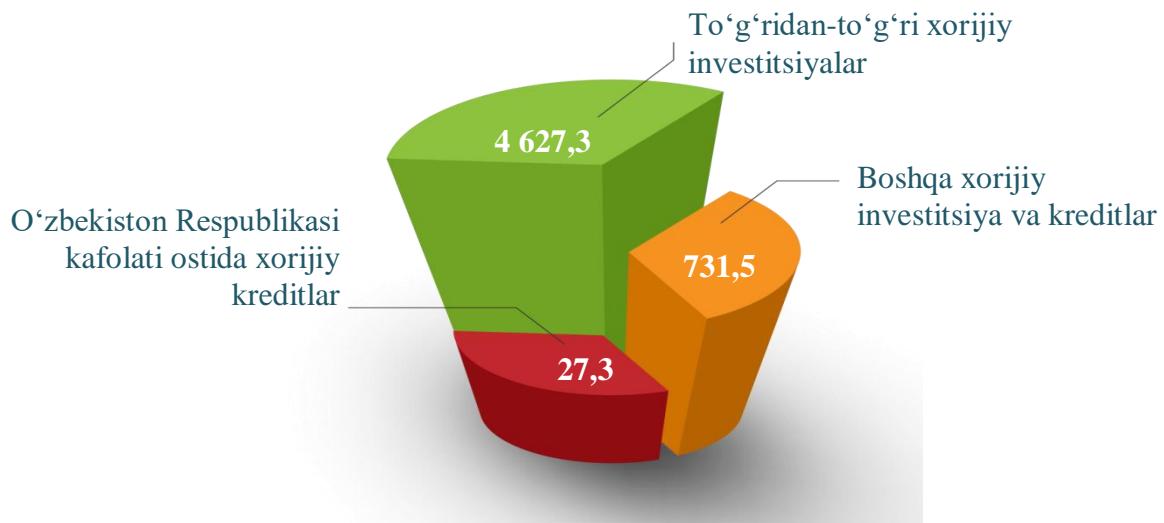
	<i>Jami asosiy kapitalga investitsiyalar, mlrd. so‘m</i>	<i>Jamiga nisbatan % da:</i>		
		<i>Yangi qurilish</i>	<i>kengaytirish, rekonstruksiya, modernizatsiya</i>	<i>Boshqa yo‘nalishlar</i>
Sirdaryo viloyati	6 563,5	81,7	11,8	6,5
<i>shaharlar</i>				
Guliston sh.	487,9	46,9	35,1	18,0
Shirin sh.	126,3	34,4	58,9	6,7
Yangiyer sh.	195,1	83,2	10,8	6,0
<i>tumanlar</i>				
Boyovut	4 198,4	99,6	0,1	0,3
Guliston	80,0	54,8	27,3	17,9
Mirzaobod	239,5	53,9	26,6	19,5
Oqoltin	176,1	9,1	80,5	10,4
Sardoba	189,2	11,4	75,6	13,0
Sayxunobod	94,9	52,7	20,6	26,7
Sirdaryo	504,8	49,2	17,2	33,6
Xovos	271,3	86,3	9,5	4,2

2-BO'LIM. ASOSIY KAPITALGA O'ZLASHTIRILGAN XORIIJY INVESTITSIYA VA KREDITLAR

2023- yilning yanvar-iyunida 5 386,1 mldr. so‘m (dollar ekvivalentida 472,9 mln. AQSH doll.) yoki 2022- yilga nisbatan 100,0 % asosiy kapitalga xorijiy investitsiya va kreditlar o‘zlashtirildi.

Xorijiy investitsiya va kreditlarning jami asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalardagi ulushi 82,1 % ni tashkil etdi.

Xorijiy investitsiya va kreditlar, (mlrd. so‘m)

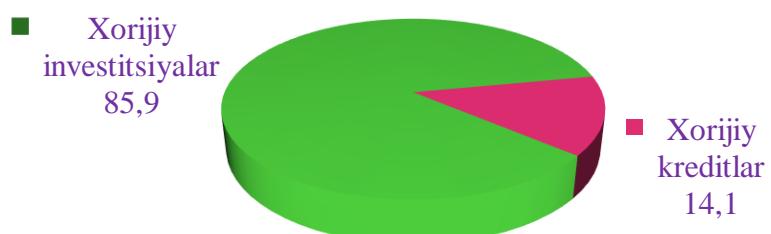

To‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiya va kreditlar hisobidan joriy davrda 5 358,8 mldr. so‘m o‘zlashtirilgan bo‘lsa, O‘zbekiston Respublikasi kafolati ostida 27,3 mldr. so‘m xorijiy kreditlar o‘zlashtirildi.

To‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiya va kreditlar hamda O‘zbekiston Respublikasi kafolati ostidagi xorijiy kreditlarning jami xorijiy investitsiya va kreditlar hajmidagi ulushi mos ravishda 99,5 % va 0,5 % ni tashkil etdi.

To‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiya va kreditlar tarkibida to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar 4 627,3 mldr. so‘m yoki jamiga nisbatan 85,9 foizni, boshqa investitsiya va kafolatlanmagan xorijiy kreditlar 731,5 mldr. so‘mni yoki jamiga nisbatan 13,6 % ni tashkil etdi.

Xorijiy investitsiya va kreditlar tarkibi (% da)

Xorijiy investitsiya va kreditlar tarkibida xorijiy investitsiyalar 4 627,6 mlrd. so‘mni yoki jamiga nisbatan 85,9 foizni va mos ravishda xorijiy kreditlar 758,5 mlrd. so‘mni yoki 14,1 % ni tashkil qildi.

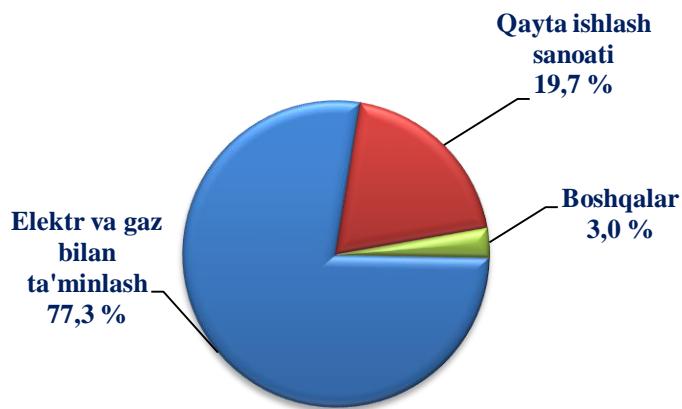
Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan xorijiy investitsiya va kreditlar, mlrd. so‘m

	<i>Jami</i>	<i>Shujumladan:</i>		
		<i>to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar</i>	<i>O‘zR kafolati ostida xorijiy kreditlar</i>	<i>Boshqa xorijiy investitsiya va kreditlar</i>
Sirdaryo viloyati	5 386,1	4627,3	27,3	731,5
<i>shaharlar</i>				
Guliston sh.	140,3	17,1	27,3	95,9
Shirin sh.	0,0			
Yangiyer sh.	133,3	104,8		28,5
<i>tumanlar</i>				
Boyovut	4 161,7	4161,7		
Guliston	34,0			34,0
Mirzaobod	79,8	17,4		62,4
Oqoltin	137,6	126,2		11,4
Sardoba	134,6	134,6		
Sayxunobod	56,9	16,3		40,6
Sirdaryo	286,2	42,9		243,3
Xovos	221,7	6,3		215,4

2023- yil yanvar-iyun oylarida Sirdaryo viloyatida elektr va gaz bilan ta’minlash faoliyat turida xorijiy investitsiya va kreditlar salmoqli o‘zlashtirilib, 4 166,1 mlrd. so‘mni yoki jami asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan xorijiy investitsiya va kreditlarning 77,3 foizini tashkil etdi.

Qayta ishslash sanoatida bu ko‘rsatkich 1 059,6 mlrd. so‘mni yoki jami xorijiy investitsiya va kreditlarning 19,7 foizini qayd etdi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xorijiy investitsiyalar
va kreditlar tarkibi, % da**

**3- BO'LIM. IJTIMOIY SOHA OBYEKTLARINING QURILISHI
2023- yil yanvar-iyun**

2023- yilning yanvar-iyun oylarida umumiy maydoni 38,4 ming kv.m (o'tgan yilning mos davriga nisbatan 123,5 %) bo'lgan 200 ta turar joylar, jumladan 24,0 ming kv.m. (o'tgan yilning mos davriga nisbatan 125,7 %) bo'lgan 117 ta turar joylar qishloq joylarda ishga tushirildi.

Jami asosiy kapitalga investitsiyalarda turar joy qurilishiga o'zlashtirilgan investitsiyalar hajmi 130,8 mlrd. so'mni yoki jami investitsiyalar hajmidagi ulushi 2,0 % ni tashkil etdi.

Turar-joylarni ishga tushirish

	<i>Xonadonlar soni, birlik</i>	<i>Maydoni, kv.m</i>
Sirdaryo viloyati	200	38 385
<i>shaharlar</i>		
Guliston sh.	35	5 449
Shirin sh.	1	100
Yangiyer sh.	13	1 287
<i>tumanlar</i>		
Boyovut	12	3 403
Guliston	12	1 879
Mirzaobod	12	2 509
Oqoltin	4	506
Sardoba	19	1 747
Sayxunobod	7	737
Sirdaryo	63	16 351
Xovos	22	4 417

4- BO'LIM. QURILISH ISHLARI

2023- yil yanvar-iyun

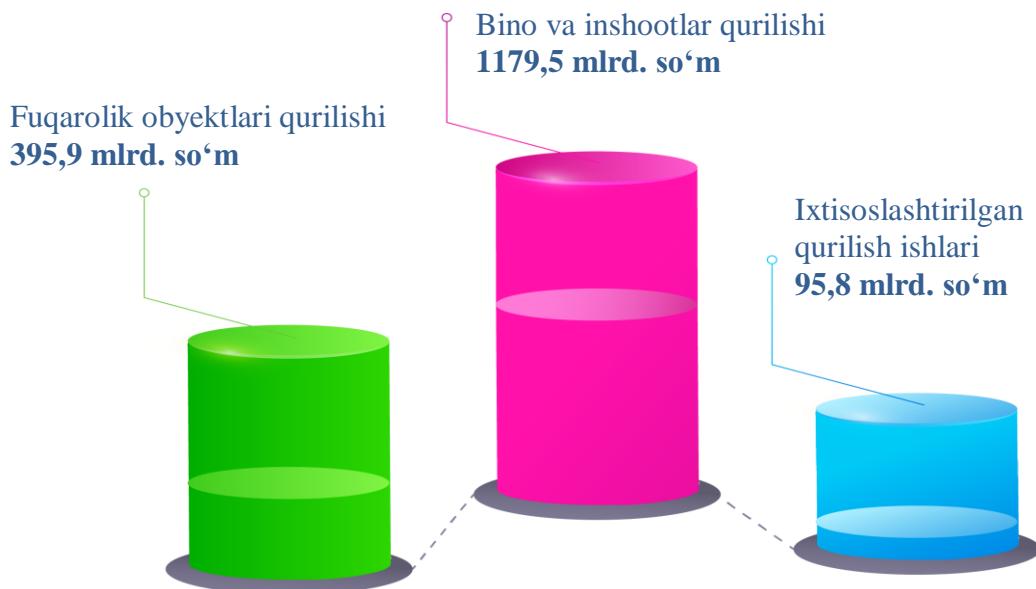
2023- yilning yanvar-iyun oylarida Sirdaryo viloyatida jami 1671,2 mlrd. so‘m qurilish ishlari bajarilib, o‘sish sur’ati 2022- yilga nisbatan 100,9 % ni tashkil etdi.

Qurilish ishlarining o‘sish sur’atlari dinamikasi, mlrd. so‘m

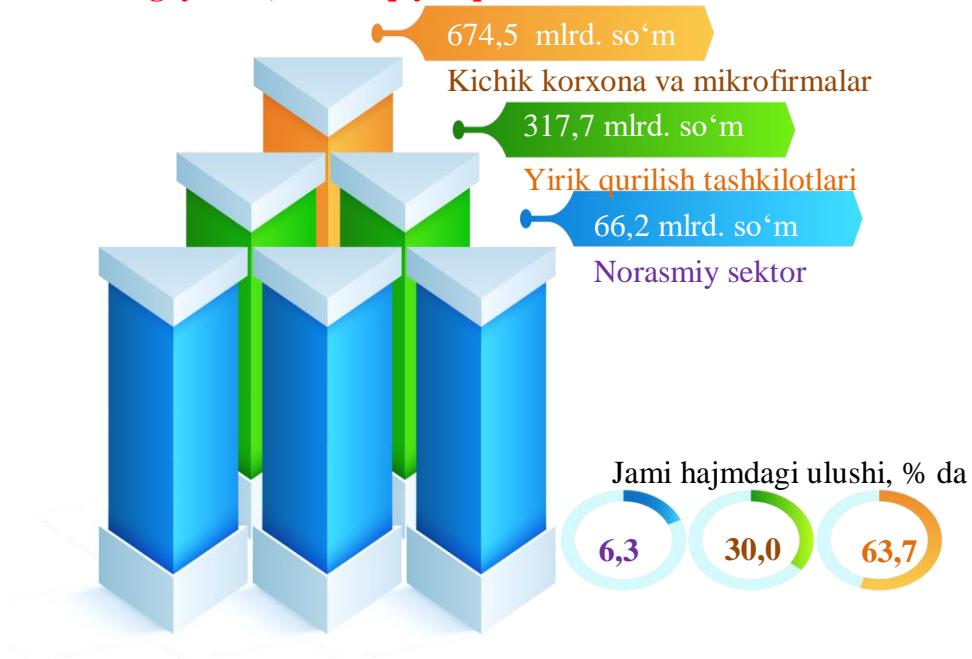
Qurilish ishlarining iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ko‘rsatkichlari shuni ko‘rsatdiki, bino va inshootlar qurilishi 70,6 % ulushni (o‘sish sur’ati 2022- yilga nisbatan 120,6 %), fuqarolik obyektlari qurilishi 23,7 % (62,5 %) va ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari 5,7 % (214,0 %)ni tashkil etdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha qurilish ishlari

2023- yil yanvar-iyun oylarida bajarilgan qurilish ishlarining katta qismi yangi bino va inshootlarni qurishga tegishli. Jami qurilish ishlarining 47,6 % yoki 796,2 mlrd. so‘m qurilish ishlari aynan iqtisodiyotda yangi ishlab chiqarish quvvatlari, turarjoy va boshqa ijtimoiy obyektlarni yaratishga qaratilgan.

2023- yil yanvar-iyun oylarida umumi hajmdan yangi qurilish, rekonstruksiya, kengaytirish, texnik qayta qurollantirish ishlari ulushi

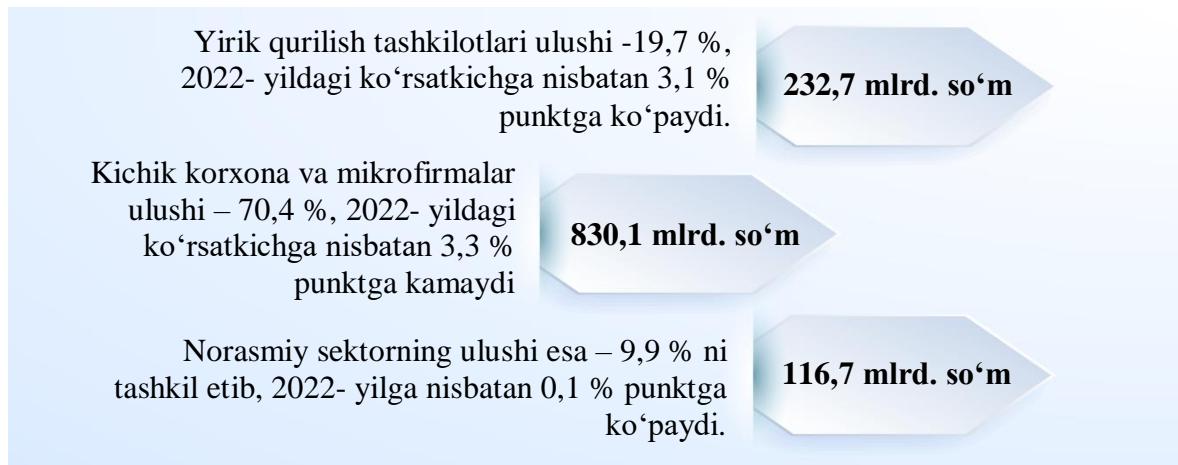

2023- yil yanvar-iyun oylarida hududlar kesimida yangi qurilish ishlari

	<i>Yangi qurilish, rekonstruksiya, kengaytirish, texnik qayta qurollantirish</i>	<i>O’sish sur’ati, % da</i>
Sirdaryo viloyat bo‘yicha	1058,4	102,9
Guliston sh.	317,3	92,0
Shirin sh.	44,4	69,8
Yangiyer sh.	51,3	90,9
Boyovut	28,7	54,7
Guliston	48,7	37,9
Mirzaobod	245,1	177,4
Oqoltin	18,4	57,3
Sardoba	23,7	100,6
Sayxunobod	24,4	91,4
Sirdaryo	210,6	214,3
Xovos	45,8	71,5

2023- yil yanvar-iyun oylarida hududlar kesimida yangi qurilish ishlari bo‘yicha yuqori hajm, Guliston shahrida (317,3 mlrd. so‘m), Mirzaobod tumanida (245,1 mlrd. so‘m), Sirdaryo tumanida (210,6 mlrd. so‘m) va Yangiyer shahrida (51,3 mlrd. so‘m) qayd etildi.

Bino va inshootlar qurilishi

Hududlar kesimida bino va inshootlar qurilishi hajmi va o'sish sur'ati

	<i>Bino va inshootlar qurilishi</i>	<i>O'sish sur'ati, % da</i>
Sirdaryo viloyat bo'yicha	1179,5	120,6
Guliston sh.	285,7	98,9
Shirin sh.	69,1	100,1
Yangiyer sh.	86,3	109,8
Boyovut	33,3	57,3
Guliston	49,2	56,5
Mirzaobod	327,4	174,1
Oqoltin	26,4	98,7
Sardoba	49,4	2,1 m.
Sayxunobod	24,7	68,1
Sirdaryo	158,9	100,1
Xovos	69,1	113,7

Bino va inshootlarni qurish faoliyat turi bo'yicha bajarilgan qurilish ishlarining eng yuqori o'sish sur'ati Sardoba tumani (2022- yilga nisbatan 2,1 m.), Mirzaobod tumani (174,1 %) Xovos tumaniga (113,7 %) to'g'ri keldi.

Fuqarolik obyektlari qurilishi

Fuqarolik obyektlarini qurish bo'yicha yirik qurilish tashkilotlari tomonidan bajarilgan qurilish ishlari hajmining ulushi 21,4 % ni tashkil etdi va 2022- yilga nisbatan 0,1 % punktga ko'paydi.

Shuningdek, kichik korxona va mikrofirmalar ulushi mos ravishda 78,6 % (0,1 % punktga kamayish) ni tashkil etdi.

Hududlar kesimida fuqarolik obyektlari qurilishi hajmi va o'sish sur'ati

	<i>Fuqarolik obyektlari qurilishi, mlrd. so'm</i>	<i>O'sish sur'ati, % da</i>
Sirdaryo viloyat bo'yicha	395,9	62,5
Guliston sh.	131,8	102,1
Shirin sh.	12,0	62,5
Yangiyer sh.	14,7	120,3
Boyovut	8,1	41,0
Guliston	18,3	45,8
Mirzaobod	109,3	135,2
Oqoltin	8,2	108,4
Sardoba	11,7	193,0
Sayxunobod	5,7	92,4
Sirdaryo	65,8	167,2
Xovos	10,3	58,7

Fuqarolik obyektlarini qurish faoliyat turi bo'yicha bajarilgan qurilish ishlarining eng yuqori o'sish sur'ati Sardoba tumanida (2022- yilga nisbatan 193,0 %), Sirdaryo tumanida (167,2 %) va Mirzaobod tumani (135,2 %)ga to'g'ri keldi.

Ixtisoslashgan qurilish ishlari

Kichik korxona va mikrofirmalar hissasiga to‘g‘ri kelib, 2022- yilga nisbatan **4,2 %** punktga ko‘paydi.

Hududlar kesimida ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari hajmi va o‘sish sur’ati

	<i>Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari</i>	<i>O‘sish sur’ati, % da</i>
Sirdaryo viloyat bo‘yicha	95,8	214,0
Guliston sh.	22,2	115,0
Shirin sh.	4,4	119,6
Yangiyer sh.	3,9	38,2
Boyovut	4,8	97,9
Guliston	7,1	2,2 m.
Mirzaobod	21,7	109,0
Oqoltin	3,9	2,2 m.
Sardoba	2,7	80,2
Sayxunobod	3,0	79,6
Sirdaryo	16,2	100,2
Xovos	5,9	115,3

Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari faoliyat turi bo‘yicha bajarilgan qurilish ishlarining eng yuqori o‘sish sur’ati Oqoltin (2022- yilga nisbatan 2,2 m.), Guliston (2,2 m.), Shirin shahrida (119,6 %) va Xovos (115,3 %) tumanlariga to‘g‘ri keldi.

Korxona turlari bo'yicha qurilish ishlari

Yirik tashkilotlar tomonidan **317,7** mlrd. so'm qurilish ishlari bajarilib, o'sish sur'ati **122,4** % ni tashkil etdi

Kichik korxonalar va mikrofirmalar tomonidan **1236,8** mlrd. so'm qurilish ishlari bajarilib, o'sish sur'ati **95,7** % ni tashkil etdi

Noramsmiy sektorda **116,7** mlrd. so'm qurilish ishlari bajarilib, o'sish sur'ati **112,4** % ni tashkil etdi

Yirik tashkilotlar tomonidan bajarilgan qurilish ishlari hajmi 317,7 mlrd. so'mni tashkil etdi. 2022- yilga nisbatan ko'rib chiqilayotgan davrda qurilish ishlarining o'sish sur'ati 122,4 % ga yetdi va ularning umumiy hajmdagi ulushi 3,3 % ga oshib, 19,0 % ni tashkil etdi.

Yirik tashkilotlar tomonidan bajarilgan qurilish ishlarining jami qurilish ishlari hajmidagi eng ko'p ulushi Siradryo tumani (hududdagi jami qurilish ishlari hajmining 40,7 %), Mirzaobod tumani (19,8 %) va Shirin shahri (17,6 %) ga to'g'ri keldi.

Qurilish ishlari hajmida yirik tashkilotlar ulushi, % da

Siradryo tumani. **40,7**

19,8 Mirzaobod tumani

Shirin shahri **17,6**

11,9 Xovos tumani

Kichik korxona va mikrofirmalar tomonidan bajarilgan qurilish ishlari hissasiga jami qurilish ishlari hajmining 74,0 % to'g'ri kelib, 2022- yilga nisbatan 4,0 % punktga kamaydi. Shuningdek, ular hissasiga to'g'ri kelgan qurilish ishlari hajmi 2022- yilga nisbatan 95,7 % ni tashkil etgan holda 1236,8 mlrd. so'm miqdorida qayd etildi.

Ko'rib chiqilayotgan davrda kichik korxonalar va mikrofirmalar tomonidan bajarilgan qurilish ishlarining eng katta hajmi Guliston shahrida (419,4 mlrd. so'm yoki umumiy ko'rsatkichning 33,9 %), Mirzaobod (388,0 mlrd. so'm yoki 31,4 %) va Yangiyer (96,8 mlrd. so'm yoki 7,8 %) shahrida qayd etildi.

Qurilish ishlari hajmida kichik korxona va mikrofirmalar ulushi, %

Norasmiy sektorda qurilish ishlaringin ulushi 7,0 foizni yoki 116,7 mlrd. so‘mni tashkil etib, 2022- yilga nisbatan o‘sish sur’ati 112,4 foizga yetdi. Shundan 59,9 mlrd. so‘mi yakka tartibdagi uy-joy qurilishiga to‘g‘ri kelib, 2022- yilga nisbatan 119,4 foizni, jismoniy shaxslar tomonidan noturar-joylar qurilishi 6,3 mlrd. so‘mni va o‘sish sur’ati 121,8 foizni, 50,5 mlrd. so‘mlik yakka tartibda turar-joylarni ta’mirlash ishlari bajarilib, o‘sish sur’ati 104,1 foizni tashkil etdi.

2023- yil yanvar-iyun oylarida norasmiy sektor tomonidan bajarilgan qurilish ishlaringin eng katta hajmi Sirdaryo tumanida (33,5 mlrd. so‘m yoki 2022- yilga nisbatan o‘sish sur’ati 138,1 % ni tashkil etdi), Guliston shahrida (15,5 mlrd. so‘m yoki 121,0 %), Xovos tumani (13,3 mlrd. so‘m yoki 188,7 %) va Mirzaobod tumanida (7,4 mlrd. so‘m yoki 77,7 %) qayd etildi.

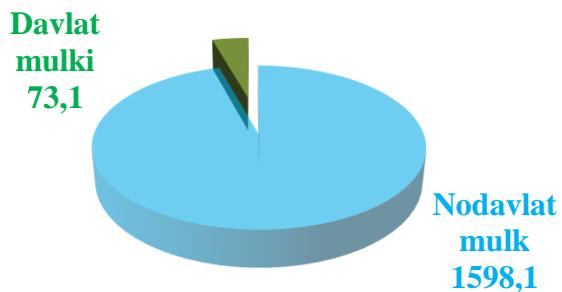
Qurilish ishlari hajmida norasmiy sektor ulushi, % da

Davlat mulkchiligidagi tashkilotlar tomonidan jami 73,1 mlrd. so‘m qurilish ishlari bajarildi. Nodavlat mulkchilikdagi tashkilotlar tomonidan esa 1598,1 mlrd. so‘m qurilish ishlari bajarildi. Ularning viloyatdagi ulushi mos ravishda 4,4 % va 95,6 % ni tashkil etdi.

Nodavlat mulk obyektlari tomonidan bajarilgan qurilish ishlari hajmida eng yuqori ulush Guliston tumanida (ushbu tumandagi qurilish ishlari umumiy hajmining 97,2 foizi), Shirin shahrida (97,1 foizi) va Yangiyer shahrida (96,6 foizi) qayd etildi.

Mulkchilik shakllari bo'yicha qurilish ishlari, mldr so'm

Hududlar kesimida aholi jon boshiga qurilish ishlari

	Aholi jon boshiga qurilish ishlari, ming so'm	O'sish sur'ati, % da
Sirdaryo viloyat bo'yicha	1855,4	98,9
Guliston sh.	4537,3	87,1
Shirin sh.	4430,8	105,8
Yangiyer sh.	2228,0	99,6
Boyovut	337,0	101,1
Guliston	954,2	75,2
Mirzaobod	5781,0	102,7
Oqoltin	695,5	98,8
Sardoba	918,5	98,7
Sayxunobod	407,5	99,1
Sirdaryo	1780,1	106,9
Xovos	845,4	184,1

Hududlar kesimida 2023- yil yanvar-iyun oylarida aholi jon boshiga qurilish ishlari hajmi bo'yicha birinchi o'rinni Mirzaobod tumani 5781,0 ming so'm (yoki 2022- yilnga nisbatan 102,7 %) ko'rsatkich bilan egalladi, undan keyingi o'rirlarni mos ravishda Guliston shahri – 4537,3 ming so'm (87,1 %), Shirin shahri – 4430,8 ming so'm (105,8 %), Yangiyer shahri – 2228,0 ming so'm (99,6 %), Sirdaryo tumani – 1780,1 ming so'm (106,9 %) egalladi.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Nomoliyaviy aktivlarga kiritilgan investitsiyalar bu – real mablag‘larni yaratishga yo‘naltirilgan investitsiyalar bo‘lib, quyidagilarni o‘z ichiga oladi: asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalar, kapital ta’mirlashga xarajatlar, nomoddiy aktivlarga kiritilgan investitsiyalar (patentlar, litsenziyalar, dasturiy mahsulotlar, yer maydonlaridan va tabiiy resurslardan foydalanish huquqlari va boshqalar).

Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalarga barcha turdagи qurilish ishlariga qilingan xarajatlar; asbob-uskunalarni montaj qilish bo‘yicha xarajatlar; mashina, asbob-uskunalar (montaj talab etiladigan va talab etilmaydigan), transport vositalari, jihoz va xo‘jalik inventarini sotib olish; boshqa kapital ishlar va xarajatlar kiradi. Asosiy kapitalga o‘zlashtirilgan investitsiyalar hajmi to‘g‘risidagi ma’lumotlar, ilgari boshqa tashkilotlarning asosiy fondlarida hisobga olingan asbob-uskunalar, binolar va inshootlar (yoki ularning ehtiyyot qismlari)ni sotib olishga qilingan xarajatlarsiz keltirilgan.

Chet el investitsiyalari – asosan kelgusida foyda olish maqsadida, O‘zbekiston Respublikasi hududidagi korxona va tashkilotlarga kiritilgan chet el kapitali.

Investorlar – yuridik va jismoniy shaxslar bo‘lib, qarorlarni qabul qiluvchi va o‘z mablag‘lari, qarz mablag‘lari yoki jalb qilingan mablag‘larni investitsiya ko‘rinishida investitsion loyihalarga kiritishni amalga oshiruvchi hamda ulardan maqsadli foydalanilishini ta‘minlab beruvchi investitsion faoliyat subyektlari hisoblanadi.

To‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar bu – korxonaga to‘liq egalik qiluvchi yoki korxona aksionerlik kapitalining 10 foizidan kam bo‘lmagan qismini nazorat qiluvchi, ya’ni korxonani boshqarishda ishtirok etish huquqigi ega bo‘lgan, to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investor yuridik yoki jismoniy shaxs tomonidan kiritilgan investitsiyalar.

Buyurtmachilar – investitsion jarayonning qatnashchilari. Buyurtmachi sifatida investorning o‘zi, shuningdek, investor tomonidan amaldagi korxonalarni, binolarni, inshootlarni yangi qurilishi, qayta ta’mirlash, kengaytirish va texnik qayta qurollantirishni amalga oshirishlari uchun vakil etib tayinlangan jismoniy va yuridik shaxslar faoliyat ko‘rsatishlari mumkin. Shu bilan birga buyurtmachi investitsion jarayon qatnashchilarining tadbirkorlik va boshqa faoliyatiga, agarda ular orasidagi shartnomada nazarda tutilmagan bo‘lsa, aralashmasliklari lozim.

Pudratchi – kapital qurilish uchun pudrat shartnomasi asosida bino va inshootlarni qurish bo‘yicha qurilish-montaj, qayta ta’mirlash, kapital ta’mirlash hamda texnologik va boshqa uskunalarni montaj qilish, sozlash va boshqa pudrat ishlarini bajarish bilan shug‘ullanadi.

V. XIZMATLAR

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi jamiyat farovonligini aks ettiruvchi ko'rsatkichlardan biri hisoblanadi. Resurslar sarfini tejovchi samarali innovatsion iqtisodiyotni barpo etish jarayonida xizmatlar sohasi alohida o'rinn tutadi, chunki u, tovar ishlab chiqarish bilan taqqoslaganda, materiallar sarfini kamligiga, xarajatlarni tez qoplanishi va yuqori daromadlilikka ega.

2023- yil yanvar-iyun oylarida xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari

1. Xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar ulushi

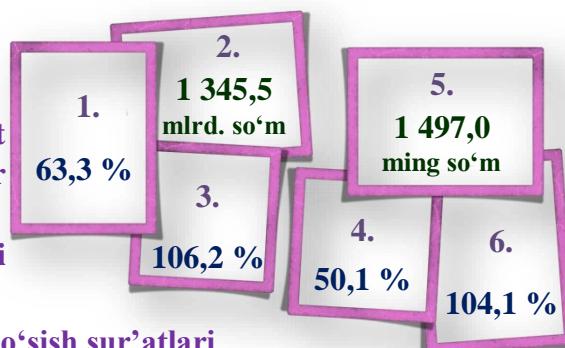
2. Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi

3. Ko'rsatilgan bozor xizmatlarining o'sish sur'atlari

4. Xizmatlar sohasida kichik tadbirkorlikning ulushi

5. Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi

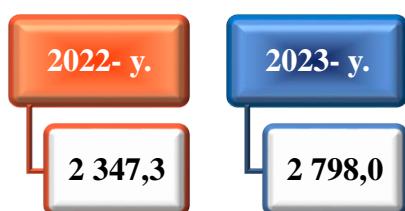
6. Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmalarning o'sish sur'atlari

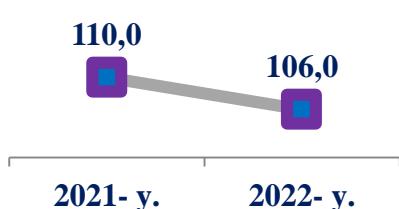
Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2023- yilning yanvar-iyun oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 2 798,0 mldr. so'mga yetdi. Uning nominal hajmi 450,7 mldr. so'mga oshdi.

Taqqoslama ekvivalentda 2022- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan o'sish sur'ati 108,2 % ni tashkil etdi.

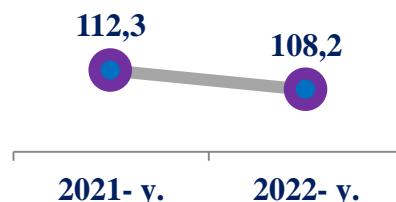
Yanvar-iyun oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, mldr. so'm

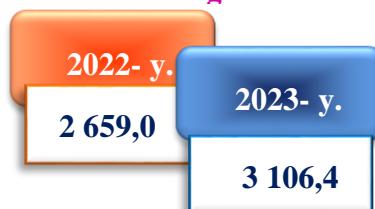
Yanvar-iyun oylarida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarning o'sish sur'atlari, % da

Yanvar-iyun oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlarning o'sish sur'atlari, % da

Yanvar-iyun oylarida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, ming so'm

2- BO'LIM. IQTISODIY FAOLIYAT TURLARI BO'YICHA ISHLAB CHIQARILGAN XIZMATLAR

Zamonaviy iqtisodiyotda xizmatlar sohasining o'rni, mazkur sohada iqtisodiy o'sishning asosiy omillari, aynan, yangi ilmiy bilimlar, aqliy kapital, axborot texnologiyalari, moliya sektori xizmatlari, konsalting va boshqalar shakllanishi bilan izohlanadi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha bozor xizmatlarini ishlab chiqarish

<i>Xizmat turlarining nomi</i>	2022- y. yanvar-iyun		2023- y. yanvar-iyun	
	<i>Xizmatlar hajmi, mldr. so'm</i>	<i>O'sish sur'ati, % da</i>	<i>Xizmatlar hajmi, mldr. so'm</i>	<i>O'sish sur'ati, % da</i>
Xizmatlar – jami	2347,3	112,3	2798,0	108,2
<i>shu jumladan asosiy turlari bo'yicha:</i>				
aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	133,1	122,9	168,5	124,6
moliyaviy xizmatlar	755,3	115,0	929,7	112,1
transport xizmatlari	294,6	106,2	339,9	101,9
<i>shu jumladan: avtotransport xizmatlari</i>	<i>272,2</i>	<i>105,9</i>	<i>314,0</i>	<i>102,0</i>
yashash va ovqatlanish xizmatlari	63,3	103,7	73,8	105,6
savdo xizmatlari	588,4	103,5	694,1	105,5
ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	62,5	109,3	70,8	104,4
ta'lim sohasidagi xizmatlar	100,6	108,5	105,0	101,3
sog'lijni saqlash sohasidagi xizmatlar	52,9	112,0	62,4	103,1
ijara xizmatlari	49,6	143,5	42,4	78,8
kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	55,7	107,9	67,2	102,3
shaxsiy xizmatlar	45,5	108,2	55,7	105,7
me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	24,8	117,7	23,5	87,3
boshqa xizmatlar	121,0	143,4	165,0	125,7

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari jami hajmining o'sishidagi asosiy omil, moliyaviy xizmatlar 12,1 % ga (ko'rsatilgan xizmatlar jami hajmining mutlaq o'sishiga ta'siri 3,2 punkt), transport xizmatlari 1,9 % ga (0,8 punkt), savdo xizmatlari 5,5 % ga (1,8 punkt), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari 24,6 % ga (0,6 punkt), boshqa xizmatlar 25,7 % ga (1,8 punkt) o'sishi hisoblanadi.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida jami ko'rsatilgan xizmatlar hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan solishtirma narxlardagi o'sish sur'ati 108,2 % ni tashkil etdi.

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari jami hajmining nisbatan pastligiga asosiy omil bo'lib ijara xizmatlarining 78,8 % ga, me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar 87,3 % ga salbiy ta'sir ko'rsatdi.

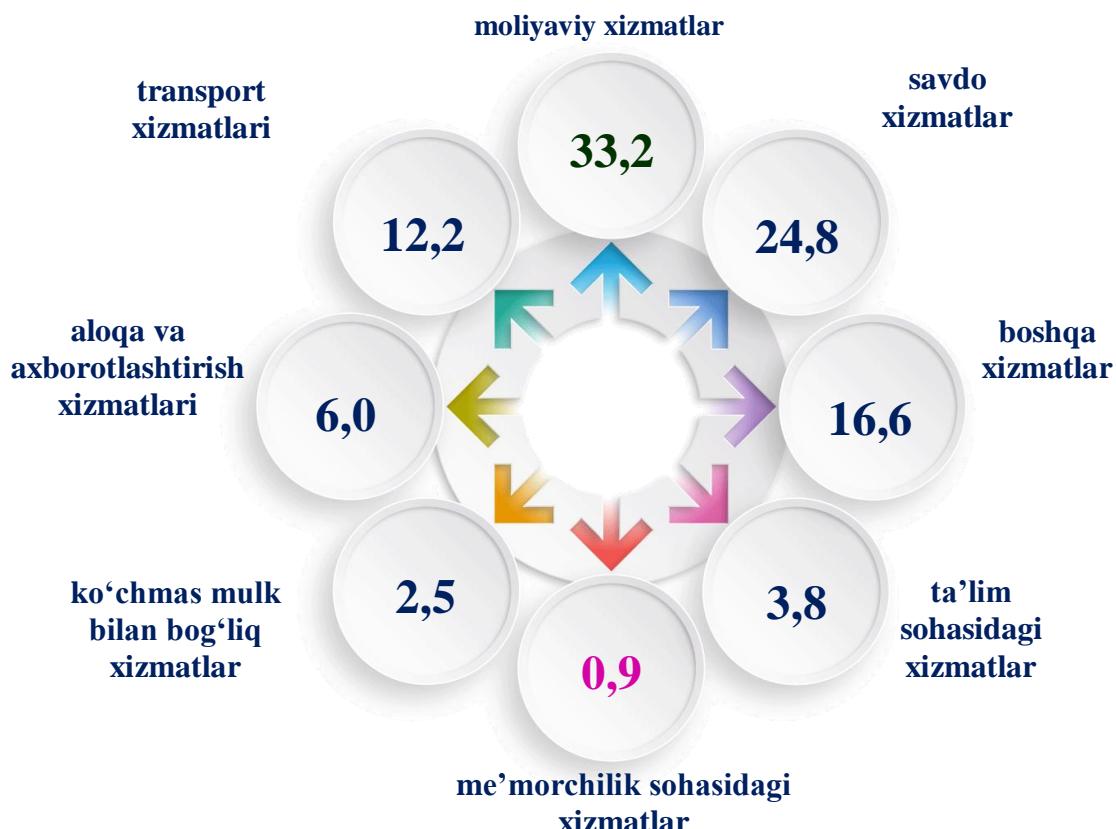
Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlari tarkibida eng katta ulushni moliyaviy xizmatlar egallaydi. 2023- yil yanvar-iyun oylarida bu xizmatlarning ulushi 33,2 % ni tashkil etdi. Shu bilan birga, yuqori ko'rsatkichlar savdo xizmatlari (24,8 %), transport xizmatlari (12,2 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (6,0 %), shuningdek, ta'lif sohasidagi xizmatlar bo'yicha (3,8 %) qayd etildi.

Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar hajmida biroz kam o'sish qayd etilib, ularning ulushi 0,9 % ga yetdi.

Taqqoslash uchun:

2022- yilning yanvar-iyun oylarida moliyaviy xizmatlar umumiyligi hajmning 32,2 % ni tashkil etgan. 2022- yilning shu davrida me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlarining ulushi ham eng kichik ko'rsatkichga ega bo'lgan – 1,0 %.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlarning tarkibi, % da

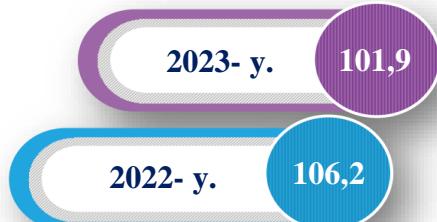
Transport xizmatlarining eng katta ulushi avtomobil transportida yuk va yo'lovchilarni tashish bo'yicha xizmatlarga to'g'ri kelmoqda. Transportning ushbu turi boshqa transport turlari bilan taqqoslanganda uning moslashuvchanligi va ko'rsatilayotgan xizmatlarning nisbatan arzonligi sababli yuqori talabga ega hisoblanadi.

Yanvar-iyun oylarida avtomobil transporti xizmatlari

**Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi,
mlrd. so'm**

**Ko'rsatilgan xizmatlarning
o'sish sur'atlari, % da**

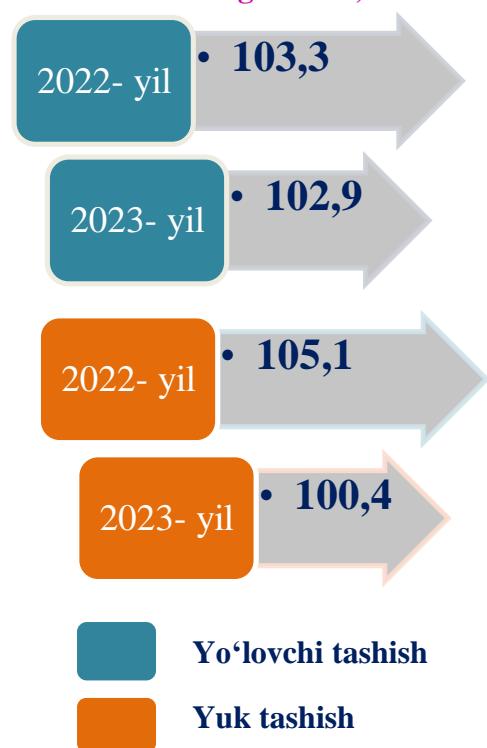

2023- yilning yanvar-iyun oylarida avtomobil transportida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 339,9 mlrd. so'mga teng bo'ldi. 2022- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan ushbu xizmatlar hajmi 1,9 % ga oshdi. Ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida ulushi 12,2 % ni tashkil etdi.

**Hududlar kesimida o'sish sur'ati
va xizmatlar hajmi
(2023- yil yanvar-iyun oylarida)**

Hududlar	Xizmatlar hajmi, mlrd. so'm	O'sish sur'ati, % da
Sirdaryo viloyati	339,9	101,9
<i>shaharlar:</i>		
Guliston	86,3	101,5
Shirin	5,6	101,3
Yangiyer	55,4	102,1
<i>tumanlar:</i>		
Boyovut	13,1	102,6
Guliston	23,0	101,8
Mirzaobod	24,5	102,0
Oqoltin	9,4	102,0
Sardoba	18,7	101,7
Sayxunobod	17,5	102,5
Sirdaryo	63,0	101,9
Xovos	23,4	102,0

**Tashish turlari bo'yicha
avtomobil transporti
xizmatlarning tarkibi, % da**

Har bir mamlakatning iqtisodiy hayotida muhim o'rin tutuvchi savdo sohasi ishlab chiqarish va iste'mol o'rtasidagi aloqani ta'minlaydi, shuningdek, tovarlarni ishlab chiqarish hajmi va tarkibiga, ularning turlarini yaxshilanishiga va sifatini oshishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

Yanvar-iyun oylarida savdo xizmatlari

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, mlrd. so'm

Ko'rsatilgan xizmatlarning o'sish sur'atlari, % da

Taqqoslash uchun:

2022- yilning yanvar-iyun oylarida ularning hajmi 588,4 mlrd. so'mga yoki umumiy hajmning 25,1 % ulushiga to'g'ri kelgan.

Savdo xizmatlarining tarkibi, % da (2023- yil yanvar-iyun oylarida)

Avtomobillar va mototsikllar ulgurji va chakana savdosи, jumladan, ularni ta'mirlash xizmatlarini qo'shgan holda - **8,7 %**

**Ulgurji savdo xizmatlari
(avtomobillar va mototsikllar
savdosidan tashqari) -
22,6 %**

**Avtomobillar
va mototsikllar savdosidan tashqari
chakana savdo bo'yicha xizmatlar -
68,7 %**

Hududlar kesimida o'sish sur'ati va xizmatlar hajmi (2023- yil yanvar-iyun oylarida)

Hududlar	Xizmatlar hajmi, mlrd. so'm	O'sish sur'ati, % da
Sirdaryo viloyati	694,1	105,5
<i>shaharlar:</i>		
Guliston	168,9	102,8
Shirin	13,0	104,4
Yangiyer	70,3	104,3
<i>tumanlar:</i>		
Boyovut	61,2	126,8
Guliston	34,9	103,8
Mirzaobod	61,5	104,6
Oqoltin	25,9	104,5
Sardoba	28,9	104,5
Sayxunobod	44,8	109,0
Sirdaryo	134,5	102,2
Xovos	50,2	104,3

Zamonaviy bank xizmatlarini taqdim etish uchun shart-sharoitlar yaratishda, innovatsion bank texnologiyalarining joriy etilishi orqali chakana xizmatlarni ko'rsatishga ixtisoslashgan "raqamli" banklar va ularning bo'linmalari faoliyatini tashkil etish, masofadan turib bank xizmatlarini takomillashtirish va to'lov tizimini yanada rivojlantirish, moliyaviy xizmatlarning jadal rivojlanishiga xizmat qilmoqda.

Yanvar-iyun oylarida moliyaviy xizmatlar

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, mlrd. so'm

Hududlar kesimida o'sish sur'ati va xizmatlar hajmi (2023- yil yanvar-iyun oylarida)

Hududlar	Xizmatlar hajmi, mlrd. so'm	O'sish sur'ati, % da
Sirdaryo viloyati	929,7	112,1

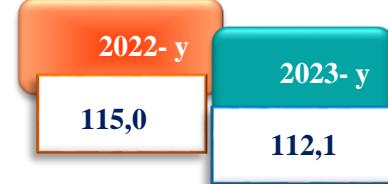
shaharlar:

Guliston	556,2	98,0
Shirin	9,6	152,2
Yangier	31,9	96,1

tumanlar:

Boyovut	61,8	141,1
Guliston	34,5	155,2
Mirzaobod	23,4	182,7
Oqoltin	26,9	159,9
Sardoba	29,6	162,9
Sayxunobod	36,9	145,3
Sirdaryo	89,2	141,9
Xovos	29,7	146,2

Ko'rsatilgan xizmatlarning o'sish sur'atlari, % da

Moliyaviy xizmatlarning hajmi 174,4 mlrd. so'mga oshdi va 929,7 mlrd. so'mga yetdi. Jami xizmatlarning umumiyligi hajmidagi ulushi 33,2 % ni tashkil etdi. Jami moliyaviy xizmatlarning o'sish sur'ati 112,1 % ni tashkil etdi.

Moliyaviy xizmatlar tarkibi, % da (2023- yil yanvar-iyun oylarida)

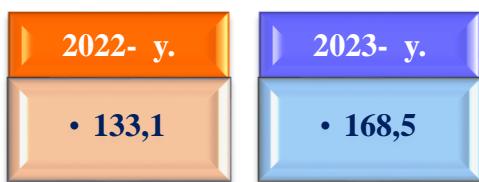

- 1. Sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlar
- 2. Sug'urta bo'yicha xizmatlar
- 3. Yordamchi moliyaviy faoliyat

Rivojlangan davlatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, AKT rivojlanishi mamlakatning raqobatbardoshlik darajasiga bevosita ta'sir qiladi, sizga katta hajmdagi ma'lumotlarni to'plash va umumlashtirishga imkon beradi, strategik darajada boshqaruv uchun katta imkoniyatlar ochadi. AKTdan faol foydalanish infratuzilmasi yuqori kadrlar salohiyati va yangi ko'rinishdagi texnika va texnologiyalarga asoslangan.

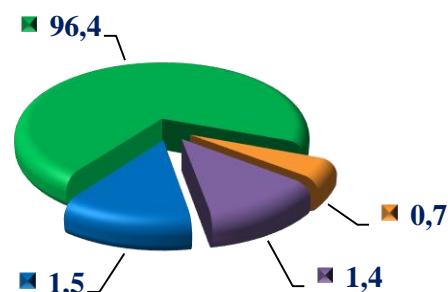
Yanvar-iyun oylarida aloqa va axborotlashtirish xizmatlari

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, mlrd. so'm

2023- yilning yanvar-iyun oylarida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining hajmi 168,5 mlrd. so'm darajasida qayd etilgan.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining tarkibi, % da (2023- yil yanvar-iyun oylarida)

Ko'rsatilgan xizmatlarning o'sish sur'atlari, % da

Hududlar kesimida o'sish sur'ati va xizmatlar hajmi (2023- yil yanvar-iyun oylarida)

Hududlar	Xizmatlar hajmi, mlrd. so'm	O'sish sur'ati, % da
Sirdaryo viloyati	168,5	124,6
<i>shaharlar:</i>		
Guliston	95,4	127,6
Shirin	1,9	120,0
Yangiyer	4,6	122,8
<i>tumanlar:</i>		
Boyovut	12,2	120,3
Guliston	7,3	122,3
Mirzaobod	7,4	120,5
Oqoltin	4,9	122,0
Sardoba	6,2	121,9
Sayxunobod	7,2	120,9
Sirdaryo	12,7	120,2
Xovos	8,7	120,4

3- BO'LIM. HUDDULAR KESIMIDA XIZMATLAR SOHASINING RIVOJLANISHI

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi aholining hududiy va ijtimoiy harakatchanligini, yangi iqtisodiy hududlarni o'zlashtirish, ishlab chiqarish samaradorligini oshirish va moddiy ne'matlarni iste'mol qilishni ta'minlaydi.

Deyarli barcha hududlar bo'yicha bozor xizmatlari hajmining oshishiga moliyaviy va transport xizmatlari, savdo va aloqa xizmatlari, shu jumladan, axborotlashtirish kabi turdag'i xizmatlar ijobjiy ta'sir ko'rsatmoqda.

Hududlar kesimida ishlab chiqarilgan xizmatlar (2023- yil yanvar-iyun oylarida)

Hududlar nomi	Jami			Aholi jon boshiga		
	Hajm, mlrd. so'm	O'sish sur'ati, % da		Hajm, ming so'm	O'sish sur'ati, % da	
		2023- y.	2022- y.		2023- y.	2022- y.
Sirdaryo viloyati	2 798,0	108,2	112,3	3 106,4	106,0	110,0
<i>shaharlar:</i>						
Guliston	1 222,9	107,1	112,4	12 620,1	105,0	108,6
Shirin	40,6	113,7	111,3	2 102,3	112,5	110,4
Yangiyer	198,5	109,0	110,5	4 214,6	105,6	107,5
<i>tumanlar:</i>						
Boyovut	246,1	133,6	132,2	1 797,6	131,2	130,0
Guliston	120,8	116,6	111,0	1 544,6	113,8	108,6
Mirzaobod	145,8	111,4	103,4	1 838,1	108,5	101,1
Oqoltin	90,3	117,7	110,0	1 632,3	115,2	107,9
Sardoba	103,1	117,8	110,8	1 483,8	116,1	108,8
Sayxunobod	122,4	117,6	107,4	1 492,8	115,1	105,4
Sirdaryo	373,7	111,5	110,6	2 762,4	109,6	108,6
Xovos	133,8	113,2	111,6	1 326,1	111,5	109,6

Xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanish darajasi aholining munosib turmush sifatini ta'minlash ko'rsatkichidir, chunki xizmatlar bozorining rivojlanishiga ta'sir qiluvchi omil bu – aholining real daromadlari va turmush darajasining o'sishi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining asosiy ko'rsatkichlari

Hajmning
o'sishi –
447,4
ming so'mga

Xizmatlar
hajmi -
3 106,4
ming so'm

O'sish
sur'ati -
106,0 %

2023- yilning yanvar-iyun oylarida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 3 106,4 ming so'mga yetdi. 2022- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan o'sish sur'ati 106,0 % ni tashkil etgan.

Taqqoslash uchun:

2022- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan aholi jon boshiga xizmatlar hajmi 2 659,0 ming so'mni tashkil etgan.

4- BO'LIM. XIZMATLAR SOHASIDA FAOLIYAT KO'RSATAYOTGAN KORXONA VA TASHKILOTLAR TO'G'RISIDA MA'LUMOT

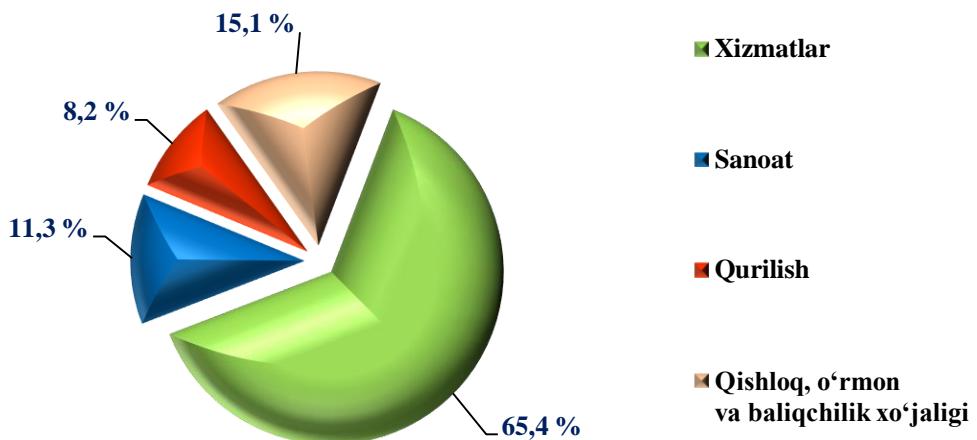
Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumдорligi va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli xil faoliyat turlarini o'z ichiga oladi. Mazkur soha xalqaro korporatsiyalar, banklar, aviakompaniyalar, kompyuter markazlari, telekommunikatsiyalar, sug'urta, yuridik va konsalting firmalari, davlat va nodavlat tashkilotlari, shuningdek, notijorat tashkilotlarini qamrab oladi.

2023- yil 1- iyul holatiga viloyatda xizmat ko'rsatish va servis sohasida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni 8 762 taga yetdi. 2022- yilning shu davriga nisbatan ularning o'sishi 85,0 % ni tashkil etdi.

Taqqoslash uchun: 2022- yil 1- iyul holatiga viloyatda xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 10 312 tani tashkil etgan.

2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra, xizmat ko'rsatuvchi korxona va tashkilotlarning ulushi 65,4 % ga, sanoatda 11,3 % ga, qishloq, o'rmon va baliq xo'jaligida 15,1 % ga yetdi. Korxona va tashkilotlarning 8,2 % qurilish sohasida faoliyat yuritadi.

**2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning tarkibi
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)**

Taqqoslash uchun: 2022- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning ulushi 62,5 %, sanoat 13,5 %, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi 14,2 % ni, qurilish 9,8 % ni tashkil etdi.

**2023- yilning 1- iyul holatiga ko‘ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha tarkibi, % da
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)**

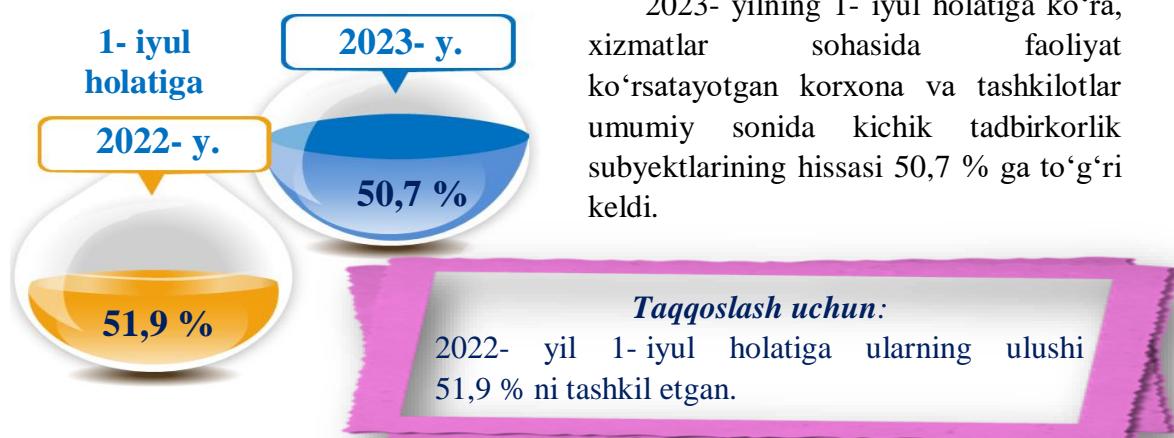

Xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar tarkibida, savdo faoliyati bilan shug‘ullanuvchi korxona va tashkilotlar yuqori ulushni egallaydi (50,1 %).

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmat ko‘rsatuvchi korxona va tashkilotlarning ulushi 7,6 % ni tashkil etdi.

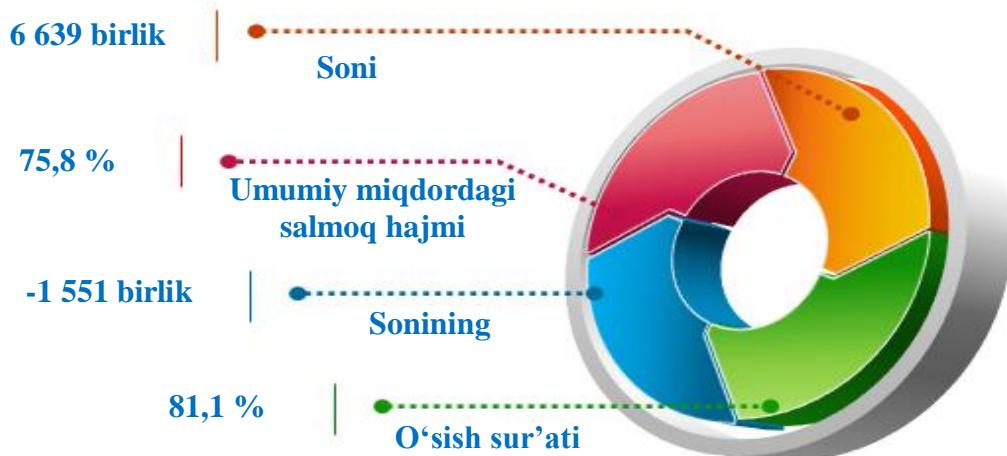
Xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar tarkibida tashish va saqlash faoliyati bilan shug‘ullanuvchi korxona va tashkilotlarning ulushi 3,8 % ga yetdi.

**2023- yilning 1- iyul holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy sonida kichik tadbirkorlik subyektlarining ulushi
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)**

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, 2022- yilning shu davriga nisbatan xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan kichik tadbirkorlik subyektlari soni -**1551** taga kamayib, buning natijasida ularning soni 6639 tani, o‘sish sur’ati esa 81,1 % ni tashkil etdi.

**2023- yilning 1- iyul holatiga ko‘ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan kichik tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumot
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)**

Ko‘plab xalqaro ekspertlarning fikriga ko‘ra, xizmatlar sohasini jadal rivojlantirish mamlakat iqtisodiyotida zamonaviy tarkibiy o‘zgartirishlarni muvaffaqiyatli amalga oshirishda zaruriy shart hisoblanadi.

Xizmatlar sohasining tarmoqlar tarkibi va texnologiyalari tobora murakkablashib borishi, mahsulot sifati va rang-barangligini oshirish, shuningdek, yuqori texnologiyali xizmatlar tarmoqlarining jadal rivojlanishi korxona va tashkilotlar, uy xo‘jaliklarining samaradorligi va raqobatbardoshligini yanada oshirishga yordam beradi.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Xizmat sohasi bu – korxona, tashkilotlar va shuningdek, jismoniy shaxslar tomonidan ko‘rsatiladigan har xil turdagи xizmatlarning takror ishlab chiqarilishini o‘z ichiga olgan umumlashtirilgan toifadir. Boshqacha qilib aytganda, bu savdo, kasbiy va maishiy xizmatlarni ko‘rsatishga ixtisoslashgan mamlakat iqtisodiyotining tarmog‘idir.

Xizmatlar iste’molchilar (yuridik va jismoniy shaxslar) holatini o‘zgartiruvchi yoki tovarlar, xizmatlar yoki moliyaviy aktivlar bilan ayriboshlashiga ko‘maklashadigan ishlab chiqarish faoliyatining natijasi hisoblanadi.

Xizmatning o‘ziga xos xususiyati, xizmatni bajarish va uni iste’mol qilish davrining bir xil vaqtga to‘g‘ri kelishi hisoblanadi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha xizmatlar hajmida ko‘rsatilgan xizmatlar uchun amaldagi bozor narxlari bo‘yicha qo‘shilgan qiymat solig‘i va aksizsiz hisoblangan to‘lovlar hisobga olinadi.

Xizmatlar oldi-sotdi obyekti sifatida chiqqanda va iqtisodiy ahamiyatga ega bo‘lgan (xizmatlarni ishlab chiqaruvchining sarf-xarajatlarini to‘laligicha yoki sezilarli darajada qoplaydigan) narxlarda sotilganda, **bozor uchun ishlab chiqarilgan xizmatlar** hisoblanadi.

“Ishlab chiqarilgan (ko‘rsatilgan) xizmatlar hajmi” statistik ko‘rsatkichi – ma’lum bir vaqt davomida ko‘rsatilgan xizmatlar qiymatini o‘lchovchi, iste’molchilarga (yuridik va jismoniy shaxslar, norezidentlarni qo‘sghan holda) ko‘rsatilgan xizmatlar qiymatini aks ettiradi.

Ishlab chiqarilgan (ko‘rsatilgan) xizmatlar hajmi bu – xizmatlar ishlab chiqarishga ixtisoslashgan va xizmat ko‘rsatish asosiy faoliyat turi hisoblanadigan barcha xizmatlar ishlab chiqaruvchilari (yuridik va jismoniy shaxslar) tomonidan ko‘rsatilgan bozor xizmatlari qiymatidir.

Iste’molchilar tomonidan xizmatlar uchun to‘lovlar naqd pul, shu jumladan, plastik kartochkalar va pul o‘tkazish, elektron to‘lovlar va elektron pullar orqali amalga oshirilishi mumkin.

Norezidentlarga ko‘rsatilgan xizmatlar (agar to‘lov so‘mda amalga oshirilmagan bo‘lsa), xizmatlarga to‘lovlarni amalga oshirish sanasida O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan so‘mning belgilangan kursi bo‘yicha qayta hisoblangan shartnomalar bo‘yicha aniqlanadi.

Elektron to‘lovlar – texnik vositalar, axborot texnologiyalari va axborot tizimlari xizmatlaridan foydalangan holda elektron to‘lov hujjatlari orqali naqd pulsiz to‘lovlarni amalga oshirish.

Elektron pullar – O‘zbekiston Respublikasi hududida elektron pullar emitentlari tomonidan chiqariladigan pullar bo‘lib, faqat O‘zbekiston Respublikasi milliy valyutasida nomlanishi lozim.

Faoliyat turlari bo‘yicha xizmatlarni tasniflash, O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha mahsulotlarning (tovarlar, ishlar, xizmatlarning) statistik tasniflagichiga (keyingi o‘rinlarda MST deb ataladi) muvofiq amalga oshiriladi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari aloqa sohasidagi xizmatlarni, shu jumladan telefon, teleks, telegraf, radioeshittirish, elektron pochta, suniy yo‘ldosh, faksimile va boshqalarni ishlatib ovozli ma’lumot, tasvir va boshqa axborot oqimlarini uzatish xizmatlarini qamrab oladi.

Bozor xizmatlari hajmi MST bo‘yicha tasniflangan barcha iqtisodiy faoliyat turlarining xizmatlarga tegishli qismi (G-S seksiyalar) bo‘yicha shakllantiriladi.

Moliyaviy xizmatlar Markaziy bank, tijorat banklari va boshqa moliya-kredit tashkilotlari tomonidan ko‘rsatiladi. Bu guruh xizmatlarga banklarning moliyaviy vositachiligi xizmatlari (moliyaviy lizing, kredit berish), shu jumladan, masofaviy bank xizmatlari (internet-banking, mobil-banking), investitsiya fondlari va boshqa moliyaviy tashkilotlarning moliyaviy vositachiligi, moliya bozorlari (fond va valyuta birjalari) faoliyatining yordamchi moliyaviy vositachilik va boshqa moliyaviy xizmatlar kiradi.

Moliyaviy xizmatlar hajmi moliyaviy vositachilik yo‘li bilan olingan foizlar daromadi (ular uchun to‘lov miqdorida), shuningdek, moliya muassasasining kredit berish yoki depozitni saqlash bo‘yicha xizmatlari uchun yig‘im bilan hisobga olinadi.

Transport xizmatlari transportning barcha turlarida yuklarni va yo‘lovchilarni tashish faoliyati, shuningdek, transportirovka qilishda yordamchi xizmat turlari, jumladan, logistik xizmatlarni o‘z ichiga oladi.

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar mehmonxonalar, otellar, motellar va boshqa yashash uchun joylar kabi qisqa muddatli turar joy bilan ta’minalash va oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazib berish bo‘yicha ko‘rsatilgan xizmatlarni o‘z ichiga oladi.

Savdo xizmatlari ulgurji va chakana xizmatlarni birlashtirib, shuningdek, boshqa shaxs manfaatlari uchun tovarlarni oldi-sotdi shartnomalari, komissiyalari yoki agentlik shartnomalari asosida sotilgan vositachilik xizmatlari hamda avtomobil va motosikllarni ta'mirlash xizmatlarini o'z ichiga oladi.

Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlarni ko'rsatishda ko'chmas mulk bilan bog'liq operatsiyalar bo'yicha xizmatlar qiymati, korxonaning shaxsiy, xo'jalik yuritish yoki tezkor boshqaruvidagi, shuningdek, ijaraga olingan ko'chmas mulkni ijaraga berishdan olingan daromadlari, ushbu faoliyat tashkilotning asosiy faoliyati yoki yo'qligidan qat'iy nazar aks ettiriladi.

Ta'lif sohasidagi xizmatlar oliy, o'rta maxsus, kasb-hunar, umumta'lif, maktabgacha ta'lif davlat muassasalarida tijorat asosida ta'lif olishni, shuningdek, radio va televide niye, Internet-kanallar va pochta aloqalarini qo'shgan holda har qanday darajadagi xususiy ta'lif olish va xohlagan kasbga o'qishni qamrab oladi.

Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar statsionar shifoxona muassasalari, poliklinikalar, stomatologiya muassasalari va tibbiy laboratoriylar tomonidan pul asosida ko'rsatilgan kompleks xizmatlarni qamrab oladi.

Ijara xizmatlari bo'yicha ishlab chiqarish hajmi mashinalar va asbob-uskunalarini operatorlarsiz ijaraga berish, maishiy jihozlar va shaxsiy ehtiyoj buyumlarini ijaraga berishdan olingan daromad miqdori sifatida aniqlanadi.

Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar hajmi shartnomada nazarda tutilgan talablarga muvofiq loyihalar, izlanishlar, konstrukturlik va texnologik ishlar hamda ko'rsatilgan xizmatlar, shuningdek, qurilish ishlari ustidan nazorat va boshqa injenerlik xizmatlarining qiymatini o'z ichiga oladi.

V.TRANSPORT

1 BO'LIM. FAOLIYAT KO'RSATAYOTGAN TRANSPORT KORXONALARI SONI

2023- yilning 1- iyul holatiga ko'ra, transport sohasida 330 ta korxona va tashkilotlar (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz) faoliyat ko'rsatmoqda. 2022- yilning mos davriga nisbatan ularning soni 217 taga kamaygan.

1- iyul holatiga ko'ra, transport sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni *(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)*

Jami faoliyat ko'rsatayotganlar

330 birlit

2023 y.

547 birlit

2022 y.

598 birlit

2021 y.

556 birlit

2020 y.

566 birlit

2019 y.

Kichik biznes subyektlari

329 birlit

546 birlit

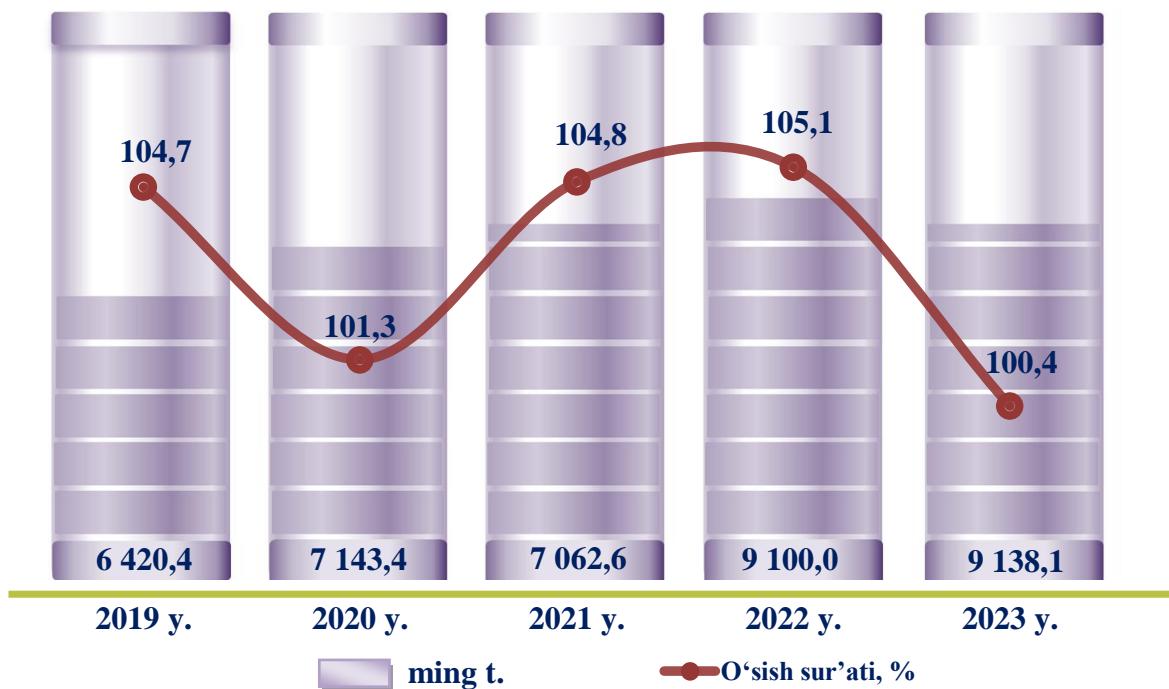
595 birlit

553 birlit

563 birlit

2 BO'LIM. TRANSPORT FAOLIYATINING ASOSIY KO'RSATKICHLARI

Avtomobil transport bo'yicha yuk tashish
 (2019-2023- yillard, ming t.)

2023- yilning yanvar-iyun oylarida avtomobil transportida yuk tashish hajmi 9138,1 ming tonnani tashkil etib, bu esa 2022- yilning mos davriga nisbatan 0,4 % ga ko'paygan. 2022- yilning mos davriga nisbatan yuk tashish hajmi 38,1 ming tonnaga oshgan.

Bir tonna o'rtacha tashish masofasi, (km)

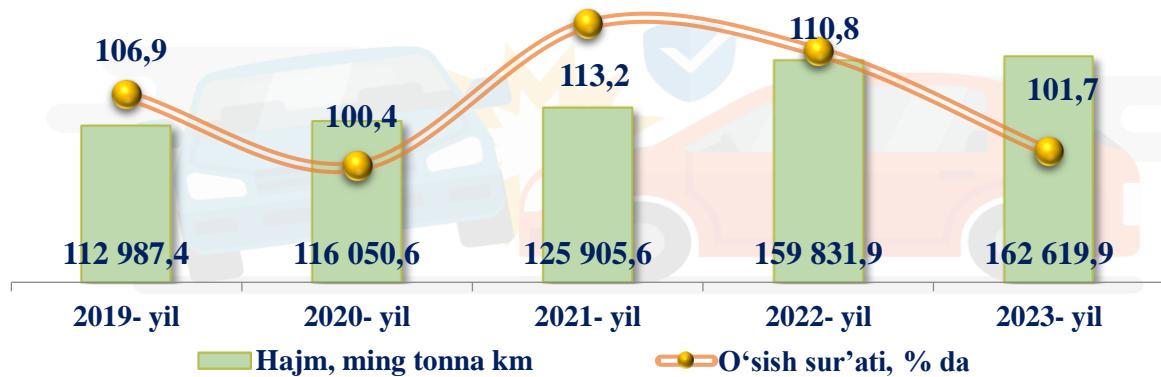
2023 y.	17,8
2022 y.	17,2
2021 y.	17,8
2020 y.	16,2
2019 y.	17,6

2023- yil yanvar-iyun oylarida avtomobil transporti bir tonna tashishning o'rtacha masofasi 17,8 km ni tashkil etgan bo'lsa, 2022- yilda bu ko'rsatkich 17,2 km, 2021- yilda 17,8 km, 2020- yilda 16,2 km, 2019- yilda esa 17,6 km ni tashkil etgan.

Sirdaryo viloyatining hududlari kesimida yuk tashish
(2023- yilning yanvar – iyun holatiga)

	<i>Hajm, ming tonna</i>	<i>Jami hajmga nisbatan ulushi, % da</i>	<i>O‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati, % da</i>
Jami	9138,1	100,0	100,4
<i>shaharlar:</i>			
Guliston	1 654,1	18,1	102,1
Shirin	347,2	3,8	97,8
Yangiyer	721,9	7,9	100,4
<i>tumanlar:</i>			
Boyovut	657,9	7,2	101,8
Guliston	648,8	7,1	99,0
Mirzaobod	1 014,3	11,1	99,5
Oqoltin	292,4	3,2	97,4
Sardoba	137,1	1,5	94,2
Sayxunobod	1 434,7	15,7	99,8
Sirdaryo	1 361,6	14,9	101,1
Xovos	868,1	9,5	101,5

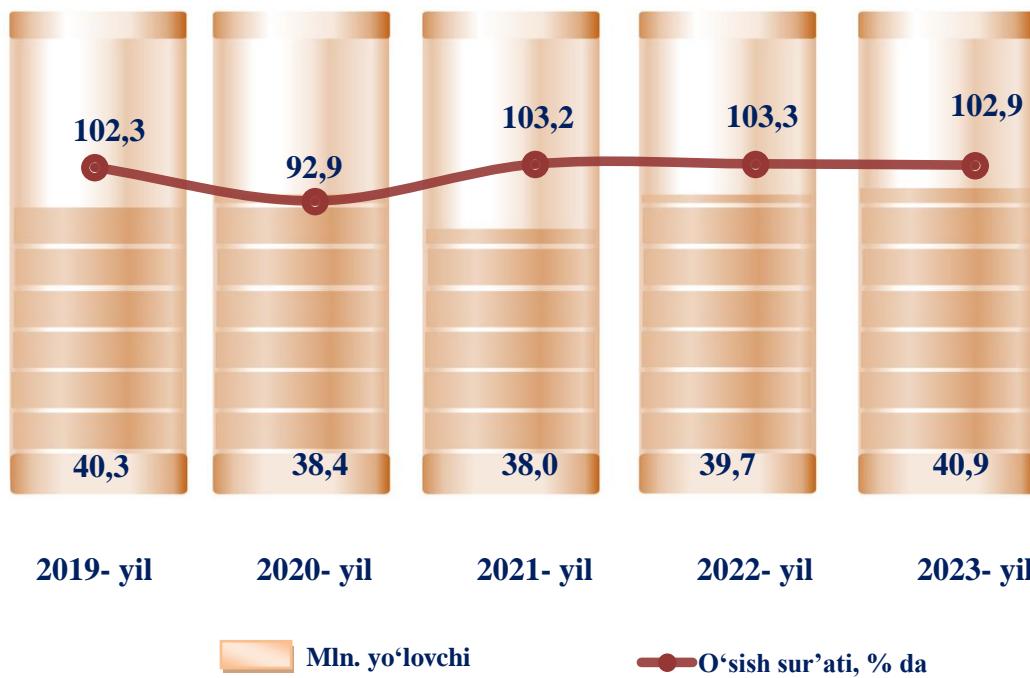
Avtomobil transportining yuk aylanmasi
(2023- yilning yanvar – iyun holatiga)

Sirdaryo viloyatining hududlari kesimida yuk aylanmasi
(2023- yilning yanvar – iyun holatiga)

	Hajmi, ming tonna-km	Jami hajmga nisbatan ulushi, % da	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, % da
Jami	162 619,9	100,0	101,7
<i>shaharlar:</i>			
Guliston	37 402,6	23,0	103,1
Shirin	5 691,7	3,5	104,7
Yangiyer	9 106,7	5,6	96,6
<i>tumanlar:</i>			
Boyovut	13 334,8	8,2	100,5
Guliston	10 570,3	6,5	98,7
Mirzaobod	25 206,1	15,5	103,1
Oqoltin	5 366,5	3,3	101,7
Sardoba	4 553,4	2,8	98,2
Sayxunobod	10 082,4	6,2	100,1
Sirdaryo	29 759,4	18,3	102,3
Xovos	11 546,0	7,1	103,2

Avtomobil transporti bo'yicha yo'lovchi tashish
 (2019-2023- yillar uchun, mln. yo'lovchi)

2023- yilning yanvar - iyun oylarida avtomobil transporti yo'lovchi tashish 40,9 mln. yo'lovchini tashkil etib, bu 2022- yilga nisbatan 2,9 % ga ko'pdir. 2020- yilda koronavirus pandemiyasi bilan bog'liq cheklovlari yo'lovchi tashish hajmining qisqarishi va ayrim hollarda butunlay to'xtatilishiga ta'sir ko'rsatdi. Natijada, shu yilda barcha transport turlari bo'yicha o'sish sur'atlarining sekinlashuvi namoyon bo'ldi.

Bir nafar yo'lovchini o'rtacha tashish masofasi, (km)

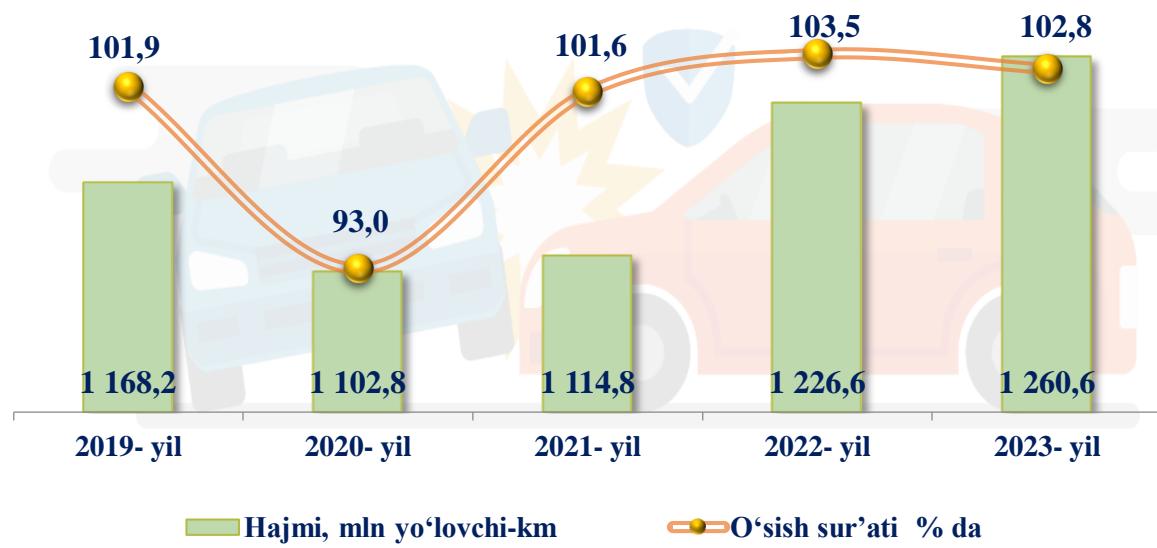
2023 y.	30,8
2022 y.	30,7
2021 y.	29,3
2020 y.	28,7
2019 y.	29,0

2023- yil yanvar- iyun avtomobil transportida bitta yo'lovchi tashishning o'rtacha masofasi 30,8 km.ni tashkil etgan bo'lsa, 2022- yilda bu ko'rsatkich 30,7 km, 2021- yilda 29,3 km, 2020- yilda 28,7 km, 2019- yilda esa 29,0 km.ni tashkil etgan.

Sirdaryo viloyatining hududlar kesimida yo‘lovchi tashish
(2023- yilning yanvar – iyun holatiga)

	<i>Hajmi, ming kishi</i>	<i>Jami hajmga nisbatan ulushi, % da</i>	<i>O‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati, % da</i>
Jami	40 878,3	100,0	102,9
<i>shaharlar:</i>			
Guliston	8 870,6	21,7	102,5
Shirin	858,4	2,1	108,1
Yangiyer	3 229,4	7,9	104,3
<i>tumanlar:</i>			
Boyovut	4 251,3	10,4	102,0
Guliston	2 330,1	5,7	104,8
Mirzaobod	3 719,9	9,1	100,7
Oqoltin	1 553,4	3,8	105,7
Sardoba	1 676,0	4,1	100,5
Sayxunobod	2 657,1	6,5	104,6
Sirdaryo	8 666,2	21,2	103,4
Xovos	3 065,9	7,5	101,6

Avtomobil transportining yo'lovchi aylanmasi
 (2023- yilning yanvar – iyun holatiga)

Sirdaryo viloyatining hududlari kesimida yo'lovchi aylanmasi
 (2023- yilning yanvar – iyun holatiga)

	Hajmi, ming yo'lovchi-km	Jami hajingga nisbatan ulushi, % da	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, % da
Jami	1 260 571,6	100,0	102,8
<i>shaharlar:</i>			
Guliston	263 459,4	20,9	103,3
Shirin	23 950,9	1,9	102,8
Yangiyer	98 324,6	7,8	101,5
<i>tumanlar:</i>			
Boyovut	136 141,7	10,8	103,7
Guliston	79 416,0	6,3	101,2
Mirzaobod	115 972,6	9,2	103,9
Oqoltin	56 725,7	4,5	100,5
Sardoba	57 986,3	4,6	105,1
Sayxunobod	84 458,3	6,7	101,3
Sirdaryo	240 769,2	19,1	103,3
Xovos	103 366,9	8,2	101,5

VII. ISTE'MOL BOZORI

1- BO'LIM. CHAKANA SAVDO TOVAR AYLANMASI

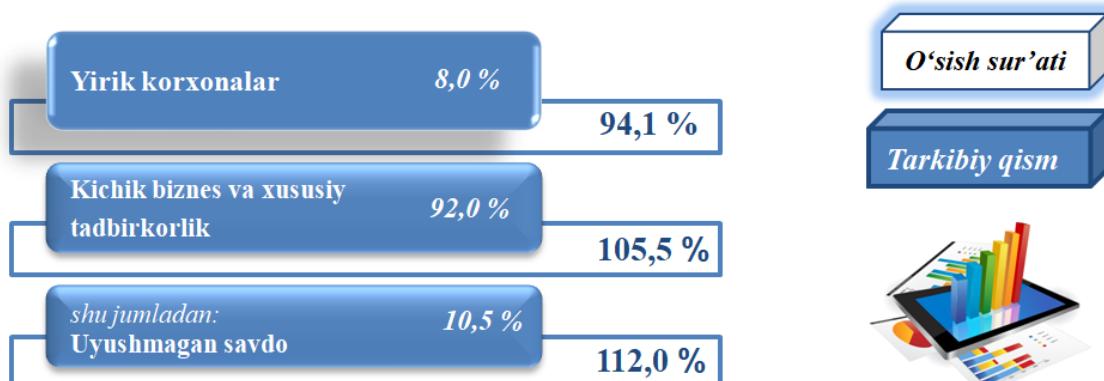
Statistik ma'lumotlar jamiyatda sodir bo'layotgan ijtimoiy-iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tavsiflash va boshqarishning eng muhim vositasidir. Hozirda yuqori sifatli statistik ma'lumotlardan foydalanmasdan davlat siyosatida to'g'ri boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkonsiz. Shular qatorida savdo statistika ko'rsatkichlarini shakllantirish ham muhim ahamiyatga ega hisoblanadi. Jumladan, ulgurji va chakana savdo hamda umumiyligi ovqatlanish korxonalarini savdo aylanmasi statistikasi ko'rsatkichi shular jumlasidan.

2023- yil 1- iyul holatiga chakana savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarini soni **2 795** tani tashkil etib, 2022- yil 1- iyuliga nisbatan **549** taga kamaygan (kamayish sur'ati **26,4 %**).

Shundan, faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalar soni **57** tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni **2 793** tani tashkil qildi. Shu jumladan, savdo sohasida yuridik shaxs tashkil etmasdan faoliyat olib borayotgan YATTlar va uyushmagan savdo (jismoniy shaxslar)ning kuzatuvlari asosida yig'ilgan ma'lumotlari, chakana savdo ko'rsatkichlariga kiritilgan.

Yuqorida qayd etilgan tadbirkorlik subyektlari faoliyati natijasida, 2023- yilning yanvar-iyun oylarida viloyatning chakana savdo tovar aylanmasi **2 206,3** mlrd. so'mni tashkil etib, 2022- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan **104,5 %** ga oshgan. Shu jumladan, yirik korxonalarning tovar aylanmasi **177,6** mlrd. so'mni (o'sish sur'ati **94,1 %**), kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub'yektlarining tovar aylanmasi **2028,7** mlrd. so'mni (o'sish sur'ati **105,5 %**), shundan uyushmagan savdo tovar aylanmasi **230,6** mlrd. so'mni (o'sish sur'ati **112,0 %**) tashkil etdi.

Chakana savdo aylanmasining asosiy ko'rsatkichlari

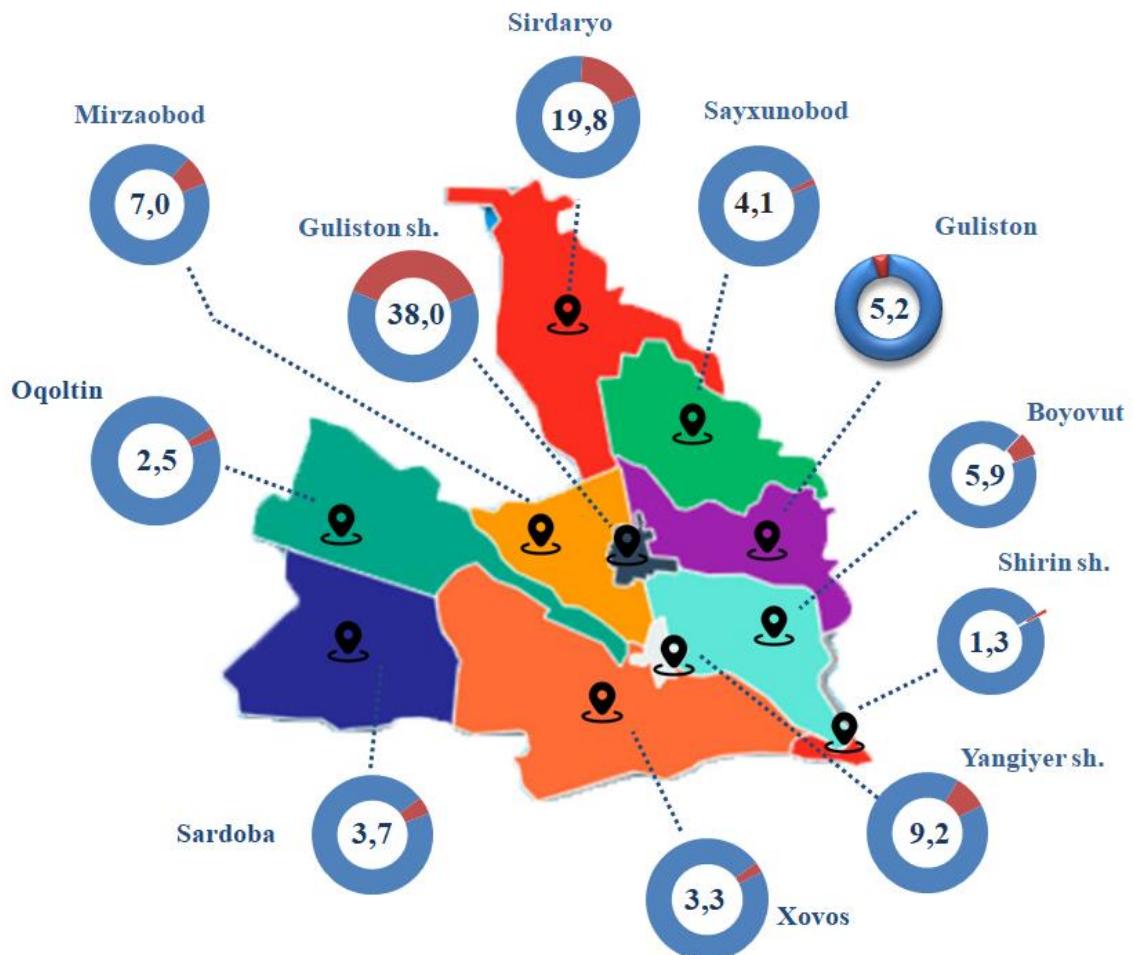

Chakana savdo tovar aylanmasi
(2023- yil yanvar-iyun, umumiy ovqatlanishni qo'shmagan holda)

	<i>Jami</i>		<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mlrd. so'm</i>	<i>2022- yilning mos davriga nisbatan % da</i>	<i>ming. so'm</i>	<i>2022- yilning mos davriga nisbatan % da</i>
Sirdaryo viloyati	2 206,3	104,5	2 449,6	102,4
Guliston sh.	837,7	104,8	8 644,9	102,7
Shirin sh.	29,6	103,3	1 532,0	102,2
Yangiyer sh.	203,4	106,5	4 319,5	103,2
<i>tumanlar:</i>				
Boyovut	130,4	102,1	952,7	100,2
Guliston	115,1	105,1	1 471,7	102,6
Mirzaobod	153,4	108,4	1 934,0	105,7
Oqoltin	52,7	102,1	952,4	100,1
Sardoba	82,7	109,7	1 190,2	108,1
Sayxunobod	90,2	103,8	1 099,9	101,7
Sirdaryo	437,8	101,6	3 235,8	99,7
Xovos	73,3	105,7	728,8	104,0

2023- yil yanvar-iyun oylarida, 2022- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan viloyatning Yangiyer shahri (**106,5 %**) hamda Sardoba (**109,7 %**), Mirzaobod (**108,4 %**) va Xovos (**105,7 %**) tumanlarida chakana savdo tovar aylanmasining eng yuqori o'sish sur'atlari qayd etildi.

**Hududlarning jami chakana tovar aylanmasidagi ulushi
(2023 yilning yanvar-iyun holatiga, % da)**

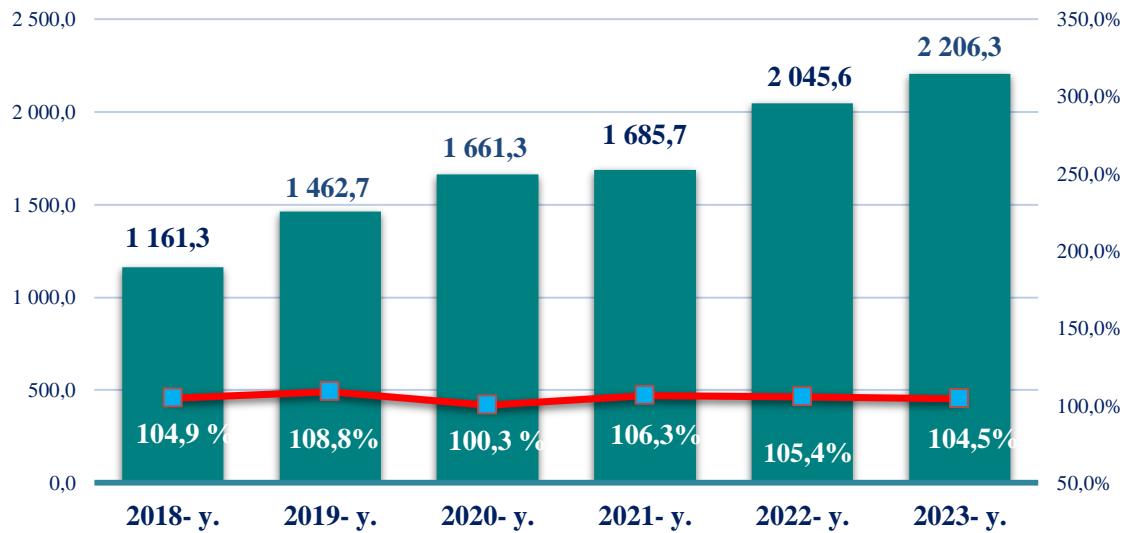

Sirdaryo viloyati chakana savdo tovar aylanmasida eng yuqori ulushni Guliston shahri 38,0 % ulush bilan 837,7 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

Viloyat chakana savdo tovar aylanmasida eng quyi ulushni Shirin shahri 1,3 % ulush bilan 29,6 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

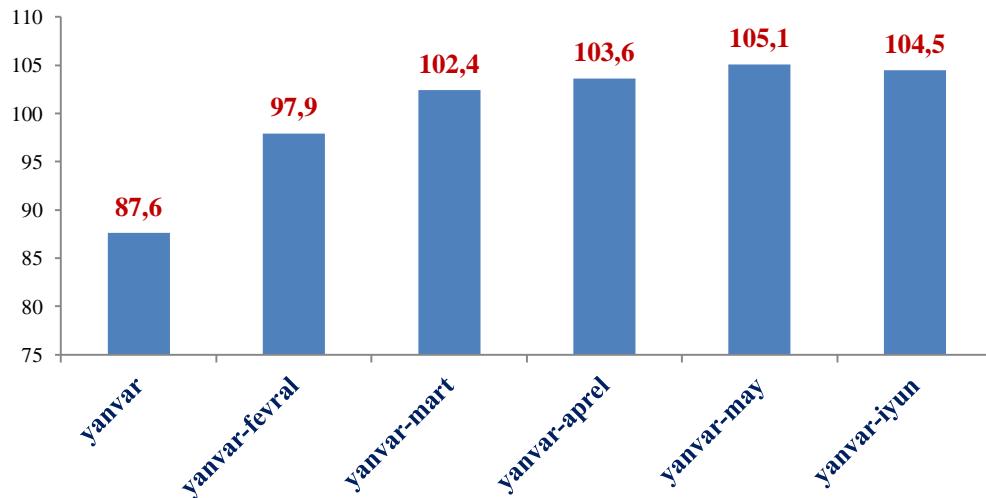
2022- yilning mos davriga nisbatan chakana savdo aylanmasi o‘sishining yuqori ko‘rsatkichlari Yangiyer shahri (106,5 %) hamda Mirzaobod (108,4 %), Sardoba (109,7) va Xovos (105,7 %) tumanlarida qayd etildi.

Chakana savdo tovar aylanmasi dinamikasi (yanvar-iyun holatiga, % da)

So'nngi 6 yillikda chakana savdo tovar aylanmasining yuqori o'sish sur'ati 2019-yilda kuzatildi. Bunda chakana savdo tovar aylanmasi 2018-yilning mos davriga nisbatan 108,8 % ni yoki 1 462,7 mlrd. so'mni tashkil qildi.

2023- yil chakana savdo hajmining oylar kesimida o'sish sur'ati, % da

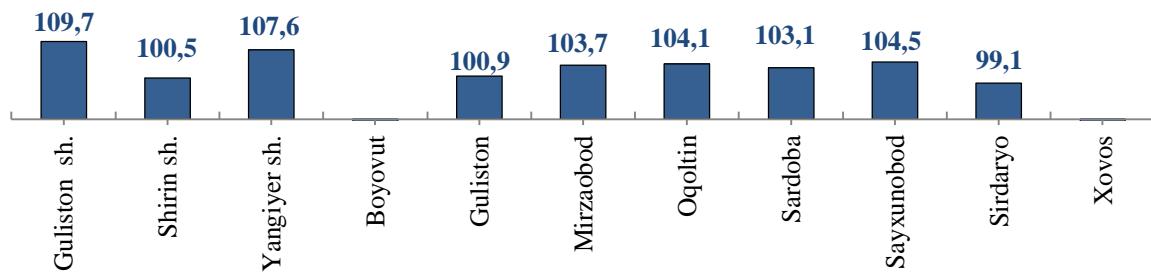

Ushbu diagrammada ko'rinish turibdiki, 2023- yilning yanvar-iyun oylarida chakana savdo tovar aylanmasida o'sish sur'ati 104,5 % va quyi o'sish sur'ati yanvar oyida 87,6 % kuzatildi.

Umumiy ovqatlanish korxonalar savdo aylanmasi

2023 yil 1 iyul holatiga umumiy ovqatlanish sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni **629** tani tashkil etib, 2022 yil 1 iyul holatiga nisbatan **240** taga kamaydi. 2023- yilning yanvar-iyun oylarida chakana savdo tovar aylanmasi tarkibida ovqatlanish tashkilotlarining savdo aylanmasi 1,4 % ni tashkil etib, 66,4 mlrd. so'mga yetdi va 2022- yilning mos davriga nisbatan 5,3 % ga oshdi. Bunda jami savdo aylanmasining 90,1 % ulushi kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Hududlar kesimida umumiy ovqatlanish korxonalar savdo aylanmasi o'sish sur'atlari, % da

Umumiy ovqatlanish korxonalar savdo aylanmasida yuqori o'sish sur'ati Guliston shahri (109,7 %), Yangiyer shahri (107,6 %), Sayxunobod (104,5 %) va Oqoltin (104,1 %) tumanlarida kuzatildi.

2- BO'LIM. ULGURJI SAVDO AYLANMASI

Ulgurji tovar aylanmasi – qayta sotish maqsadida sotib olingan va tadbirkorlik faoliyatida foydalanish yoki o'z foydalanishi (qayta ishslash) uchun uchinchi tomon tashkilotlari va yakka tartibdagi tadbirkorlarga o'zgartirilmagan holda jo'natilgan tovarlarning qiymati, ushbu tovarlar uchun haq to'langanligidan yoki to'lanmaganligidan qat'iy nazar hisobga olinadi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasida yuqori o'sish sur'atlariga ega yirik korxonalar Boyovut (**5,2 b.**), Sayxunobod (**13,6 b.**) va Xovos (**3,1 %**) tumanlarida kuzatildi.

2023- yil 1- iyul holatiga ulgurji savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalar soni **1 222** tani tashkil etib, 2022- yil 1- iyul holatiga nisbatan **123** taga kamaygan. Shundan, faoliyat ko'rsatayotgan yirik korxonalar soni **19** tani, kichik korxona va mikrofirmalar soni **1 218** tani tashkil qildi.

Hududlar kesimida ulgurji savdo hajmi
(2023- yil yanvar-iyun)

	<i>Jami (mlrd. so'm)</i>	<i>2022- yil- ning mos davriga nisbatan, % da</i>	<i>Yirik korxonalar (mlrd. so 'm)</i>	<i>2022- yil- ning mos davriga nisbatan, % da</i>	<i>Mikrofirma va kichik korxonalar (mlrd. so 'm)</i>	<i>2022- yil- ning mos davriga nisbatan, % da</i>
Sirdaryo viloyati	1515,0	105,9	3246,6	3,0 m.	1191,3	89,9
Guliston sh.	421,3	90,0	125,8	85,5	408,7	90,1
Shirin sh.	5,5	88,8	-	-	5,5	88,2
Yangiyer sh.	80,9	89,6	4,0	92,9	80,5	89,5
tumanlar:						
Boyovut	159,1	173,3	940,0	5,2 m.	65,1	88,2
Guliston	25,8	99,5	107,8	123,9	15,0	87,1
Mirzaobod	62,5	92,5	102,2	112,6	52,3	89,4
Oqoltin	14,1	81,1	102,7	115,6	3,8	45,1
Sardoba	49,9	92,5	108,2	112,5	39,1	88,1
Sayxunobod	240,6	188,6	1341,6	13,6 m.	106,5	90,4
Sirdaryo	275,5	90,3	105,8	62,5	364,9	91,5
Xovos	80,7	121,5	308,6	3,1 m.	49,9	87,8

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Chakana savdo – savdo sohasida yakuniy iste’mol uchun aholiga tovarlarni donalab yoki ko‘p bo‘lmagan miqdorlarda naqd pulga sotishni nazarda tutuvchi faoliyat, ya’ni tovarlarni foydalanish sohasidan shaxsiy yoki umumiy iste’mol sohasiga o’tgan vaqtdagi harakatining yakuniy bosqichini ifodalaydi.

Chakana tovar aylanmasi – tovarlarni sotish tarmoqlaridan qat’i nazar, aholiga iste’mol tovarlarini naqd hisob-kitob asosida yoki plastik kartochkalari, kredit kartochkalari, banklarning hisob cheklari orqali (bu ham naqd hisob-kitob asosida sotish kabi hisobga olinadi) sotilgan qiymati.

Umumiy ovqatlanish – yuridik shaxslar tomonidan pazandachilik mahsulotlarini tayyorlashga, sotishga va iste’molini tashkil qilishga ixtisoslashtirilgan faoliyatni amalga oshirish.

Umumovqatlanish aylanmasi – joyida aholiga iste’mol uchun, shuningdek, turli kontingentdagi aholini ovqatlanishini tashkil qilish uchun tashkilot va yakka tadbirdorlarga o‘zi ishlab chiqargan kulinariya mahsulotlarini (taom, kulinariya mahsulotlari va yarimfabrikatlar), shuningdek, kulinariya ishlovisiz sotib olingan tovarlarni (unli, qandolatli va non mahsulotlari) sotishdan tushgan tushumni ifodalaydi.

Tovar zaxiralari – chakana savdo korxonalarini balansida turgan va kelgusida sotish uchun mo‘ljallangan tovarlar qoldig‘i.

Tovar aylanmasining tovar tuzilmasi – umumiy savdoda nisbiy ko‘rsatkich – jamiga nisbatan foiz hisobidagi solishtirma og‘irlik (ulush) yordamida aks etadigan, umumiy tovar aylanmasi hajmidagi alohida tovar va tovar guruhlari o‘rtasidagi nisbat, ya’ni tovar aylanmasi tarkibi.

Ulgurji savdo – tijorat maqsadlarida yoki o‘zining ishlab chiqarish-xo‘jalik ehtiyojlariga foydalanish uchun, xarid qilingan tovarlarni naqd pulsiz hisob-kitoblar shakli bo‘yicha sotish.

Iste’mol tovarlari – yakuniy iste’molga (oilaviy yoki shaxsiy) qaratilgan, bevosita inson ehtiyojini qondiradigan tovarlar va xizmatlar.

Texnik-ishlab chiqarishga mo‘ljallangan mahsulotlar – ishlab chiqarish iste’moli uchun mo‘ljallangan mahsulot: xomashyo, materiallar, yoqilg‘i, butlovchi instrumentlar, mashinalar, ehtirot qismlar, yarimfabrikatlar va boshqalarni o‘z ichiga oladi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi – tuzilgan shartnomalar bo‘yicha tijorat maqsadlarida (keljakda qayta ishlash yoki sotish) yoki o‘zining ishlab chiqarish ehtiyojlari uchun naqd pulsiz hisob-kitob shaklida tovarlar sotishdan tushumni ifodalaydi.

Tovar zaxiralari – tovar muomalasi doirasida bo‘lgan tovarlar yoki ulgurji korxonalarini balansida turgan va kelgusida sotishga mo‘ljallangan tovarlar qoldig‘i.

Tovar aylanmasining tovar tuzilishi – tovar aylanmasi tarkibi, umumiy savdoda nisbiy ko‘rsatkich – jamiga nisbatan foiz hisobidagi solishtirma og‘irlik (ulush) yordamida aks etadigan, umumiy tovar aylanmasi hajmidagi alohida tovar va tovar guruhlari o‘rtasidagi nisbat.

VIII. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT

1- BO'LIM. SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

Sirdaryo viloyatida so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasi 2023- yil yanvar-iyun oylarida tashqi savdo aylanmasini (matnda TSA) 405,0 mln. AQSH dollariga yetishini va 2022- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan 26,0 mln. AQSH dollariga yoki 6,9 % ga oshishi ta'minladi.

Tashqi savdo aylanmasi va balansi
(yanvar-iyun, mln. AQSH dollar)

	2022- yil	2023- yil	O'sish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan, % da
Tashqi savdo aylanmasi	378,9	405,0	106,9	x
Eksport	142,0	176,5	124,3	100,0
<i>tovarlar</i>	140,6	174,9	124,4	99,1
<i>xizmatlar</i>	1,4	1,6	114,3	0,9
Import	236,9	228,4	96,4	100,0
<i>tovarlar</i>	236,9	228,4	96,4	100,0
<i>xizmatlar</i>	-	-	-	-
Saldo	-94,9	-51,9	x	x

TSAda eksport hajmi 176,5 mln. AQSH dollariga (24,3 % ga ko'paydi) va import hajmi 228,4 mln. AQSH dollariga (3,6 % ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida 51,9 mln. AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

Sirdaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasi
(yanvar-iyun, mln. AQSh doll.)

Tashqi savdo aylanmasi

2023-y.: 405,0 +6,9 %

(2022-y.: 378,9)

Saldo

2023-y.: - 51,9 (2022 y.: - 94,9)

Eksport

2023-y.: 176,5 +24,3 %

(2022-y.: 142,0)

Tovarlar: 174,9

Xizmatlar: 1,6

Import

2023-y.: 228,4 -3,6 %

(2022-y.: 236,9)

Tovarlar: 228,4

Xizmatlar: -

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarning tashqi savdo statistikasi O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo’shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobini tashqi savdo umumiylis hisob tizimi asosida yuritiladi.

Sirdaryo viloyati bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori ulushga ega bo‘lgan davlatlar
(2023-yil yanvar-iyun, mln. AQSH dollarri)

Rossiya	XXR	Afg‘oniston	Qozog‘iston	Turkiya
TSA – 61,5	TSA – 54,6	TSA – 84,6	TSA – 126,6	TSA – 20,4
Eksport: 21,8 Import: 39,7 15,4 %	Eksport: 21,4 Import: 33,3 13,7 %	Eksport: 84,5 Import: 0,0 21,1 %	Eksport: 16,0 Import: 110,6 31,6 %	Eksport: 12,2 Import: 8,2 5,1 %
Koreya Respublikasi	Litva	Fransiya	Tojikiston	Qirg‘iz Respublikasi
TSA – 0,9	TSA – 7,6	TSA – 1,4	TSA – 5,5	TSA – 4,8
Eksport: 0,0 Import: 0,9 2,8 %	Eksport: 0,2 Import: 7,4 1,9 %	Eksport: 0,0 Import: 1,4 0,4 %	Eksport: 4,8 Import: 0,7 1,4 %	Eksport: 1,4 Import: 3,4 1,2 %

Sirdaryo viloyati jahoning 48 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Rossiya Federatsiyasida (15,4 %), XXRda (13,7 %), Qozog‘istonda (31,6 %), Turkiyada (5,1 %), Koreya Respublikasida (2,8 %), qayd etilgan.

Bundan tashqari, qo'shni davlatlar bilan munosabatlarning mustahkamlanishi, ushbu mamlakatlar bilan ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat va madaniy sohalarda munosabatlarni rivojlantirish bo'yicha katta ishlar olib borilayotgani qayd etilmoqda.

Sirdaryo viloyatining yirik hamkor davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi
(yanvar-iyun mln. AQSH dollarri)

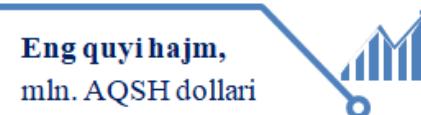
Davlatlar	2021- y.	2022- y.	2023- y.
Rossiya Federatsiyasi	106,7	50,1	61,5
<i>Eksport</i>	22,2	27,2	21,8
<i>Import</i>	84,5	22,9	39,7
Xitoy Xalq Respublikasi	61,6	71,3	54,6
<i>Eksport</i>	22,4	30,0	21,4
<i>Import</i>	39,2	41,2	33,3
Qozog'iston	88,6	115,6	126,6
<i>Eksport</i>	10,7	11,5	16,0
<i>Import</i>	77,9	104,1	110,6
Turkiya	14,3	20,3	20,4
<i>Eksport</i>	6,4	11,9	12,2
<i>Import</i>	7,9	8,4	8,2
Koreya Respublikasi	1,0	6,9	0,9
<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
<i>Import</i>	1,0	6,9	0,9
Qirg'iz Respublikasi	2,8	5,0	4,8
<i>Eksport</i>	2,3	1,3	1,4
<i>Import</i>	0,5	3,7	3,4
Germaniya	16,2	4,3	2,6
<i>Eksport</i>	-	0,4	0,1
<i>Import</i>	16,2	3,9	2,5
Litva	1,1	2,1	7,6
<i>Eksport</i>	-	-	0,2
<i>Import</i>	1,1	2,1	7,4

Jadval davomi

<i>Davlatlar</i>	<i>2021- y.</i>	<i>2022- y.</i>	<i>2023- y.</i>
Afg'oniston	42,6	45,4	84,6
<i>Eksport</i>	42,6	44,3	84,6
<i>Import</i>	-	1,1	0,0
Hindiston	0,2	0,6	1,7
<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
<i>Import</i>	0,2	0,6	1,7
Tojikiston	1,5	20,8	5,5
<i>Eksport</i>	1,2	6,2	4,6
<i>Import</i>	0,3	14,6	0,7
Belarus	0,2	0,6	0,9
<i>Eksport</i>	0,0	0,2	0,2
<i>Import</i>	0,2	0,4	0,7
BAA	0,0	0,3	0,0
<i>Eksport</i>	0,0	0,3	0,0
<i>Import</i>	0,0	0,0	0,0
Eron	0,0	3,6	1,9
<i>Eksport</i>	0,0	0,9	1,2
<i>Import</i>	0,0	2,7	0,7
Italiya	4,2	44,0	4,5
<i>Eksport</i>	-	-	0,0
<i>Import</i>	4,2	44,0	4,5
Polsha	0,3	0,3	1,2
<i>Eksport</i>	0,3	0,0	0,8
<i>Import</i>	0,0	0,3	0,4
Fransiya	0,1	0,4	1,4
<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
<i>Import</i>	0,1	0,4	1,4

**Sirdaryo viloyatining hududlar kesimida
tashqi savdo aylanmasi
(2023- yil yanvar-iyun)**

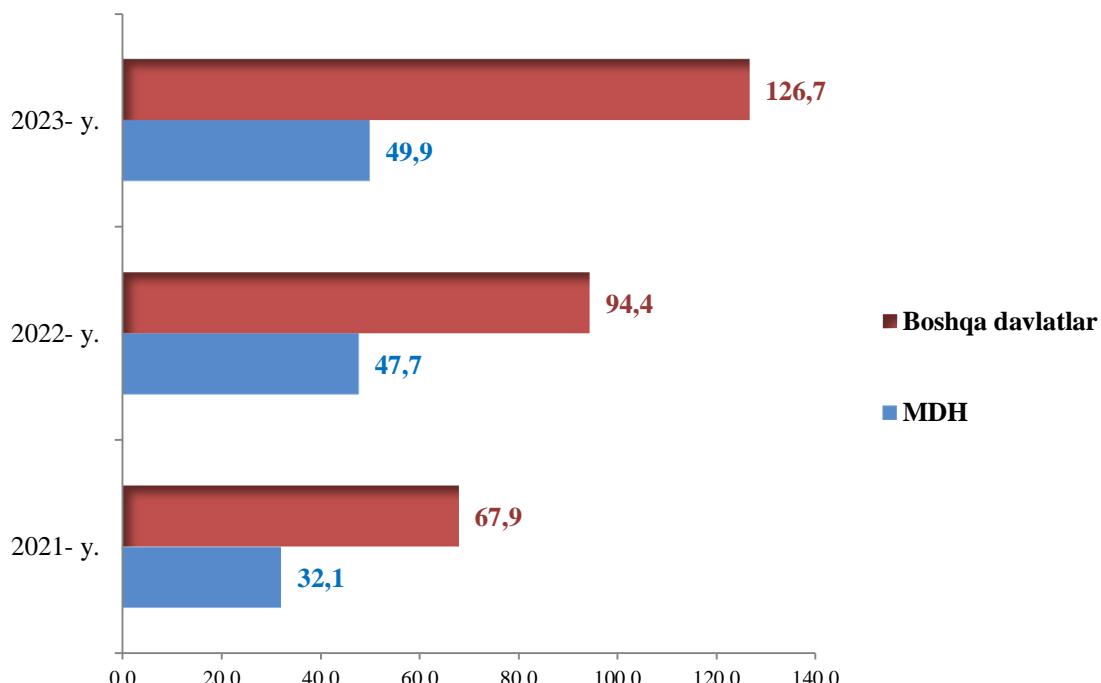
	Hajm Mln. AQSH dollarlari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	405,0	106,9	100,0
Boyovut t.	31,2	136,3	8,4
Guliston t.	7,5	65,6	1,9
Mirzaobod t.	18,2	106,6	4,5
Oqoltin t.	4,2	71,3	1,0
Sardoba t.	11,3	279,4	2,8
Sayxunobod t.	27,6	100,4	6,8
Sirdaryo t.	121,4	81,4	30,0
Xovos t.	23,3	185,8	5,8
Guliston sh.	33,8	79,0	8,4
Shirin sh.	0,9	117,2	0,2
Yangiyer sh.	124,8	148,5	30,8

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Yangiyer shahri 30,8 % ulush bilan 124,8 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Shirin shahri 0,2 % ulush bilan 0,9 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

**Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan*

**Sirdaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasida MDH mamlakatlari
va boshqa xorijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi**
(yanvar-iyun, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2023- yil yanvar-iyun oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **50,6 %** ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2022- yilning mos davriga nisbatan **6,4 %** ga ko'paydi.

Sirdaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi
(2022- yil yanvar-iyun, mln. AQSH dollari)

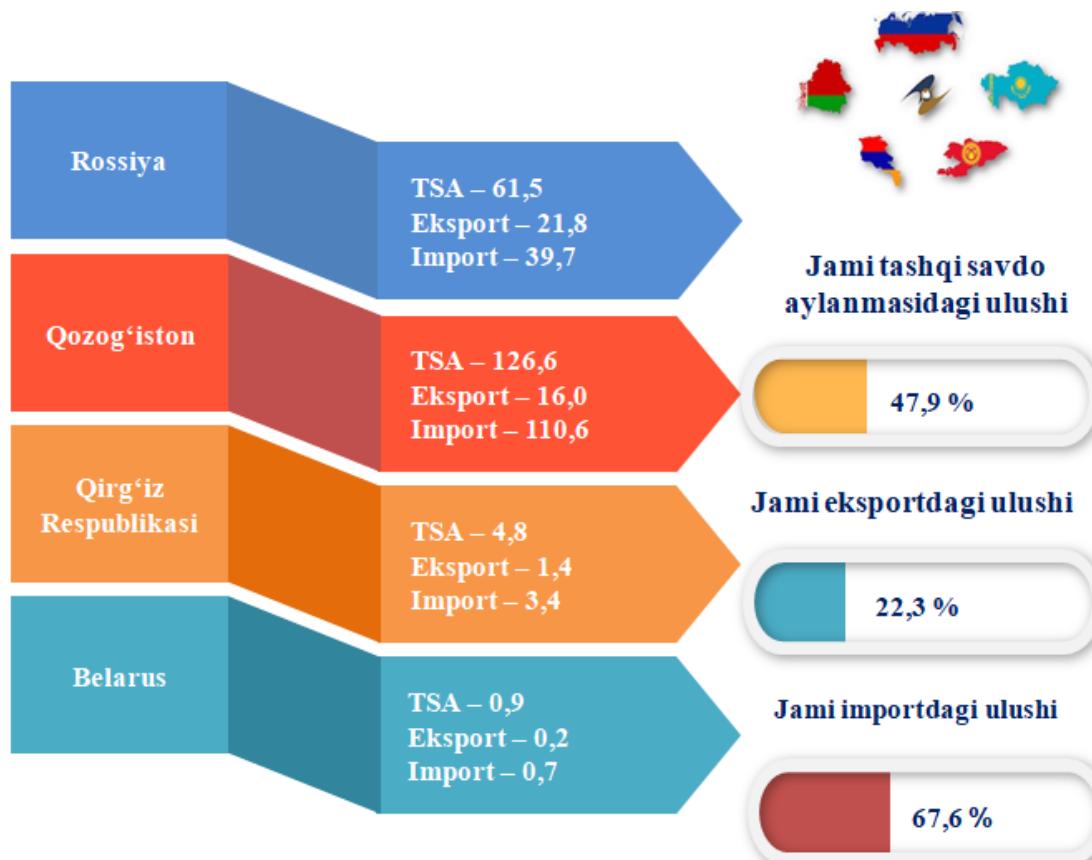
Sirdaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, **204,9** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport **49,9** mln. AQSH dollariga yetgan bo‘lsa, import **155,0** mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

Sirdaryo viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya Federatsiyasi, Qozog‘iston Belarus hamda Qirg‘iz Respublikasi davlatlari bilan qayd etildi.

Sirdaryo viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a’zo davlatlar

bilan tashqi savdo aylanmasi

(yanvar-iyun, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqi (YEI)- xalqaro yuridik maqomga ega bo‘lgan mintaqaviy iqtisodiy integratsiyalashgan xalqaro tashkilot bo‘lib, 2014-yil 29-maydagи Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqi to‘g‘risidagi shartnomaga bilan tasdiqlangan.

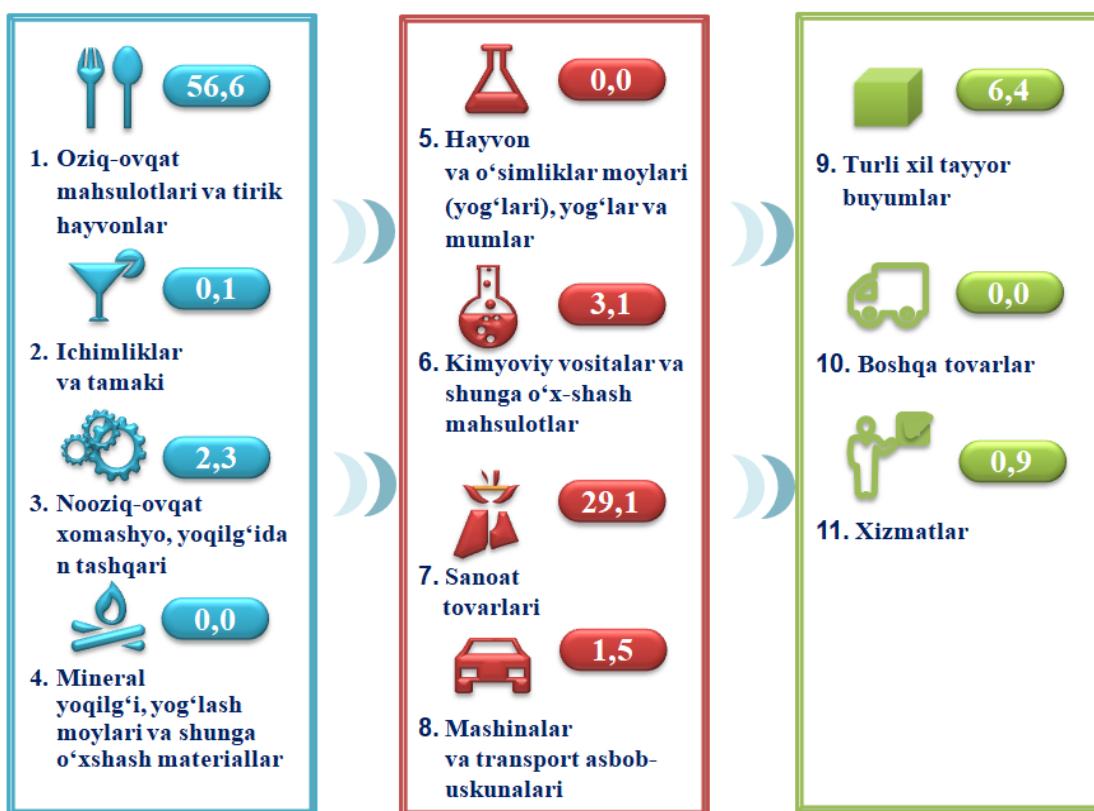
O‘zbekiston Respublikasining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a’zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi **193,8** mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi **39,4** mln. AQSH dollari, import hajmi esa **154,4** mln. AQSH dollariga yetdi.

Shuni takidlash lozimki, YEIning a’zo davlatlari (Rossiya Federatsiyasi, Belarus, Qozog‘iston, Armaniston va Qirg‘iz Respublikasi) o‘rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta’minlangan bo‘lib, yagona bojxona tizimiga ega bo‘lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

3 -BO'LIM. SIRDARYO VILOYATI EKSPORTI

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyordi davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida eksportyordi soni **143** taga yetdi va ular tomonidan **176,5** mln. AQSH dollarari (2022- yilga nisbatan **24,3 %** ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

Asosiy eksport guruhlari (2023- yil yanvar-iyun, mln. AQSH dollarari)

Sirdaryo viloyati XSST bo‘yicha eksport tarkibi
 (yanvar-iyun, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O’sish sur’ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2022- y.	2023- y.	2022- y.	2023- y.	2022- y.	2023- y.
Jami	142,0	176,5	125,8	124,3	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	55,9	99,9	98,1	178,6	39,4	56,6
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,1	0,0	5,3 m.	0,0	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	7,2	4,1	72,8	56,9	5,1	2,3
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xhash materiallar	0,0	0,0	0,0	3,8 m.	0,0	0,0
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	0,9	0,0	0,0	8,0	0,6	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xhash mahsulotlar	6,4	5,6	3,4 m.	87,2	4,5	3,1
Sanoat tovarlari	54,8	51,3	160,0	93,7	38,6	29,1
Mashinalar va transport asbob-uskunalarini	3,8	2,7	161,0	69,6	2,7	1,5
Turli xil tayyor buyumlar	11,7	11,3	70,8	56,9	5,1	6,4
Xizmatlar	1,3	1,5	199,2	114,5	1,0	0,9

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,1 % ni tashkil etib, ulardan: sanoat tovarlari (29,1 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (56,6 %) va turli xil tayyor buyumlar (6,4 %) hissasiga to‘g‘ri kelmoqda.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida MDH mamlakatlariga 49,9 mln. AQSH dollari qiyamatidagi tovar va xizmatlar eksport qilinib, jami eksportning 28,3 % ni tashkil etdi.

Viloyat eksportida asosiy hamkor davatlarning ulushi
(2023- yil yanvar-iyun, % da)

Sirdaryo viloyatining asosiy hamkor davatlarga amalga oshirgan eksporti hajmi va o'sish sur'atlari
(yanvar-iyun, yillar kesimida)

<i>Davlatlar</i>	<i>Ming. AQSH dollarri</i>		<i>O'sish sur'ati, % da</i>		<i>O'rni</i>	
	<i>2022- y.</i>	<i>2023- y.</i>	<i>2022- y.</i>	<i>2023- y.</i>	<i>2022- y.</i>	<i>2023- y.</i>
Rossiya Federatsiyasi	27 043,2	21 798,4	118,3	80,6	9	9
Xitoy Xalq Respublikasi	30 043,0	21 350,1	148,2	71,1	8	11
Turkiya	11 891,2	12 175,5	2,0 m.	102,4	7	6
Qozog'iston	11 492,0	16 103,8	114,6	140,1	10	3
Qirg'iz Respublikasi	1280,0	1 422,3	50,2	111,1	14	4
Afg'oniston	44 313,3	84 542,9	107,9	190,8	11	2
Tojikiston	6195,8	4751,3	5,3 m.	76,7	4	10
Turkmaniston	358,7	231,5	2,7 m.	102,4	6	7
Eron	1238,8	1227,3	53,3	99,1	12	8
Ozarbayjon	602,2	184,7	4,9 m.	30,7	5	14
Polsha	65,3	850,8	17,6	13,2 m.	15	1
Pokiston	2 496,3	2 744,8	52,6	110,0	13	5
Belarus	283,8	200,6	7,6 m.	70,7	1	12
BAA	268,4	68,8	6,1 m.	25,7	3	15
Buyuk Britaniya	-	96,1	0,0	0,0	16	17
AQSH	99,3	62,8	9,4 m.	63,2	2	13

Sirdaryo viloyatining hududlar kesimida eksporti (2023- yil yanvar-iyun)

	Hajm mln. AQSH dollarini	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Sirdaryo viloyati	176,5	124,3	100,0
Boyovut t.	16,9	172,4	9,6
Guliston t.	6,7	64,8	3,8
Mirzaobod t.	11,2	80,9	6,4
Oqoltin t.	2,5	71,1	1,4
Sardoba t.	2,7	167,0	1,5
Sayxunobod t.	15,8	105,9	9,0
Sirdaryo t.	38,9	102,5	22,0
Xovos t.	5,4	64,3	3,1
Guliston sh.	10,2	89,9	5,8
Shirin sh.	0,8	15,0 m.	0,5
Yangiyer sh.	64,7	2,1 m.	36,7

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Yangiyer shahri 36,7 % bilan 64,7 mln. AQSH dollarini, eng quyisi ulushni esa Shirin shahri 0,5 % bilan 0,8 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti (2023- yil yanvar-iyun)

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2023- yil yanvar-iyunida 54,5 ming tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2022- yilga nisbatan 130,9 % ga yoki 30,2 ming tonnaga ko'paydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi (21,2 %), Qozog'iston (36,8 %), XXR (10,8 %) hamda Pokiston (15,6 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti
(2023- yil yanvar-iyun)

Pomidor 1 276,1 ming. AQSH dollari 799,1 tonna 	Karam 1 565,4 ming. AQSH dollari 10 965,7 tonna 	Olma 28,8 ming. AQSH dollari 86,9 tonna 	Piyoz 3 350,1 ming. AQSH dollari 22 638,9 tonna
Uzum yangi yoki quritilgan 499,8 ming. AQSH dollari 505,5 tonna 	Grek yong‘og‘i 163,8 ming. AQSH dollari 62,6 tonna 	Bodring 150,1 ming. AQSH dollari 199,4 tonna 	Limon 9,5 ming. AQSH dollari 13,8 tonna

2023- yil yanvar-iyunida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo‘lgan 14,5 mln. AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko‘rsatkich 2022- yilning mos davriga nisbatan 30,9 % ga ko‘paydi va jami eksportdagi ulushi 8,2 % ni tashkil etdi.

2023- yil yanvar-iyun oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qozog‘istoniga to‘g‘ri keldi meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 36,8 % ni tashkil etdi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport geografiyasi
(2023- yil yanvar-iyun)

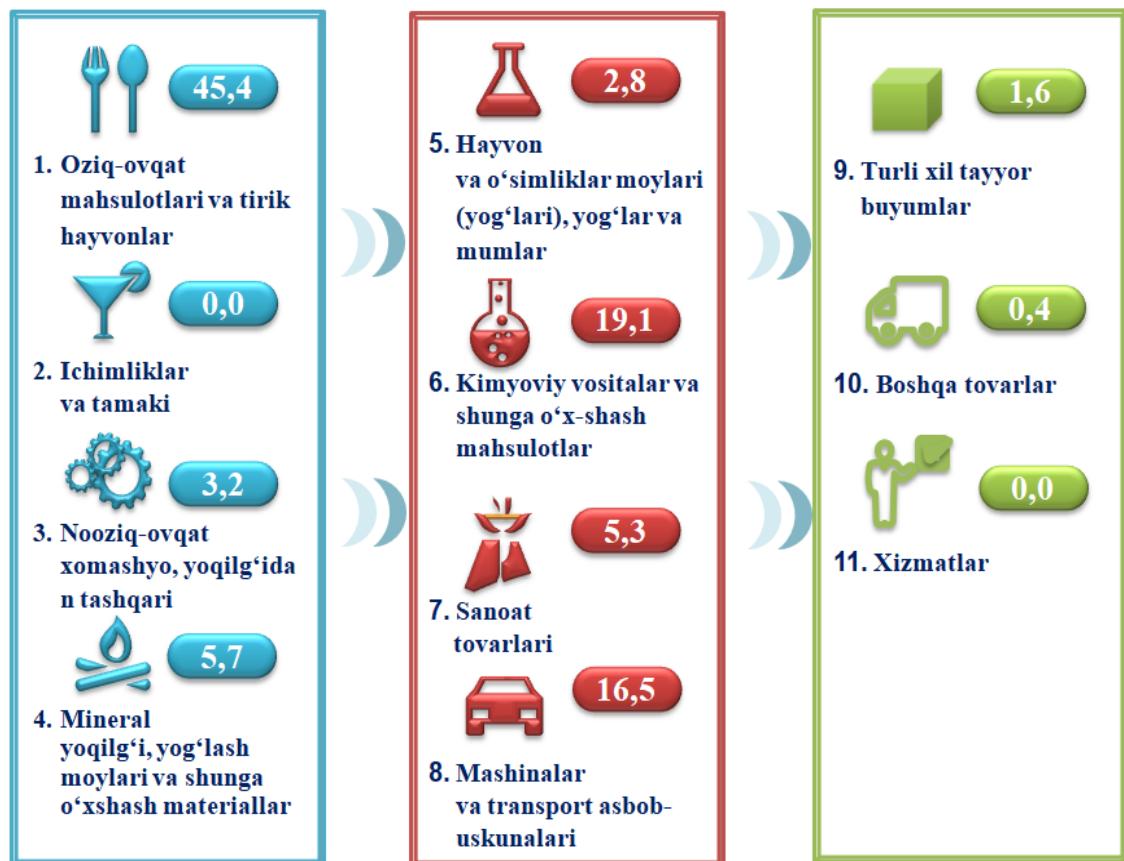
<i>Davlatlar</i>	<i>tonna</i>	<i>ming. AQSH dollari</i>	<i>ulushi, % da</i>
Rossiya Federatsiyasi	6 689,7	3 061,7	21,2
Qozog‘iston	41 276,2	5 328,9	36,8
XXR	2 173,5	1 563,6	10,8
Pokiston	815,3	2 258,0	15,6
Afg‘oniston	420,2	241,2	1,7
Belarus	99,0	200,6	1,4
Tojikiston	1 288,0	529,2	3,7
Boshqa davlatlar	1 785,4	1 283,9	8,8

4- BO‘LIM. SIRDARYO VILOYATI IMPORTI (yanvar-iyun, mln. AQSH dollar)

2023- yilning yanvar-iyun oylarida import hajmi 228,4 mln. AQSH dollarini va 2022- yilning mos davriga nisbatan 96,4 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalar (16,5 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (45,4 %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar (19,1 %) hisobiga to‘g‘ri keldi.

XSST bo‘yicha import tarkibi (2023- yil yanvar-iyun, ulush, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko‘ra, 2023- yilning yanvar-iyun oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 8,5 mln. AQSH dollariga kamaydi va 228,4 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Sirdaryo viloyati XSST bo'yicha import tarkibi
(yanvar-iyun, yillar kesimida)

<i>XSST tarkibi</i>	<i>Mln. AQSH dollari</i>		<i>O'sish sur'ati, % da</i>		<i>Umumiy hajmga nisbatan. % da</i>	
	<i>2022- y.</i>	<i>2023- y.</i>	<i>2022- y.</i>	<i>2023- y.</i>	<i>2022- y.</i>	<i>2023- y.</i>
Jami import	236,9	228,4	103,2	96,4	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	89,3	103,6	140,8	116,1	37,7	45,4
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	9,2	7,3	129,8	79,3	3,9	3,2
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xhash materiallar	5,0	13,0	10,5	2,6 m.	2,1	5,7
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	0,6	6,5	13,0	9,9 m.	0,3	2,8
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xhash mahsulotlar	38,5	43,5	171,1	113,0	16,3	19,1
Sanoat tovarlari	13,0	12,0	90,4	92,8	5,5	5,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	77,9	37,6	122,6	48,3	32,9	16,5
Turli xil tayyor buyumlar	3,5	3,6	77,1	103,2	1,5	1,6
Boshqa tovarlar	0,0	1,2	-	0,0	0,0	0,5

2023- yil yanvar-iyun oylarida Sirdaryo viloyati 40 ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (XXR, Rossiya Federatsiyasi, Qozog‘iston, Qirg‘iz Respublikasi, Turkiya, Germaniya va Fransiya) hissasiga to‘g‘ri kelmoqda.

Viloyat importida asosiy hamkor davlatlarning ulushi

(2023- yil yanvar-iyun, % da)

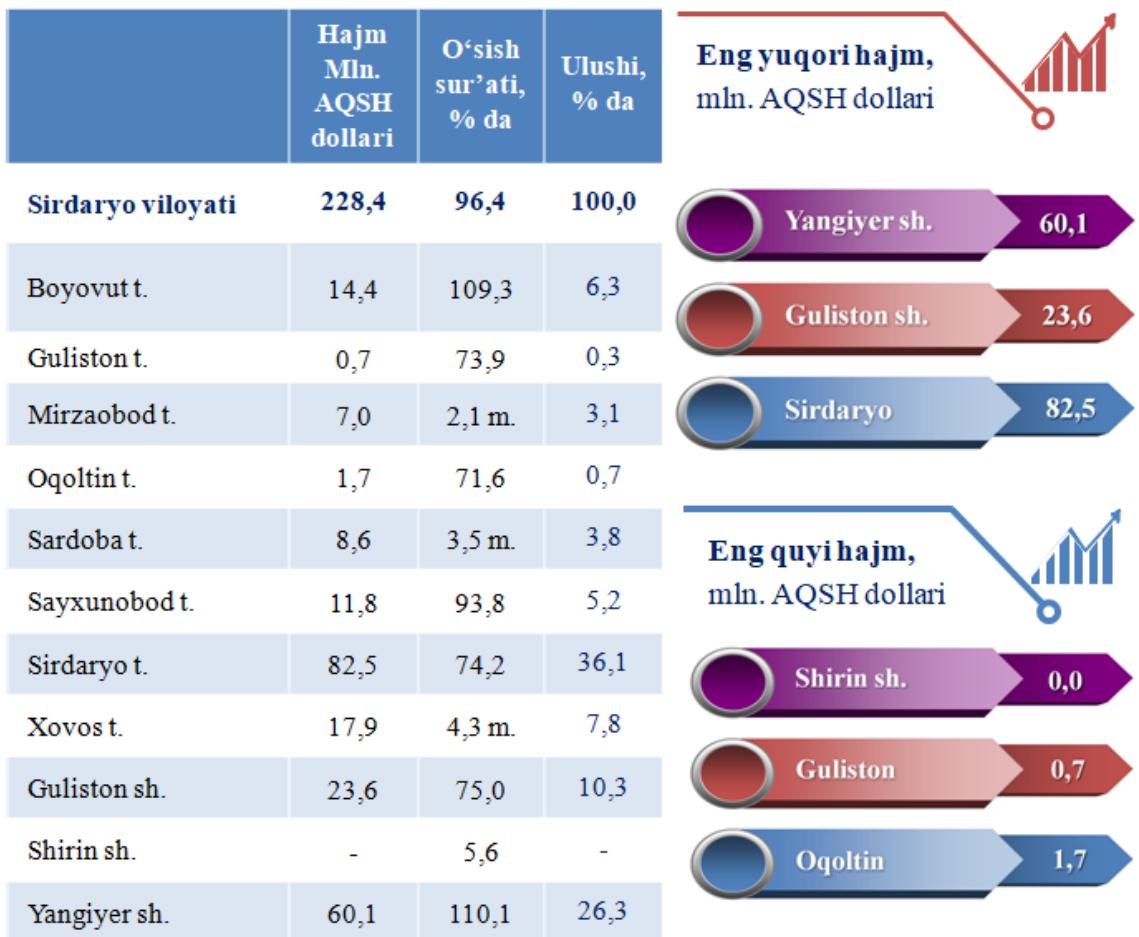
Sirdaryo viloyatining asosiy hamkor davatlarga amalga

oshirgan import hajmlari va oʼsish surʼatlari

(yanvar-iyun)

Davlatlar	Ming. AQSH dollarari		Oʼsish surʼati, % da		Oʼrni	
	2022- y.	2023- y.	2022- y.	2023- y.	2022- y.	2023- y.
XXR	41 260,0	33 293,3	107,2	80,7	12	13
Rossiya Federatsiyasi	22 841,8	39 66,9	28,5	173,7	15	7
Qozogʼiston	88 071,3	110 586,4	131,7	125,6	10	9
Koreya Respublikasi	6 907,6	956,4	6,5 m.	13,8	3	18
Turkiya	7 610,7	8 231,4	93,3	108,2	13	11
Germaniya	3 881,0	2 520,2	21,9	64,9	16	14
Turkmaniston	4 087,7	0,0	130,6	0,0	11	20
Hindiston	836,5	1 693,3	3,7 m.	2,0 m.	7	6
Belarus	410,6	657,8	77,5	160,2	14	8
Litva	697,4	7401,9	4,4 m.	10,6 m.	6	2
AQSH	1,1	45,5	0,2	42,6 m.	19	1
Italiya	43 960,4	4 451,3	48,7 m.	10,1	1	19
Eron	2 848,8	719,5	4,6 m.	25,3	5	17
Qirgʻiz Respublikasi	3049,4	3381,4	6,0 m.	110,9	4	10
Estoniya	260,6	80,3	-	30,8	20	16
Avstrya	1 064,4	407,4	9,3	38,3	18	15

Sirdaryo viloyatining hududlar kesimida importi (2023- yil yanvar-iyun)

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Sirdaryo tumani 36,1 % bilan 82,5 mln. AQSH dollarini, eng quyisi ulushni esa Shirin shahrida import hajmi amalga oshirilmagan.

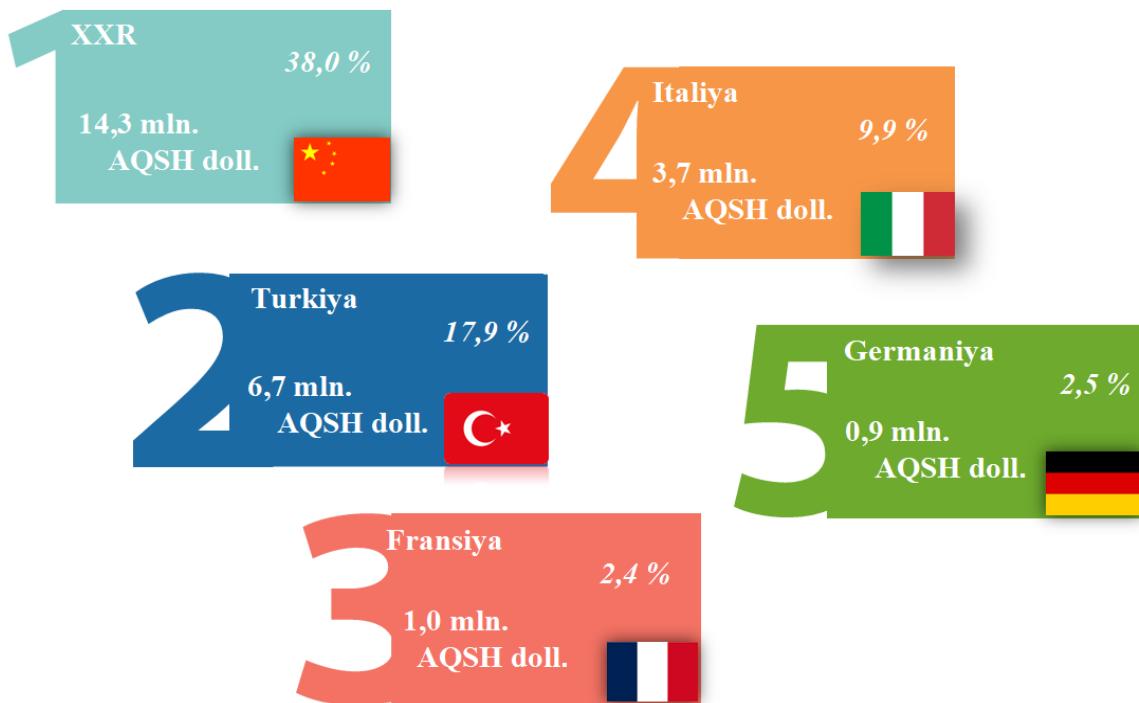
Import hajmining eng yuqori o'sish suratlari 2022- yilga nisbatan Xovos (4,3 m.), Sardoba (3,5 m.), Mirzaobod (2,1 m.) tumanlarida va Yangiyer shahrida (110,1 %) qayd etildi. Eng past o'sish sur'ati Guliston (73,9 %) va Oqoltin (71,6 %) tumanlariga to'g'ri keldi.

Mashinalar va transport asbob-uskunalarini importi

Viloyat investitsiya muhitining yaxshilanib borayotgani sari va ushbu sohada amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida mashina va asbob-uskunalar importining oshishi tabiiy hol.

Jumladan, 2023- yil yanvar-iyun oylarida import tarkibida mashinalar va transport-asbob uskunalarini hajmi 37,6 mln. AQSH dollarini tashkil etib, 2022- yilning shu davriga nisbatan 48,3 % ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi 16,5 % ga yetdi.

Mashina va asbob-uskunalar import qilingan asosiy hamkor davlatlar (2023- yil yanvar-iyun)

2023- yil yanvar-iyun oylarida mashina va transport asbob-uskunalari importi hajmi o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 40,3 mln. AQSH dollariga kamaydi. Ushbu tovarlarni Sirdaryo viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi XXR — 14,3 mln. AQSH dollari (38,0 %) va Fransiya — 1,0 mln AQSH dollari (5,6 %), Turkiya - 3,2 mln. AQSH dollari (8,1 %) kabi davlatlarga to‘g‘ri keldi.

Sanoat tovarlari importi

2023- yil yanvar-iyun oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi 12,0 mln. AQSH dollarini tashkil etib, o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 7,2 % ga kamaygan hamda importning umumiy hajmidagi ulushi 5,3 % ga yetdi.

Shu o‘rinda ta’kidlash lozimki, davlatimiz tomonidan importni o‘rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarini ishlab chiqarish hamda ichki bozorni sifatli va arzon mahsulotlar bilan ta’minlash bo‘yicha bir qator islohotlar amalga oshirilmoqda.

Import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan sanoat mahsulotlari asosan qaysi davlatlardan respublikamizga olib kirilayotganini quyidagi ma’lumotdan ko‘rish mumkin.

Sanoat mahsulotlari import qilingan asosiy hamkor davlatlar
(2023- yil yanvar-iyun)

5,3 mln. AQSH doll.
ulushi – 44,1 %

3,0 mln. AQSH doll.
ulushi – 25,4 %

Rossiya Federasiyasi

XXR

2,3 mln. AQSH doll.
ulushi – 19,0 %

Qozog`iston

Sanoat mahsulotlari importi asosan probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari) (3,5 mln. AQSH dollar), metallardan tayyorlangan buyumlar (2,2 mln. AQSH dollar), ruda bo`lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar (2,0 mln. AQSH dollar), rangli metal (0,4 mln. AQSH dollar) va boshqalardan tashkil topgan.

Shu bilan, yurtimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida mamlakatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo`lmoqda.

Shuningdek, hukumatimiz tomonidan ishlab chiqaruvchilar uchun bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarish quvvatlarni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o`rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Tovar – har qanday ko'chma mulk, shu jumldan valyuta va valyuta qimmatliklari, elektr, issiqlik va boshqa energiya turlari, transport vositalari (yo'lovchilar va tovarlar tashish uchun ishlataladigan transport vositalari, shu jumldan konteynerlar va boshqa transport uskunalar bundan mustasno), intellektual mulk obyektlari.

Tovarlar eksporti – agar qonunchilikda boshqa tartib ko'zda tutilmagan bo'lsa, tovarlarni O'zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib kirish majburiyatiz olib chiqish.

Reeksport – xorijiy tovarlar bojxona hududidan olib chiqiladigan bojxona rejimi.

Tovarlar importi – tovarlarni O'zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib chiqish majburiyatiz olib kirish.

Reimport – bojxona hududidan eksport rejimida olib chiqilgan O'zbekiston Respublikasi tovarlari O'zbekiston Respublikasining Bojxona kodeksida ko'rsatilgan muddatda (olib chiqilgan paytdan boshlab o'n yil ichida) qaytarib olib kiriladigan rejim.

Tashqi savdo aylanmasi – mamlakatning muayyan davrdagi eksport va import qiymatlari summasi.

Tovarlar kelib chiqqan mamlakat – tovar to'liq ishlab chiqarilgan yoki yetarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat (tovar yetarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat "Bojxona tarifi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi qonunining 26- moddasiga asosan aniqlanadi).

Tovarlarning belgilangan manzili – yuklab jo'natish paytida tovar yetkazib berilishi belgilangan mamlakat sifatida ma'lum bo'lgan mamlakat.

Tovarlarning statistik qiymati – shartnoma valyutasidan qat'i nazar yagona bazisga keltirilgan shartnoma bo'yicha tovarlar qiymati.

SIF (qiymat, sug'urtalash, fraxt) – tovarlarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni sug'urtalash hamda import qiluvchi mamlakat portigacha yetkazib berish xarajatlari kiritiladi.

SIP (fraxt/tashish va sug'urtalash) – tovarlarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni sug'urtalash hamda import qiluvchi mamlakatning chegarasidagi joygacha yetkazib berish xarajatlari kiritiladi.

FOB (bortda erkin) – tovarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni kema bortigacha yetkazib berish va yuklash xarajatlari kiritiladi.

DAF (cheagaragacha yetkazib berish) – tovarni sotish sharti bo'lib, unga ko'ra tovar narxiga uning qiymati va tovarni belgilangan joygacha yoki eksport qiluvchi mamlakat chegarasidagi joygacha yoxud qo'shni mamlakat chegarasigacha yetkazib berish xarajatlari kiritiladi.

Xizmatlar (ishlar) eksporti — O'zbekiston Respublikasining rezidentlari tomonidan norezidentlarga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat'i nazar, ko'rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).

Xizmatlar (ishlar) importi — norezidentlar tomonidan O'zbekiston Respublikasi rezidentlariga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat'i nazar, ko'rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rnlarda TIF TN) bilan birlgilikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rnlarda – XSST) ishlataladi. Bu o'z navbatida tahvilay maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

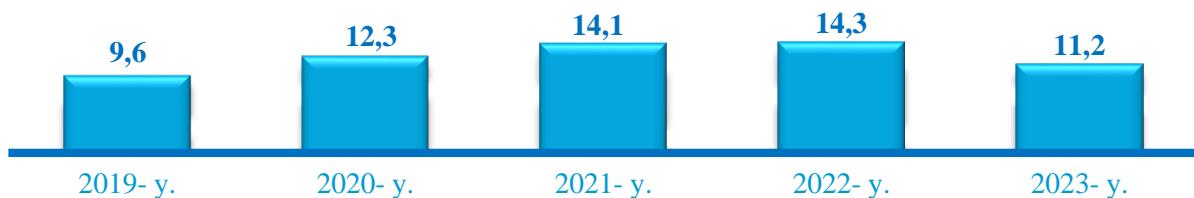
IX. KICHIK TADBIRKORLIK

1- BO'LIM. KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING SONI TAHLILI

Tadbirkorlik faoliyati (kichik tadbirkorlik) – tadbirkorlik faoliyati subyektlari tomonidan qonun hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladigan, o'zi tavakkal qilib va o'z mulkiy javobgarligi ostida daromad (foyda) olishga qaratilgan tashabbuskorlik faoliyatidir.

Tadbirkorlik faoliyati subyektlari (tadbirkorlik subyektlari) belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tgan hamda tadbirkorlik faoliyatini amalga oshirayotgan yuridik va jismoniy shaxslardir.

2019-2023-yillarda faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni dinamikasi (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz), ming birlikda

Faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar

2023- yilning 1-iyul holatiga faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni 11 223 tani tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 1 770 taga yoki 21,7 % ga kamaygan. Kichik tadbirkorlik subyektlarining soni har 1000 aholiga 12,4 birlikni tashkil qildi.

Yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar

2023-yilning yanvar-iyunida 1 210 ta yangi kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz) tashkil qilindi, bu 2022-yilning shu davriga nisbatan 2,3 % ga kam demakdir.

Hududlar bo'yicha 1-iyul holatiga faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni, birlikda

2023-yil 1- iyul holatiga faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) soni jami 11 223 tani, shundan yangi tashkil etilganlari 1 043 tani tashkil etdi.

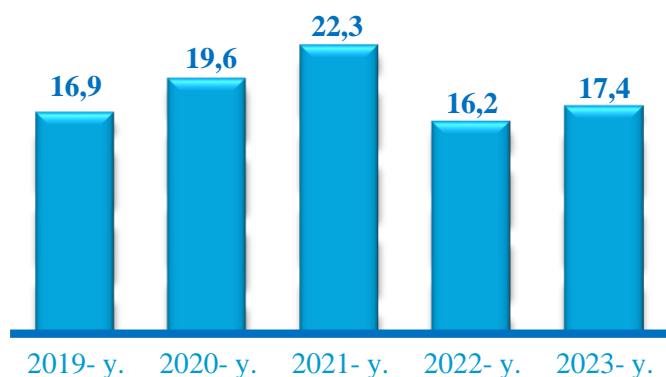
2023-yilning 1- iyul holatiga ko‘ra hududlar bo‘yicha faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalarning eng ko‘pi Guliston shahrida 2 860 tani yoki jamiga nisbatan 25,1 % ni tashkil etdi.

**2019-2023 yillarning yanvar-iyun oylarida Sirdaryo viloyatida faoliyat yuritayotgan kichik tadbirkorlik subyektlarining soni dinamikasi,
(har 1000 aholiga, birlikda)¹⁾**

Guliston sh.	27,5
Sardoba	21,0
Oqoltin	20,7
Guliston	18,8
Yangiyer sh.	17,9
Mirzaobod	17,7
Sayxunobod	17,4
Shirin sh.	15,0
Sirdaryo	14,4
Xovos	14,2
Boyovut	11,5

2023-yilning yanvar-iyunida kichik tadbirkorlik subyektlarining soni har 1000 aholiga nisbatan hududlar bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich Guliston shahar 27,5 birlik, Sardoba 21,0 birlik, Oqoltin 20,7 birlik, Guliston tumanlarida 18,8 birlik va Yangiyer shahrida 17,9 birlikni tashkil etgan.

2019-2023 yillarning yanvar-iyun oylarida Sirdaryo viloyatida faoliyat yuritayotgan kichik tadbirkorlik subyektlarining soni dinamikasi. (har 1000 aholiga, birlikda)

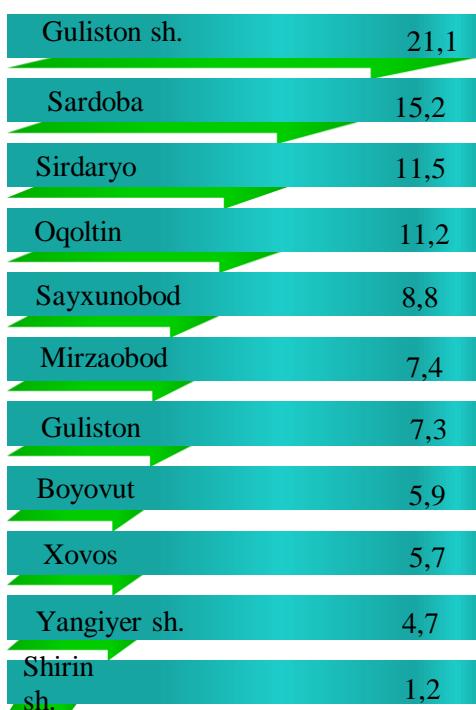
Viloyat bo‘yicha 2023-yilda faoliyat yuritayotgan kichik tadbirkorlik subyektlarining soni har 1000 aholiga nisbatan 17,4 birlikni tashkil etdi.

¹ Kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarini qo‘shgan holda)

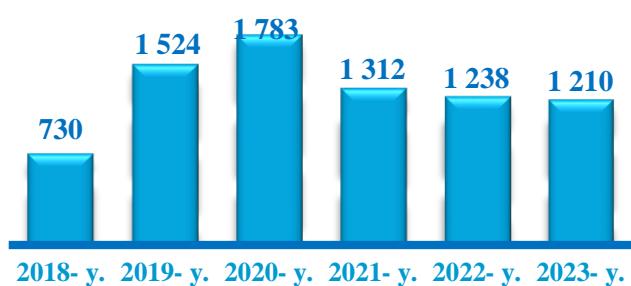
Hududlar bo‘yicha yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalar, birlikda

	<i>2022-y. yanvar- iyun</i>	<i>2023-y. yanvar- iyun</i>	<i>farqi (+;-)</i>
Sirdaryo viloyati	1 238	1 210	-28
Guliston sh	246	255	9
Shirin sh	29	15	-14
Yangiyer sh	56	58	2
<i>tumanlar:</i>			
Oqoltin tumani	138	135	-3
Boyovut tumani	91	71	-20
Sayxunobod tumani	84	106	22
Guliston tumani	105	88	-17
Sardoba tumani	177	184	7
Mirzaobod tumani	90	89	-1
Sirdaryo tumani	173	140	-33
Xovos tumani	49	69	20

**2023 yil yanvar-iyun oylarida
hududlar bo‘yicha yangi tashkil
topgan jami kichik korxona va
mikrofirmalarning ulushi, % da**

**2018-2023-yillarning yanvar-iyun
oylarida yangi tashkil etilgan kichik
korxona va mikrofirmalar soni
dinamikasi, birlikda**

2023-yilning yanvar-iyun oylarida
hududlar bo‘yicha yangi tashkil etilgan kichik
korxona va mikrofirmalarning jamiga nisbatan
eng ko‘p ulushi Guliston shahri –21,1 %, Sardoba
tumani – 15,2 %, Sirdaryo tumani – 11,5 %,
Oqoltin tumani – 11,2 %, Sayxunobod tumani –
8,8 %, Mirzaobod tumani – 7,4 %, Guliston
tumani – 7,3 %, hissalariga to‘g‘ri keldi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar, birlikda

	<i>2022-y. yanvar-iyun</i>	<i>2023-y. yanvar- iyun</i>	<i>farqi (+;-)</i>
Jami	1 238	1 210	-28
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	407	361	-46
Sanoat	202	135	-67
Qurilish	76	49	-27
Savdo	358	492	134
Tashish va saqlash	24	29	5
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	45	46	1
Axborot va aloqa	30	25	-5
Sog‘lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	13	11	-2
Boshqa faoliyat turlari	83	62	-21

2023-yilda iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha eng ko‘p kichik korxona va mikrofirma savdoda 492 ta, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi sohasida 361 ta hamda sanoatda 135 ta yangidan tashkil etilgan.

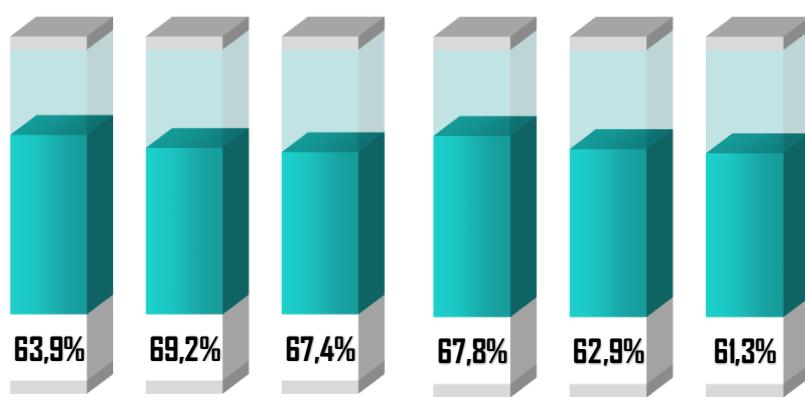
Yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlikning asosiy ko‘rsatkichlari

	<i>O‘lchov birligi</i>	<i>2022- y.</i>	<i>2023- y.</i>	<i>(+;-)</i>
Faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar	birlikda	14 334	11 223	-3 111
Yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar	birlikda	1 238	1 210	-28
<i>Kichik tadbirkorlik ulushlari:</i>				
YAHM	%	62,9	61,3	1,6

	<i>O‘lchov birligi</i>	2022- y.	2023- y.	(+;-)
Sanoat	%	23,5	32,6	9,0
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	%	96,8	97,6	0,8
Investisiya	%	76,8	79,5	2,7
Qurilish	%	84,3	81,0	-3,3
Chakana savdo	%	91,7	92,0	0,3
Xizmatlar	%	51,9	50,7	-1,2
Yuk tashish	%	91,9	92,6	0,7
Yuk aylanmasi	%	82,8	84,6	1,8
Yo‘lovchi tashish	%	94,5	95,2	0,3
Yo‘lovchi aylanmasi	%	97,2	97,6	0,4
Eksport	%	60,5	64,6	3,9
Import	%	62,6	66,9	4,3

2- BO‘LIM. KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING ASOSIY IQTISODIY KO‘RSATKICHLARI

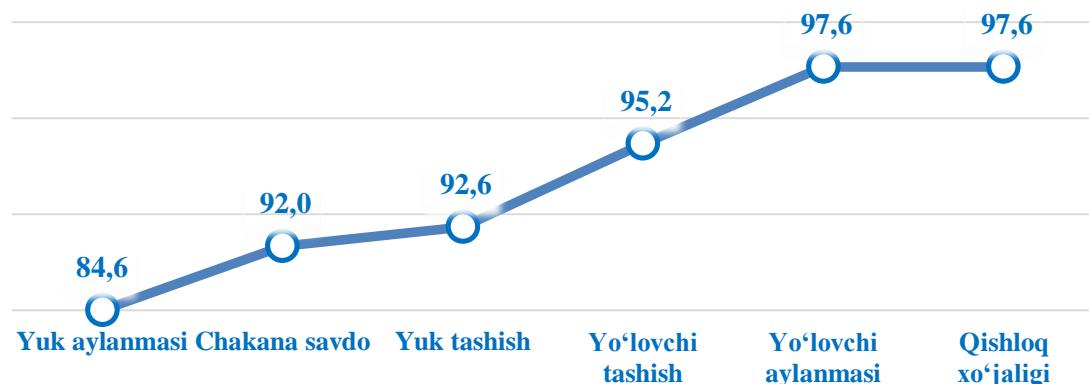
2018-2023 yillarning yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlik subyektlarining YAIMdagi ulushi dinamikasi

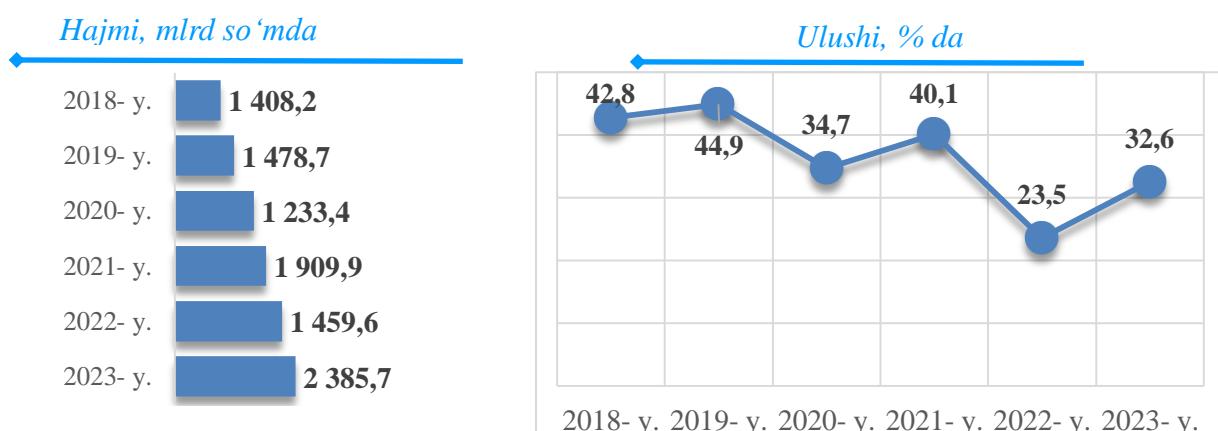
2023-yilda YAHM tarkibida kichik tadbirkorlik subyektlarining ulushi 61,3 % ni tashkil qilib, 2022-yilga nisbatan 1,6 punktga kamaygan. Kamayishining asosiy sababi, yirik tadbirkorlik subyektlarida qo‘silgan qiymat hajmining oshishi bilan ifodalanadi.

2023-yil yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlik subyektlarining eng yuqori ulushga ega bo'lgan tarmoqlari, % da

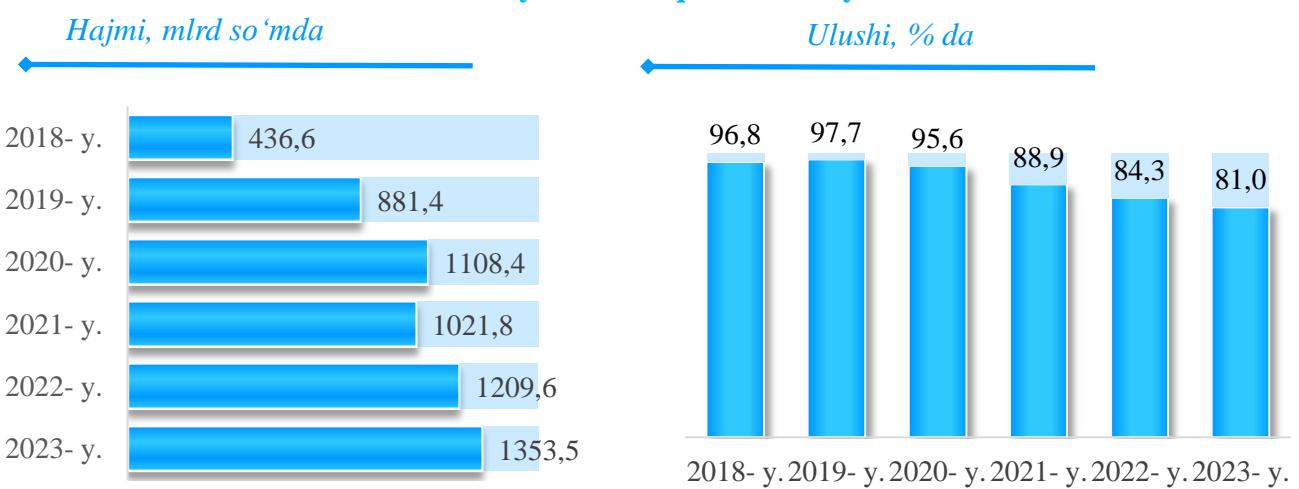
2023-yil yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlikning eng yuqori ulushlari qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida 97,6 % ni, yo'lovchi aylanmasida 97,6 % ni, yo'lovchi tashishda 95,2 % ni, yuk tashishda 92,6 % ni, chakana avdoda 92,0 % ni tashkil etdi.

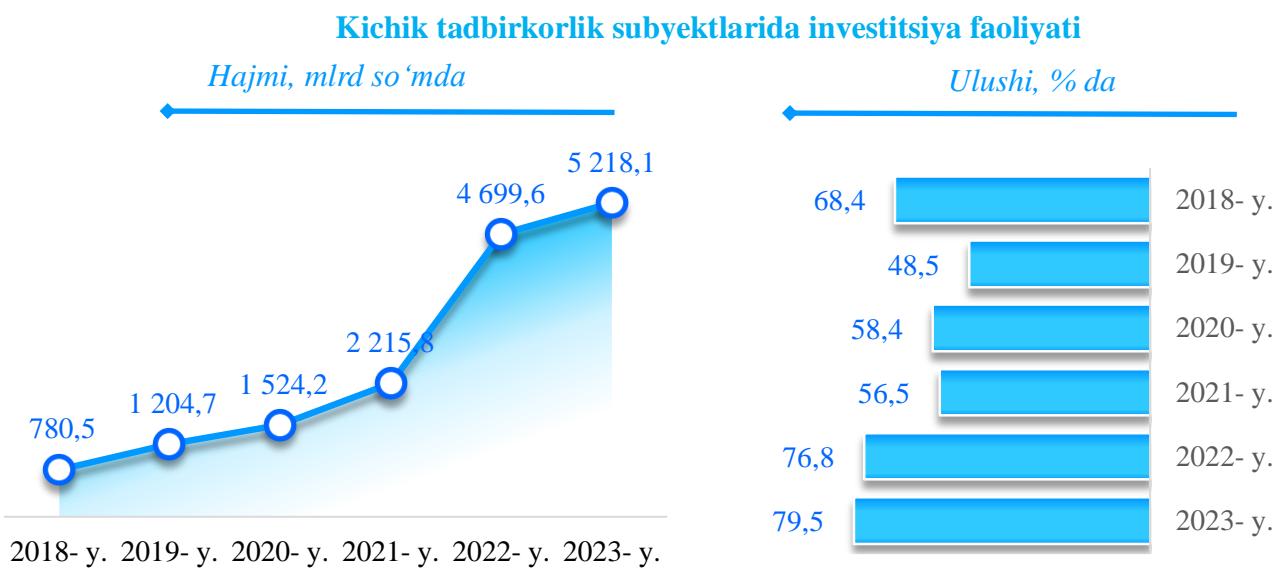

Kichik tadbirkorlik subyektlarining asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlari Kichik tadbirkorlik subyektlarida sanoat faoliyati

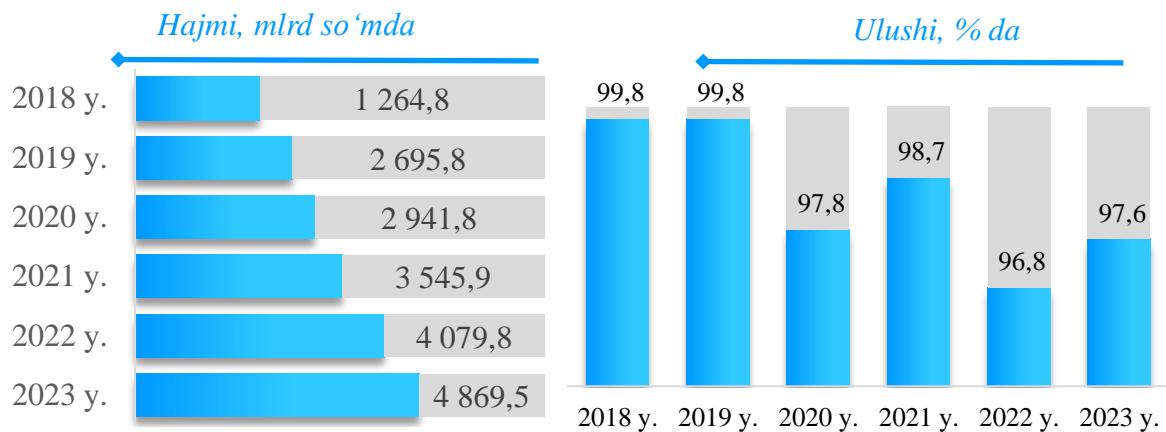

Kichik tadbirkorlik subyektlarida qurilish faoliyati

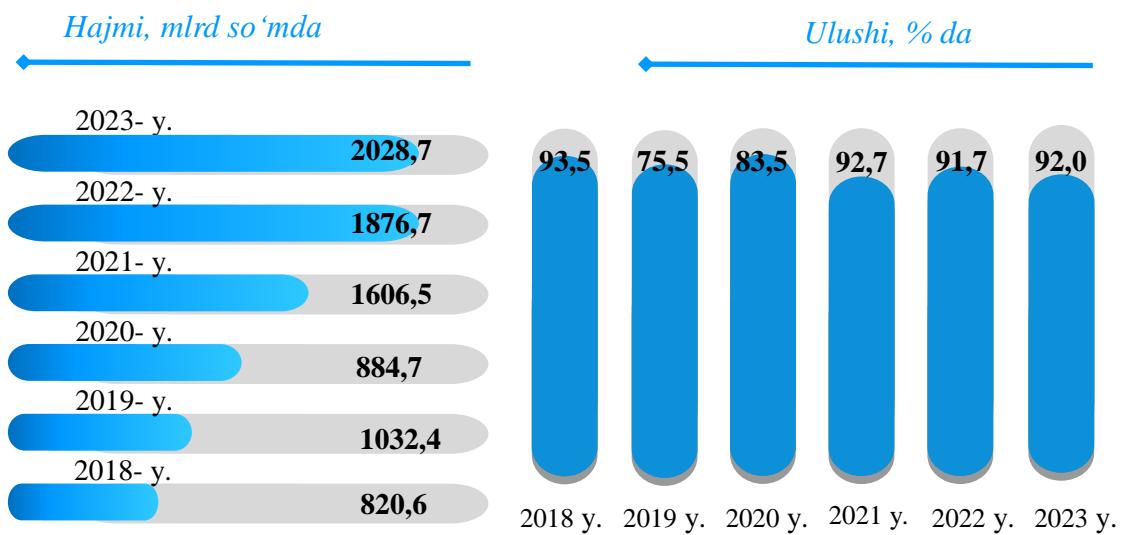

Kichik tadbirkorlik subyektlarida qishloq xo'jaligi faoliyati

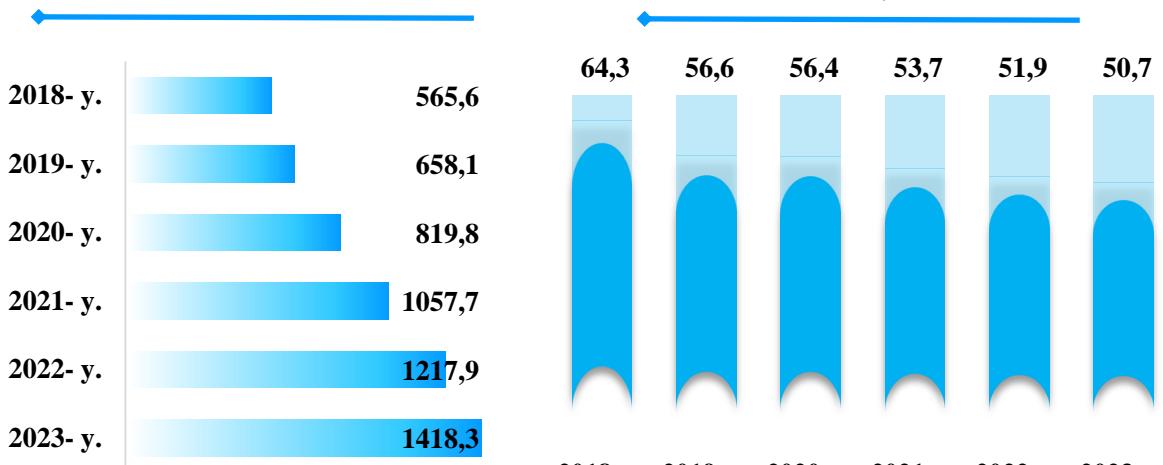
Kichik tadbirkorlik subyektlarining chakana savdodagi faoliyati

Kichik tadbirkorlik subyektlarining xizmat ko'rsatishdagi faoliyati

Hajmi, mlrd so'mda

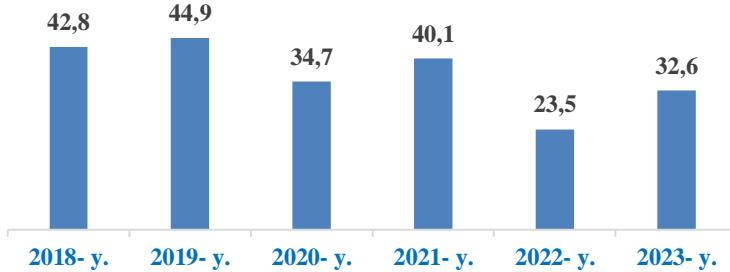
Ulushi, % da

2018-y. 2019-y. 2020-y. 2021-y. 2022-y. 2023-y.

2018-2023-yillarda kichik tadbirkorlik subyektlarining sanoatdagi ulushi dinamikasi, % da

2023-yil yanvar-iyun oylarida sanoat ishlab chiqarishining umumiy hajmida kichik tadbirkorlikning ulushi 31,3 % ni tashkil etdi.

2023-yil yanvar-iyun oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi, mlrd. so'm

2023-yilda kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan 2 385,7 mlrd so'mlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarildi.

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlik subyektlarining eng ko'p sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi Sirdaryo tumani (650,7 mlrd. so'm), Guliston (345,9 mlrd. so'm), Yangiyer (317,6 mlrd. so'm), Shirin shaharlari (299,8 mlrd. so'm) hissasiga to'g'ri keldi. Sayxunobod tumanida (162,1 mlrd. so'm) sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi eng past bo'lib qolmoqda.

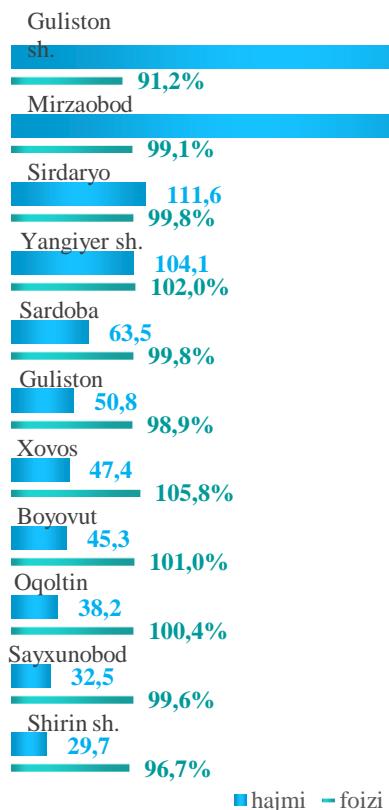

2023-yilning yanvar-iyun oylarida jami sanoat mahsulotidagi kichik tadbirkorlikning hududlar bo'yicha ulushi, % da

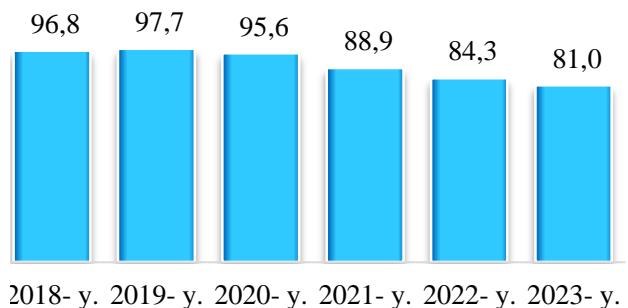
Sardoba		89,9
Yangiyer sh.		84,6
Xovos		69,1
Sayxunobod		59,4
Guliston sh.		58,8
Sirdaryo		45,2
Mirzaobod		42,2
Boyovut		33,9
Guliston		31,7
Oqoltin		31,2
Shirin sh.		9,3

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlikning jami sanoat mahsulotidagi eng yuqori ulushini Sardoba tumani (89,9 %), Yangiyer shahar (84,6 %), Xovos tumani (69,1 %), Sayxunobod tumani (59,4 %), Guliston shahar (45,2 %), Sirdaryo tumani, (45,2 %), Mirzaobod tumani (42,2 %), Boyovut tumani (33,9 %) va Guliston tumani (31,7 %) tashkil etdi.

Kichik tadbirkorlik subyektlarining qurilish faoliyati

2018-2023-yil yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlik subyektlarining qurilishdagi ulushi dinamikasi, % da

2018- y. 2019- y. 2020- y. 2021- y. 2022- y. 2023- y.

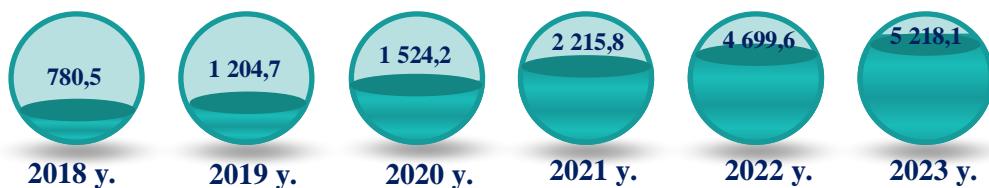
2023-yil yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan amalga oshirilgan qurilish ishlari hajmi 1 353,5 mlrd. so'mni yoki qurilish ishlari umumiy hajmining 81,0 % ni tashkil etdi. O'sish sur'ati 2022-yil yanvar-iyun oylariga nisbatan 97,0 % ni tashkil qildi.

2023-yil yanvar-iyun oylarida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik subyektlarida bajarilgan qurilish ishlari hajmi va ulushi

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlik subyektlarining eng ko'p bajarilgan qurilish ishlari hajmi Guliston shahar (434,9 mlrd. so'm), Mirzaobod (395,4 mlrd. so'm), Sirdaryo tumanlari (111,6 mlrd. so'm), Yangiyer shahar (104,1 mlrd. so'm), Sardoba (63,5 mlrd. so'm), Guliston (50,8 mlrd. so'm) hamda Xovos tumanilarida (47,4 mlrd. so'm) qayd etildi.

Kichik tadbirkorlik subyektlarining investitsiya faoliyati

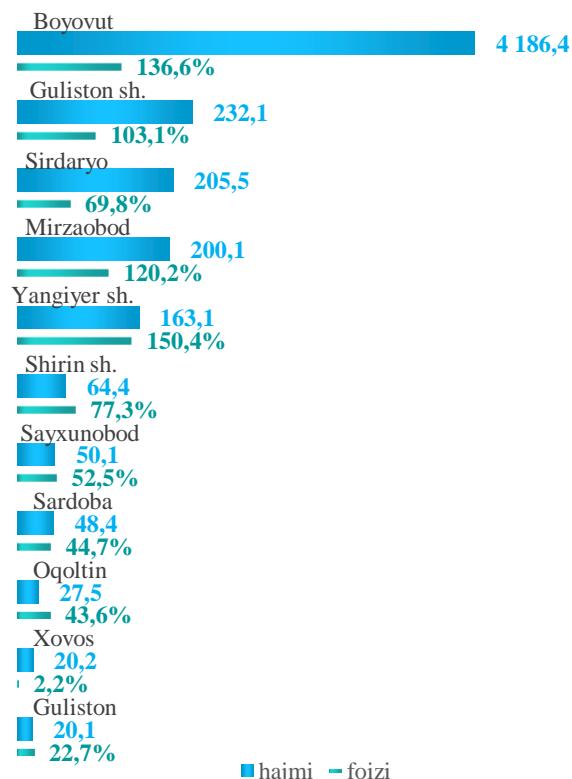
2018-2023- yil yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlik subyektlarining investitsiya hajmining o'zgarish dinamikasi, mlrd. so'mda

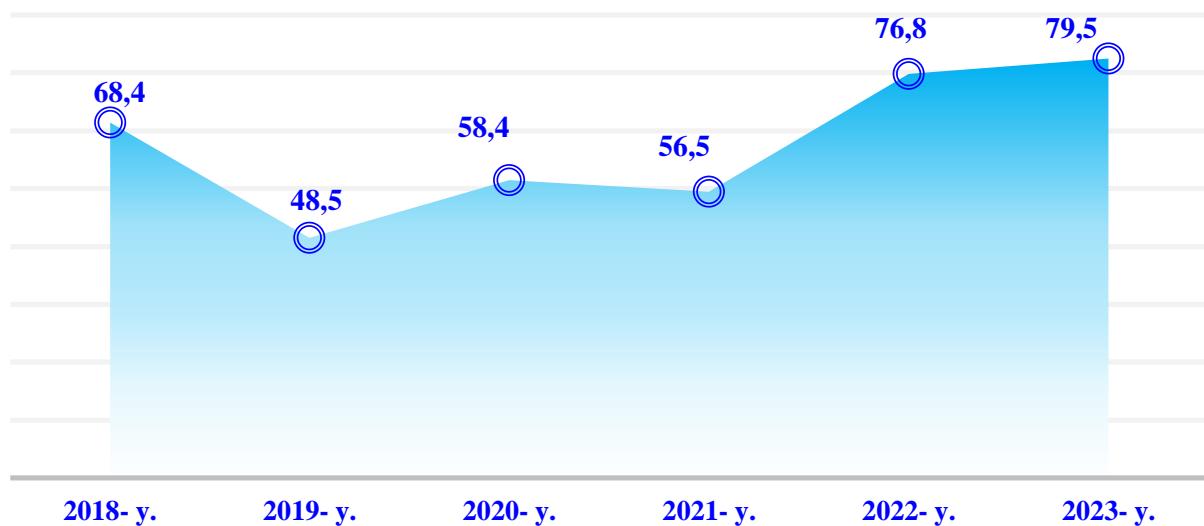
2023-yilda kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar hajmi 5 218,1 million so'mni yoki jami investitsiya hajmini 79,5 % ni tashkil etdi. O'sish sur'ati 2022-yilga nisbatan 100,4 % ni tashkil qildi.

2023-yilda kichik tadbirkorlik subyektlarining investitsiya hajmi va ulushi

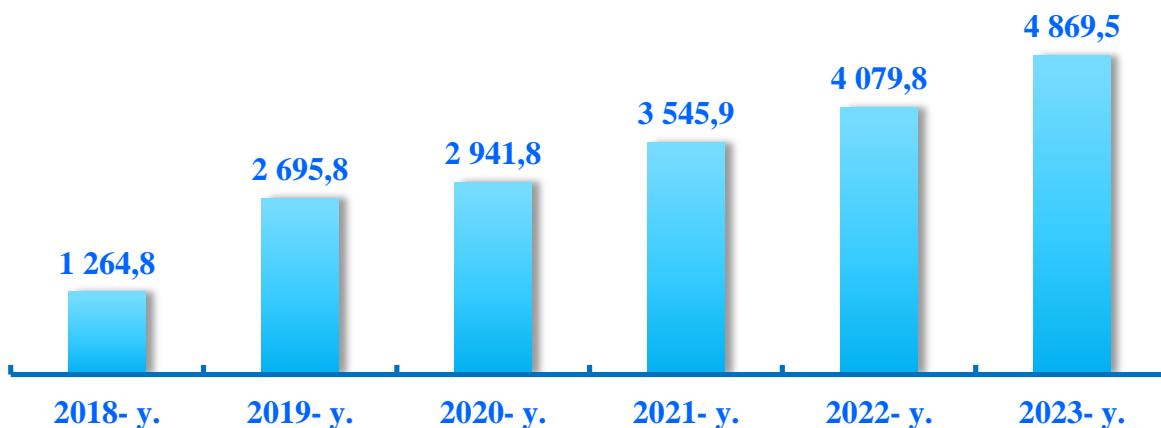
Hududlar kesimida kichik tadbirkorlik subyektlarining eng yuqori asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalari hajmi Boyovut tumani (4 186,4 mlrd. so'm), Guliston shahar (232,1 mlrd. so'm), Sirdaryo tumani (205,5 mlrd. so'm), Mirzaobod tumani (200,1 mlrd. so'm), Yangiyer shahar (163,1 mlrd. so'm), Shirin shahar (64,4 mlrd. so'm) hamda Sayxunobod (50,1 mlrd. so'm) va Sardoba tumanlarida (48,4 mlrd. so'm) qayd etildi.

**2018-2023-yillarda kichik tadbirkorlik subyektlarining
investitsiyadagi ulushi dinamikasi, % da**

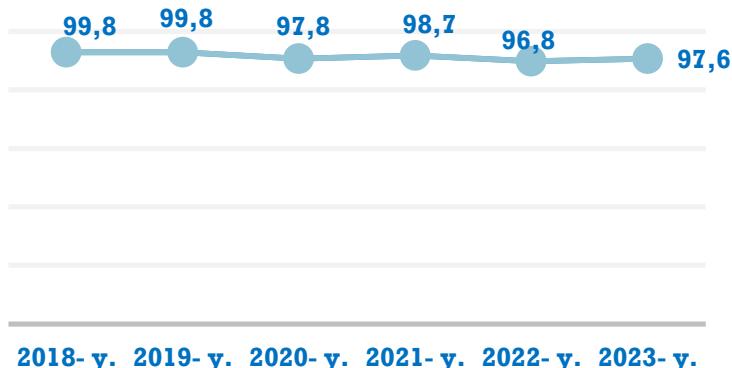
**2018-2023- yil yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlik subyektlarining qishloq
xo‘jaligi hajmini o‘zgarish dinamikasi, mlrd. so‘mda**

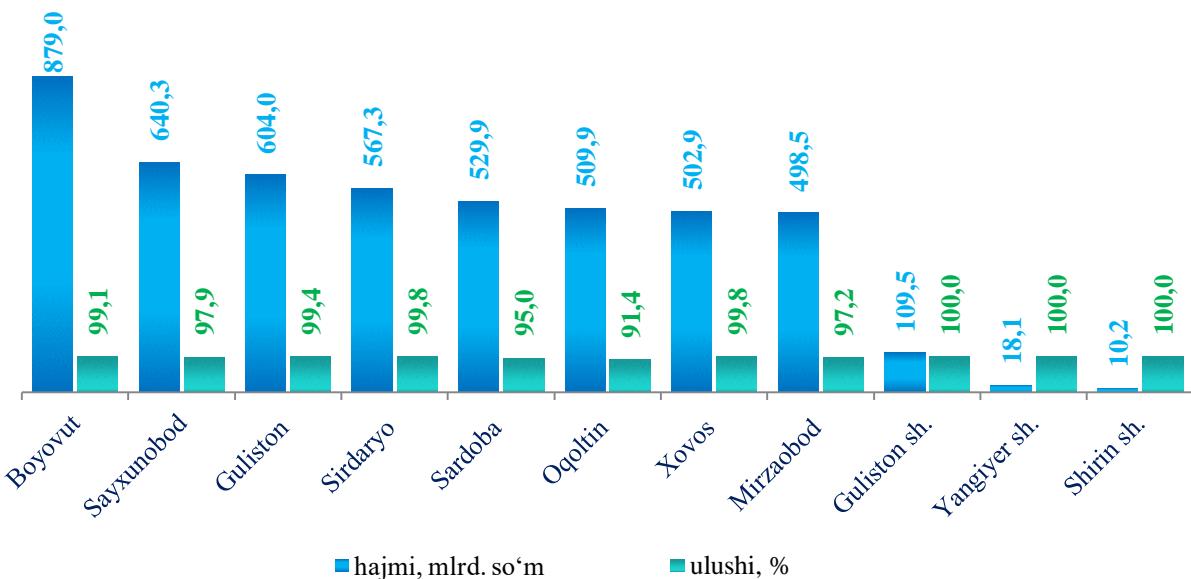
2023-yilda kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmi 4 869,5 mlrd. so‘mni yoki jami qishloq xo‘jaligi mahsuloti hajmining 97,6 % ni tashkil etdi. O‘sish sur’ati 2022-yilga nisbatan 105,4 % ni tashkil qildi.

2018-2023 yil yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlik subyektlarining qishloq xo‘jaligidagi ulushi dinamikasi, % da

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlik subyektlarining eng ko‘p ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmi Boyovut (879,0 mlrd. so‘m), Sayxunobod (640,3 mlrd. so‘m), Guliston (604,0 mlrd. so‘m), Sirdaryo (567,3 mlrd. so‘m), Sardoba (529,9 mlrd. so‘m) hamda Oqoltin (509,9 mlrd. so‘m) tumanlarida qayd etildi.

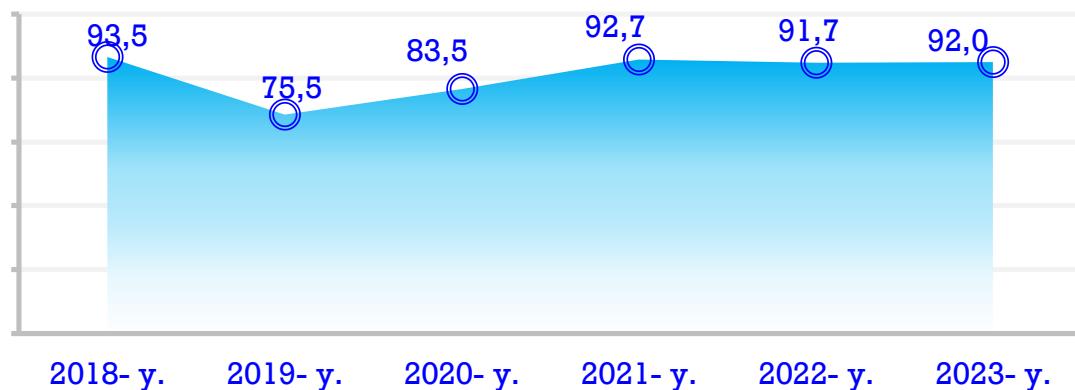
2023- yil yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari hajmi va ulushi

2018-2023-yillarning yanvar-iyun oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da chakana savdo tovar aylanmasi ulushining dinamikasi

2023-yilda kichik tadbirkorlik subyektlarining chakana savdo tovar aylanmasi hajmi 2 028,7 mlrd. so‘mni yoki umumiy chakana savdo tovar aylanmasining 92,0 % ni tashkil etib, o‘sish sur’ati 2022-yilga nisbatan 105,5 % ni tashkil qildi.

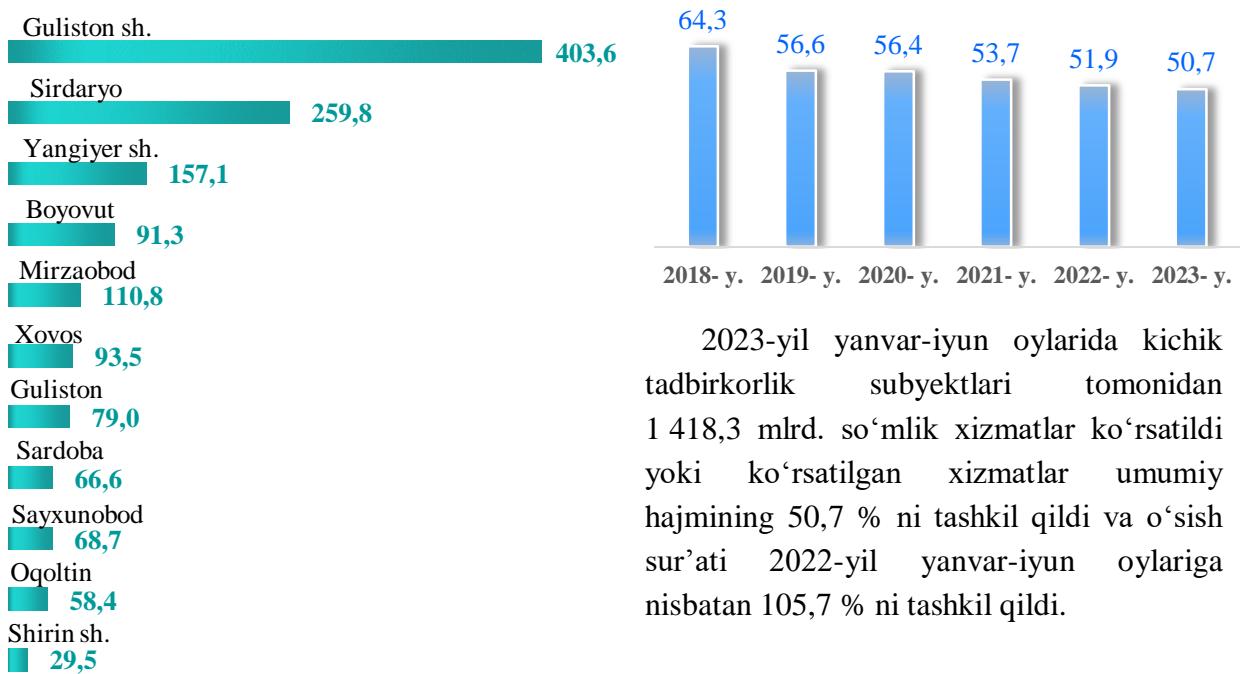
2018-2023-yillarda kichik tadbirkorlik subyektlarining chakana savdo aylanmasidagi ulushi dinamikasi, % da

2023 yilda hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik subyektlarida chakana savdo tovar aylanmasi, mlrd. so‘m

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlik subyektlarining eng ko‘p chakana savdo tovar aylanmasi hajmi Guliston shahar (766,4 mlrd. so‘m), Sirdaryo tumani (428,6 mlrd. so‘m), Yangiyer shahar (191,8 mlrd. so‘m), Mirzaobod tumani (146,6 mlrd. so‘m), Boyovut tumani (90,2 mlrd. so‘m) va Guliston tumanlari (89,3 mlrd. so‘m) hissasiga to‘g‘ri keldi.

Kichik tadbirkorlik subyektlarining xizmat ko‘rsatish faoliyati 2018-2023-yillarda kichik tadbirkorlik subyektlarining ko‘rsatilgan xizmatlar hajmidagi ulushi dinamikasi, % da

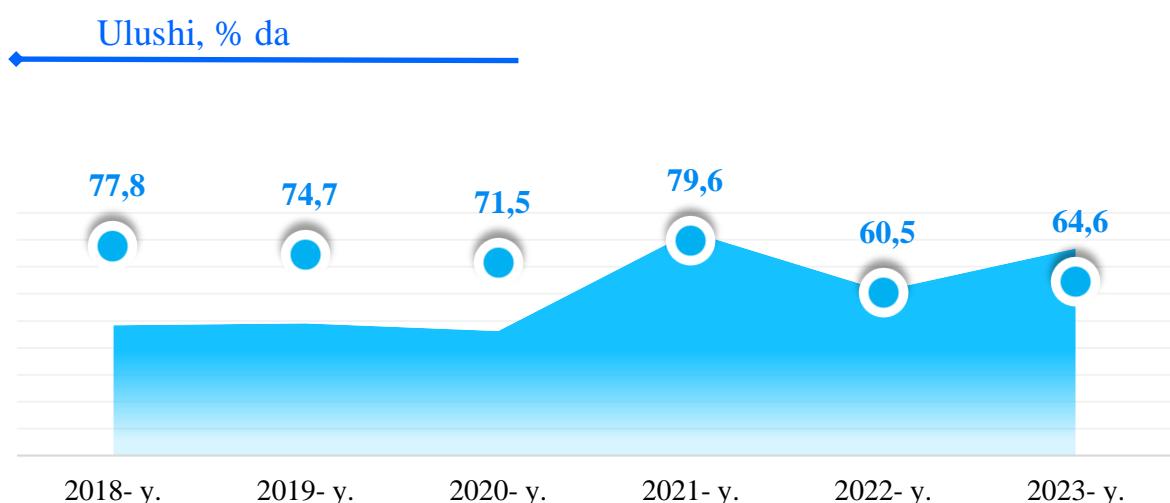
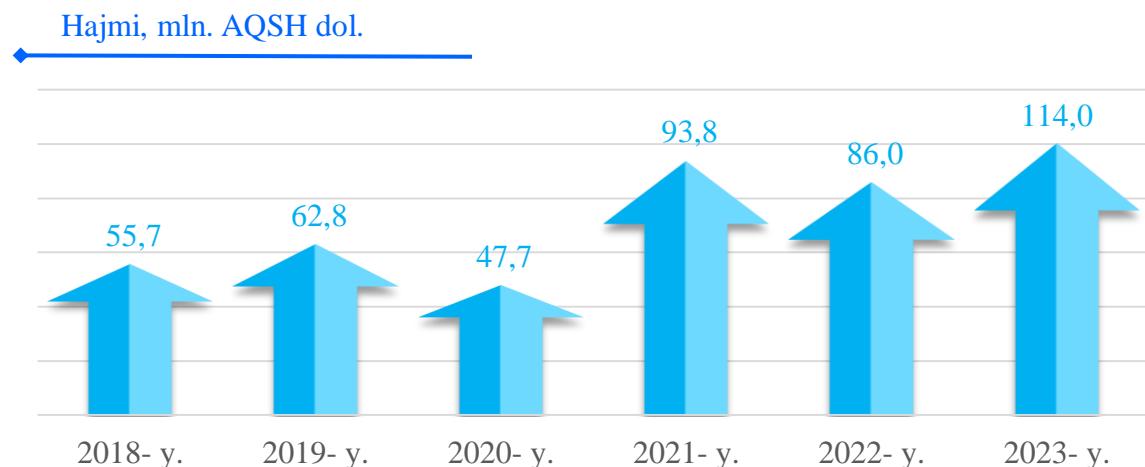

2023-yil yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan 1 418,3 mlrd. so‘mlik xizmatlar ko‘rsatildi yoki ko‘rsatilgan xizmatlar umumiy hajmining 50,7 % ni tashkil qildi va o‘sish surʼati 2022-yil yanvar-iyun oylariga nisbatan 105,7 % ni tashkil qildi.

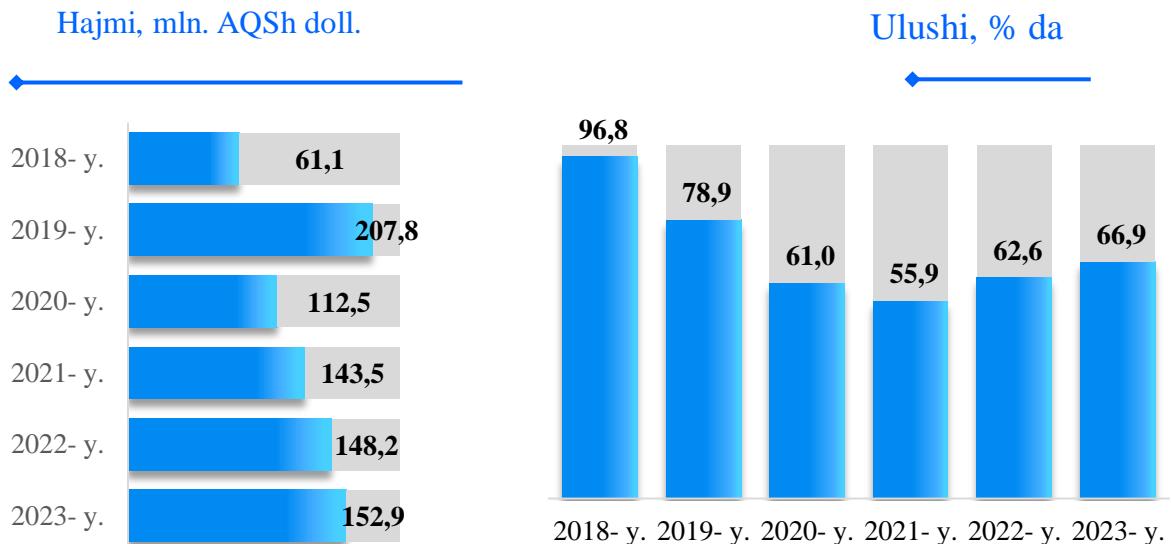
2023-yilning yanvar-iyun oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik subyektlarida xizmat ko‘rsatish hajmi, mlrd. so‘mda

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlik subyektlarining eng ko‘p xizmatlar hajmi Guliston shahar (187,0 mlrd. so‘m), Sirdaryo tumani (128,7 mlrd. so‘m), Yangiyer shahar (78,8 mlrd. so‘m), Mirzaobod (45,0 mlrd. so‘m), Boyovut (45,0 mlrd. so‘m), Xovos (42,0 mlrd. so‘m) va Guliston (39,2 mlrd. so‘m) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keldi.

Kichik tadbirkorlik subyektlarining eksport faoliyati

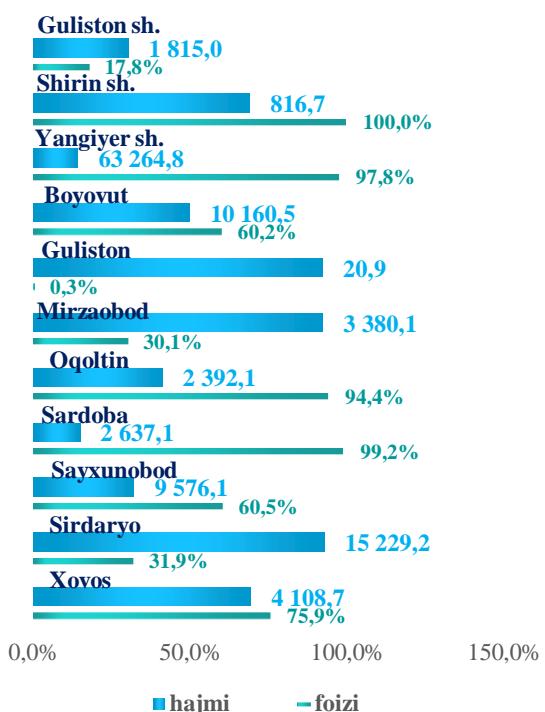
Kichik tadbirkorlik subyektlarining import faoliyati

Kichik tadbirkorlik subyektlarining eksport faoliyati Kichik biznes subyektlari mahsulot (ishlar va xizmatlar) eksporti dinamikasi

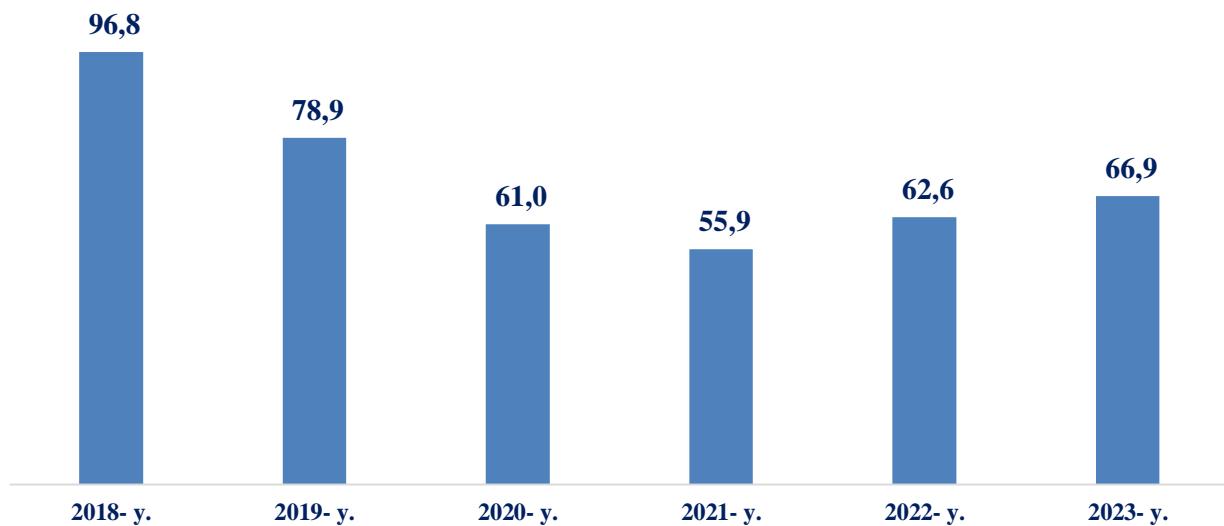
2023-yil yanvar-iyun oylarida kichik biznes subyektlari mahsulot (ishlar va xizmatlar) eksporti hajmi 114,0 mln AQSH dollarini yoki umumiy eksport hajmining 64,6 % ni tashkil etdi.

2023- yil yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan amalga oshirilgan mahsulot (ishlar va xizmatlar) eksportining hajmi va ulushi ming. AQSH dol.

2023-yilda hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan amalga oshirilgan mahsulot (ishlar va xizmatlar) eksportining jamiga nisbatan eng ko'p ulushi Shirin shahri – 100,0 %, Sardoba tumani – 99,2 %, Yangiyer shahri – 97,8 %, Oqoltin – 94,4 %, Xovos – 75,9 %, Sayxunobod – 60,5 %, Boyovut – 60,2 % va Sirdaryo tumanlarida – 31,9 %, eng past ko'rsatkich Guliston tumanida – 0,3 % ni tashkil etdi.

**Kichik tadbirkorlik subyektlarining import faoliyati
2018-2023-yil yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlik subyektlarning mahsulotlar
(ishlar va xizmatlar) importi hajmidagi ulushi dinamikasi, % da**

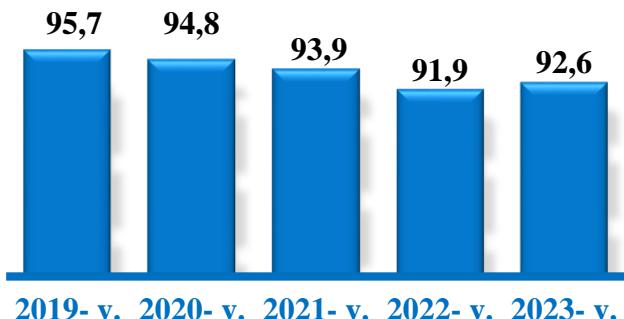

2023- yil yanvar-iyun oylarida kichik biznes subyektlari tomonidan amalga oshirilgan mahsulot (ishlar va xizmatlar) importining hajmi 152,9 mln. AQSH dollarini yoki jami importning 66,9 % ni tashkil etdi.

2023- yil yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan amalga oshirilgan mahsulotlar (ishlar va xizmatlar) importining jami importdagi ulushi, % da

2023- yilda hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik subyektlari tomonidan amalga oshirilgan mahsulotlar (ishlar va xizmatlar) importining jami importga nisbatan eng yuqori ulushi Sardoba tumanida – 100,0 %, Yangiyer shahar – 99,7 %, Sayxunobod – 99,4 %, Guliston tumanlarida – 99,4 %, Oqoltin – 98,4 %, hamda Shirin shahrida – 75,3 % ni tashkil etdi.

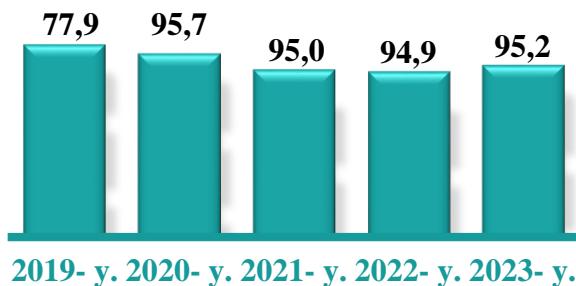
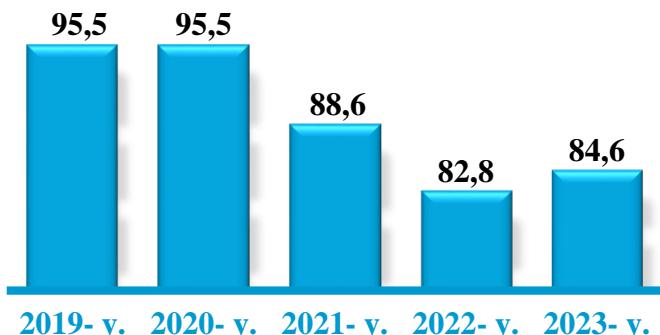
Sardoba	100,0
Yangiyer sh.	99,7
Sayxuno bod	99,4
Guliston	99,4
Oqoltin	98,4
Shirin sh.	75,3
Boyovut	74,0
Mirzaobod	69,6
Sirdaryo	50,0
Guliston sh.	49,5
Xovos	9,3

2023- yil yanvar-iyun oylarida avtomobil transportida yuk tashishning umumiy hajmida kichik tadbirkorlikning ulushi 92,6 % ni tashkil etdi.

2022-yilga nisbatan o'sish sur'ati 100,8 % ni tashkil qildi.

2023- yil yanvar-iyun oylarida avtomobil transportida yuk aylanmasining umumiy hajmida kichik tadbirkorlikning ulushi 82,8 % ni tashkil etgan bo'lib, 2022-yilga nisbatan o'sish sur'ati 102,2 % ni tashkil qildi.

2023- yil yanvar-iyun oylarida avtomobil transportida yo'lovchi tashish xizmatlarining umumiy hajmida kichik tadbirkorlikning ulushi 95,2 % ni tashkil etib, 2022-yilga nisbatan o'sish sur'ati 100,3 % ni tashkil qildi.

2023- yil yanvar-iyun oylarida avtomobil transporti yo'lovchi aylanmasining umumiy hajmida kichik tadbirkorlikning ulushi 97,6 % ni tashkil etib, 2022-yilga nisbatan o'sish sur'ati 100,4 % ni tashkil qildi.

X. KORXONA VA TASHKIOTLARNING MOLIYAVIY NATIJALARI¹⁾

Daromad (foyda) solig'i to'lagunga qadar foyda (zarar) – korxona va tashkilotlarning barcha xo'jalik operatsiyalarini buxgalteriya hisobida aks ettiradigan yakuniy moliyaviy natija. Mahsulot (tovar, ish va xizmat)larni sotishning yalpi foydasi (zarari), asosiy faoliyatning boshqa daromadlari, moliyaviy faoliyatning daromadlari va favqulodda foyda yig'indisidan davr xarajatlari, moliyaviy faoliyat bo'yicha xarajatlar va favqulodda xarajatlar chegirib tashlanadigan foydaning umumiy foydasini (zararini) ifodalaydi.

1- BO'LIM. KORXONA VA TASHKIOTLARNING MOLIYAVIY NATIJALARI

Foyda. 2023- yilning yanvar-may oylarida iqtisodiyot tarmoqlarida korxona va tashkilotlar tomonidan 25 317,9 mln. so'm miqdorida yakuniy moliyaviy natija olindi.

2022- yilning shu davriga nisbatan solishtirilganda foyda 5 426,7 mln. so'mga ko'paygan.

2023 yilning yanvar – may oylarida foyda, zarar (-), mln. so'm

25 317,9

2022 yilning yanvar – may oylarida foyda, zarar (-), mln. so'm

19 891,2

2022 yilning yanvar – may oylariga nisbatan % da

127,3 %

**Yakuniy moliyaviy natijalarning
yillar bo'yicha dinamikasi
(yanvar-may, mln. so'm)**

2019 y.

2020 y.

2021 y.

2022 y.

2023 y.

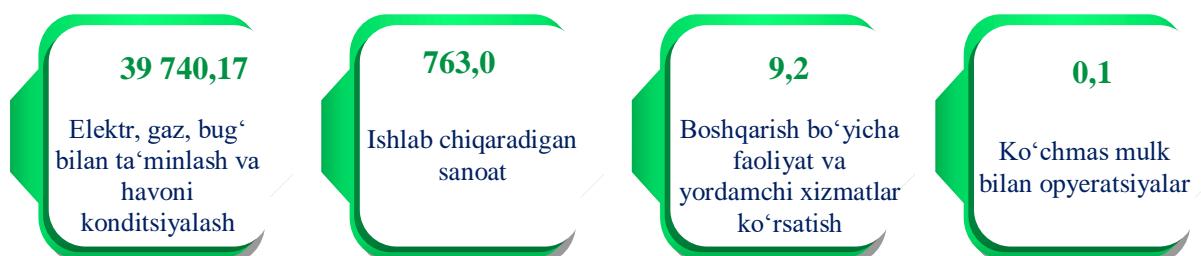
**Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha
yakuniy moliyaviy natijalar**

	2022-yil yanvar- may	2023-yil yanvar-may	2022 yilning yanvar- mayiga nisbatan, % da
	<i>Foyda, zarar (-), mln. so‘m</i>		
Jami	19891,2	25317,9	127,3
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	-58,7	-75,9	-
Ishlab chiqaradigan sanoat	8008,8	8771,8	109,5
Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni kondisiyalash	110,3	39850,4	360,0 m.
Suv bilan ta‘minlash; kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish	53,2	44,4	83,5
Qurilish	4572,1	3726,8	81,5
Savdo	3539,3	-30659	-
Ko‘chmas mulk bilan opyeratsiyalar	1,5	1,6	103,3
Boshqarish bo‘yicha faoliyat va yordamchi xizmatlar ko‘rsatish	3641,8	3651,0	100,3
Sog‘lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar	22,9	6,9	30,2

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha yakuniy moliyaviy natijalar, mln. so‘m

2023-yilning yanvar–may oylarida 2022-yilning shu davriga nisbatan solishtirganda, foydaning asosiy o‘sishi Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni kondisiyalash (39 740,1 mln. so‘m), Ishlab chiqaradigan sanoat (763,0 mln. so‘m), Boshqarish bo‘yicha faoliyat va yordamchi xizmatlar ko‘rsatish (9,2 mln. so‘m), Ko‘chmas mulk bilan operatsiyalar (0,1 mln. so‘m) ga to‘g‘ri keldi.

Foydaning o‘sishi, (mln. so‘m)

2023-yilning yanvar- may oylarida 2022-yilning shu davriga nisbatan solishtirganda, foydaning asosiy pasayishi Savdo – 34 198,3 mln. so‘mga, Qurilish – 845,3 mln. so‘mga, Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi – 17,2 mln. so‘mga, Suv bilan ta‘minlash; kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish – 8,8 mln. so‘mga to‘g‘ri keladi.

Foydaning pasayishi, mln. so‘m

Hududlar kesimida yakuniy moliyaviy natijalar

	<i>2022-yil yanvar- may</i>	<i>2023-yil yanvar- may</i>	<i>2022-yilning yanvar- mayiga nisbatan, % da</i>
	<i>Foyda, zarar (-), mln. so‘m</i>		
Sirdaryo viloyati	19 891,2	25 317,9	127,3
Guliston shahar	412,1	2068,5	5,0 m.
Shirin shahar	203,1	39971,4	196,8 m.
Yangiyer shahar	456,3	957,7	2,0 m.
<i>tumanlar:</i>			
Oqoltin tumani	83,2	-163,3	-
Boyovut tumani	7553	1324,9	-
Sayxunobod tumani	1325,8	1410,1	106,4
Guliston tumani	-7275,1	-8048,4	-
Sardoba tumani	-	-	-
Mirzaobod tumani	5055,9	627,7	12,4
Sirdaryo tumani	11148,4	18870,1	169,3
Xovos tumani	928,5	-31700,9	-

Hududlar kesimida foydaning asosiy qismi Shirin shahri 39 971,4 mln. so‘m (jami foydaning 157,2 % i), Sirdaryo tumani 18 870,1 mln. so‘m (74,5 %), Guliston shahri 2 068,5 mln. so‘m (8,2 %), Sayxunobod tumani 1410,1 mln. so‘m (5,6 %), Boyovut tumani 1324,9 mln. so‘m (5,2 %), Yangiyer shahri 957,7 mln. so‘m (3,8 %) va Mirzaobod tumani 627,7 mln. so‘m (2,5 %)ga to‘g‘ri keldi.

2023-yilning yanvar- mayida zarar ko‘rganayim vazirlik va xo‘jalik boshqaruvi organlarining moliyaviy natijalari (jamiga nisbatan % da)

Zararning asosiy qismi, Davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlari tarkibiga kirmagan tadbirkorlik subyektlari – 36 727,7 mln. so‘m, O‘zbekiston to‘qimachilik va tikuv-trikotaj sanoati korxonalari uyushmasi – 12 334,1 mln. so‘m va “Dori-Darmon” aksiyadorlik kompaniyasi 2 071,9 mln. so‘mga to‘g‘ri keldi.

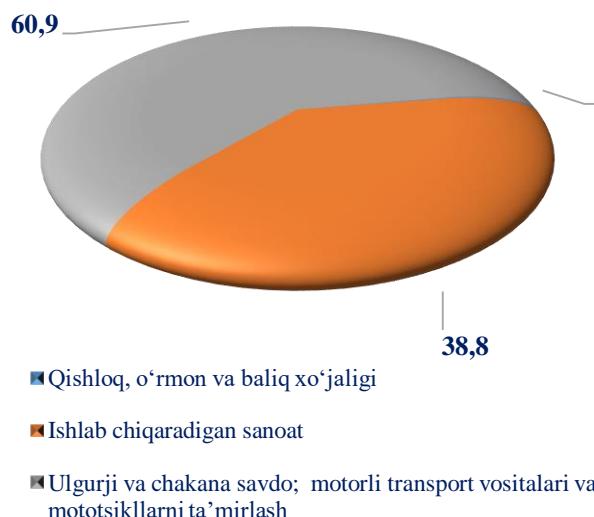

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha zarar ko‘rgan korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari

	<i>2022 yil yanvar- may</i>	<i>2023 yil yanvar- may</i>		
	<i>Korxonalar soni</i>	<i>Zarar summasi mln. so‘m</i>	<i>Korxonalar soni</i>	<i>Zarar summasi mln. so‘m</i>
Jami	15	33623,8	12	51545,9
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	-	-	1	108,1
Ishlab chiqaradigan sanoat	6	22 945,6	9	20 024,9
Qurilish	2	967,8	-	-
Ulgurji va chakana savdo; motorli transport vositalari va mototsikllarni ta’mirlash	6	6 320,4	9	31 412,9
Boshqarish bo‘yicha faoliyat va yordamchi xizmatlar ko‘rsatish	1	3 390,0	-	-

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha zararning Ulgurji va chakana savdo; motorli transport vositalari va mototsikllarni ta’mirlash – 60,9 %, Ishlab chiqaradigan sanoat – 38,8 % va Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi – 0,3 % ga to‘g‘ri keladi.

**2023-yilning yanvar- mayida iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha zarar ko'rgan korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari
(jamiga nisbatan % da)**

Zararlarning asosiy qismi quyidagi tarmoqlarga to'g'ri keldi: Ulgurji va chakana savdo; motorli transport vositalari va mototsikllarni ta'mirlash 31 412,9 mln. so'm (60,9 %), Ishlab chiqaradigan sanoat 20 024,9 –mln. so'm (jami zararning 38,8 %).

Hududlar kesimida zarar ko'rgan korxona va tashkilotlarning moliyaviy natijalari

	2022-yil yanvar- may		2023-yil yanvar- may	
	Korxonalar soni	Zarar summasi mln. so'm	Korxonalar soni	Zarar summasi mln. so'm
Sirdaryo viloyati	15	33623,8	12	51545,9
Guliston shahar	4	4438,5	3	6029,9
Shirin shahar	-	-	-	-
Yangiyer shahar	2	2589,6	-	-
<i>tumanlar</i>				
Oqoltin	-	-	2	163,3
Boyovut	-	-	1	2463,2
Sayxunobod	-	-	-	-
Guliston	3	12028,1	1	8194,9
Mirzaobod	4	7365,4	2	2993,8
Sirdaryo	1	3390	-	-
Xovos	1	3812,1	3	31700,9

Hudular bo'yicha zararning asosiy qismi Xovos tumani – 61,5 %, Guliston shahar – 11,7 % va Guliston tumani – 15,9 % ga to'g'ri keldi.

2- BO'LIM. KORXONA VA TASHKILOTLARNING DEBITORLIK QARZDORLIGI XOLATI¹⁾

2023-yilning 1-iyun holatiga ko'ra, debitor qarzdorlikning umumiy hajmi 2 169 220,6 mln. so'mni tashkil qildi, shundan muddati o'tgani – 12 915,3 mln. so'm (jami qarzdorlikning 0,6 %).

Muddati o'tgan debitor qarzdorlik 2022-yilning 1-iyuniga nisbatan solishtirilganda 92,3 % ga kamaygan.

**2023-yil 1-iyun holatiga debitor qarzdorlik jami
2 169 220,6 mln. so'm**

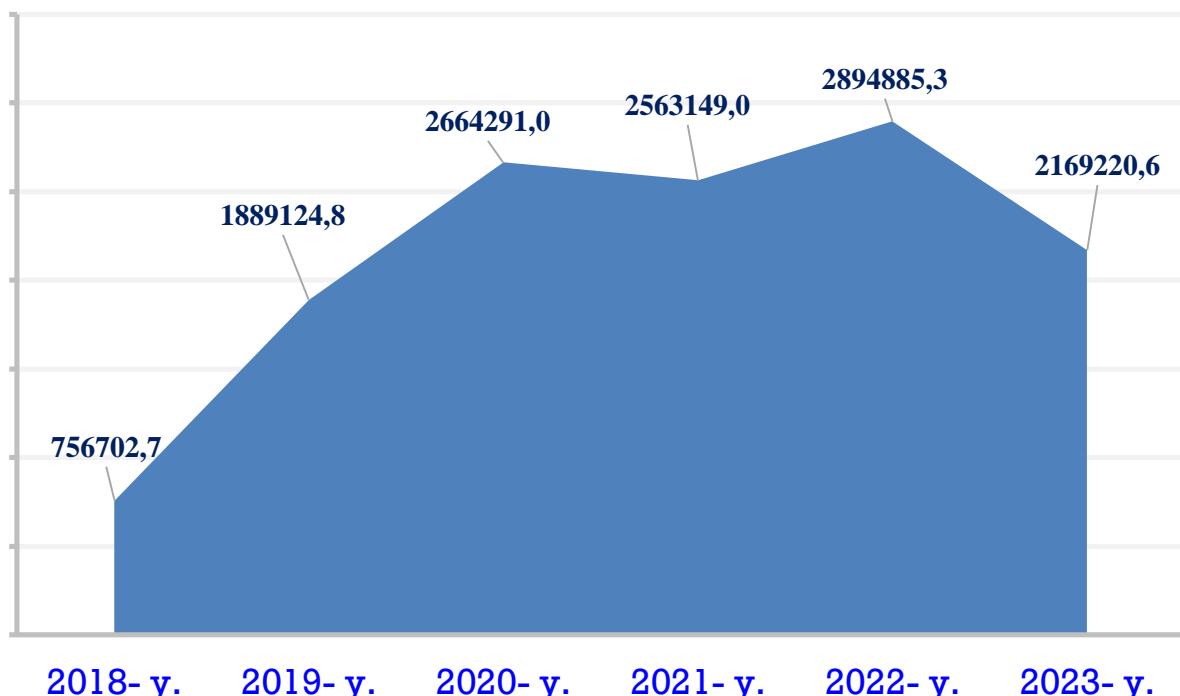
shundan:

yetkazib beruvchilarga va pudratchilarga berilgan avanslar
1 125 098,3 mln. so'm

xaridor va buyurtmachilar
793 694,1 mln. so'm

Boshqa debitorlik
qarzdorlik
250 428,2 mln. so'm

1-iyun holatiga korxona va tashkilotlarning debitor qarzdorligi dinamikasi, mln. so'm

¹⁾ Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo'jalik korxonalar, fermer va dehqon xo'jaliklari, sug'urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz.

**Hududlar kesimida korxona va tashkilotlarning
debitor qarzdorligi, mln. so‘m**

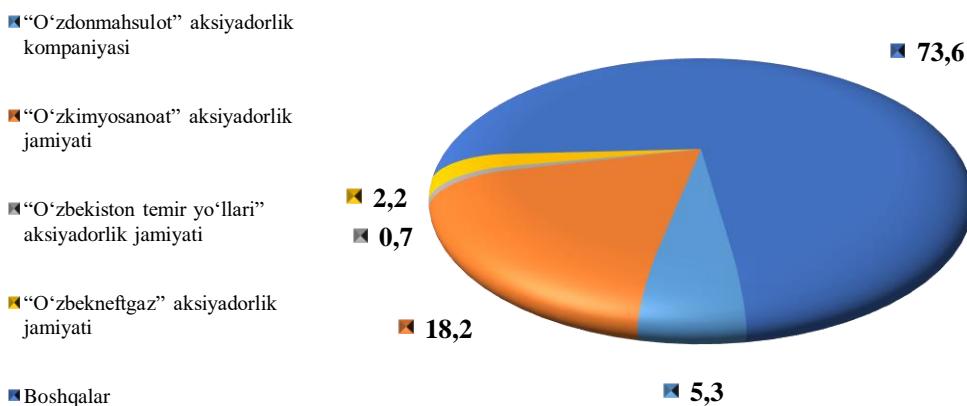
	2022-yil 1-iyun holatiga		2023-yil 1-iyun holatiga	
	Debitor qarzdorlik	shundan muddati o‘tgani	Debitor qarzdorlik	shundan muddati o‘tgani
Sirdaryo viloyati	2894885,3	13999,1	2169220,6	12915,3
Guliston shahar	92077,2	11500	135583,8	12450,5
Shirin shahar	1483299,6	300	68996,9	-
Yangiyer shahar	219541,6	-	742,1	101,3
tumanlar				
Oqoltin	56,4	-	392	-
Boyovut	70882,4	-	149289,2	-
Sayxunobod	96514,5	-	306198,6	-
Guliston	99230,4	-	144155,6	-
Sardoba		71,9	-	
Mirzaobod	246002,6	-	657072,7	-
Sirdaryo	515484,5	2199,1	587876,4	363,5
Xovos	71796	-	118841,4	-

Hududlar kesimida debitor qarzdorlikning asosiy qismi Mirzaobod tumani – 657 072,7 mln. so‘m, Sirdaryo tumani – 587 876,4 mln. so‘m, Sayxunobod tumani – 306 198,6 mln. so‘m, Boyovut tumani – 149 289,2 mln. so‘m va Guliston shahri – 135 583,8 mln. so‘mga to‘g‘ri keldi.

**2023-yil 1-iyun holatiga ko‘ra hududlar kesimida
korxona va tashkilotlarning muddati o‘tgan debitor qarzdorligi (mln. so‘m)**

Hududlar kesimida muddati o‘tgan debitor qarzdorlikning asosiy qismi Guliston shahar – 12 450,5 mln. so‘m va Sirdaryo tumani – 363,5 mln. so‘mni tashkil etgan.

**2023-yil 1-iyun holatiga ko‘ra, ayrim vazirlik va idoralarning debitor qarzdorligi
(jamiga nisbatan % da)**

Eng yuqori debitor qarzdorlik “O’zkimyosanoat” aksiyadorlik jamiyatida – 395 038,7 mln. so‘m (viloyat bo‘yicha jami qarzdorlikdan 18,2 %), “O’zdonmahsulot” aksiyadorlik kompaniyasi – 115 834,2 mln. so‘m (5,3 %), “O’zbekneftgaz” aksiyadorlik jamiyati – 47 374,2 mln. so‘m (2,2 %), “O’zbekiston temir yo‘llari” aksiyadorlik jamiyati – 1 4391,7 mln. so‘m (0,7 %), Boshqalar – 1 596 581,8 mln. so‘m (73,6 %) hissasiga to‘g‘ri keladi.

2023-yil 1-iyun holatiga ko‘ra, iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha muddati o‘tgan debitor qarzdorlikning tarkibi

	<i>Jami</i>	<i>shundan:</i>			mln. so‘m
		<i>xaridor va buyurtma- chilar</i>	<i>yetkazib beruvchilarga va pudratchi- larga berilgan avanslar</i>	<i>ichki idoraviy qarz</i>	
Jami	12 915,3	12 915,3	-	-	12 915,3
Ishlab chiqaradigan sanoat	464,8	464,8	-	-	464,8
Suv bilan ta’minalash; kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish	12450,5	12450,5	-	-	12450,5

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha muddati o‘tgan debitor qarzdorlikning Suv bilan ta’minalash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish – 96,4 %, Ishlab chiqaradigan sanoat – 3,6 % ni tashkil etdi.

3- BO‘LIM. KORXONA VA TASHKILOTLARNING KREDITORLIK QARZDORLIGI XOLATI 1)

2023-yil 1-iyun holatiga ko‘ra, kreditor qarzdorlikning umumiy hajmi 1 655 901,0 mln. so‘m, shundan muddati o‘tgani – 3328,3 mln. so‘m (jami kreditor qarzdorlikning 0,2 %)ni tashkil etdi.

Muddati o‘tgan kreditor qarzdorlik 2022-yilning 1-iyuniga nisbatan solishtirilganda 72,4 % ga kamaygan.

¹⁾ Byudjet va boshqa notijorat tashkilotlar, mahsulot ishlab chiqaruvchi qishloq xo‘jalik korxonalar, fermer va dehqon xo‘jaliklari, sug‘urta tashkilotlari, banklar, kichik korxonalar va mikrofirmalarsiz.

**2023-yil 1-iyun holatiga,
korxona va tashkilotlarning
kreditor qarzdorligi, mln. so‘m**

**Kreditor qarzdorlik jami
1 655 901,0 mln. so‘m**

shundan:

yetkazib beruvchilarga va
pudratchilarga berilgan avanslar
800 689,0 mln. so‘m

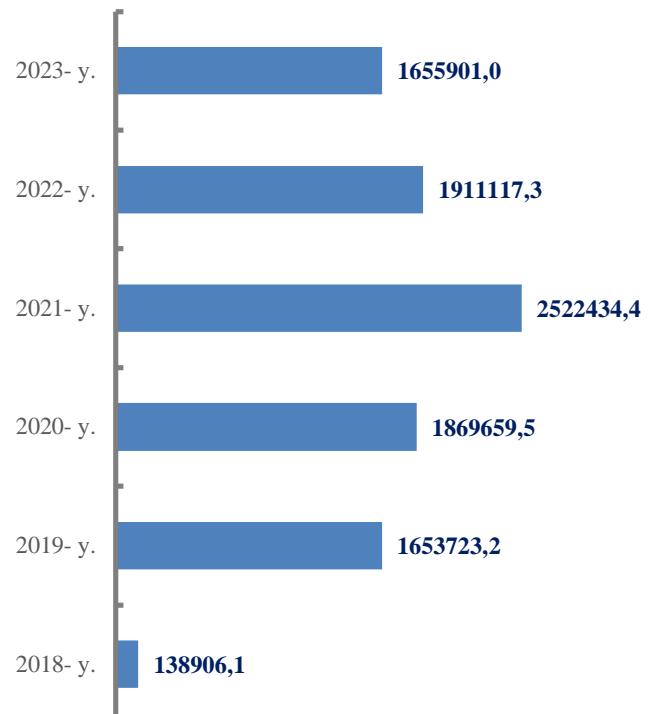
olingan bo‘naklar
537 043,3 mln. so‘m

byudjetga to‘lovlar
bo‘yicha qarz
52 264,7 mln. so‘m

mehnatga haq to‘lash
bo‘yicha qarz
21 418,0 mln. so‘m

boshqalar
244 486,0 mln. so‘m

**1-iyun holatiga korxona va
tashkilotlarning kreditor qarzdorligi
dinamikasi, mln. so‘m**

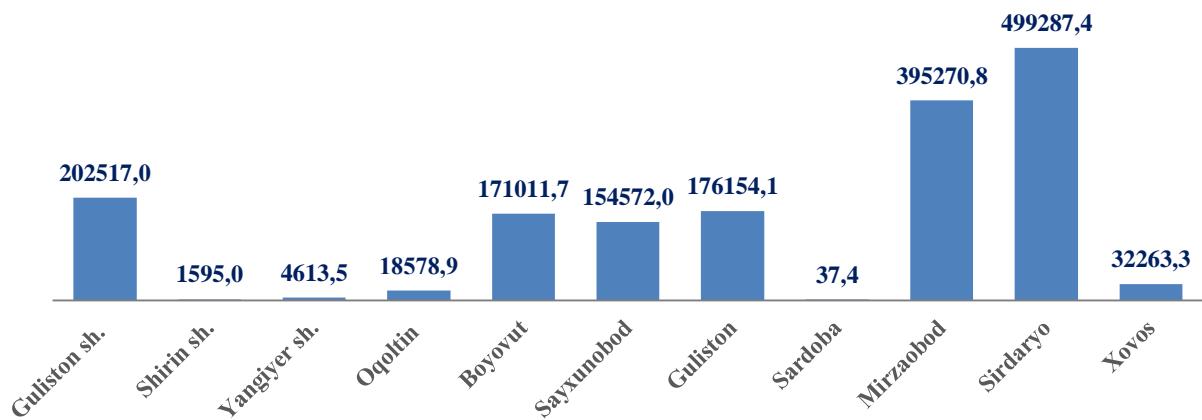
**Hududlar kesimida korxona va tashkilotlarning
kreditor qarzdorligi, mln. so‘m**

	<i>2022-yil 1-iyun holatiga</i>		<i>2023-yil 1-iyun holatiga</i>	
	<i>Kreditor qarzdorlik</i>	<i>shundan muddati o‘tgani</i>	<i>Kreditor qarzdorlik</i>	<i>shundan muddati o‘tgani</i>
Sirdaryo viloyati	1911117,3	4597,7	1655901	3328,3
Guliston shahar	158798,3	3043,0	202517,0	3060,0
Shirin shahar	599759,2	-	1595,0	-
Yangiyer shahar	238742,8	-	4613,5	268,3
<i>tumanlar:</i>				
Oqoltin	18929,1		18578,9	-
Boyovut	53139,1		171011,7	-
Sayxunobod	93987,5		154572,0	-
Guliston	123177,3		176154,1	-
Sardoba		37,4		
Mirzaobod	96967,7	-	395270,8	
Sirdaryo	526388,4	1554,7	499287,4	
Xovos	1227,9	-	32263,3	

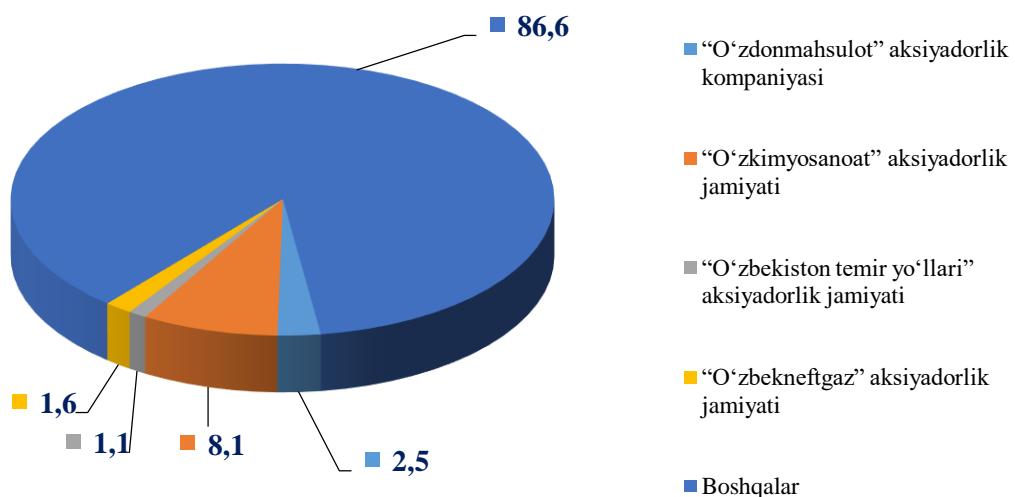
Hududlar kesimida kreditor qarzdorlikning asosiy qismi Sirdaryo tumani – 499 287,4 mln. so‘m, Mirzaobod tumani – 395 270,8 mln. so‘m Guliston shahar – 202 517,0 mln. so‘m, Guliston tumani – 176 154,1mln. so‘m, Sayxunobod tumani – 154 572,0 mln. so‘m va Boyovut tumaniga – 171 011,7 mln. so‘m to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida muddati o‘tgan kreditor qarzdorlikning asosiy qismi Guliston shahri – 3 060,0 mln. so‘m va Yangiyer shahrida – 268,3 mln. so‘mni tashkil etdi.

2023-yil 1-iyun holatiga ko‘ra hududlar kesimida korxona va tashkilotlarning kreditor qarzdorligi, mln. so‘m

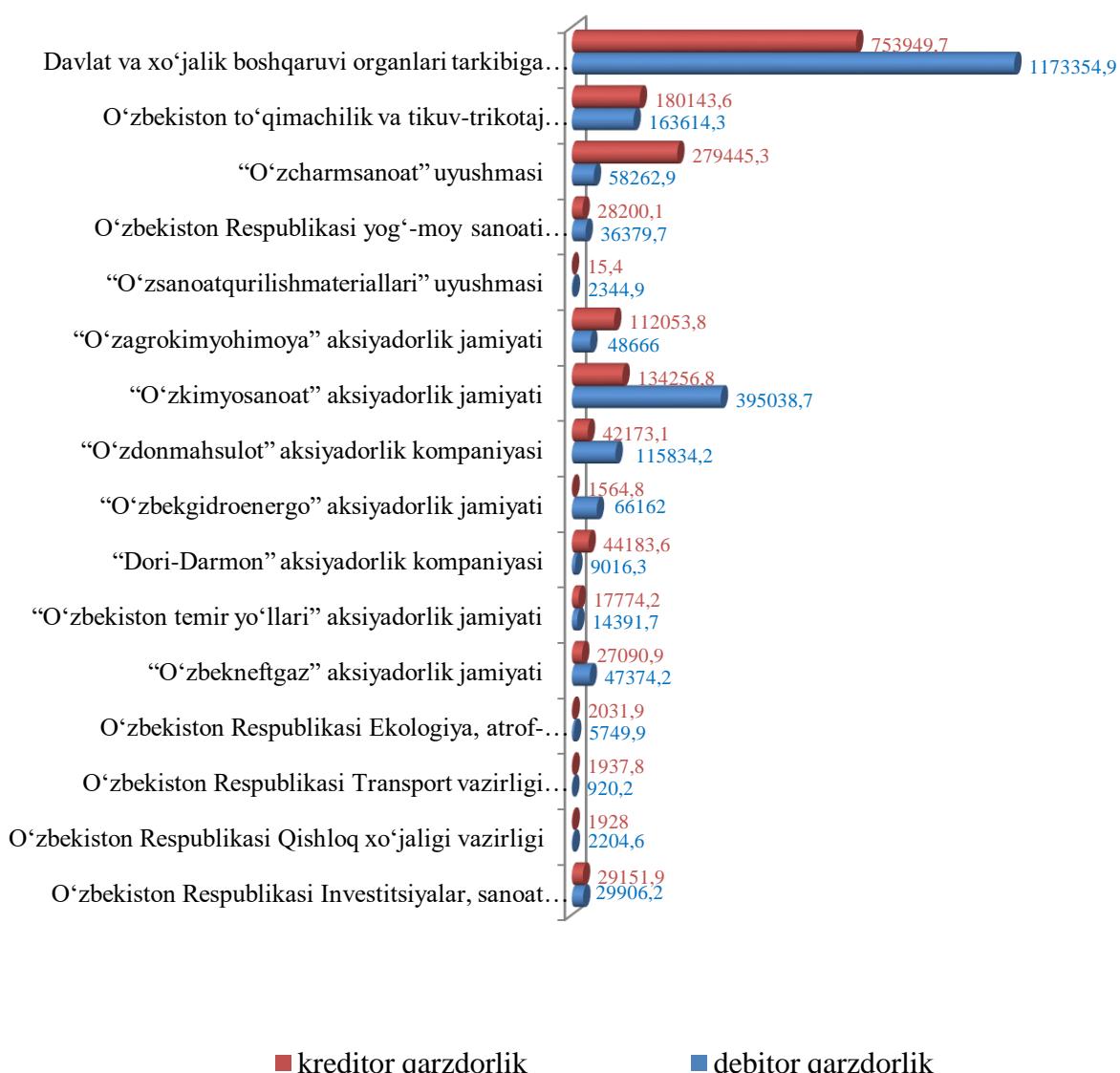
2023-yil 1-iyun holatiga ko‘ra ayrim vazirlik va idoralar bo‘yicha kreditor qarzdorligi (jamiga nisbatan % da)

Kreditor qarzdorlik “O‘zkimyosanoat” aksiyadorlik jamiyati – 134 2 56,8 mln. so‘m (viloyat bo‘yicha jami kreditor qarzdorlikning 8,1 %), “O‘zdonmahsulot” aksiyadorlik kompaniyasi – 42 173,1 mln. so‘m (2,5 %), “O‘zbekneftgaz” aksiyadorlik jamiyati – 27 090,9 mln. so‘m (1,6 %), “O‘zbekiston temir yo‘llari” aksiyadorlik jamiyati – 17 774,2 mln. so‘m (1,1 %) va boshqalarda – 1 434 606,0 mln. so‘m (86,6 %)ni tashkil etdi.

Debitorlik qarzlar – xaridorlar va buyurtmachilar, sho‘ba va qaram xo‘jalik jamiyatlarining qarzlari, xodimlarga, mol yetkazib beruvchilar va pudratchilarga berilgan bo‘naklar, byudjet va davlat maqsadli jamg‘armalariga soliqlar, yig‘imlar va sug‘urta bo‘yicha bo‘nak to‘lovlari, muassislarning ustav fondidagi ulushlari bo‘yicha qarzi, xodimlarning boshqa operatsiyalar bo‘yicha qarzlari va boshqa debitorlik qarzlarini o‘z ichiga oladi.

2023-yil 1-iyun holatiga ko‘ra, alohida xo‘jalik boshqaruvi organlarining debitor va kreditor qarzdorlogi, mln. so‘m

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Daromad (foyda) solig‘i to‘lagunga qadar foyda (zarar) – korxona va tashkilotlarning barcha xo‘jalik operatsiyalarini buxgalteriya hisobida aks ettiradigan yakuniy moliyaviy natija. Mahsulot (tovar, ish va xizmat)larni sotishning yalpi foydasi (zarari), asosiy faoliyatning boshqa daromadlari, moliyaviy faoliyatning daromadlari va favqulodda foyda yig‘indisidan davr xarajatlari, moliyaviy faoliyat bo‘yicha xarajatlar va favqulodda xarajatlar chegirib tashlanadigan foydaning umumiy foydasini (zararini) ifodalaydi.

Debitorlik qarzlar – xaridorlar va buyurtmachilar, sho‘ba va qaram xo‘jalik jamiyatlarining qarzlari, xodimlarga, mol yetkazib beruvchilar va pudratchilarga berilgan bo‘naklar, byudjet va davlat maqsadli jamg‘armalariga soliqlar, yig‘imlar va sug‘urta bo‘yicha bo‘nak to‘lovleri, muassislarning ustav fondidagi ulushlari bo‘yicha qarzi, xodimlarning boshqa operatsiyalar bo‘yicha qarzlari va boshqa debtorlik qarzlarini o‘z ichiga oladi.

Kreditorlik qarzlar – yetkazib beruvchilar va pudratchilar, sho‘ba va qaram xo‘jalik jamiyatlarining qarzi, soliq va boshqa majburiy to‘lovlar bo‘yicha muddati kechiktirilgan majburiyatlar, olingan avanslar, byudjetga to‘lovlar bo‘yicha qarz, sug‘urta bo‘yicha qarz, davlat maqsadli jamg‘armalariga to‘lovlar bo‘yicha qarz, ta’sischilarga qarzlar, mehnatga haq to‘lash bo‘yicha qarzlar va boshqa kreditorlik qarzlarini o‘z ichiga oladi.

Mahsulot (tovar, ish va xizmatlar) – tayyor mahsulot, tovar, bajarilgan ish va ko‘rsatilgan xizmatlarni sotishdan olingan daromadlar, shuningdek, sotilgan tovarlarning qaytishi, sotish va baholardan chegirmalar qo‘srimcha qiymat solig‘i hamda aksiz solig‘ini qo‘shtan holda.

Muddati o‘tgan qarzlar – qonun hujjatlarida belgilangan muddatlarda so‘ndirilmagan qarzning umumiy summasi.

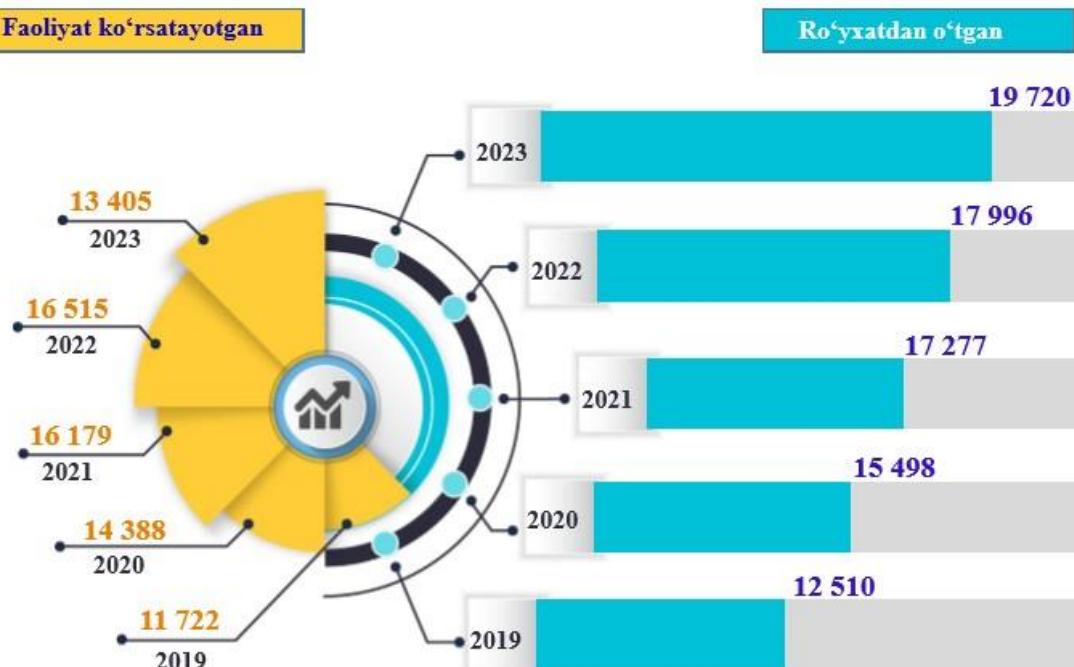
XI. KORXONALAR VA TASHKIOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va buniyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilmoqda.

Jumladan, 2023-yil 1-iyul holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 13 405 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 11 223 ta). 2019- yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar sonining o‘sish sur’ati 114,4 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 116,6 foiz) tashkil etdi.

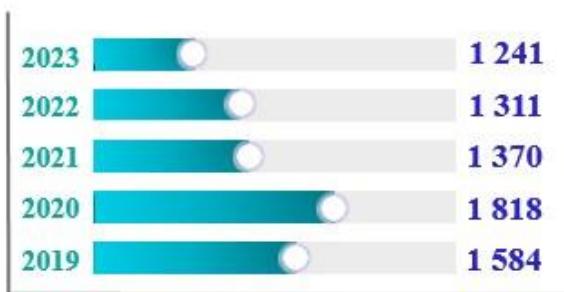
**Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar
fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda.**

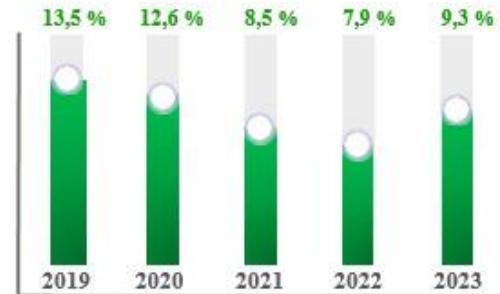
Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

yanvar-iyun oylari holatiga ko'ra, birlikda

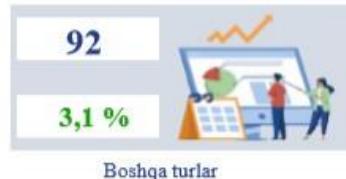
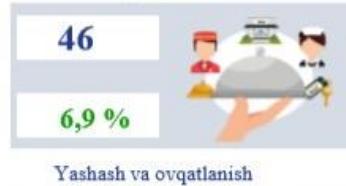
Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Joriy yilning yanvar-iyun oylarida viloyatda yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 1 241 tani tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiyl sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: qishloq o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 29,1 foiz, savdo – 39,6 foiz, sanoat – 10,9 foiz, hududlar kesimida eng ko'p Guliston shahrida 21,5 foiz, Sardoba – 15,0 foiz, Sirdaryo – 11,4 foiz va Oqoltin – 11,0 foiz tumanlari hissalariga to'g'ri keladi.

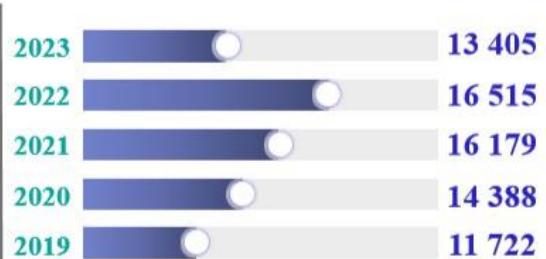
Hududlar kesimida

Guliston sh.	267	8,3 %	Guliston t.	90	8,5 %
Sardoba t.	186	18,6 %	Xovos t.	72	8,7 %
Sirdaryo t.	142	8,8 %	Boyovut t.	72	6,0 %
Oqoltin t	136	15,3 %	Yangiyer sh.	62	6,6 %
Sayxunobod t.	106	9,7 %	Shirin sh.	15	4,2 %
Mirzaobod t.	93	7,8 %			

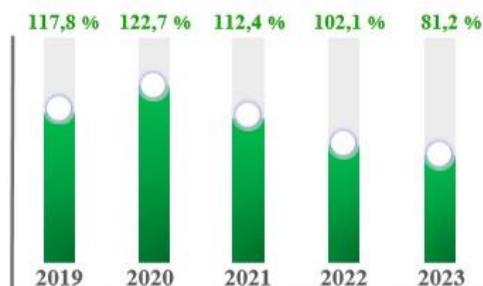
Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

2023-yil 1-iyul holati ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2023- yil 1-iyul holatiga 13 405 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 114,4 foizni tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 32,8 foiz, qishloq o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 15,1 foiz, sanoat – 11,3 foiz, hududlar kesimida eng ko‘p Guliston shahrida 24,1 foiz, Sirdaryo – 12,1 foiz, Mirzaobod – 8,9 foiz va Boyovut – 8,9 foiz tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda.

Hududlar kesimida

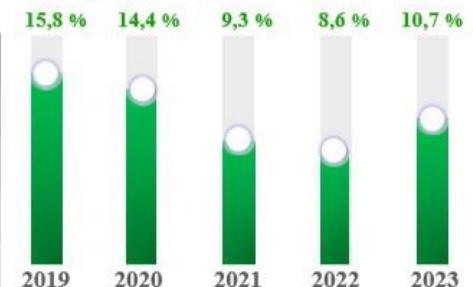
Guliston sh.	3 229	Sardoba t.	999
Sirdaryo t.	1 618	Yangiyer sh.	943
Boyovut t.	1 193	Oqoltin t.	891
Mirzaobod t.	1 189	Xovos t.	832
Sayxunobod t.	1 093	Shirin sh.	360
Guliston t.	1 058		

*Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar
2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda*

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023-yil yanvar-iyun oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 1210 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

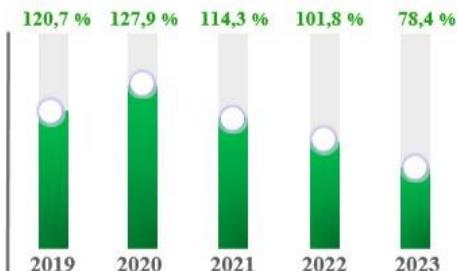
Guliston sh.	255	9,5 %	Guliston t.	88	9,8 %
Sardoba t.	184	11,2 %	Boyovut t.	71	7,4 %
Sirdaryo t.	140	10,2 %	Xovos t.	69	10,6 %
Oqoltin t.	135	17,5 %	Yangiyer sh.	58	7,0 %
Sayxunobod t.	106	11,4 %	Shirin sh.	15	5,1 %
Mirzaobod t.	89	8,6 %			

Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to'g'risida ma'lumotlar
 2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023	11 283
2022	14 400
2021	14 150
2020	12 379
2019	9 673

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- iyul holatiga 11 283 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan (1 610 ta) o'sish sur'ati 116,6 foizni tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiyl sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 38,9 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 17,8 foiz, sanoat – 13,5 foiz, qurilish – 9,8 foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – 5,9 foiz, tashish va saqlash – 2,9 foiz, axborot va aloqa – 1,3 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – 1,2 foiz, boshqa turlari – 8,7 foiz.

Hududlar kesimida

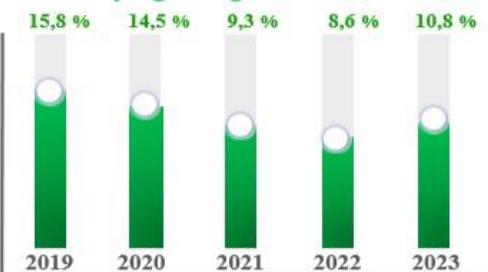
Guliston sh.	2 673	Sardoba t.	868
Sirdaryo t.	1 366	Yangiyer sh.	833
Mirzaobod t.	1 032	Oqoltin t.	770
Boyovut t.	965	Xovos t.	654
Sayxunobod t.	930	Shirin sh.	292
Guliston t.	900		

*Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar
2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda*

Yillar kesimida soni

2023		1 210
2022		1 238
2021		1 312
2020		1 783
2019		1 524

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

2023- yilning yanvar-iyun oyalarida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 29,8 foiz, savdo – 40,7 foiz hamda sanoat 11,2 foizni tashkil etgan.

Hududlar kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

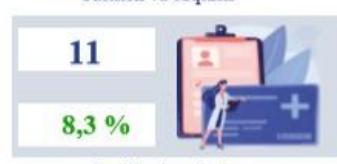
Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

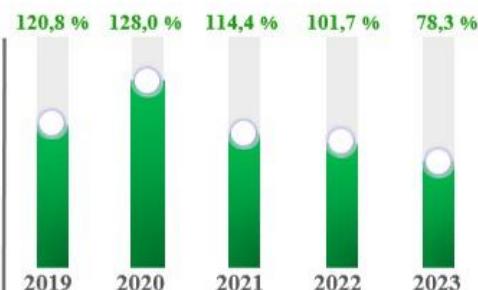
Guliston sh.	255	9,6 %	Guliston t.	88	9,8 %
Sardoba t.	184	21,2 %	Boyovut t.	71	7,4 %
Sirdaryo t.	140	10,3 %	Xovos t.	69	10,6 %
Oqoltin t.	135	17,6 %	Yangiyer sh.	58	7,0 %
Sayxunobod t.	106	11,4 %	Shirin sh.	15	5,2 %
Mirzaobod t.	89	8,7 %			

*Faoliyat ko'rsatayotgan kichik biznes subyektlari
to'g'risida ma'lumotlar
2023-yil 1-iyul holatiga ko'ra, birlikda*

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish surati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Hududlar kesimida eng ko'p kichik biznes subyektlari Guliston shahrida (23,7 foiz), Sirdaryo (12,1 foiz), Mirzaobod (9,1 foiz) va Boyovut (8,6 foiz) tumanlarida faoliyat ko'rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 53,5 foizdan ortig'i faoliyat ko'rsatmoqda.

Ma'lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg'or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 657	Sardoba t.	867
Sirdaryo t.	1 354	Yangiyer sh.	830
Mirzaobod t.	1 024	Oqqoltin t.	768
Boyovut t.	960	Xovos t.	650
Sayxunobod t.	926	Shirin sh.	290
Guliston t.	897		

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar
2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

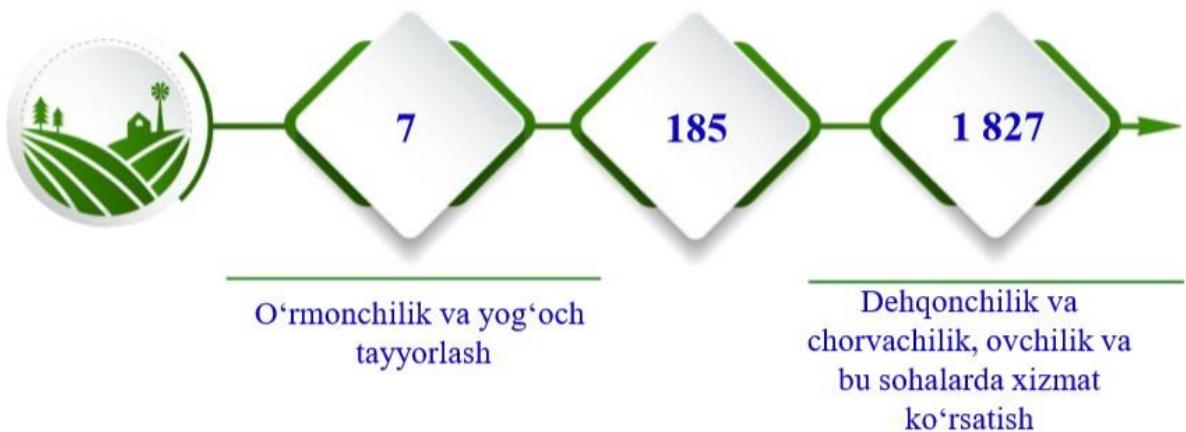
Sardoba t.	337
Mirzaobod t.	307
Sayxunobod t.	284
Oqoltin t.	255
Guliston t.	193
Boyovut t.	185
Sirdaryo t.	167
Xovos t.	150
Guliston sh.	80
Yangiyer sh.	40
Shirin sh.	21

O'zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan qishloq xo'jaligini rivojlantirishning chuqur o'yangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to'liq ta'minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo'nalishlardan biriga aylandi.

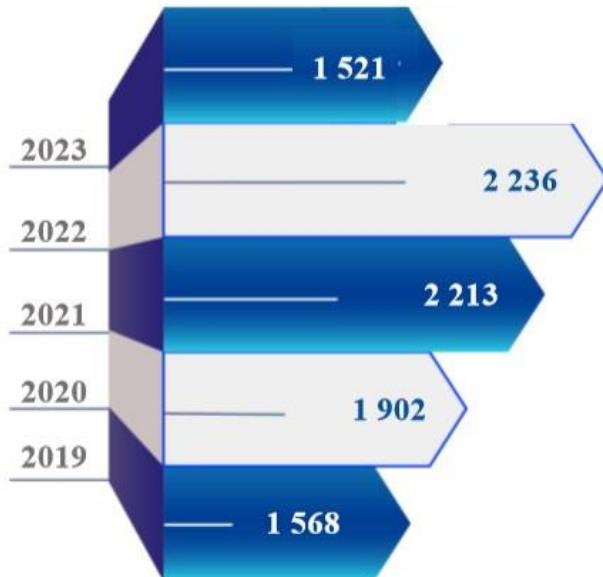
Baliq ovlash va akvakultura

*Sanoat yo'nalishida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida
ma'lumotlar 2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda*

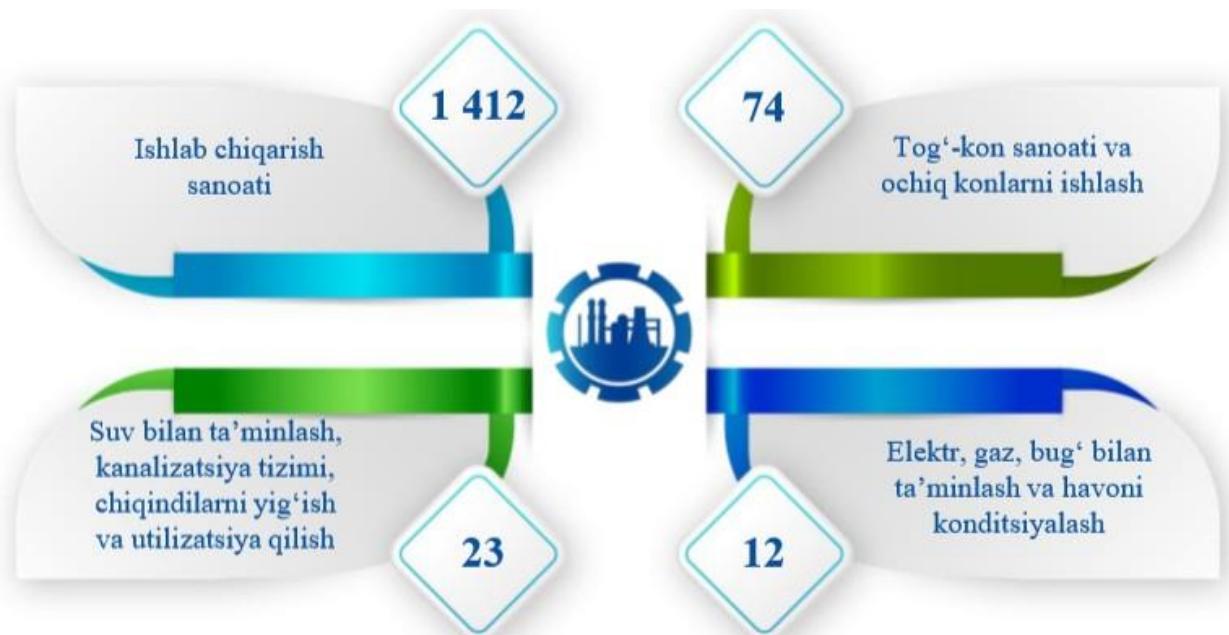
Hududlar kesimida

Guliston sh.	318
Sirdaryo t.	218
Mirzaobod t.	151
Boyovut t.	147
Yangiyer sh.	143
Sayxunobod t.	138
Guliston t.	106
Xovos t.	100
Sardoba t.	79
Oqoltin t.	70
Shirin sh.	51

Sanoat tarmog'i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo'lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 11,3 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 92,8 foizini ishlab chiqarish sanoati (o'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 68,2 foiz), 4,9 foizini tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o'sish sur'ati 67,3 foiz), 1,5 foizini suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish (o'sish sur'ati 59,0 foiz) va 0,8 foizini elektr, gaz bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash (o'sish sur'ati 66,7 foiz) tashkil etgan.

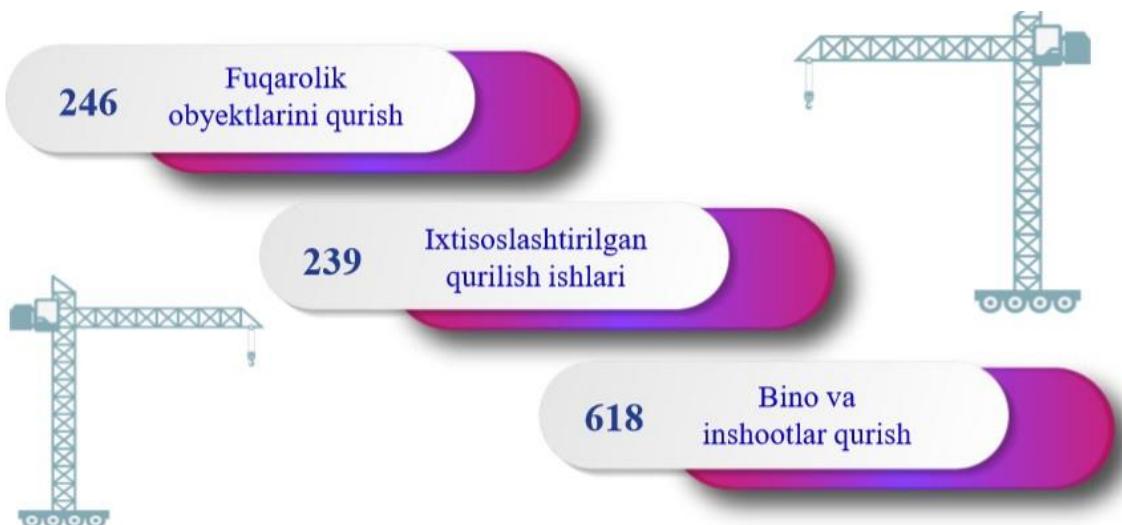

*Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida
ma‘lumotlar*
2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

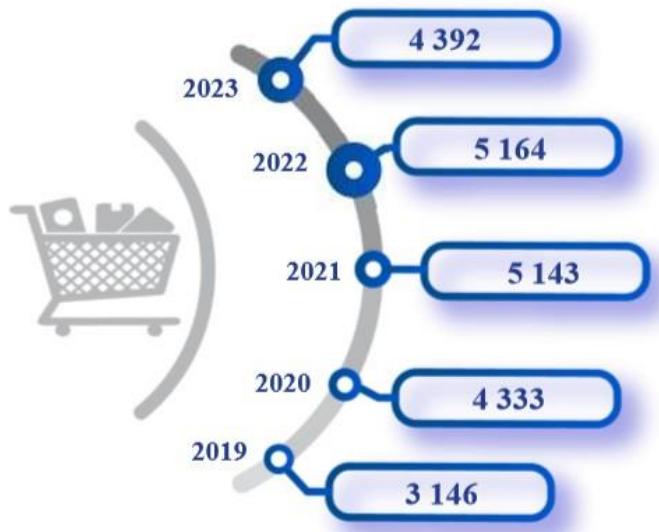
- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 56,0 foiz ulushni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 68,3 foizni tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 22,3 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 82,0 foizni tashkil etdi;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 21,7 foiz ulushni va 62,3 foiz o‘sish sur’atini tashkil etdi.

*Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar
to‘g‘risida ma‘lumotlar
2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda*

Hududlar kesimida

Guliston sh.	1 200
Sirdaryo t.	590
Guliston t.	378
Boyovut t.	376
Yangiyer sh.	328
Mirzaobod t.	309
Sardoba t.	305
Sayxunobod t.	300
Oqoltin t.	267
Xovos t.	216
Shirin sh.	123

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, Sirdaryo viloyatida faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,9 foizi yoki 4 386 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 63,6 foiz ulushni tashkil etgan bo‘lib, 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda o‘sish sur’ati 83,6 foizni tashkil etdi;

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 27,8 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 90,8 foizni tashkil etdi;

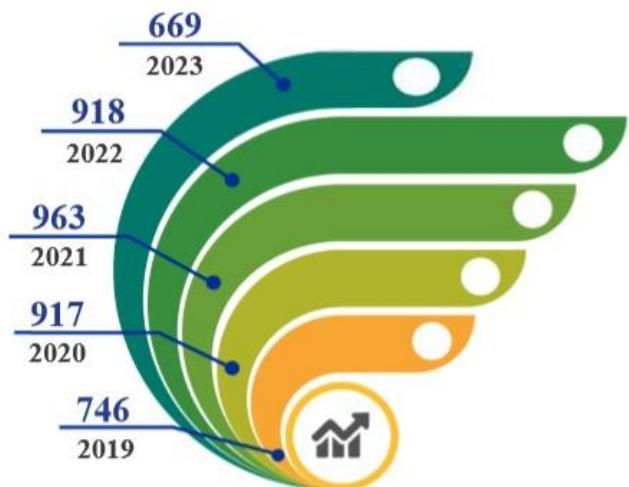
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 8,6 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 79,1 foizni tashkil etdi.

*Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida
faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar
to'g'risida ma'lumotlar
2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda*

Hududlar kesimida

Guliston sh.	168
Sirdaryo t.	78
Boyovut t.	71
Yangiyer sh.	66
Guliston t.	60
Sayxunobod t.	48
Oqoltin t.	46
Sardoba t.	43
Mirzaobod t.	40
Xovos t.	32
Shirin sh.	20

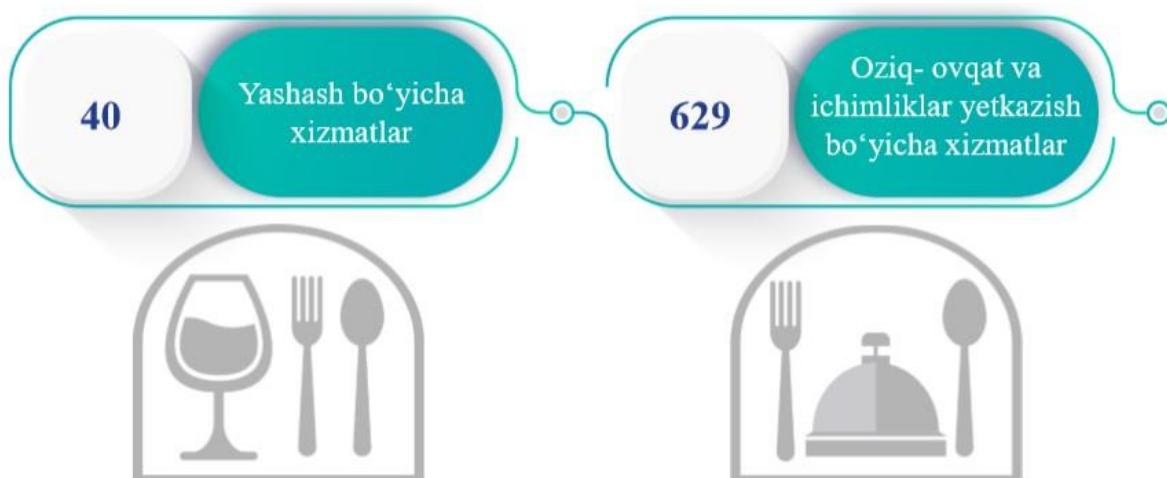

2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar o'sish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 72,9 foizni tashkil etdi.

Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko'rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko'ngilochar parklar yashash bo'yicha xizmatlar yo'naliشining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1-iyul holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 6,0 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo'yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziqovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar yo'naliشining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasining 94,0 foiz ulushini tashkil etdi.

*Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar
to'g'risida ma'lumotlar
2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda*

Hududlar kesimida

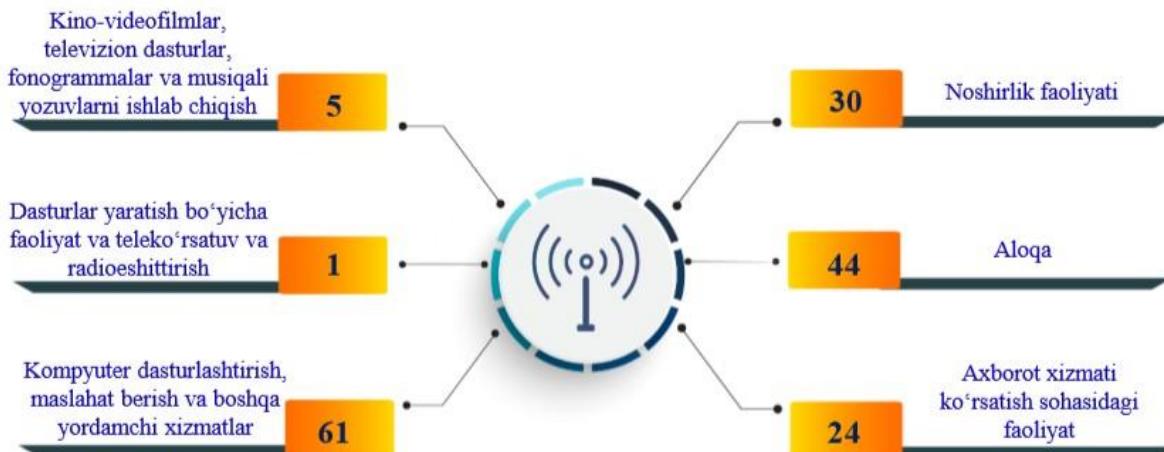
Guliston sh.	77
Sirdaryo t.	19
Yangiyer sh.	18
Boyovut t.	15
Guliston t.	9
Sardoba t.	7
Shirin sh.	6
Oqoltin t.	5
Mirzaobod t.	4
Sayxunobod t.	4
Xovos t.	1

2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra noshirlilik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo'nalishlarida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 21,2 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 102,9 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo'yicha faoliyat va teleko'rsatuv va radio eshittirishlar hamda aloqa yo'nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 27,3 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 86,5 foizni tashkil etdi.

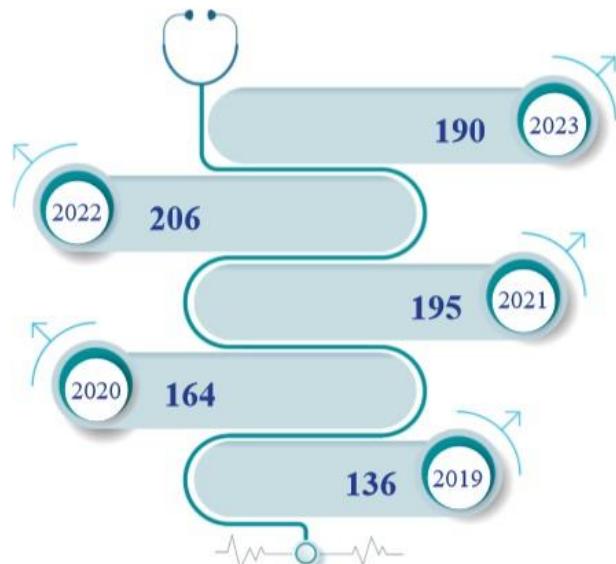
Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko'rsatish yo'nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 51,5 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 77,3 foizni tashkil etdi.

*Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat
ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar
2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda*

Hududlar kesimida

Guliston sh.	87
Sirdaryo t.	31
Yangiyer sh.	20
Sayxunobod t.	9
Sardoba t.	8
Mirzaobod t.	8
Guliston t.	7
Boyovut t.	7
Xovos t.	6
Oqoltin t.	4
Shirin sh.	3

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 135 ta yoki 71,1 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Yo'nalishlar bo'yicha tahlil shuni ko'rsatdiki:

90,5 foiz korxonalar sog'liqni saqlash sohasidagi faoliyat yo'nalishiga to'g'ri kelib, o'sish sur'ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 92,5 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta'minlangan holda parvarishlash yo'nalishidagi korxonalar soni 3,7 foizni tashkil etib, o'sish sur'ati 77,8 foizni tashkil etdi;

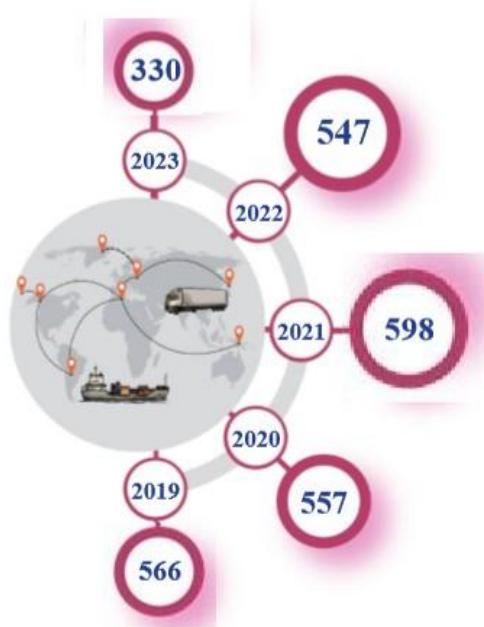
Yashash uchun joy bilan ta'minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish yo'nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 5,8 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 100,0 foizni tashkil etdi;

*Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar to‘g‘risida ma‘lumotlar
2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda*

Hududlar kesimida

Guliston sh.	61
Sirdaryo t.	49
Mirzaobod t.	44
Yangiyer sh.	43
Xovos t.	42
Sayxunobod t.	28
Boyovut t.	25
Oqoltin t.	14
Guliston t.	12
Sardoba t.	7
Shirin sh.	5

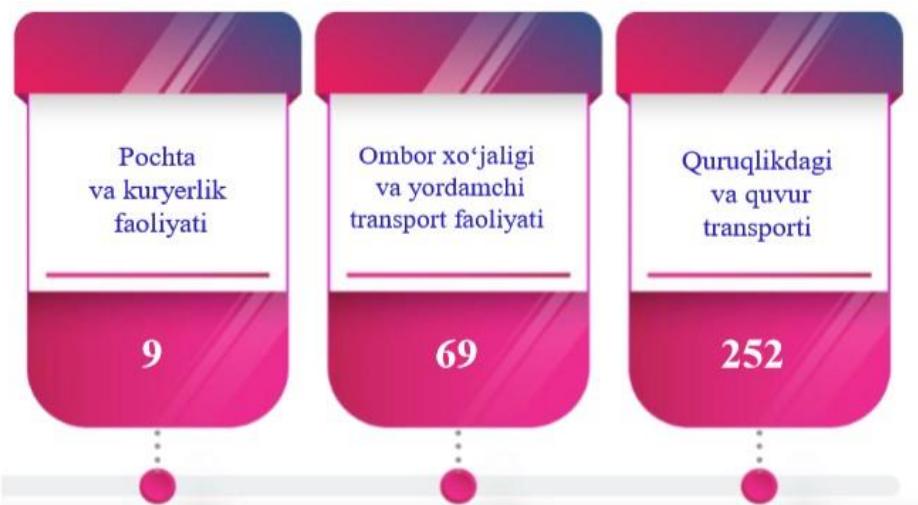

2023- yil 1-iyul holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami Sirdaryo viloyatidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 2,5 foiz ulushini tashkil etdi.

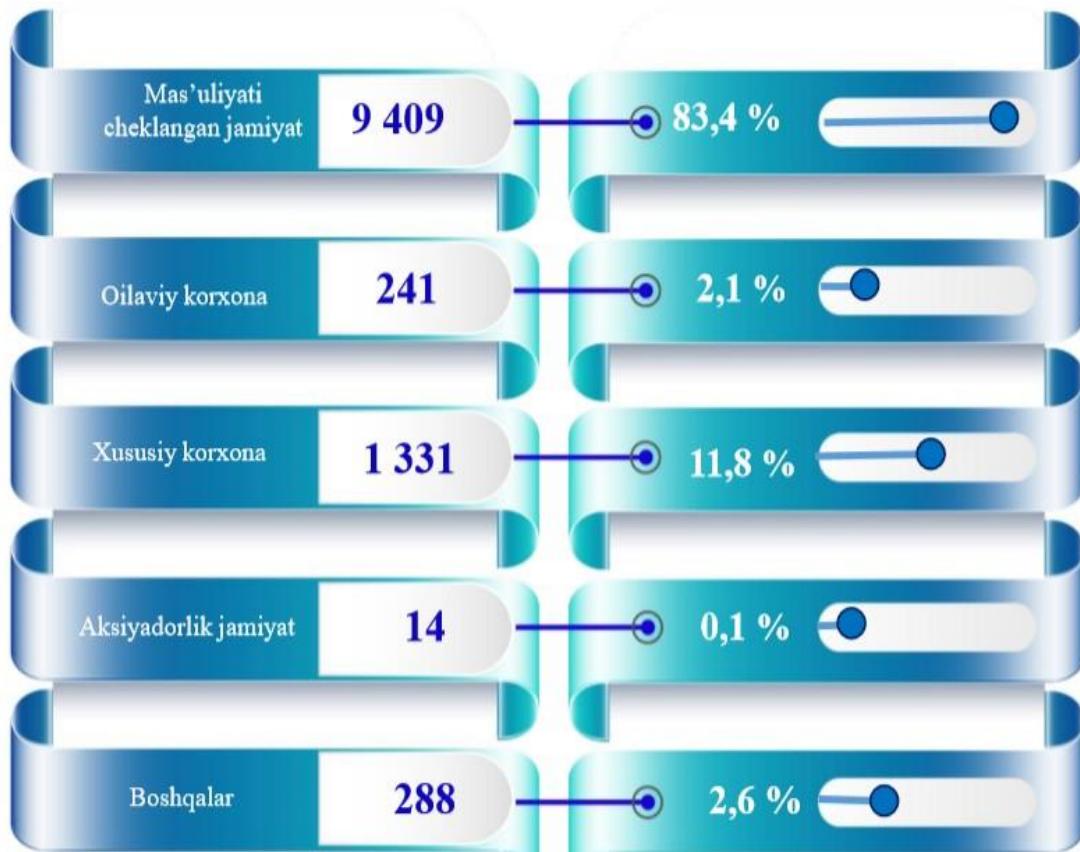
Tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:
quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar tashish va saqlash xizmati yo‘nalishining 76,4 foizni tashkil etdi;

ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishi 20,9 foizni;

pochta va kuryerlik yo‘nalishi 2,7 foizni tashkil etdi;

**Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha
umumiylumot**
2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish; - idoralararo axborot almashinishini ta’minalash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarini tahlil qilish va prognozlashtirish.

*Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to ‘g ‘risida ma ’lumot
2023- yil yanvar-iyun holatiga ko ’ra, birlikda*

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Mas’uliyati cheklangan jamiyat – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo’lingan xo’jalik jamiyatni hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyatini bilan bog’liq zararlar uchun o‘zları qo’shgan hissalarini qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo’shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	238	11,2 %	Mirzaobod t.	79	9,0 %
Sardoba t.	179	23,0 %	Xovos t.	62	10,8 %
Sirdaryo t.	135	11,3 %	Boyovut t.	57	7,5 %
Oqoltin t.	129	18,7 %	Yangiyer sh.	55	7,5 %
Sayxunobod t.	82	10,8 %	Shirin sh.	15	6,3 %
Guliston t.	81	11,7 %			

*Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot
2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda*

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 11 626 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 9 409 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Faoliyat ko‘rsatayotgan ma’suliyati cheklangan jamiyatlarining sohalar kesimida tahlili shuni ko‘rsatdiki, eng yuqori ko‘rsatkich savdo – 39,6 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 18,5 foiz hamda sanoat – 12,9 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 117	Yangiyer sh.	732
Sirdaryo t.	1 198	Guliston t.	692
Mirzaobod t.	876	Oqoltin t.	691
Sardoba t.	779	Xovos t.	575
Sayxunobod t.	756	Shirin sh.	240
Boyovut t.	755		

*Faoliyat ko'rsatayotgan xususiy korxonalar to'g'risida
ma'lumotlar*
2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- iyul holatiga tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar o'zaro taqqoslanganda, ikkinchi o'rinni xususiy korxonalar egallagan bo'lib, xususiy korxonalarning eng ko'pi quydagi hududlarda qayt etilgan Guliston shahri - 441 ta, Boyovut - 160 ta, Guliston - 141 ta va Sirdaryo tumanida -122 ta. Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha esa xususiy korxonalar quyidagicha taqsimlangan savdo sohasida – 578 ta, sanoat – 147 ta, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida – 142 ta va qurilish sohasida – 139 ta.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	441	Yangiyer sh.	76
Boyovut t.	160	Oqoltin t.	51
Guliston t.	141	Sardoba t.	48
Sirdaryo t.	122	Xovos t.	47
Sayxunobod t.	115	Shirin sh.	41
Mirzaobod t.	89		

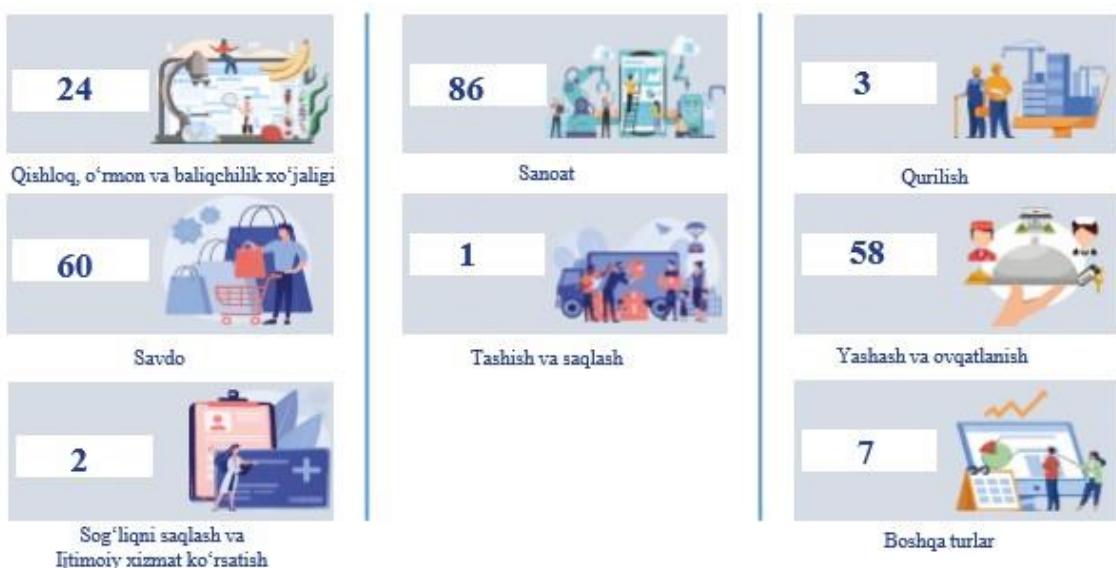
*Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar to'g'risida ma'lumotlar
2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda*

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro'yxatidan o'tib, faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra 241 ta, 2019- yilning mos davriga nisbatan 94 taga ko'paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 23 tadan 60 taga (o'sish 37 taga), sanoatda – 69 tadan 86 taga (o'sish 17 taga), yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasi – 24 tadan 58 taga (o'sish 34 taga) sonining sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	69	Oqoltin t.	12
Guliston t.	38	Sayxunobod t.	11
Mirzaobod t.	28	Shirin sh.	7
Sirdaryo t.	28	Xovos t.	6
Boyovut t	24	Sardoba t.	1
Yangiyer sh.	17		

**Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va
tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot**
2023- yil yanvar-iyun holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

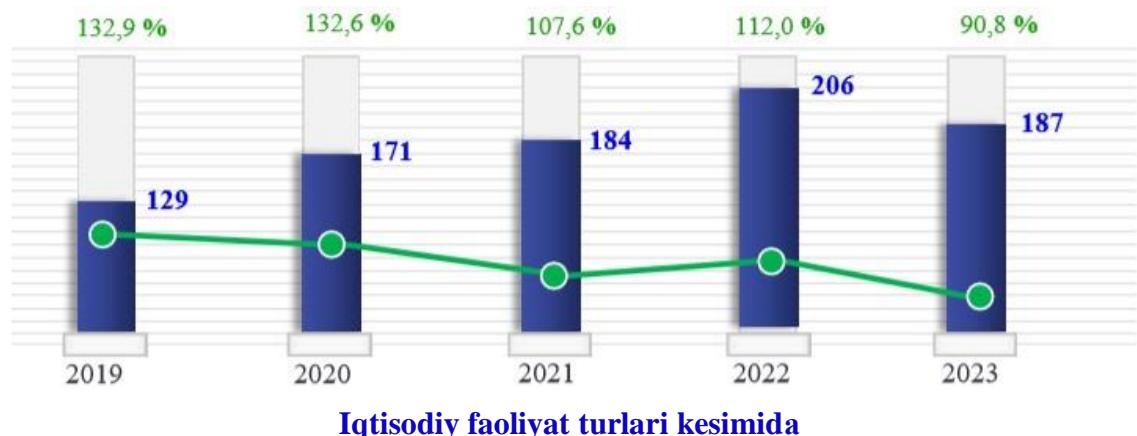

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Hududlar kesimida

Sirdaryo t.	7	13,2 %
Guliston sh.	6	15,8 %
Yangiyer sh.	4	23,5 %
Mirzaobod t.	3	13,0 %
Sayxunobod t.	3	30,0 %
Oqoltin t.	1	16,7 %
Xovos t.	1	14,3 %
Guliston t.	1	9,1 %
Boyovut t.	1	11,1 %

*Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokida
korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma‘lumot
2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda*

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 1,4 barobarga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 45 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Xitoy Xalq Respublikasi egallagan. Bu viloyatda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 24,1 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Rossiya (ulushi 18,7 foiz), Turkiya (ulushi 15,5 foiz), Qozog‘iston (ulushi 10,7 foiz) va Afg‘oniston (ulushi 6,4 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi

Hududlar kesimida

Sirdaryo t.	53	Boyovut t.	9
Guliston sh.	38	Xovos t.	7
Mirzaobod t.	23	Shirin sh.	7
Yangiyer sh.	17	Sardoba t.	6
Guliston t.	11	Oqoltin t.	6
Sayxunobod t.	10		

*Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy
kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma‘lumot
2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda*

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘sni davlatlar bilan yaxshi qo‘snnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

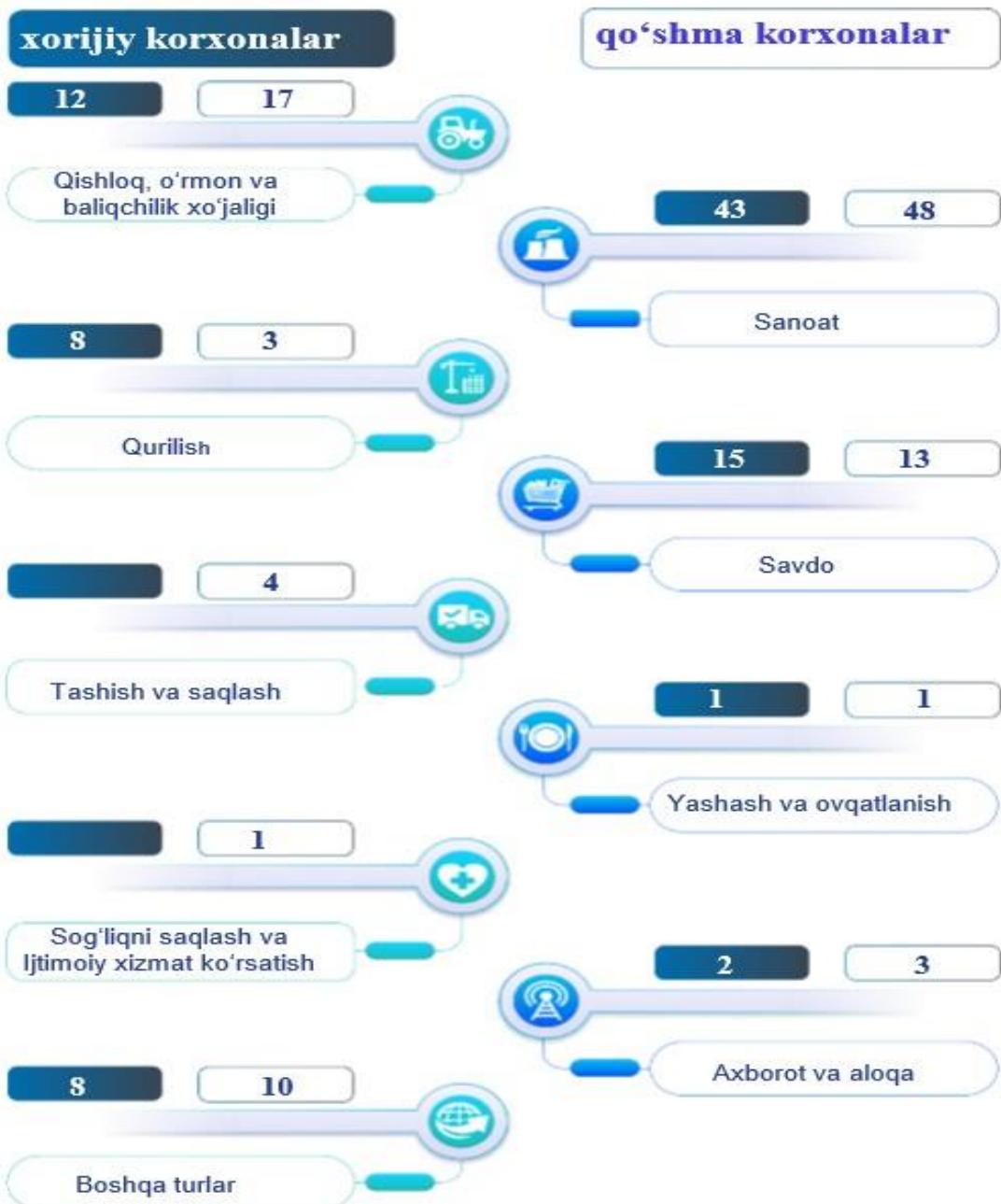
Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 94 tasi qo‘shma korxonalar, 93 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

*Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va
qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot
2023- yil 1- iyul holatiga ko‘ra, birlikda*

xorijiy korxonalar		qo‘shma korxonalar
21	Sirdaryo t.	32
20	Guliston sh.	18
11	Mirzaobod t.	12
12	Yangiyer sh.	5
8	Guliston t.	3
6	Boyovut t.	3
6	Sayxunobod t.	4
3	Oqoltin t.	3
1	Sardoba t.	5
4	Xovos t.	3
1	Shirin sh.	6

*Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko'rsatayotgan qo'shma va xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni to'g'risida ma'lumot
2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra, birlikda*

So'nggi yillarda O'zbekiston iqtisodiyotni jadal o'zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to'siqlarni bartaraf etishda qat'iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko'proq e'tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko'payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog'liq.

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikasiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo’lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagи “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo’lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

XII. DEMOGRAFIK HOLAT

SIRDARYO VILOYATINING DEMOGRAFIK HOLATI

2023- yil yanvar-iyun, dastlabki ma'lumotlar

Sirdaryo viloyatida 2023-yil 1- iyul holatiga doimiy aholi soni **904,9** ming kishini tashkil etib, yil boshiga nisbatan 8,3 ming kishiga yoki **0,9 %** ga ko'paydi. Jumladan, shahar aholisi soni **390,2** ming kishini (jami aholi sonidagi ulushi **43,1 %**), qishloq aholisi soni **514,7** ming kishi (**56,9 %**) ni tashkil etdi.

Doimiy aholi soni

904,9 *ming
kishi*

Tabiiy o'sish

+8,9 *ming
kishi*

Doimiy aholining yashash joyi bo'yicha taqsimlanishi

Shahar

43,1%

Qishloq

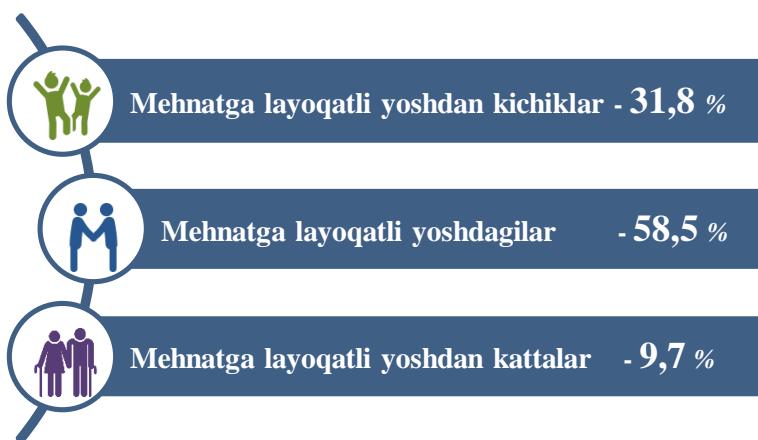

56,9%

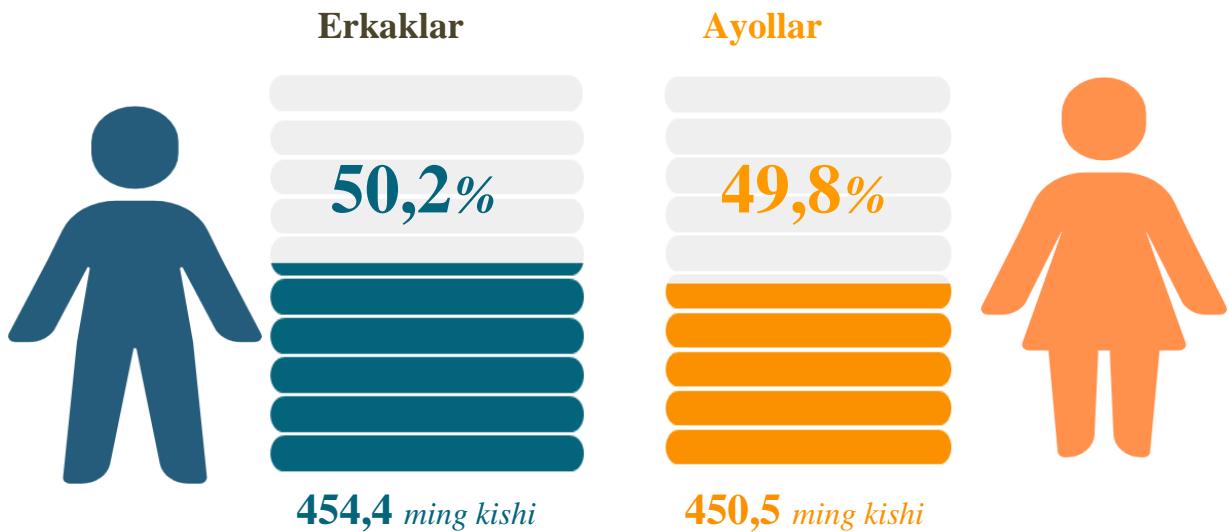
Sirdaryo viloyati bo'yicha asosiy demografik ko'rsatkichlar 2023- yil yanvar-iyun

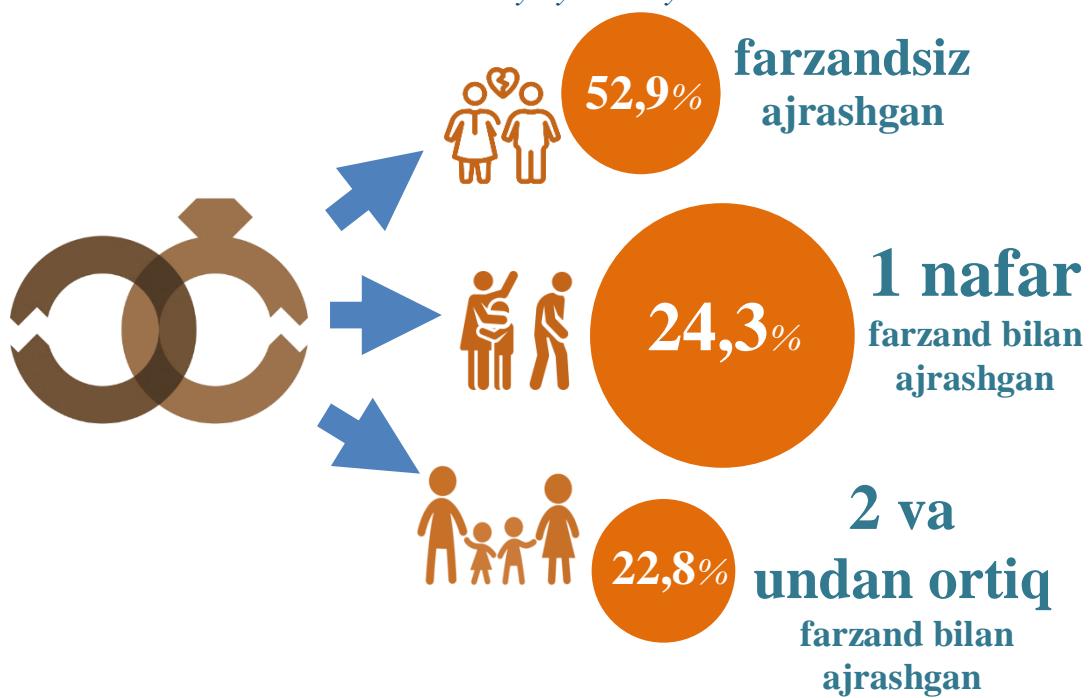
Yosh guruhlari bo'yicha aholi soni 2023- yil 1- iyul holatiga

2023- yil 1- iyul holatiga ko'ra, viloyat doimiy aholisi sonining 31,8 % mehnatga layoqatli yoshdan kichiklar, 58,5 % mehnatga layoqatli yoshdagilar va 9,7 % mehnatga layoqatli yoshdan kattalar hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Nikohdan ajrashganlarning farzandlar soni bo‘yicha taqsimlanishi
2023- yil yanvar-iyun

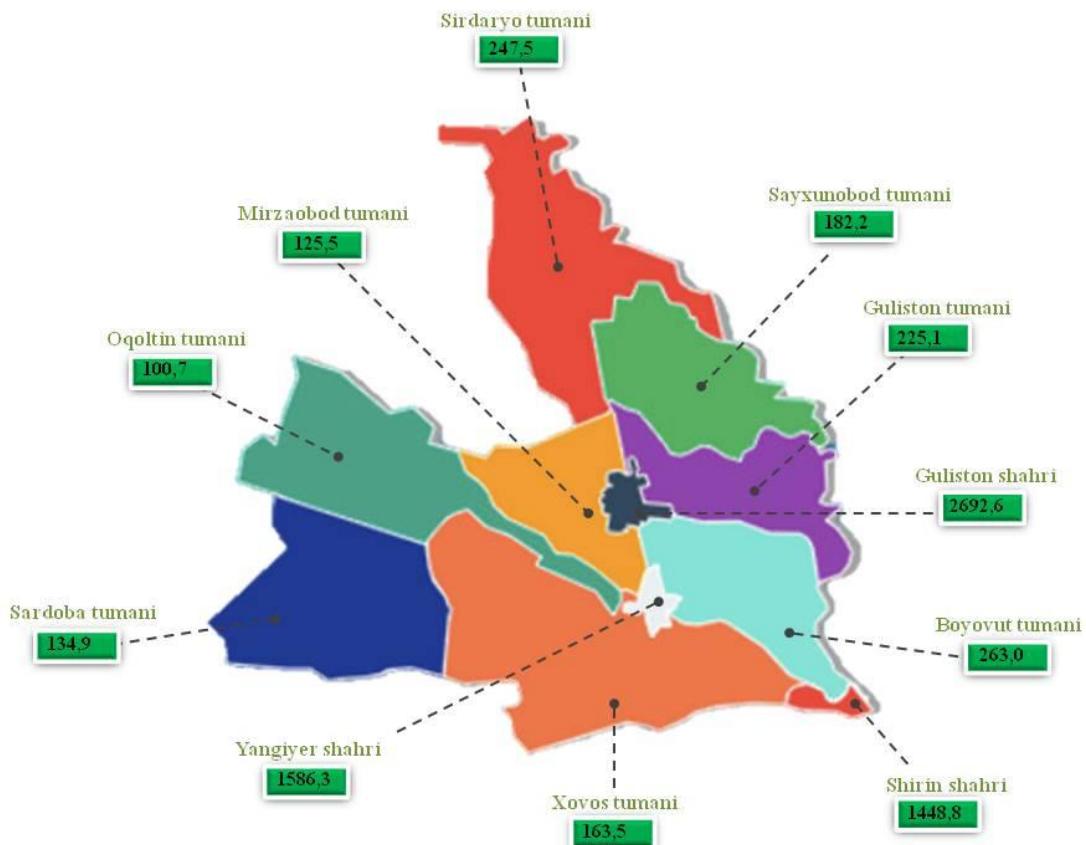
2023-yil yanvar-iyun oylarida Sirdaryo viloyatida jami nikohdan ajrashganlarning **52,9 %** farzandsiz, **24,3 %** bitta farzand bilan **22,8 %** ikki va undan ortiq farzand bilan ajrashganlar hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Doimiy aholi sonining hududlar bo‘yicha taqsimlanishi
2023-yil 1-iyul holatiga, ming kishi

	2022- yil	2023- yil	<i>O’sish sur’ati, % da</i>
Sirdaryo viloyati	887,1	904,9	102,0
shahar:			
Guliston sh	96,6	97,5	100,9
Shirin sh	19,2	19,4	101,0
Yangiyer sh	46,0	47,4	103,0
tumanlar:			
Oqoltin t	54,3	55,5	102,2
Boyovut t	134,6	137,5	102,2
Sayxunobod t	80,6	82,2	102,0
Guliston t	76,5	78,7	102,9
Sardoba t	68,6	69,8	101,7
Mirzaobod t	77,6	79,8	102,8
Sirdaryo t	133,5	135,8	101,7
Xovos t	99,6	101,3	101,7

Sirdaryo viloyati bo'yicha aholi zichligi

2023-yil 1- iyul holatiga, 1 kv.km.ga to'g'ri keladigan aholi soni, kishi

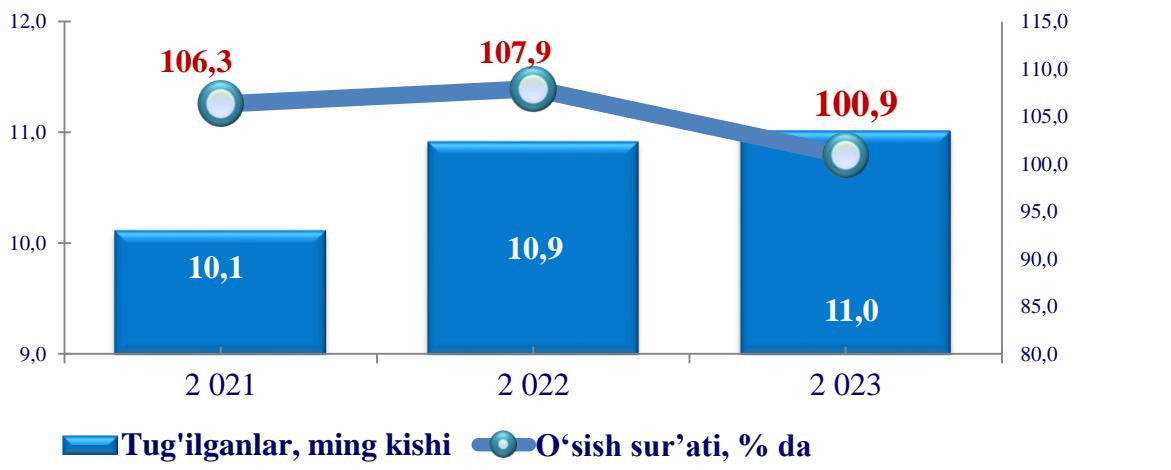

Sirdaryo viloyatida 2023- yil 1- iyul holatiga 1 kvadrat kilometrga o'rtacha **211,6** kishi to'g'ri kelgan. Bu esa o'tgan yilning mos davriga nisbatan solishtirilganda **4,1** kishiga ortgan (2022- yil 1-iyul holatiga 1 kv.km.ga **207,5** kishi to'g'ri kelgan).

Hududlar bo'yicha qaraydigan bo'lsak, aholi zichligining eng yuqori ko'rsatkichi Guliston shahrida **2692,6** kishi, Yangiyer shahrida **1586,3** kishi, Shirin shahrida **1448,8** kishi, Boyovut tumanida **263,0** kishi, Sirdaryo tumanida **247,5** kishini tashkil etgan bo'lsa, eng past ko'rsatkichlar Oqoltin tumanida **100,7** kishi, Mirzaobod tumanida **125,5** kishini tashkil etgan.

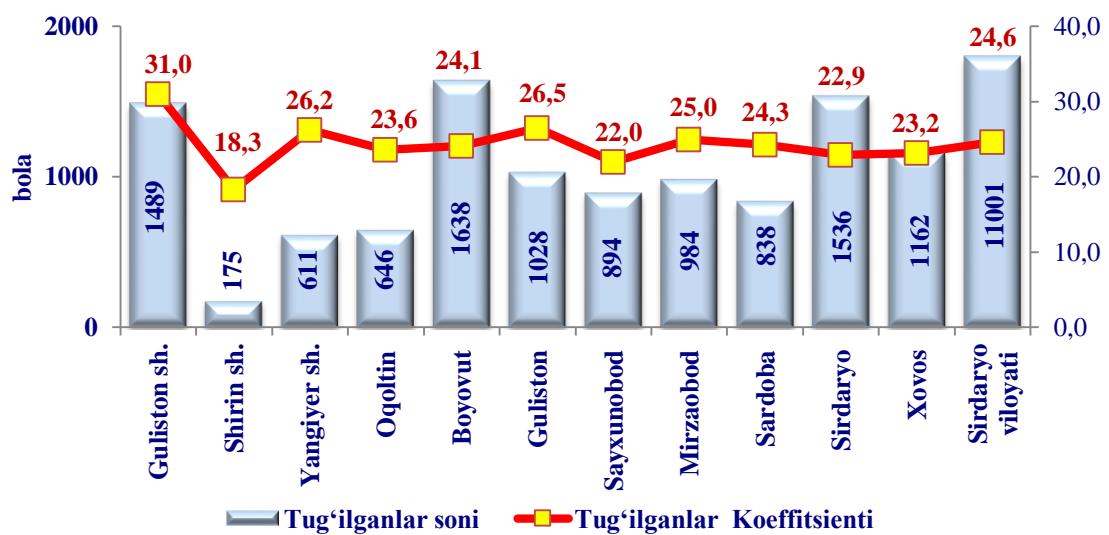
QAYD ETILGAN TUG‘ILISHLAR

2023-yil yanvar-iyun holatiga

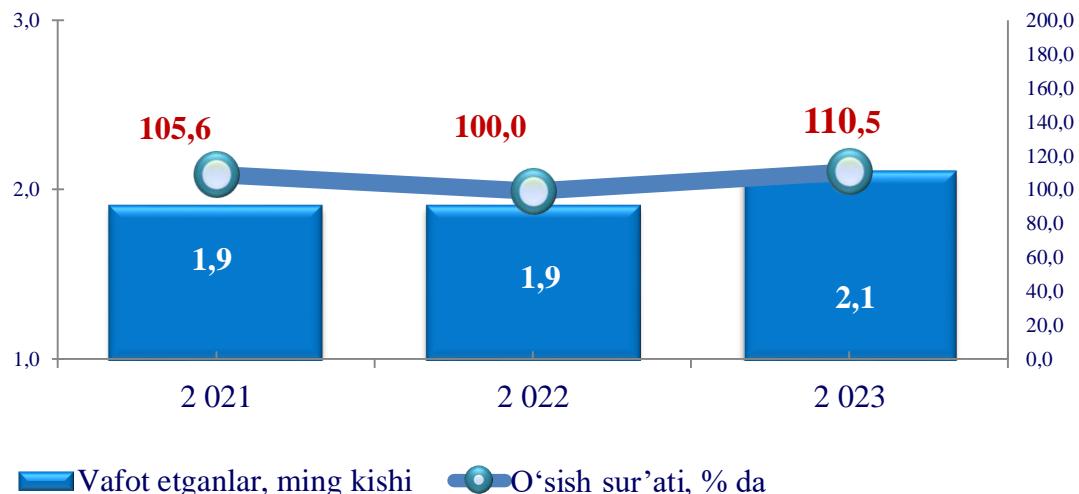
Shahar va tumanlar kesimida tug'ilganlar soni va koeffitsiyenti

2023- yil yanvar-iyun holatiga, kishi

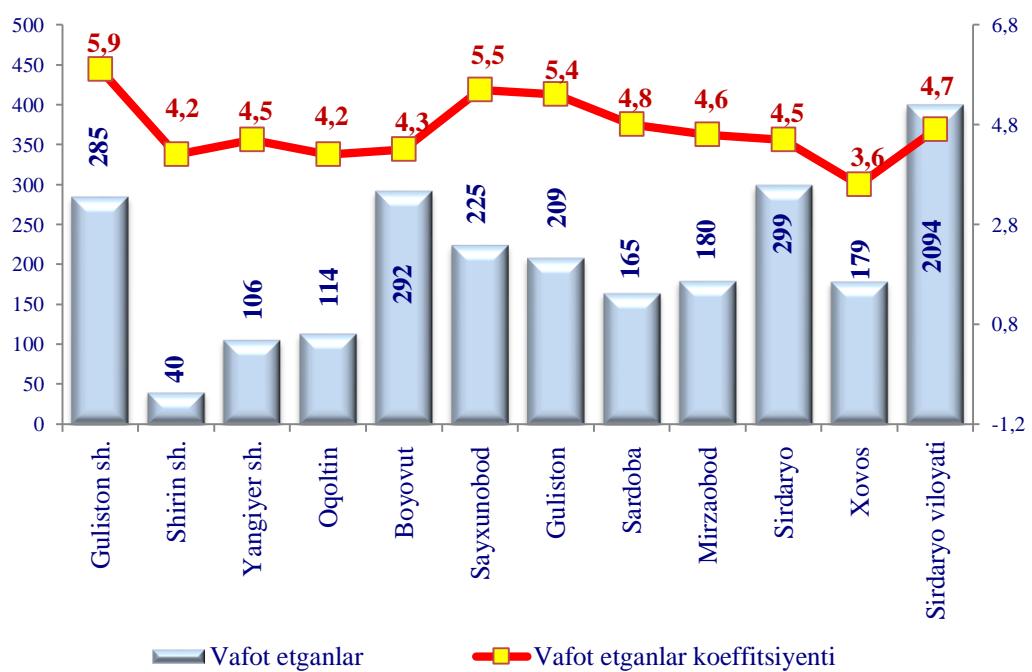

2023- yil yanvar-iyun oylarida **11,0** mingta bola tug'ilganligi qayd etilgan bo'lib, mos ravishda 1000 aholiga nisbatan tug'ilish koeffitsiyenti **24,6** promilleni tashkil etdi hamda bu ko'rsatkich 2022- yilga nisbatan **-0,2** promillega pasayganligi kuzatildi (2022- yil yanvar-iyun oylarida **24,8** promilleni tashkil etgan).

VAFOT ETGANLAR

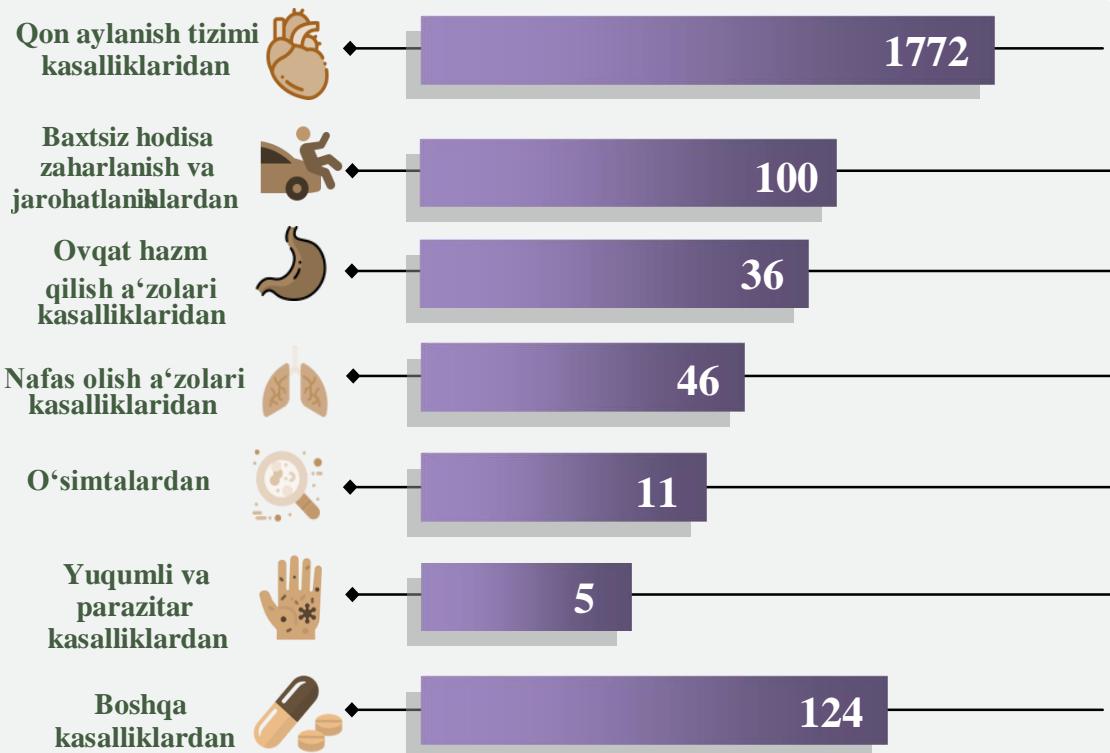
Sirdaryo viloyatida vafot etganlar soni va koeffitsiyenti 2023- yil yanvar-iyun, kishi

2023- yilning yanvar-iyun oylarida **2,1** mingta o'lim qayd etilgan bo'lib, har 1000 aholiga o'lim koeffitsiyenti **4,7** promilleni tashkil etgan hamda 2022- yilga nisbatan ko'rsatkich 0,4 promillega ko'paygan (2022- yilning yanvar-iyun oylarida **4,3** promille bo'lgan).

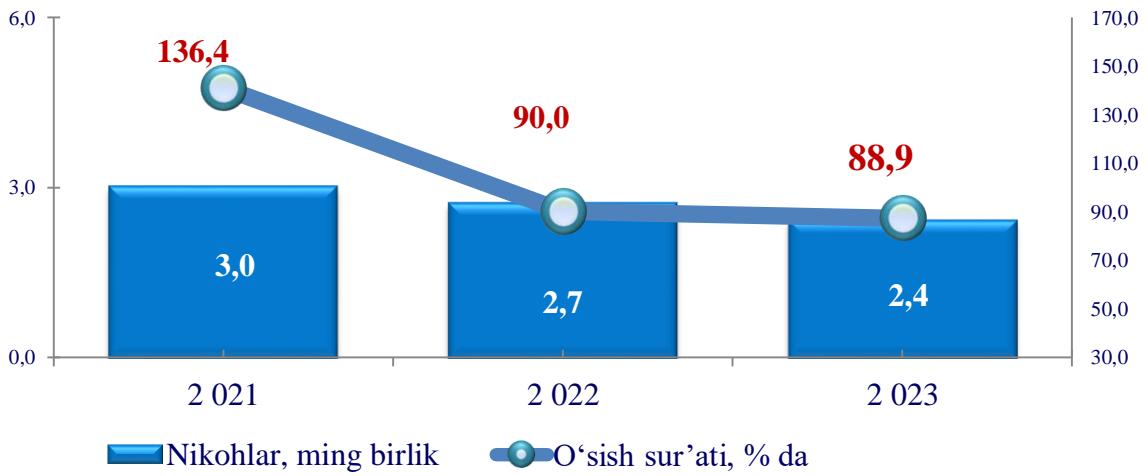
O‘limning asosiy sabablar bo‘yicha taqsimlanishi

2023- yil yanvar-iyun, kishi

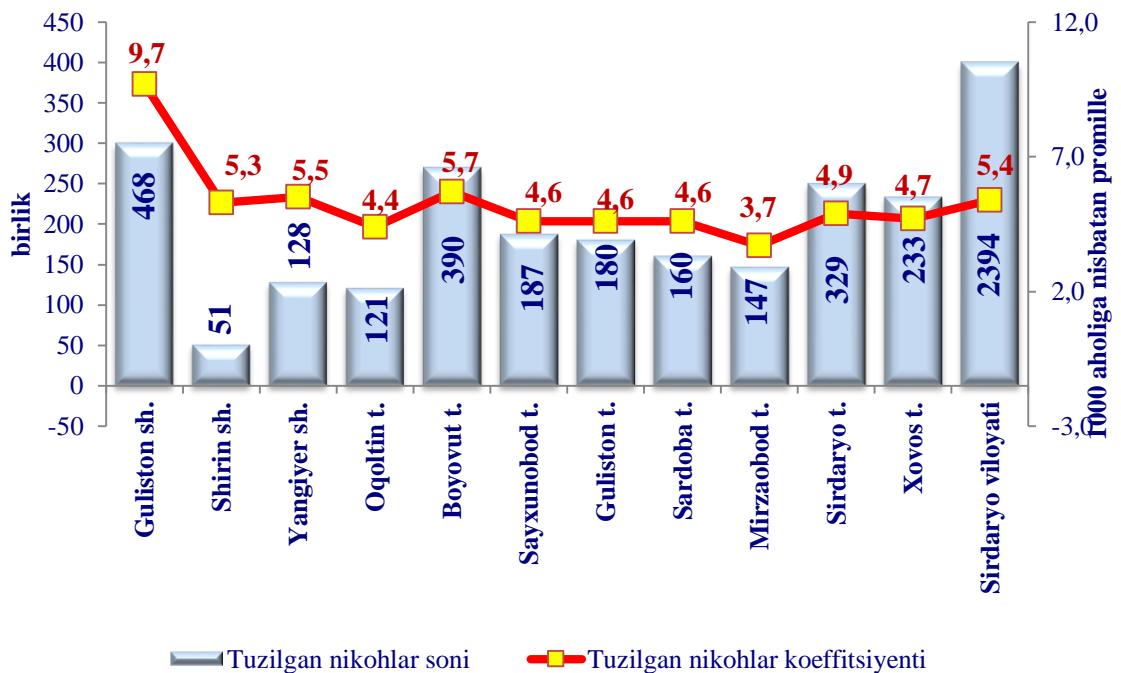

2023- yilning yanvar-iyun oylarida qayd etilgan o‘lim holatining **84,7 %** – qon aylanish tizimi kasalliklaridan, **1,7 %** ovqat hazm qilish a’zolari kasalliklaridan, **2,2 %** – nafas olish a’zolari kasalliklaridan, **4,8%** – baxtsiz hodisa, zaharlanish va jarohatlanishlardan, **0,5%** – o’simtalardan vafot etganlar, **0,2 %** – yuqumli va parazit kasalliklardan va **5,9 %** – boshqa kasalliklardan vafot etganlar.

QAYD ETILGAN NIKOHLAR

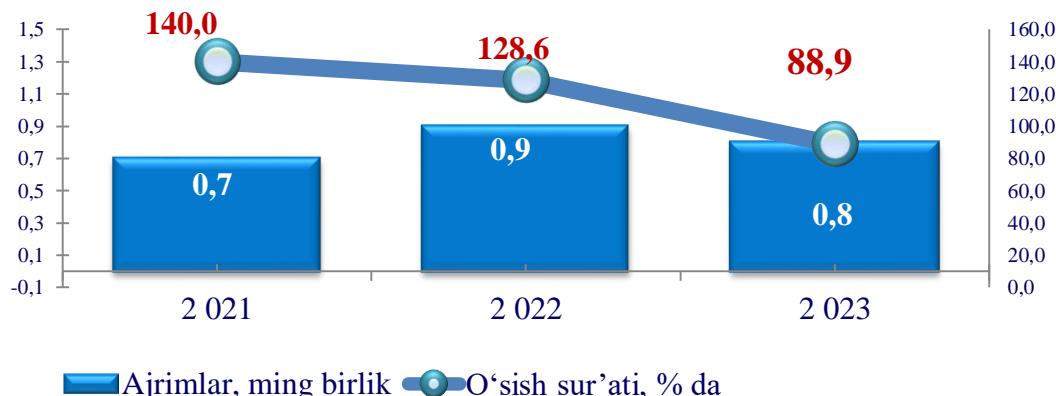

Hududlar kesimida nikohlar soni va koeffitsiyenti 2023- yil yanvar-iyun, birlik

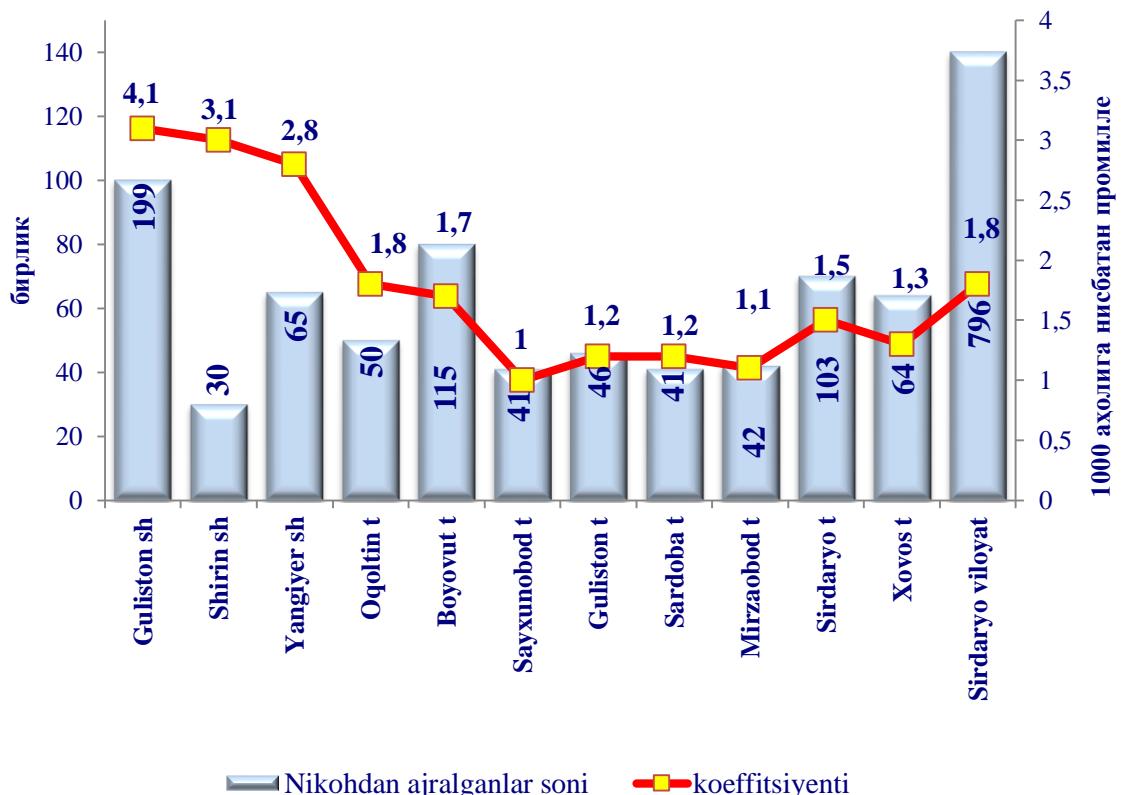

2023- yilning yanvar-iyun oylarida 2,4 mingta nikoh qayd etilgan bo'lib, har 1000 aholiga nikoh koeffitsiyenti 5,4 promilleni tashkil etgan hamda 2022- yilga nisbatan 0,9 promillega kamayganligi kuzatildi (2022- yilning yanvar-iyun oylarida 6,3 promille bo'lgan).

NIKOH DAN AJRALISHLAR

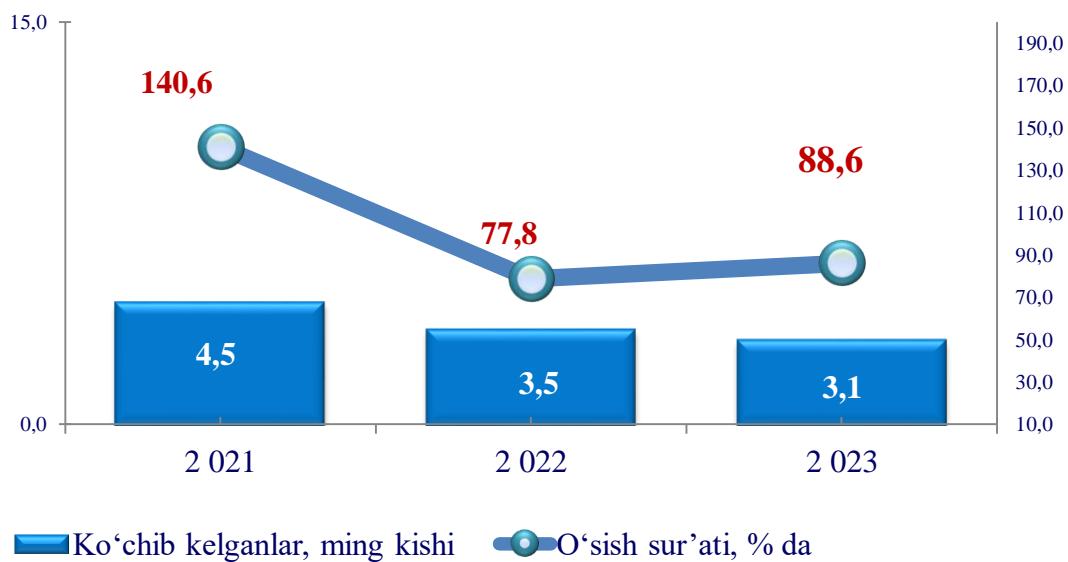

Nikohdan ajralishlar soni va koeffitsiyenti 2023- yil yanvar-iyun, kishi

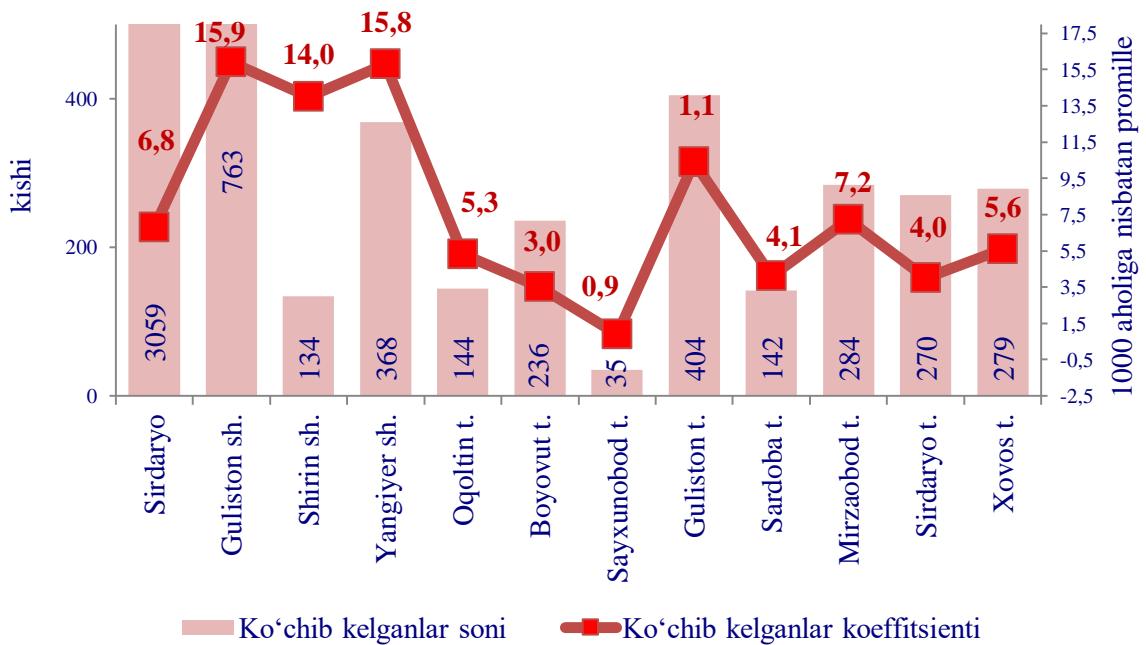

2023- yil yanvar-iyun oylarida **0,8** mingta nikohdan ajralishlar qayd etilgan boʼlib, har 1000 aholiga nikohdan ajralishlar koeffitsiyenti **1,8** promilleni tashkil etgan hamda 2022- yilga nisbatan **0,2** promillega kamayganligi kuzatildi (2022- yil yanvar-iyun oylarida **2,0** promille boʼlgan).

JAMI KO‘CHIB KELGANLAR

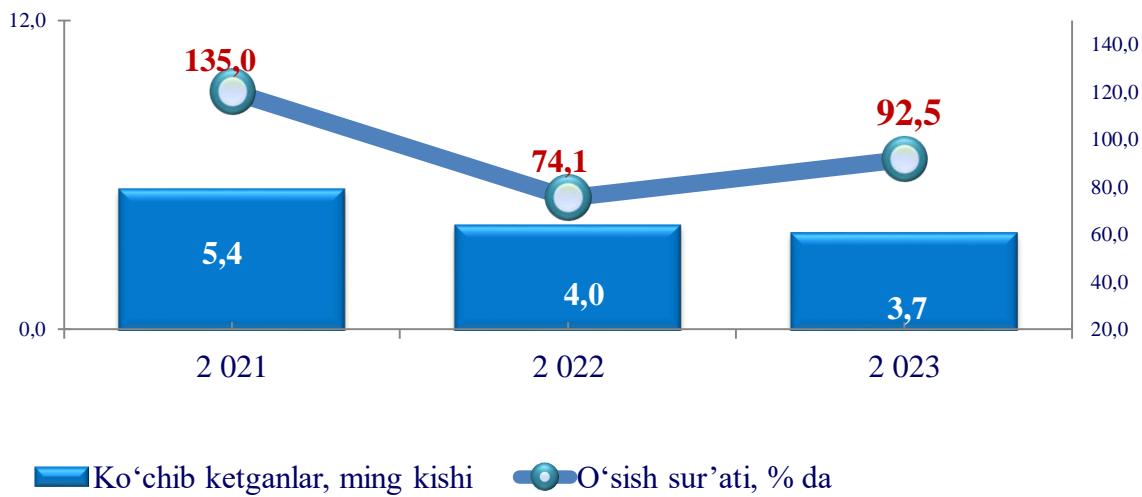

Ko‘chib kelganlar soni va koeffitsiyenti 2023- yil yanvar-iyun, kishi

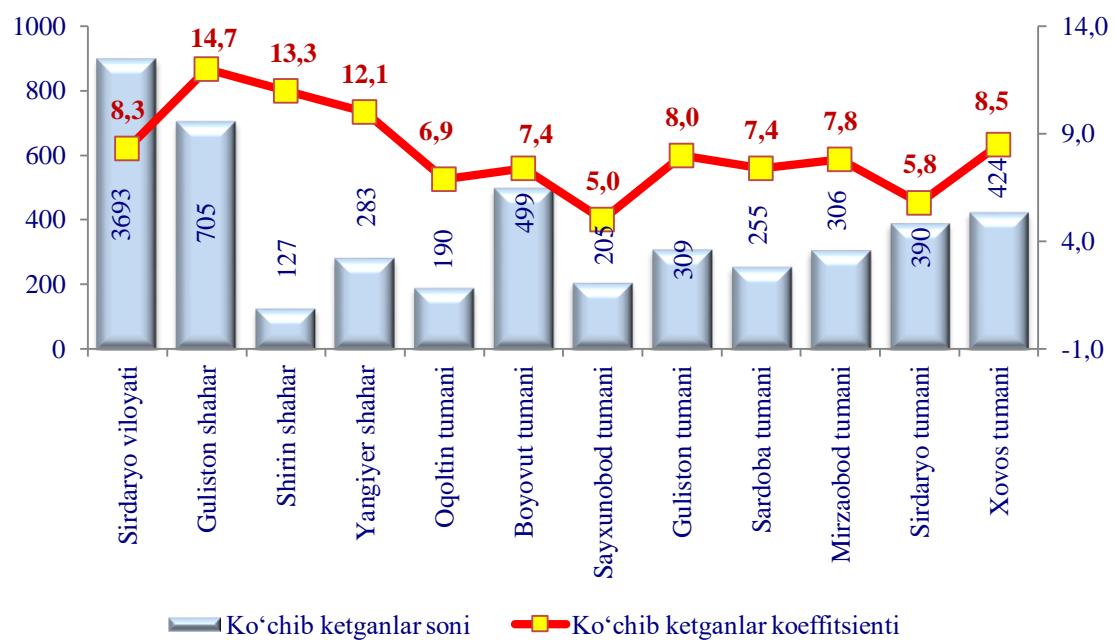

2023- yilning yanvar-iyun oylarida **3,1** mingta ko‘chib kelganlar qayd etilgan bo‘lib, har 1000 aholiga ko‘chib kelish koeffitsiyenti **6,8** promilleni tashkil etgan hamda 2022- yilga nisbatan **1,3** promillega kamayganligi kuzatildi (2022- yilning yanvar-iyun oylarida **8,1** promille bo‘lgan).

JAMI KO'CHIB KETGANLAR

Ko'chib ketganlar soni va koeffitsiyenti 2023- yil yanvar-iyun, kishi

2023- yilning yanvar-iyun oylarida **3,7** mingta ko'chib ketganlar qayd etilgan bo'lib, har 1000 aholiga ko'chib ketish koeffitsiyenti **8,3** promilleni tashkil etgan hamda 2022- yilga nisbatan **0,9** promillega kamayganligi kuzatildi (2022- yilning yanvar-iyun oylarida **9,2** promille bo'lgan).

Aholi migratsiyasi
(yanvar-iyun, kishi)

	Kelish		Ketish		Migratsiya saldosи	
	2022- y.	2023- y.	2022- y.	2023- y.	2022- y.	2023- y.
Sirdaryo viloyati	3551	3059	4030	3693	-479	-634
shaharlar						
Guliston	842	763	597	705	245,0	58,0
Shirin	128	134	151	127	-23,0	7,0
Yangiyer	379	368	267	283	112,0	85,0
tumanlar:						
Oqoltin	163	144	301	190	-138,0	-46,0
Boyovut	300	236	594	499	-294,0	-263,0
Sayxunobod	194	35	271	205	-77,0	-170,0
Guliston	400	404	350	309	50,0	95,0
Sardoba	142	142	352	255	-210,0	-113,0
Mirzaobod	359	284	307	306	52,0	-22,0
Sirdaryo	311	270	401	390	-90,0	-120,0
Xovos	333	279	439	424	-106,0	-145,0

Demografik ko‘rsatkichlarga izohlar

Doimiy aholi – ro‘yxatdan o‘tkazilayotgan vaqtida muayyan aholi punkti yoki hududda doimiy istiqomat qilayotgan aholidan iborat bo‘lib, bunga ushbu hududda doimiy ro‘yxatda turib, lekin vaqtincha yashamaydigan aholi ham kiritiladi.

Shahar aholisi – shahar hududlarida, ya’ni me’yoriy hujjatlar bilan shaharlar, shaharchalar sifatida belgilangan aholi punktlarida istiqomat qiluvchi aholi.

Qishloq aholisi – shaharlar va shaharchalar toifasiga kiritilmagan hududlarda – qishloq joylarda (ovullar, qishloqlar va boshqalar) istiqomat qiluvchi aholi.

XII. O'RTACHA OYLIK NOMINAL HISOBLANGAN ISH HAQI

2023-yil yanvar-iyun oylarida Sirdaryo viloyatida o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 3 513,3 ming so'mni (ish haqiga ustama, mukofot, rag'batlantirish xususiyatiga ega to'lovlar, kompensatsiya va ishlanmagan vaqt uchun haq kabi to'lovlar kiritilgan, shuningdek, uning tarkibida ijtimoiy sug'urta va kasaba uyushmasiga to'lovlar ham mavjud) tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 18,0 % ga o'sishi ta'minlandi.

Yuridik shaxslarda xodimlar soni va ish haqi fondi (2023 yil yanvar-iyun, qishloq xo'jaligi va kichik tadbirdorlik subyektlaridan tashqari)

	<i>Xodimlar soni, kishi</i>	<i>Ish haqi fondi, mlrd. so'm</i>	<i>O'rtacha oylik ish haqi, ming so'm</i>
Viloyat bo'yicha-jami	78710	1659,2	3513,3
<i>shu jumladan:</i>			
sanoat	14753	311,3	3516,8
qurilish	501	9,4	3144,5
savdo	535	9,9	3091,6
tashish va saqlash	499	13,2	4390,6
yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	11	0,1	1943,9
axborot va aloqa	522	23,3	7426,2
bank, sug'urta, lizing, kredit va vositachilik	1714	84,8	8243,8
ta'lim	31008	555,4	2985,1
sog'lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish	16512	276,6	2792,0
san'at, ko'ngil ochish va dam olish	635	8,3	2172,8
boshqa faoliyat turlari	12020	335,8	4656,3

Ish haqi. 2023 yil yanvar-iyun oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ish haqi tahlili quyidagilarni ko‘rsatmoqda.

Ta’lim sohasida 31,0 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 39,4 %) xodim ishlagan bo‘lib, ularga hisoblangan ish haqi fondi 555,4 mlrd. so‘mni (jami ish haqi fondi ulushi 34,1 %) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 2985,1 ming so‘mni tashkil etdi.

Sanoat iqtisodiy faoliyat turida 14,8 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 18,7 % ni) xodim ishlagan bo‘lib, ularga hisoblangan ish haqi fondi 311,3 mlrd. so‘mni (jami ish haqi fondidagi ulushi 19,1 % ni) tashkil etgan. Sanoat sohasida ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 3516,8 ming so‘mni tashkil etdi.

Sog‘lijni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish sohasida 16,5 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 21,0 % ni) xodim ishlagan bo‘lib, ularga hisoblangan ish haqi fondi 276,6 mlrd. so‘mni (jami ish haqi fondidagi ulushi 17,0 % ni) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 2792,0 ming so‘mni tashkil etdi.

Tashish va saqlash iqtisodiy faoliyat turida 0,5 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 0,6 % ni) xodim ishlagan bo‘lib, ularga hisoblangan ish haqi fondi 13,2 mlrd. so‘mni (jami ish haqi fondidagi ulushi 0,8 % ni) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 4390,6 ming so‘mni tashkil etdi.

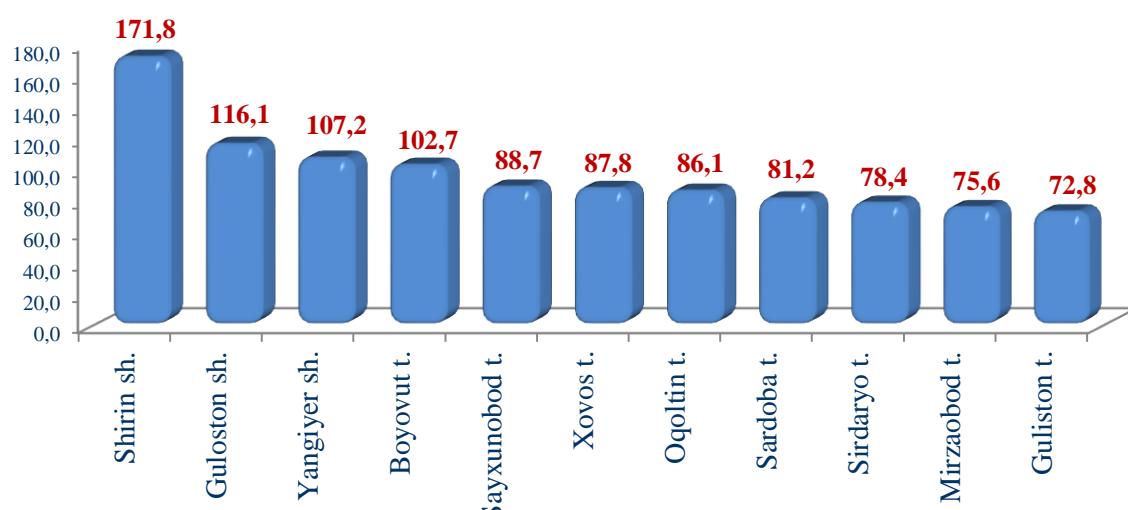

Bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik faoliyati iqtisodiy faoliyat turida 1,7 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 2,2 % ni) xodim ishlagan bo‘lib, ularga hisoblangan ish haqi fondi 84,8 mlrd. so‘mni (jami ish haqi fondidagi ulushi 5,2 % ni) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 8243,8 ming so‘mni tashkil etdi.

Sirdaryo viloyati bo'yicha o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi
 (yanvar-iyun, qishloq xo'jaligi va kichik tadbirkorlik
 subyektlaridan tashqari, ming so'm)

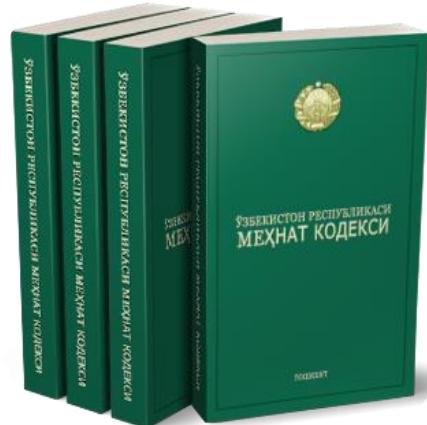
	<i>2022- yil</i>	<i>2023- yil</i>	<i>O'sish sur'ati, %</i>
Viloyat bo'yicha:	2976,3	3513,3	118,0
<i>shaharlar:</i>			
Guliston	3489,6	4081,8	117,0
Shirin	4728,9	6035,3	127,6
Yangiyer	3457,2	3764,9	108,9
<i>tumanlar:</i>			
Oqoltin	2525,1	3023,3	119,7
Boyovut	2723,4	3608,3	132,5
Sayxunobod	2846,9	3118,2	109,5
Guliston	2180,7	2609,8	119,7
Sardoba	2416,5	2852,2	118,0
Mirzaobod	2206,3	2655,9	120,4
Sirdaryo	2494,0	2756,1	110,5
Xovos	2689,1	3085,5	114,7

Hududlar bo'yicha o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi
 (2023 yil yanvar-iyun oylarida; viloyatdagi o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan, % da)

O‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko‘rsatkichini viloyat hududlari bo‘yicha ko‘radigan bo‘lsak, ya’ni o‘rtacha oylik ish haqining yuqori miqdori Shirin shahar 6035,3 ming so‘mni (2022- yilning mos davriga nisbatan o‘rtacha oylik ish haqqi 127,6 %), Guliston shahar 4081,8 ming so‘mni (117,0 %) tashkil etgan bo‘lsa, Yangiyer shahar 3764,9 ming so‘mni (108,9 %), Boyovut tumani 3608,3 ming so‘mni (132,5 %) tashkil etmoqda.

Ma’lumot uchun: O‘zbekiston Respublikasining Mehnat Kodeksiga muvofiq, muayyan davr uchun belgilangan mehnat normasini va mehnat vazifalarini to‘liq bajargan xodimning oylik mehnat haqi qonun hujjatlarida mehnatga haq to‘lashning eng kam miqdori (2023- yil 1- may oyida 980,0 ming so‘mni tashkil etgan) bo‘yicha belgilangan miqdordan oz bo‘lishi mumkin emasligi ko‘rsatib o‘tilgan.

**SIRDARYO VILOYATINING
STATISTIK AXBOROTNOMASI
2023- yil
YANVAR-IYUN**

Nashrga mas'ul:

Statistika faoliyatini tashkil etish
va yig‘ma axborot-tahliliy ishlar bo‘limi
tel. (0-367)236-86-14

Buyurtma raqami №__ _____.____.23 y. Tiraj ____ nusxa

*Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasi
Guliston sh., Birlashgan ko‘chasi, 62-uy
www.sirstat.uz*